

αντίλαδος ΤΗΣ ΒΡΙΣΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ 33
ΑΝΟΙΞΗ 2003

ΑΦΙΕΡΩΜΑ: ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

- * ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ
- * “ΠΛΑΚΕΣ” ΧΩΡΙΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΚΗΛΙΔΕΣ

ΕΚΔΟΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΒΡΙΣΑΓΩΤΩΝ ΑΘΗΝΑΣ

Νικηταρά 8-10 1ος όροφος

106 78 Αθήνα

Ο Καθηγητής Μιχ. Δερμιτζάκης στο βήμα της Γενικής Συνέλευσης

Η απονομή της Τιμητικής Πλάκετας στη Βαρβάρα Σκιά

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΒΡΙΣΑΓΩΤΕΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Για μια σύγχρονη Συνεταιριστική Οργάνωση 5

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Η γενική Συνέλευση	7
Η Έκθεση Πεπραγμένων	8
Προγραμματισμός δράσης 2003	11
Η Τιμητική Εκδήλωση	12
Αντιφώνηση της Βαρβάρας Σκιά	15
Ο Αποκριάτικος χορός	15
Οι Εκδρομές του Συλλόγου μας	17

ΣΤΗ ΒΡΙΣΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΡΙΣΑΓΩΤΩΝ

ΕΝΕΡΓΕΙΣ - ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Η ίδρυση του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Βρίσας - Δημοσίευση του Π.Δ.	18
Υπόμνημα στις Αρχές του νησιού μας για το θέμα της μετεγκατάστασης των δεξαμενών ΕΚΟ - ΕΛΔΑ Επιστολή στους Δημάρχους Ν. Λέσβου. Η απάντηση του Νομάρχη	20
Η δημοσίευση της Απόφασης για τον καθορισμό ορίων αιγιαλού και δημιουργία ζώνης παραλίας στις ΠΛΑΚΕΣ Πολιχνίτου	22
Προς δημιουργία τετελεσμένων;	24
Υπόμνημα στις Αρχές του νησιού μας για το δρόμο Πλωμαρίου - Βατερών	25
Η απάντηση του Νομάρχη	26
Η αντίδραση του Σωματείου Τουριστικής Ανάπτυξης Βατερών - Δήμου Πολιχνίτου	27
Η επιστολή - απάντηση στον Νομάρχη Λέσβου	27
Η σύγκληση του Περιφερειακού Συμβουλίου - αντιδράσεις	29

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ

ΝΕΟ ΠΝΕΥΜΑ. ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ	31
Δραστηριότητες της νέας Δημοτικής Αρχής	
Μουσείο Βρίσας.	
Δρόμος Πλωμαρίου - Βατερών.	32

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

Τα επακόλουθα περιβαλλοντικά προβλήματα του καθηγητή Α. Κελεπερτζή	35
Χωροθέτηση βιομηχανικών εγκαταστάσεων.	
Σεβαστού Μοιρασγεντή	37
Ενδιαφέρουσες προτάσεις της Δημ. Μπάλκιζα	38
Η πολιτική του καφενέ και η πολιτική της πράξης	41

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Διαβάζοντας το Λεσβιακό Τύπο	42
Ενημέρωση από τον Υπουργό Αιγαίου	42
Η συνέντευξη με τον Υπουργό Αιγαίου κ. Ν. Σηφουνάκη	46

ΒΡΙΣΑΓΩΤΙΚΑ ΠΕΖΑ ΚΑΙ ΠΟΙΗΤΙΚΑ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ	
Το νηπιαγωγείο. Στρ. Νικέλη	48
Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στο Νηπιαγωγείο Βρίσας	50
Το δημοτικό σχολείο. Μυρσίνης Καλατζή	56
Δημιουργίες μαθητών	59
Το κίτρινο τσεμπέρι της Β. Σκιά	61
Το δημοτικό σχολείο και το χωριό μας	62
Οι δάσκαλοί μας	64
Το πρώτο μάθημα. Βασ. Ψαριανού	65
Οδός Παναγιώτη Παπάνη,	67
διδασκάλου. Βαρβ. Σκιά	
Η Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Στρ. Νικέλη	68
Τότε που δε σπουδάζαν οι φτωχοί. Βασ.	
Ψαριανού	76
Παιδεία επί πληρωμή	78

ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

Ημερολόγιο Πολέμου. Βρισ. Ψαλιδομάτη	79
Ο νέος αυτοκράτορας. Βασ. Ψαριανού	80
Προς Ρωμαίους. Λεσβοθέου	81
Η ιστορία διδάσκει. Βασ. Ψαριανού	81
Ο πόλεμος. ΤΡΙΒΟΛΟΣ	82
Ειρήνη. Αριστοφάνη (μετάφ. Βασ. Ψαριανού)	82
Όταν ήρθαν οι Γερμανοί της Β. Σκιά	83

ΞΕΝΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

Του Τριανταφλέλ'. Γ. Τσαλίκη	85
Οι Εστιάδες των Βατερών. Ειρ. Σιδερή (αναδημ. από Εφημ. ΕΜΠΡΟΣ)	86

ΕΥΘΥΜΑ ΚΑΙ ΣΟΒΑΡΑ

Τα ιλβανά τα σύκα. Παν. Γιαννάκα	87
Οι φιλέτις του ψυμί. Παν. Γιαννάκα	88
Το χόλιασμα. Επίκαιρου	88
Τραχανάς της Βαρβ. Σκιά	89
Η αφμοληψία. Επίκαιρου	90
Χαρά σ' εκείνους. Παν. Χιωτέλη	90
Και το όνομα αυτού "ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΣ".	91

ΒΡΙΣΑΙΩΝ ΧΩΡΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

Οι επαγγελματίες της Βρίσας	93
Ο πρώτος Σύλλογος Βρισαγωτών Αθήνας. Στ.	
Παρασκευά	93

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ - ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ

Λέξεις και φράσεις από τη Βρισαγώτικη ντοπιολαλιά. Βασ. Ψαριανού	95
--	----

ΣΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ ΤΗΣ ΒΡΙΣΑΣ

Νέα συνάντηση.	
Κουβεντιάζοντας με τη νεολαία μας.	97
Γεροία. Λεσβοθέοι	98

Η ΓΩΝΙΑ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΜΑΣ ΦΙΛΩΝ

Παιχνίδια - Αινίγματα -	
Λογοπαίγνια - Κατασκευές.	98
Ο Φοίβος και η Αθηνά	99

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

Επιστολές	101
-----------	-----

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ - ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ	
Εκείνοι που έφυγαν	103

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ - ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

104

Εξώφυλλο: Τα παιδιά του Δημοτικού Σχολείου Βρίσας στη δεντροφύτευση

Τεύχος 33

Άνοιξη 2003

Υπεύθυνος Σύνταξης

Βασ. Ψαριανός

Υπεύθυνο σύμφωνα με το νόμο το Διοικητικό Συμβούλιο

Πρόεδρος: Βασ. Ψαριανός Αντιπρόεδρος: Σταύρος Παρασκευάς, Γ. Γραμματέας: Γ.

Τσάτσος Ειδ. Γραμματέας: Αν. Καρτέρη, Ταμίας; Γ. Μαργαρίτης

Μέλη: Κ. Αναγνώστου, Γ. Γεωργής, Ν. Γκουγκούλιος, Βαρ. Σκιά.

Εκτύπωση - Βιβλιοδεσία

Βάνας Κοζόκου

Αγ. Ιωάννου 63 και Ελευθερίας 1, Αγ. Παρασκευή, τηλ.: 210 6019496 - 7

Τα κείμενα που δημοσιεύονται στο περιοδικό μας είναι αυτονόητο ότι εκφράζουν τις προσωπικές απόψεις των συγγραφέων τους

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΒΡΙΣΑΓΩΤΕΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΓΙΑ ΜΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Ο αγροτικός Συνεταιρισμός Βρίσας έκλεισε εφέτος εβδομήντα εφτά χρόνια ζωής (το 1926 ιδρύθηκε ο πρώτος Ελαιουργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός, το 1928 ο δεύτερος και το 1975 συγχωνεύτηκαν οι δύο συνεταιρισμοί σε έναν).

Σε όλη αυτή τη διάρκεια των εβδομήντα εφτά χρόνων ο συνεταιρισμός αποτελούσε το κέντρο της οικονομικής ζωής του χωριού μας.

Τώρα πώς έφτασε σήμερα στο σημείο να βαρύνεται με τεράστια χρέη, να έχει υποθηκευτεί ολόκληρη η περιουσία του και να παραμένει κλειστό, λόγω χρεών, και το μοναδικό ελαιοτριβείο (από τα δύο συνεταιριστικά ελαιοτριβεία που λειτουργούσαν ως τη δεκαετία του '70), αυτό είναι ένα θέμα που πρέπει πρωτίστως να απασχολήσει τους μόνιμους κατοίκους του χωριού μας, οι οποίοι είχαν την άμεση ευθύνη της επιλογής των διαχειριστών του και του ελέγχου της διαχείρισης που αυτοί έκαναν.

Εμείς ως Σύλλογος Βρισαγωτών Αθήνας, παρ' όλο που θλιβόμαστε για το σημερινό κατάντημα του ιστορικού συνεταιρισμού μας, που με κόπους και θυσίες δημιούργησαν οι πατεράδες και οι παππούδες μας και στον οποίο εναπέθεσαν τα όνειρα και τις ελπίδες τους για την προκοπή τη δική τους και του χωριού μας, και παρόλο που πολλά από τα μέλη μας ως ελαιοπαραγωγοί και μέτοχοι του Συνεταιρισμού πλήγτηκαν από την κατάσταση στην οποία αυτός έχει περιελθει, θα αποφύγουμε να ασχοληθούμε με το πρόσφατο παρελθόν του Συνεταιρισμού μας, επειδή πιστεύουμε, όπως ήδη προαναφέραμε, ότι αρμοδιότεροι γι' αυτό είναι οι μόνιμοι κάτοικοι του χωριού μας.

Εμείς που ζόμε μακριά από το χωριό μας θα συνεχίσουμε - αιναγκαστικά "θεωρητικοί" και αθεράπευτα "ρομαντικοί" - να οραματίζόμαστε ένα καλύτερο μέλλον για το γενέθλιο τόπο μας, όπου βασικός μοχλός ανάπτυξής του θα είναι μια σύγχρονη Συνεταιριστική Οργάνωση, που θα συγκεντρώνει όλες τις δημιουργικές και υγιείς δυνάμεις του χωριού μας. Ένας συνεταιρισμός που θα καλύπτει όλους τους τομείς της οικονομικής ζωής του τόπου μας, που θα αξιοποιεί τις ευκαιρίες και τις δυνατότητες, που παρέχει η εποχή μας και θ' ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες των αγροτών του χωριού μας και της αγοράς.

Με την πίστη ότι μόνο μέσα από μια σύλλογική προσπάθεια μπορεί ν' αναστραφεί η φθίνουσα πορεία της Αγροτικής μας Οικονομίας και με την πίστη ότι δεν εξέλιπταν από το χωριό μας οι ίκανοί και προοδευτικοί (στην πράξη και όχι στα λόγια) άνθρωποι, για ν' αναλάβουν την οργάνωση και λειτουργία ενός τέτοιου Συνεταιρισμού, θα επιχειρήσουμε να εξειδικεύσουμε τις βασικές κατευθύνσεις που πρέπει ν' ακολουθήσει στο μέλλον η Συνεταιρική Οργάνωση του χωριού μας.

1. Η δραστηριότητα του Συνεταιρισμού, πέρα από τη λειτουργία του ελαιοτριβείου και την υποβολή των δικαιολογητικών για την είσπραξη των επιδοτήσεων, είναι ανάγκη, για να αναδειχθεί σε βασικό μοχλό ανάπτυξης της οικονομίας του χωριού μας, να επεκταθεί και σε άλλους τομείς, όπως είναι η τυποποίηση του λαδιού αλλά και άλλων αγροτικών προϊόντων^{*1}, όπως ήδη έχουν κάνει σε μερικά χωριά, συνεταιρισμοί και ιδιώτες, στο νησί μας. Η διάθεση του "χύμα" λαδιού ή του συσκευασμένου στους γνωστούς τενεκέδες ανήκει πια στο παρελθόν.

2. Ο Συνεταιρισμός μπορεί ν' αναλάβει, σε συνεργασία με το ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ της περιοχής μας, μέσα από συνεταιριστικές καλλιέργειες καθώς και μονάδες εκτροφής ζώων, την παραγωγή προϊόντων, που είναι απαραίτητα για τη διατροφή του τουριστικού πληθυσμού της περιοχής μας, όπως κηπευτικά, φρούτα, γάλα, αυγά, κρεατικά κ.λ.π. Η άμεση διάθεση αυτών των προϊόντων, χωρίς το πρόσθετο κόστος των μεταφορικών, θα έχει πολλαπλά οφέλη για την ανάπτυξη της περιοχής μας και θα προσκομίσει σημαντικά κέρδη τόσο στους παραγωγούς όσο και στους επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται στον τουριστικό τομέα.

Οι αναγκαίες εκτάσεις για τις παραπάνω εκμεταλλεύσεις είναι διαθέσιμες. Περιμένουν χρόνια τώρα εγκαταλειμμένες στην εύφορη παραποτάμια κοιλάδα του χωριού μας. Εκείνο που θα χρειαστεί είναι η συνένωση των ιδιοκτησιών^{*2} και η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος. Κατά τ' άλλα, εάν υπάρχει η βιούληση και το πάθος της δημιουργίας, με τα υπάρχοντα σήμερα μέσα (μηχανήματα - επιχορηγήσεις - φθηνό εργατικό δυναμικό) είναι πολύ ευκολότερη η καλλιέργεια και η άρδευση αλλά και πολύ μεταλύτερη η απόδοση των αγροτικών εκμεταλλεύσεων με την εφαρμογή της σύγχρονης τεχνογνωσίας.

3. Ο Συνεταιρισμός ακόμα μπορεί να δώσει λύση στο μεγάλο πρόβλημα των εγκαταλειμμένων ή ημιεγκαταλειμμένων ελαιοκτημάτων, χωραφιών και περιβολιών που ανήκουν στους ξενιτεμένους Βρισαγώτες ή σε υπερήλικες κατοίκους του χωριού μας. Αξιοποιώντας το εργατικό δυναμικό των ξένων μεταναστών μπορεί ο Συνεταιρισμός ν' αναλάβει την εκμετάλλευση αυτών των κτημάτων, έναντι κάποιου ενοικίου ή ενός ποσοστού της παραγωγής, που θα αποδίδεται στους ιδιοκτήτες τους. Έτοι και θα αξιοποιηθεί η περιουσία του χωριού μας και θα εκλείψουν τα διάφορα προβλήματα, που σχετίζονται με τη σύναψη κάθε χρόνο των επιμέρους συμφωνιών ιδιοκτητών - ενοικιαστών (κισιμτσήδων).

4. Με τη δημιουργία εξάλλου εμπορικού τμήματος του Συνεταιρισμού μπορεί να εξασφαλιστεί η άμεση σύνδεσή του με την ευρύτερη ελληνική ή ξένη αγορά για την χωρίς μεσάζοντες προώθηση των αγροτικών προϊόντων της περιοχής μας αλλά και την εξασφάλιση καλύτερων τιμών για την προμήθεια των ειδών, που χρειάζονται οι παραγωγοί, όπως εργαλεία, μηχανήματα, λιπάσματα, φυτοφάρμακα και σπόρους.

Η οργάνωση και λειτουργία ενός Συνεταιρισμού, όπως τον περιγράψαμε παραπάνω, είναι αυτονόητο ότι προϋποθέτει την ύπαρξη των κατάλληλων προσώπων που θ' αναλάβουν την πρωτοβουλία και οι οποίοι θα διαθέτουν θέληση και διάθεση προσφοράς στον τόπο τους, τόλμη και φαντασία, σεβασμό στις αρχές της διαφάνειας και της χρηστής διοίκησης και θα κατέχουν - ει δυνατόν - τη σύγχρονη τεχνογνωσία. Τέτοια στελέχη πρέπει, ασφαλώς, ν' αναζητηθούν ανάμεσα στους νέους - τους λίγους έστω - του χωριού μας και ειδικότερα στους νέους επιστήμονες - απόφοιτους Πλανετιστημίου και ΤΕΙ (Γεωπονικής, Φυτοτεχνίας, Ζωοτεχνίας, Διοίκησης Επιχειρήσεων κ.λ.π.), που παραμένουν άνεργοι, ονειρευόμενοι κι αυτοί μια θέση στο... Δημόσιο.

Πρέπει πια όλοι να συνειδητοποιήσουμε ότι το μέλλον της χώρας μας, καθώς και το μέλλον της νεολαίας μας βρίσκεται στην περιφέρεια και συνδέεται με την Περιφερειακή Ανάπτυξη. Είναι καιρός ν' αρχίσει η αντίστροφη κίνηση, η κεντρόφυγος τάση, από τις πόλεις στην ύπαιθρο. Εκεί υπάρχει ο πρόσφορος χώρος, εκεί οι μεγάλες ευκαιρίες, εκεί και το μέλλον.

Η συγκυρία είναι ευνοϊκή για την αγροτική οικονομία και τις συνεταιριστικές οργανώσεις. Τα ευρωπαϊκά προγράμματα και ο Αναπτυξιακός Νόμος 2601/98 χρηματοδοτούν τους Συνεταιρισμούς με πολύ ευνοϊκούς όρους. Οι επενδύσεις στον πρωτογενή τομέα (π.χ. θερμοκήπια, κτηνοτροφικές μονάδες κ.λ.π.) επιχορηγούνται με τον Αναπτυξιακό Νόμο σε ποσοστό 40%. Οι τόκοι δανείων - τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας - επιδοτούνται σε ποσοστό 40%. Και τα κέρδη απαλάσσονται από φόρους (100%) για διάρκεια έως και 10 ετών.

Εξάλλου στα προγράμματα LEADER+ οι επιχορηγήσεις για παραγωγικές επενδύσεις κυμαίνονται από 50% έως 60% του κόστους του έργου.

Είναι καιρός λοιπόν να προχωρήσουμε από την πολιτική του καφενέ στην πολιτική της δημιουργίας και της πρόοδου.

*1 Για παράδειγμα οι θρούμπτες (ρουπάδες) της Θάσου έχουν κατακλύσει τα Σούπερ Μάρκετ, εντός και εκτός της χώρας μας. Και οι δικές μας "ρουπάδες" που είναι πολύ καλύτερες από τις θασίτικες είναι... άγνωστες ακόμα και στους Βρισαγώτες της Αθήνας!

*2 Σύμφωνα με το Νόμο 2810/9.3.2000 για τη σύσταση Αγροτικού Συνεταιρισμού απαιτείται η σύνταξη καταστατικού και η υπογραφή του από 7 τουλάχιστον άτομα. Ως Αγροτικοί Συνεταιρισμοί θεωρούνται και οι κτηνοτροφικοί, πτηνοτροφικοί, μελισσοκομικοί, αγροτοτουριστικοί, οικοτεχνικοί και άλλοι Συνεταιρισμοί οποιουδήποτε κλάδου ή δραστηριότητας της αγροτικής οικονομίας.

Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Πολύ αναβαθμισμένη, κατά κοινή ομολογία η φετεινή Γενική Συνέλευση (Απολογιστική) του Συλλόγου μας, και από την άποψη προσέλευσης των μελών του Συλλόγου και από την άποψη του χώρου στον οποίο πραγματοποιήθηκε. Την Κυριακή στις 16 Φεβρουαρίου, σε μια όμορφη και ευρύχωρη αίθουσα του ξενοδοχείου ΤΙΤΑΝΙΑ, καθισμένοι αναπαυτικά γύρω από στρωμένα τραπέζια, όπου τους προσφέρθηκαν καφές, τσάι, αναψυκτικά και βουτήματα, οι συγχωριανοί μας, γύρω στα εκατόντα άτομα, παρακολούθησαν επί δύο και πλέον ώρες τις ομιλίες των μελών του Δ.Σ., καθώς και τις ομιλίες προσκεκλημένων προσωπικοτήτων και άλλων μελών του Συλλόγου, οι οποίοι

Από τη Γενική Συνέλευση στο Ξενοδοχείο Τιτάνια

αναφέρθηκαν στα πεπραγμένα του περασμένου έτους, στους στόχους που θα επιδιώξει ο Σύλλογος κατά το τρέχον έτος, καθώς και στα προβλήματα που απασχολούν τη γενέτειρά μας Βρίσα Λέσβου.

Τη Γενική Συνέλευση των Βρισαγωτών Αθήνας τίμησε με την παρουσία του και ο καθηγητής Μιχάλης Δερμιτζάκης, αντιπρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών, ο οποίος ενημέρωσε τα μέλη και τους φίλους του Συλλόγου για τη σημασία των παλαιοντολογικών ευρημάτων των Βατερών, καθώς και για τις προοπτικές που διανοίγονται μετά τη θετική εξέλιξη της δημοσίευσης του Π.Δ. με το οποίο ιδρύεται από το Πανεπιστήμιο Αθηνών Μουσείο Φυσικής Ιστορίας ΒΡΙΣΑΣ - ΛΕΣΒΟΥ. Κέντρο πολιτισμού - έρευνας και εκπαίδευσης.

Μετά το πέρας των εργασιών της Γενικής Συνέλευσης ακολούθησε η κοπή της πρωτοχρονιάτικης

πίτας και εκδήλωση προς τιμήν των παλιότερων συνεργατών του περιοδικού ΑΝΤΙΛΑΛΟΣ της ΒΡΙΣΑΣ, κατά την οποία τιμήθηκε ένα από τα παλιότερα στελέχη του Συλλόγου και βασική συνεργάτιδα του περιοδικού, η κ. Βαρβάρα Σκιά.

Ο φιλόλογος κ. Βασ. Ψαριανός, πρόεδρος του Συλλόγου Βρισαγωτών, αφού αναφέρθηκε στην πνευματική προσφορά της τιμωμένης, η οποία μέσα από τα κείμενά της, που δημοσιεύονται στις στήλες του περιοδικού, διασώζει τον πλούτο του λαϊκού πολιτισμού της Βρίσας, της απένειμε εκ μέρους του Συλλόγου Βρισαγωτών τιμητική πλακέτα.

Προσφώνηση στον καθηγητή κ. Μιχ. Δερμιτζάκη, στη Γενική Συνέλευση, από τον πρόεδρο του Συλλόγου μας κ. Βασ. Ψαριανό

Τύχη αγαθή έφερε τον καθηγητή Μιχάλη Δερμιτζάκη στο χωριό μας.

Και ήταν τύχη αγαθή που ασχολήθηκε με τον παλαιοντολογικό πλούτο που έκρυψε η γη μας κι έγινε φίλος του χωριού κι οραματίστηκε την ίδρυση ενός Πανεπιστημιακού Κέντρου στη Βρίσα κι αγωνίζεται, χρόνια τώρα, για την υλοποίηση αυτού του οράματος.

Σήμερα οι προσπάθειες του καθηγητή Μιχάλη Δερμιτζάκη και των συνεργατών του φαίνεται ν' ανοίγουν το δρόμο, για να πραγματοποιηθεί το όνειρο πια όλων των Βρισαγωτών για ένα Μουσείο - Πανεπιστημιακό Κέντρο στη Βρίσα, που θα δώσει το φιλί της ζωής σ' ολόκληρη την περιοχή του Δήμου Πολιχνίτου. Ο Μιχάλης Δερμιτζάκης αποδεικνύεται έτσι ο πρώτος και ο μεγαλύτερος ευεργέτης του ξεχασμένου κατά τ' άλλα μικρού χωριού μας.

Σήμερα έχουμε την τιμή και τη χαρά να έχουμε μαζί μας τον καθηγητή και αντιπρύτανη του Πανεπιστημίου Αθηνών. Τον ευχαριστούμε για όσα έκανε και συνεχίζει να κάνει για το χωριό μας και επωφελούμενοι της παρουσίας του τον παρακαλούμε να μας ενημερώσει για τις εξελίξεις που έχουμε και προσδοκάμε για το θέμα του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Βρίσας.

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΟΥ Δ.Σ. ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2002

Οι στόχοι τους οποίους έπρεπε να επιδιώξει το Δ.Σ. του Συλλόγου μας καθορίστηκαν από τη Γενική Συνέλευση της 24 Φεβρουαρίου 2002. Από τους στόχους αυτούς που είχαν δημοσιευτεί στο 31ο τεύχος του περιοδικού μας ΑΝΤΙΛΑΛΟΣ της ΒΡΙΣΑΣ πραγματοποιήθηκαν τον πρώτο χρόνο της θητείας του Δ.Σ. εκείνοι που αφορούσαν την πολιτιστική δραστηριότητα του Συλλόγου μας και θα λέγαμε, με αρκετη επιτυχία. Όσον αφόρα τους στόχους που είχαν σχέση με την αντιμετώπιση σημαντικών προβλημάτων του χωριού μας έγιναν από την πλευρά μας σχετικές ενέργειες, από τις οποίες άλλες απέδωσαν και άλλες όχι. Εδώ πρέπει να σημειώσουμε ότι η λύση των παραπάνω προβλημάτων δεν εξαρτάται τόσο από τη δική μας προσπάθεια, που είναι συμπληρωματική, όσο από την δράση των παραγόντων της περιοχής του χωριού μας και κυρίως των τοπικών και περιφερειακών αρχόντων. Για την τελική επίλυση πάντως των σημαντικών αυτών προβλημάτων, καθώς και εκείνων που αναφύονται καθ' οδόν, η προσπάθεια θα συνεχιστεί με όσες δυνατότητες μας δίνει η θέση μας και η συγκυρία.

Ειδικότερα Α: Πολιτιστικά

- 1) Πραγματοποιήθηκε ο αποκριάτικος χορός των Συλλόγων της Ν. Λέσβου στο κέντρο "Ζος ΟΥΡΑΝΟΣ" με πολύ ικανοποιητική συμμετοχή μελών του Συλλόγου μας.
- 2) Πραγματοποιήθηκε η εκδρομή στις πρωτεύουσες της Κεντρικής Ευρώπης (10/4/2002). Οι περισσότεροι από τους εκδρομείς έμειναν ικανοποιημένοι από το περιεχόμενο, την ποιότητα των υπηρεσιών αλλά και από την τιμή στην οποία προσφέρθηκαν οι παραπάνω υπηρεσίες.
- 3) Πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία η Πολιτιστική Εβδομάδα του Αυγούστου στο χωριό μας

που περιλάμβανε: θεατρική παράσταση, έκθεση φωτογραφίας και το χορό στον Πλάτανο. Οι παραπόνω εκδηλώσεις συνδιοργανώθηκαν, εκτός από τη θεατρική παράσταση που οργανώθηκε από τον Εκπολιτιστικό Σύλλογο Βρίσας, με τους Συλλόγους του χωριού μας και κυρίως με τον εκπολιτιστικό Σύλλογο Βρίσας.

4) Εκδόθηκε με πλούσια ύλη το 31ο τεύχος του περιοδικού μας ΑΝΤΙΛΑΛΟΣ της ΒΡΙΣΑΣ με 118 σελίδες και το 32ο (φθινοπωριάτικο) με 84 σελίδες. Συμμετείχαμε με 500 Ευρώ στα έξοδα δενδροφύτευσης της περιοχής που κάηκε κατά την πυρκαγιά του περυσινού Αυγούστου την οποία ανέλαβε ο εκπολιτιστικός Σύλλογος Βρίσας.

5) Έγινε μια πρώτη συζήτηση με τον Εκπολιτιστικό Σύλλογο Βρίσας, για την προστασία και ανάδειξη των αρχαιολογικών χώρων και των πολιτιστικών μνημείων της περιοχής του χωριού μας. Το θέμα δεν προχώρησε λόγω έναρξης της προεκλογικής περιόδου.

6) Οργανώσαμε την πρώτη συνάντηση με τη νεολαία του χωριού μας, η οποία από την άποψη της συμμετοχής της νεολαίας ήταν μικρή. Ένας λόγος γι' αυτό μπορεί να ήταν ότι συνέπεσε με τις εξετάσεις στα Α.Ε.Ι.

Η πρώτη συνάντηση ήταν συνάντηση γνωριμίας και ανταλλαγής απόψεων, σε πρώτη φάση με εκείνο το τμήμα της νεολαίας που φοιτά στα Πανεπιστήμια και ΤΕΙ, προκειμένου να δημιουργηθεί μια επιτροπή που θ' αναλάβει την ευρύτερη κινητοποίηση της νεολαίας για την ανανέωση και τη συνέχεια του Συλλόγου μας.

Β. Όσον αφορά τα προβλήματα που απασχολούν το χωριό μας:

1) Μετεγκατάσταση δεξαμενών ΜΑΜΙΔΑΚΗ: Χάρη στην αντίδραση του Συλλόγου μας ανατράπηκαν πέρισσα τα σχέδια της μετεγκατάστασης στη θέση ΠΛΑΚΕΣ ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ. Πιστεύουμε όμως ότι ο κίνδυνος δεν παρήλθε. Γι' αυτό, με έγγραφο που στελάμε τον περασμένο Δεκέμβριο στους Δημάρχους της Νότιας Λέσβου, εφιστούμε την προσοχή τους μετά το σφράγισμα από τον απελθόντα Νομάρχη κ. Δ. Βουνάτσο των δεξαμενών υγρών καυσίμων στη ΣΚΑΛΑ ΛΟΥΤΡΩΝ, στον κίνδυνο να επιχειρηθεί και πάλι η μετεγκατάστασή τους σε περιοχή της Νότιας Λέσβου. Εξάλλου με υπόμνημα που υπογράφουμε έξι Σύλλογοι της Νότιας Λέσβου προς τον Περιφερειάρχη Β. Αιγαίου και Νομάρχη Λέσβου προειδοποιούμε ότι δε θα ανεχθούμε επανάληψη της απόπειρας να μεταφερθούν οι εγκαταστάσεις ΜΑΜΙΔΑΚΗ στη Νότια Λέσβο.

Στο υπόμνημα μας απάντησε ο Νομάρχης κ. Βογιατζής.

2) Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Βρίσας. Μετά την πληροφορία που είχαμε το καλοκαίρι για απόρριψη του σχετικού φακέλου που υποβλήθηκε στην Περιφέρεια για την ένταξη του έργου στα Π.Ε.Π. Βορείου Αιγαίου, στελάμε επιστολή στο δήμαρχο Πολιχνίτου κ. Γιανέλη Ζητώντας να μας ενημερώσει σχετικά. Μας απάντησε με τον συνήθη τρόπο, δια της σιωπής του!

Σε συνάντηση που είχαμε στη συνέχεια στις 16 Δεκεμβρίου, με τον καθηγητή Μιχ. Δερμιτζάκη (αφού παραδέχτηκε την απόρριψη του φακέλου) μας διαβεβαίωσε ότι το έργο θα προχωρήσει και σύντομα θα δημοσιευτεί το σχετικό Διάταγμα για την ίδρυση του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Βρίσας. Πράγματι στις 27 Δεκεμβρίου στο 331 φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως δημοσιεύτηκε το σχετικό Διάταγμα, με το οποίο ιδρύεται Μουσείο Γεωλογίας και Παλαιοντολογίας, ως παράρτημα του Πανεπιστημίου Αθηνών με την ονομασία: ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ. ΣΥΛΛΟΓΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΒΡΙΣΑΣ - ΛΕΣΒΟΥ. ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ. Μετά απ' αυτή την εξέλιξη νομίζουμε ότι ανοίγει πλέον ο δρόμος για την πραγματοποίηση του μεγάλου ονείρου όλων των Βρισαγωτών, να γίνει το χωριό μας ένας διεθνής πόλος έλξης σπουδαστών, ερευνητών και επισκεπτών. Οφείλουμε ένα μεγάλο ευχαριστώ στους πρωτεργάτες και πρωταγωνιστές αυτής της υπόθεσης: τον καθηγητή και αντιπρύτανη κ. Μιχ. Δερμιτζάκη και τους συνεργάτες του, καθώς και στο συγχωριανό μας καθηγητή φυσικών κ. Κώστα Ταξείδη.

3) Ο δρόμος Πλωμαρίου - Βατερών. Το θέμα της διάνοιξης του παραλιακού δρόμου Πλωμαρίου -

Βατερών φαίνεται ότι με ευθύνη της Νομαρχίας και πρωτίστως με ευθύνη της Δημοτικής Αρχής Πολιχνίτου αλλά και των φορέων της περιοχής μας, οι οποίοι αδράνησαν, παραπέμφθηκε για άλλη μια φορά στις ελληνικές καλένδες. Ειδικότερα μετά την ασφαλτόστρωση του δρόμου Αμπελικού - Πλωμαρίου και τη διάνοιξη του δρόμου Σταυρού - Αμπελικού φαίνεται να εγκαταλείπεται η ιδέα ενός παραλιακού δρόμου. Ο Σύλλογός μας μαζί με τους άλλους Συλλόγους της Νότιας Λέσβου κράτησε ανοιχτό το θέμα, με επιστολές που έστειλε στο Νομάρχη και ανακοίνωση στις εφημερίδες.

Μετά τις Δημοτικές και Νομαρχιακές εκλογές επανήλθαμε στο θέμα της κατασκευής του παραλιακού δρόμου με υπόμνημα που στείλαμε στο νέο Νομάρχη. Παράλληλα με υπόμνημα στο νέο Δήμαρχο Πολιχνίτου ζητήσαμε τη συνεργασία όλων των δημάρχων και των φορέων της Νότιας Λέσβου και την κινητοποίησή τους προκειμένου να πρωθηθεί το θέμα.

4) Η Βρίσα παραδοσιακός οικισμός. Με προεδρικό Διάταγμα του Υπ. Αιγαίου που δημοσιεύτηκε στις 19/3/2002 στο 208 Φ.Ε.Κ. χαρακτηρίζεται ως παραδοσιακός οικισμός το χωριό μας, που σημαίνει ότι προστατεύονται τα κτίσματα με τα ιδιαίτερα αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά και επιβάλλονται ειδικοί όροι δόμησης. Παρά τη δυσφορία που μπορεί να προκαλούν αυτοί οι περιορισμοί στους συγχωριανούς μας, θεωρούμε ότι το παραπάνω Π.Δ. ικανοποιεί και το δικό μας αίτημα για προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και ότι θα προκύψουν ουσιαστικά οφέλη για τους κατοίκους της περιοχής μας, εάν γίνει η κατάλληλη τουριστική αξιοποίηση των παραδοσιακών κτισμάτων.

5) Ο δρόμος Πολιχνίτου - παράκαμψης Αγιάσου. Ανατέθηκε στην εργολήπτρια εταιρία το έργο της παράκαμψης Αγιάσου - Αγίου Δημητρίου - Μεγάλης Λίμνης. Επίσης προκηρύχθηκε το έργο της παράκαμψης του Πολιχνίτου στο δρόμο προς Βρίσα και προς Σκάλα Πολιχνίτου. Έτσι πιστεύουμε θα βελτιωθεί σε κάποιο βαθμό η σύνδεση του χωριού μας με την πρωτεύουσα του νησιού μας.

6) Άλλα θέματα που απασχόλησαν στο παρελθόν και συνεχίζουν να απασχολούν το Σύλλογό μας, όπως είναι η προστασία και η αξιοποίηση της περιοχής Σχωρεμένου, η αξιοποίηση του ανενεργού ελαιοτριβείου - τελευταία προστέθηκε και δεύτερο ανενεργό ελαιοτριβείο - ο βιολογικός καθαρισμός του Δήμου Πολιχνίτου και άλλα θέματα τέθηκαν υπόψη της νέας Δημοτικής Αρχής με υπόμνημα που στείλαμε στο Δήμαρχο και το οποίο θα διαβάσατε στο τελευταίο τεύχος του Περιοδικού μας. Αναμένουμε την εκδήλωση ενδιαφέροντος από τη νέα Δημοτική Αρχή.

Εμείς πάντως θα επιμείνουμε στην προώθηση των θεμάτων που αφορούν το χωριό μας. Θα επιμείνουμε στη συνεργασία με το Τοπικό Συμβούλιο του χωριού μας καθώς και στη συνεργασία με τη Δημοτική Αρχή Πολιχνίτου, όπως κάναμε και με την προηγούμενη Δημοτική Αρχή. Και ευχόμαστε να μην επιαναληφθούν τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν στις σχέσεις μας με την απελθούσα Δημοτική Αρχή καθώς και τα προβλήματα στις σχέσεις του Τ.Σ. και του Πολιτιστικού Συλλόγου του χωριού μας με τη Δημοτική Αρχή Πολιχνίτου.

Εμείς θα συνεχίσουμε καλόπιστα να ασκούμε κριτική, όπου θεωρούμε ότι τα συμφέροντα του χωριού μας το επιβάλλουν και θα συνεχίσουμε να πρόσφερουμε τις υπηρεσίες μας σε όποιον τις χρειάζεται για την εξυπηρέτηση των συμφερόντων της περιοχής του Δήμου μας.

Σκοπός μας δεν είναι τόσο να είμαστε αρεστοί, αλλά χρήσιμοι. Θα είμαστε βέβαια ευτυχέστεροι, εάν πετύχουμε να είμαστε και τα δυο: και αρεστοί και χρήσιμοι.

Η πρωτοχρονιάτικες πίττες που κόπηκαν στη Γενική Συνέλευση του Συλλόγου μας ήταν προσφορά (όπως και τα προηγούμενα χρόνια) του Κυριάκου Ραυτέλη στη μνήμη του πατέρα του Δημητρού (Μοριανού).

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΧΡΟΝΟ ΤΗΣ ΘΗΤΕΙΑΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

A. ΠΟΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

1) Έχει προγραμματιστεί για την 1 Μαρτίου, ημέρα Σάββατο, ο Αποκριάτικος χορός του Συλλόγου μας από κοινού με τους συντοπίτικους Συλλόγους της Νότιας Λέσβου. Ο χορός θα πραγματοποιηθεί στο Κέντρο ΑΙΓΑΙΟ. Για την επιλογή του κέντρου ελήφθησαν υπόψη ορισμένες παρατηρήσεις που έγιναν πέρυσι για το χώρο και το είδος της μουσικής. Έτσι πιστεύουμε ότι εφέτος από την άποψη του χώρου και της μουσικής θα είμαστε κοντύτερα στις επιθυμίες των περισσότερων. Θα παρακαλούσαμε μόνο να κλείσετε θέσεις εκ των προτέρων και εγκαίρως.

2) Προτείνουμε δυο εκδρομές στο εξωτερικό: α) στην Κωνσταντινούπολη - Πριγκηπόνησα και β) στην Κάτω Ιταλία - Σικελία (αρχαίες ελληνικές πόλεις και ελληνόφωνα χωριά της Καλαβρίας). Οι εκδρομές θα πραγματοποιηθούν το πρώτο 15 ημέρο του Μαΐου, εφόσον συγκεντρωθεί ο ελάχιστος αριθμός των 30 ατόμων (κατά εκδρομή) και βέβαια εφόσον δεν γίνει ο πόλεμος στο ΙΡΑΚ. Προγράμματα αναλυτικά είναι στη διάθεση των ενδιαφερομένων.

3) Ετοιμάζεται η έκδοση του ανοιξιάτικου τεύχους του περιοδικού ΑΝΤΙΛΑΛΑΟΣ της ΒΡΙΣΑΣ, του 33ου τεύχους, το οποίο υπολογίζεται να κυκλοφορήσει πριν από το καλοκαίρι και του 34ου το φθινόπωρο. Παρακαλείσθε να βοηθήσετε στην έκδοσή τους στέλνοντας κείμενα σας ή έστω φωτογραφίες παλιές από τους ανθρώπους και τη ζωή του χωριού μας ως τις 15 Απριλίου για το 33ο και ως 30 Οκτωβρίου για 34ο. Επειδή ακούστηκαν παράπονα από κάποιους ότι δεν παίρνουν το περιοδικό θα τους παρακαλούσαμε, εάν δεν μας έχουν δώσει τη διεύθυνσή τους ή δεν μας έχουν ενημερώσει για τυχόν αλλαγή της διεύθυνσεώς τους να το κάνουν, γιατί αλλιώς δεν ξέρουμε πού να στείλουμε το περιοδικό. Άλλα και για κάθε τυχόν δική μας παράλειψη, που οπωσδήποτε δεν έγινε σκόπιμα, παρακαλούμε να μας ενημερώνετε, ώστε να γίνεται η σχετική διόρθωση.

4) Η πολιτιστική εβδομάδα του Αυγούστου θα επαναληφθεί και εφέτος και θα γίνει προσπάθεια να εμπλουτιστεί περισσότερο σε συνεργασία με τους Συλλόγους του χωριού μας.

5) Σύντομα θα εκδοθεί η ατζέντα με τις διευθύνσεις και τα τηλέφωνα όλων των συγχωριανών μας, η οποία θα διανεμηθεί τόσο στους κατοίκους του χωριού μας όσο και σ' αυτούς που μένουν σε άλλες πόλεις.

6) Έχει ετοιμαστεί για το 2004 η έκδοση ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ - ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΥ - ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΥ ΛΕΣΒΙΑΚΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ (επιπραπέζιου) για την έκδοση του οποίου συνεργάζονται όλοι οι Σύλλογοι της Νότιας Λέσβου. Αναζητούνται χορηγοί για να καλύψουν τα έξοδα της έκδοσής του που υπολογίζονται περίπου στα 15.000 Ευρώ.

B. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ:

1) Η συνεργασία μας με τους Συλλόγους της Νότιας Λέσβου θα συνεχιστεί τόσο στον πολιτιστικό τομέα όσο και στον τομέα της αντιμετώπισης των κοινών προβλημάτων της Ν. Λέσβου.

2) Θα επαναληφθεί η συνάντησή μας με τη νεολαία μας στις 11 Απριλίου, ημέρα Παρασκευή και ώρα 6 μ.μ. στα γραφεία του Συλλόγου μας. Παρακαλούνται να παρευρεθούν όσοι νέοι Βρισαγώτες το επιθυμούν και... αισθάνονται νέοι.

Γ. Όσον αφορά την αντιμετώπιση των προβλημάτων που απασχολούν τους κατοίκους της περιοχής του χωριού μας:

1) Θα συνεχιστεί η προσπάθειά μας για την αποτροπή της μετεγκατάστασης των δεξαμενών υγρών καυσίμων ΕΚΟ - ΕΛΔΑ σε τοποθεσία της Νότιας Λέσβου.

2) Θα συνεχίσουμε να υποστηρίζουμε την προσπάθεια για την κατασκευή του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Βρίσας.

3) Θα επιμείνουμε από κοινού με τους Συλλόγους της Νότιας Λέσβου στο θέμα της κατασκευής παραλιακού δρόμου που θα συνδέει το Πλωμάρι με τα Βατερά.

4) Θα συνεχίσουμε να ζητούμε σε κάθε ευκαιρία από τους υπεύθυνους της Τοπικής και Νομαρχιακής

Αυτοδιοίκησης την πραγματοποίηση έργων άμεσης ανάγκης, όπως είναι ο βιολογικός καθαρισμός του Δήμου Πολιχνίτου, την προστασία των αρχαιολογικών χώρων και των παραδοσιακών στοιχείων του πολιτισμού μας, την αξιοποίηση των φυσικών πλεονεκτημάτων και των πλουτοπαραγωγικών πηγών της περιοχής μας.

Θα συνεχίσουμε με τις ιδέες και τις προτάσεις μέσα από τις στήλες του περιοδικού μας αλλά και με τα δημοσιεύματα στον τοπικό τύπο και τις παρεμβάσεις μας στις αρχές του νησιού και της χώρας μας να συμβάλλουμε - στο μέτρο των δυνατοτήτων που έχουμε - στην πρόοδο του γενέθλιου τόπου μας και στην προκοπή των συγχωριανών μας.

ΟΙ ΕΚΔΡΟΜΕΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Για εφέτος το Μάιο είχαμε προγραμματίσει δυο εκδρομές: α. Κωνοταννιούπολη - Πριγκηπόνησα β. Κάτω Ιταλία (Ελληνόφωνα χωριά Καλαβρίας) Σικελία.

Προβλέποντας όμως από το Φεβρουάριο την έναρξη του πολέμου στο Ιράκ και τα προβλήματα που αυτός θα δημιουργούσε (τα οποία επιδρούν ανασταλπικά σε κάθε τουριστική δραστηριότητα) είχαμε θέσει ως όρο πραγματοποίησης των εκδρομών όπι θα αποφευγόταν ο πόλεμος. Οι επιφυλάξεις μας, δυστυχώς, αποδείχτηκαν βάσιμες κι έτσι οι εκδρομές του Συλλόγου μας αναβλήθηκαν για ειρηνικότερες μέρες. Ας ελπίσουμε όπι η "απελευθέρωση" των λαών θα σταματήσει στο Ιράκ και όπι θα μπορέσουμε στο εξής να ζήσουμε ειρηνικά.

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΩΝ ΠΑΛΙΟΤΕΡΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ "ΑΝΤΙΛΑΛΟΣ ΤΗΣ ΒΡΙΣΑΣ"

Ομιλία του Βασ. Ψαριανού

Είναι γνωστό σε όλους μας πόσο μεγάλη σημασία έχει η έκδοση του περιοδικού του Συλλόγου μας, του ΑΝΤΙΛΑΛΟΥ ΤΗΣ ΒΡΙΣΑΣ, για την ύπαρξη του Συλλόγου μας, για τη διατήρηση και ενίσχυση των δεσμών μας, τόσο ανάμεσα σε μας, τους Βρισαγώτες της διασποράς, όσο και ανάμεσα σε μας και στη γενέτειρά μας.

Η έκδοση όμως του περιοδικού μας δεν θα ήταν δυνατή, πρώτον χωρίς τη δική σας οικονομική

Η πρώτη κ. Βαρβάρα Σκιά στο βήμα

προσφορά και δεύτερον χωρίς την πνευματική προσφορά πολλών συγχωριανών μας, οι οποίοι με την πένα τους στηρίζουν την εκδοτική προσπάθεια του Συλλόγου μας και ανέδειξαν το περιοδικό μας ως ένα από τα πλέον ενδιαφέροντα Λεσβιακά έντυπα, που αγαπήθηκε από όλους τους Βρισαγώτες και θα έλεγα ευρύτερα από όλους τους Λεσβίους.

Συνεργάτες στα δεκαετά χρόνια που εκδίδεται το περιοδικό μας υπήρξαν πολλοί και από το χωριό και από την Αθήνα.

Τους τιμάμε όλους και τους ευχαριστούμε.

Σήμερα ξεχωρίζουμε και τιμούμε ένα από τα παλιότερα στελέχη του Συλλόγου μας και συγχρόνως ένα από τα παλιότερα και σημαντικότερα στελέχη της έκδοσης του περιοδικού μας, που η παρουσία του μέσα από τις σελίδες του υπήρξε πολύτιμη και συνεχής. Που πολλές φορές με τα γραφτά της μας έκανε να δακρύσουμε και πολλές φορές να γελάσουμε.

Σήμερα τιμούμε τη Βαρβάρα Σκιά.

Διαβάζοντας τα γραφτά της Βαρβάρας ξαναγίνεσαι παιδί· ξαναζείς τις γλυκόπικρες στιγμές της ζωής στο χωριό.

Τα κείμενα της Βαρβάρας δεν αποτελούν μια λαογραφική συλλογή ήθων και εθίμων, μια καταγραφή στοιχείων για ανθρώπους, πράγματα και τρόπους ζωής περασμένους που εξαφανίστηκαν κάτω από τη σβάρνα της εξέλιξης· αποτελούν μια ποιητική ανασύνθεση ενός κόσμου που δεν έπαψε να μας γοητεύει με την απλότητά του, με την καθαρότητά και τη δύναμη της αλήθειας του, με τον ηρωισμό των ανθρώπων του, οι οποίοι με πείσμα αγωνίζονται να επιβιώσουν.

Με την πένα της Βαρβάρας αυτός ο κόσμος, ο μικρός, ο μέγας καθαγιάζεται. Είναι ο κόσμος που μας πονάει σαν την απουσία της μάνας μας: είναι αυτή η "μακρινή μητέρα μας, το αμάραντο ρόδο", όπως λέει ο ποιητής μας, ο Οδυσσέας Έλύτης.

Διαβάζοντας τα κείμενα της Βαρβάρας ξαναγυρνάς στην "πίσω αυλή του σπιτιού" σου, όπου "όλα ήταν γνώριμα και όλα ογαπημένα", ξαναγυρνάς σε παλιές εποχές, τότε που ο κόσμος δεν είχε ρολόγια και έκλεινε τα "ραντεβού" της βιοπάλης του με το σφύριγμα της μηχανής και την καμπάνα της εκκλησίας, τότε που "κι ένα καινούριο φανάρι", ένα γκαζοφάναρο, στο σοκάκι του χωριού "έκανε τον κόσμο να ξεφέγγει και γινόταν γιορτή για τα παιδιά"! Τότε που όταν τα κοπελούδια χόρευαν στους μαχαλάδες στο φως του φεγγαριού με συνοδεία το τουμπελέκι "τα παλικάρια παρακαλούσαν η νύχτα να μην τελειώσει κι ο ήλιος να μη βγει".

Τότε που όταν χειμώνιαζε "ο Μπαρμπα - Φώτης κατέβαινε με το αναμμένο φανάρι, τη Ζυγαριά και το μεγάλο καλάθι με τα βραστά κάστανα που άχνιζαν".

Με τα μάτια της Βαρβάρας ξαναζούμε τις "Κυριακές στο χωριό", βγαίνουμε βόλτα στον καροτσόδρομο, πηγαίνουμε για νερό με τη λαγήνα στου Θοδωρή το πηγάδι. Βρισκόμαστε στην τάξη με το δάσκαλο Παπάνη "όρθιο να κρατά στο ένα χέρι ανοιχτό το βιβλίό".

Καθίζουμε να φάμε το πικρό ψωμί μαζί με τις καπνεργάτριες και "ζούμε το χτυποκάρδι του μικρού καπνοκαλλιεργητή αν ο καπνέμπτορας θα πάρει και σε ποια τιμή τα καπνά του".

Αφούγκραζόμαστε πίσω από τις μεγάλες ξώπορτες των σπιτιών μας τον κόσμο του χωριού μας, τους γνώριμους βηματισμούς των ανθρώπων της γειτονιάς...

Και νιώθουμε τη λαχτάρα να φτεροκοπά στα παιδικά μας στήθη, να κατεβούμε και μεις στο πανηγύρι τ' Αγίου - Λιά, όπου "έπαιζε η μουσική, χόρευαν τα νιάτα και δεν ακουγόταν παρά μόνο τα "όπα" τους και τα βήματα του χορού, λες κι αυτή την ώρα δεν υπήρχε τίποτα άλλο πάνω στη γη παρά μόνο η μουσική, ο χορός των παλικαριών κι η θάλασσα πιο κάτω, πάντα όμορφη και πλανεύτρα".

"Κι έξι χρονών πρωτάκια πηγαίνουμε Πρωτομαγιά στον Αη - Γιώργη, στη σειρά δυο-δυο τραγουδώντας: μας ήλθε ο Μάγης ανθοντυμένος και στολισμένος ρόδα χρυσά"!

Ξαναπερνούμε τους δρόμους του χωριού μας πότε "αφανισμένοι από την κούραση" και πότε "ξενυχτισμένοι από τους ρεφενέδες με τραγούδια και βιολιά".

Η Βαρβάρα Σκιά εκπροσωπεί τη λαϊκή πνευματική φλέβα του χωριού μας. Είναι από τη φύση της ένας ευαίσθητος δέκτης που καταγράφει με τρόπο άμεσο και απλό, αλλά συγχρόνως διεισδυτικό και καίριο, ό,τι αποτελεί την ψύχα και την ψυχή όσων συμβαίνουν στη ζωή των ανθρώπων του χωριού

μας. Αποκαλύπτει την ομορφιά και πολλές φορές το δραματικό βάθος της ζωής τους. Στα γραφτά της συναντούμε τις μικρές, πικρές ιστορίες των βασανισμένων ανθρώπων του χωριού μας, ιστορίες απέλειωτου μόχθου, καύμού και λαχτάρας για μια καλύτερη ζωή: είναι όμως και φορές που αυτή η μίζερη ζωή των ανθρώπων του χωριού μας πλημμυρίζει από το κέφι και γίνεται τραγούδι και γέλιο, που ξεπηδά από τα αιστεία καμώματα της ζωής και των ανθρώπων της.

Είναι τότε που η Βαρβάρα αποκαλύπτει μια ευγενική σατιρική διάθεση, ορισμένες φορές αυτοσαρκαστική, και μας παρουσιάζει ολοζώντανους τους γραφικούς τύπους του χωριού μας και αναπαριστά συμβάντα και καταστάσεις που μας χαρίζουν αβίαστα το γέλιο.

"Χωματένιοι οι δρόμοι, τα σπίτια, τα λαγήγια, τα φλυτζάνια, τα κιούτια, οι σκεπές των σπιτιών. Με το χώμα απ' τον πηλό κόβων οι γυναίκες το βράσμα, με το κόκκινο χώμα απ' το Χριστό βάφων τις πλάκες της γωνιάς κόκκινες. Ζούσαν απ' τη γη, πάλευαν με το χώμα. Χωματένιοι άνθρωποι", γράφει η Βαρβάρα στο αφήγημά της "Ο Γιαλός".

"Ερχόταν αρκετά συχνά ο Πλανάξ απ' το Πλωμάρι μαζί με μια γυναίκα με τις βράκες, που τον τραβούσε, γιατί ήταν αόμματος κι έπαιζε λυπητερούς σκοπούς με μια φυσαρμόνικα. Έβγαινε όλη η γειτονιά να τον ακούσει και να κλάψει".

"Μυρσίνια, βάγια για τα σύκα σας έχου τοι πίσα! "Φορτωμένη ως απάνω, μια μελαχρινή γυναικούλα με τις βράκες, ερχόταν απ' τ' Ακράσι κι εμείς την περιμέναμε, νιες και κατανίες τότε, για να πάρουμε πίσα, που τη μασούσαμε σα μαστίχα και μοσχοβόλαγε".

"Μια φορά που ήρθε στην Αθήνα ο πατέρας μου ο Μπάρμπτα - Στέλιος Αβαγιάννης, τον πήγαμε στον Εθνικό Κήπο. Κοίταξε δεξά, κοίταξε ζερβά, κοίταξε κι απάνω με θαυμασμό: "διντρούκλις" είπε για μια στιγμή, "εχ' κατ' ξύλα γι αλέτρια". - Καλά; Τον ρωτήσαμε. "Καλά δε θα πει τίπουτα. Τοι μουνουκόμματου θα βγαίν' μαζί μι τ' αλιτρόχειρο!"

"Όταν τη βλέπαμε (την κυρά Καλλιόπη, τη μαμμή) με την τσάντα κάτω από τη μασχάλη να προχωρά γρήγορα, λίγο σκυφτά, ξέραμε πως έναν καινούριο άνθρωπο θα φέρει στον κόσμο".

"Τώρα δεν ξέρω οι Κινέζοι τρων γραγουόδα; Εμείς πάντως φάγαμε τη γραγουόδα μια φορά με Ξλαρέλια σαν τους Κινέζους. Είμαστε στα Λιβάδια κι άμα καθίσαμε να φάμε έλειπτε το μισάλι με τα πιρόνια. Αφού ακούσαμε τα σκολιανά μας, έπιασε ο πατέρας μου κι έκανε τσίτες, σαν αυτές που τσιντούσαμε τους γαιδάρους κι αρχίσαμε να τρώμε σαν Κινέζοι..."

"Στο γεφυράκι των Βατερών καθόταν μεθυσμένοι αγκαλιά ο Φραντζιάς κι ο Μήτρακας, σχωρεμένοι τώρα κι οι δυο. Όπως λοιπόν ήταν καμωμένοι "κδούνια", πέσαν από κάτω. Φωνές, πατίρντι: "ώχου, ώχου, σκουτουθήκαν γι' ανθρώπ'"... Όπότε σηκώνεται ο Μήτρακας και λέει: "Μη φουβούθτι, εν έχουμι τίπουτα, ευτυχώθ' πέθαμι μι του τσιφάλ'"!"

Το παράπονο της Βαρβάρας, που μου το εξομολογήθηκε πολλές φορές, είναι ότι κάποιοι λένε πως τα μείμενα δεν είναι δικά της, πως τάχα τα γράφει κάποια σπουδαγμένη. Ε, λοιπόν, και γω θα σας εξομολογηθώ τούτο: είναι φορές που ζηλεύω τη Βαρβάρα και θα ήθελα και προσπαθώ να γράψω σαν κι αυτήν, αλλά δεν τα καταφέρνω.

Ευτυχώς, δηλαδή, Βαρβάρα, που δεν είσαι από τους σπουδαγμένους, όπως δεν ήταν ούτε ο Μακρυγιάννης ούτε ο Θεόφιλος· γιατί τότε δε θα είχαμε ούτε τα θαυμάσια Απομνημονεύματα του Μακρυγιάννη ούτε τις καταπληκτικές ζωγραφίες του Θεόφιλου ούτε τα δικά σου γραφτά, που συνεχίζουν με τον πιο αυθεντικό τρόπο τη μακρόχρονη λαϊκή παράδοση του νησιού μας.

Σου χρωστάμε Βαρβάρα ένα μεγάλο ευχαριστώ για τις ώρες που αφιέρωσες να γράφεις σκυμένη στο χαρτί κι ένα μεγάλο ευχαριστώ για τις όμορφες στιγμές που περάσαμε διαβάζοντας τα γραφτά σου.

Σ' ευχαριστούμε κι ευχόμαστε να συνεχίσεις να γράφεις για πολλά - πολλά χρόνια, για τα δισέγγονα και τα τρισέγγονα σου και για μας όλους τους αναγνώστες του ΑΝΤΙΛΑΛΟΥ.

Για όσα έκανες για το Σύλλογο όλα αυτά τα χρόνια, για όσα πλούτη του χωριού μας διέσωσες μες στα γραφτά σου, σαν ελάχιστο δείγμα της ευγνωμοσύνης μας, δέξου αυτή την τιμητική πλακέτα εκ μέρους του Συλλόγου μας.

Αντιφώνηση της Βαρβάρας Σκιά στην τιμητική εκδήλωση

Ευχαριστώ τον κ. Πρόεδρο του Συλλόγου μας και το Διοικητικό Συμβούλιο που με τη σύμφωνή τους γνώμη έγινε αυτή η τιμητική διάκριση. Επίσης, ευχαριστώ όλους εσάς που εδώ και κάποια χρόνια παρακολουθήσατε και εκτιμήσατε μέσα από τις σελίδες του περιοδικού μας τα κείμενα που έγραφα, που όλα περιστρέφονται γύρω από το αγαπημένο μας χωριό και τους ανθρώπους του, τα ήθη και τα έθιμά μας, τα αντικείμενα του πολιτισμού μας, τα μικρά και τα μεγάλα γεγονότα της ζωής μας. Ακόμα, θέλω να πω ένα μεγάλο ευχαριστώ στην κόρη μου, που με παρότρυνε να στέλνω στον "Άντλαλο" τα γραπτά μου λέγοντάς μου, πως είναι καλά και πάντα είχα τη συμβουλή της, οπόταν τη χρειαζόμουν.

Τώρα λίγα λόγια για το Σύλλογό μας. Προς το παρόν βρίσκεται σε αρκετά καλό δρόμο, χάρη στην προσπάθεια για τη σωστή διευθέτηση των θεμάτων που προκύπτουν και την ανάπτυξή του. Κυρίως όμως γιατί ήλθατε όλοι εσείς πιο κοντά κι ενδιαφερθήκατε περισσότερο από όλοτε για το Σύλλογο του χωριού σας, το δικό σας Σύλλογο. Η τέχνη όμως είναι όχι μόνο να παραμείνει στο σημείο που είναι τώρα αλλά να προσπαθήσουμε να γίνει καλύτερος. Κι αυτό μπορεί να το πετύχουμε, όταν τον πλαισιώσουν όχι μόνο οι μεγαλύτεροι που έχουν εμπειρία, αλλά και νεότεροι, με δρέξη για δουλειά και νέες ιδέες, ώστε να προχωρήσουμε σωστά, γιατί οι μέρες το επιβάλλουν. Με την παγκοσμιοποίηση, που δεν ξέρουμε ακόμα τι θα φέρει μαζί της, οι Σύλλογοι πρέπει να συσπειρωθούν, να κρατήσουν την παράδοση και να την ανανεώσουν, να βοηθήσουν τον τόπο τους. Γιατί, τώρα, περισσότερο από ποτέ, χρειάζεται να γνωρίζουμε ποιοι είμαστε για να μπορούμε να αποφασίζουμε με γνώση κι ενωμένοι για το που πηγαίνουμε.

Για τη σημερινή μέρα, που είναι μια γιορτή για όλους μας και θέλουμε να κυλήσουν όμορφα οι ώρες, θα σας διαβάσω ένα δυο μικρά κομμάτια για να σας μεταφέρω εικόνες, σκηνές και λόγια από τη ζωή του χωριού. Για να το φέρουμε για λίγο κοντά μας, αφού δεν γίνεται να πάμε εμείς σ' αυτό.

Σημ. Κείμενα της κ. Βαρβάρας Σκιά δημοσιεύονται στα "Βρισαγώτικα Πεζά και Ποιητικά"

Ο ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ, ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΆΛΛΟΙ

Είναι αλήθεια ότι πολλούς από μας, τους μεγαλύτερους στην ηλικία, δεν μας εκφράζει ο τρόπος διασκέδασης στα σύγχρονα κέντρα της Αθήνας με τα μεγάφωνα στη διαπασών και τα τραγούδια της νεώτερης... παραγωγής.

Πολλοί από μας θα προτιμούσαμε τη γνώριμη ατμόσφαιρα του παλιού "ρεφενέ" με τη μουσική και τους χορούς του χωριού μας.

Ένας Σύλλογος όμως δε μπορεί να λειτουργεί και δεν επιβιώνει με τις προτιμήσεις των λίγων αλλά των πολλών. Και πολλές φορές επιβάλλεται η προσαρμογή μας στις σύγχρονες συνθήκες, αφού ούτε είναι δυνατό να κρατήσουμε αναλλοίωτο τον κόσμο μας, ούτε να αναβιώσουμε συνθήκες του παρελθόντος. Έτσι συμβιβαζόμαστε με το παρόν, συγκλίνουμε και αποδεχόμαστε επιλογές που πιστεύουμε ότι θα ικανοποιήσουν τους περισσότερους και κάποιους άλλους εν μέρει ί και καθόλου.

Έχοντας αυτά στο μυαλό μας, δοκιμάσαμε διάφορες λύσεις στο θέμα της διοργάνωσης μιας "αποκριάτικης βραδιάς" προσπαθώντας να συμβιβάσουμε διάφορα στοιχεία - πολλές φορές ανόμοια μεταξύ τους - με γνώμονα να προσφέρουμε την καλύτερη διασκέδαση - την όσο το δυνατόν κοντύτερα στις παραδόσεις μας - η οποία συγχρόνως θα ήταν μέσα σε οικονομικά πλαίσια προσιτά στο μέσο Βρισαγώτη (γιατί ο Σύλλογός μας πρέπει να διατηρήσει το λαϊκό του χαρακτήρα και να μην καταλήξει να γίνει κάποια ελιτίστικη Λέσχη).

Η σύμπραξή μας με τους άλλους Συλλόγους της Νότιας Λέσβου μας έδωσε - πέραν των άλλων - μια μεγαλύτερη ευχέρεια να επιλέγουμε αίθουσες - σε ξενοδοχεία ή κέντρα διασκέδασης, και τρόπους διασκέδασης ποιοτικά αναβαθμισμένους και συγχρόνως προσιτούς από οικονομική άποψη στην πλειονότητα των μελών και των φίλων των Συλλόγων μας.

Βεβαίως, η συνεργασία μας αυτή δεν υπήρξε χωρίς προβλήματα, όπως άλλωστε συμβαίνει σε κάθε συλλογική προσπάθεια, προβλήματα που αυξάνονται όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός των συνεργαζομένων μερών και όσο μεγαλύτερο είναι το εύρος της συνεργασίας και έχουν να κάνουν με την υπέρβαση των προσωπικών εγωισμών και των τοπικών συμφερόντων, τη σύμπτωση στις βασικές επιλογές, την υπεύθυνη εφαρμογή των συμφωνουμένων και την πιστή τήρηση των δημοκρατικών διαδικασιών στη λήψη των αποφάσεων.

Τέτοια προβλήματα δεν έλειψαν ούτε από τη φετεινή διοργάνωση της αποκριάτικης βραδιάς, που υπέπεσαν ή όχι στην αντίληψη των παρευρισκομένων και δημιούργησαν σε κάποιες περιπτώσεις δυσαρέσκειες. Ο Σύλλογός μας, επειδή υπήρξε από τους εμπνευστές και πρωτεργάτες αυτής της συνεργασίας, θα επιμείνει στη συνέχιση και ει δυνατόν και στη διεύρυνση αυτής της συνεργασίας αλλά με την προϋπόθεση της εξασφάλισης της αρχής του αμοιβαίου σεβασμού· διαφορετικά θα οδηγηθούμε στο "μοναχός σου χόρευε και όσο θέλεις πήδα", που λένε στο χωριό μας.

Πέραν από τα προβλήματα της συνεργασίας με τους άλλους Συλλόγους, αξιολογώντας την εφετεινή Αποκριάτικη εκδήλωσή μας θα παρατηρούσαμε τα εξής: η άνεση χώρου που προσδοκούσαμε με την επιλογή του συγκεκριμένου κέντρου χάθηκε, λόγω της μεγάλης προσέλευσης συμπατριωτών μας, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί αδιαχώρητο, να μην βρουν θέση αρκετοί, που ήθαν καθυστερημένοι και να φύγουν δυσαρεστημένοι (ευτυχώς όχι από το δικό μας Σύλλογο).

Η μουσική δεν είχε τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του περσινού κέντρου αλλά προσφερόταν (και λόγω ευρύχωρης πίστας) περισσότερο "χορευτικά". Η εξυπηρέτηση από το προσωπικό του κέντρου

Από τον Αποκριάτικο Χορό στο κέντρο "Αιγαίο"

Θα λέγαμε αρκετά καλή· στα αρνητικά όμως στοιχεία πρέπει να καταλογίσουμε ότι δεν δίνονταν οι απαραίτητες διευκρινήσεις ως προς τις τιμές των κρασιών (15 ευρώ είχε μόνο το κρασί προσφοράς), με αποτέλεσμα να υπάρξουν διαμαρτυρίες, όταν ήρθε ο λογαριασμός.

Τελικά άλλοι έμειναν ευχαριστημένοι κι άλλοι όχι.

Κι όσον αφορά το Δ.Σ. του Συλλόγου μας αρχίζει από τώρα ο προβληματισμός για το είδος της επόμενης αποκριάτικης βραδιάς του Συλλόγου μας.

Η εκδρομή στο Αλεποχώρι

Όπως προαναφέραμε οι προγραμματισμένες για φέτος την Άνοιξη εκδρομές του Συλλόγου μας δεν πραγματοποιήθηκαν λόγω του "κλίματος" που δημιούργησε ο πόλεμος του Ιράκ.

Μοναδική "εξόρμηση" του Συλλόγου μας η μονοήμερη εκδρομή στο Αλεποχώρι στις 25 Μαΐου. Γύρω στους πενήντα Βρισαγώτες αφού παρακολούθησαν τη λειτουργία στο εκκλησάκι του, που βρίσκεται μέσα στον οικισμό του συγχωριανού μας Στάθη Παρασκευά κι αφού έφαγαν και χόρεψαν κάτω από τον Πέυκο, σαν τον παλιό καιρό στον Αη - Γιώργη, επισκέφτηκαν το παρακείμενο Μοναστήρι του Αγίου - Ιωάννου καθώς και το κοντινό Λουτράκι. Όλοι έμειναν ευχαριστημένοι και υποσχέθηκαν να επανέλθουν και του χρόνου.

25 Μαΐου 2003. Χορεύοντας σαν τον παλιό καλό καιρό.

ΣΤΗ ΒΡΙΣΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΡΙΣΑΓΩΤΩΝ

Η ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΒΡΙΣΑΣ Η ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΥ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ

Στις 27 Δεκεμβρίου 2002 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως αρ. φύλλου 331 δημοσιεύθηκε το παρακάτω Προεδρικό Διάταγμα με το οποίο ιδρύεται το μουσείο Φυσικής Ιστορίας Βρίσας Λέσβου

(2)

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 379

Εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας του Μουσείου Γεωλογίας και Παλαιοντολογίας του Τμήματος Γεωλογίας της Σχολής Θετικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 7 παρ. 5 και 50 παρ. 1 του Ν. 1268/1982 «Για τη δομή και λειτουργία των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων» (Α' 87), όπως η πρώτη διάταξη τροποποιήθηκε με το άρθρο 48 παρ. 2 του Ν. 1404/83 «Δομή και λειτουργία των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων» (Α' 173), και συμπληρώθηκε με το άρθρο 14 παρ. 40 του Ν. 2817/2000 «Εκπαιδευση των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και άλλες διατάξεις» (Α' 78).

2. Τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1 εδ. γ' του Ν. 2083/1992 «Εκσυγχρονισμός της Ανωτάτης Εκπαίδευσης» (Α' 59).

3. Τις διατάξεις του άρθρου 29Α του Ν. 1558/1985 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα» (Α' 137), όπως αυτό προστέθη με το άρθρο 27 του Ν. 2081/1992 «Ρύθμιση του θεσμού των Επιμελητηρίων, τροποποίηση των διατάξεων του Ν. 1712/1987 για τον εκσυγχρονισμό των Επαγγελματικών Οργανώσεων των Εμπόρων, Βιοτεχνών και λοιπών επαγγελματιών και άλλες διατάξεις» (Α' 154) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2α του Ν. 2469/1997 «Περιορισμός και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κρατικών δαπανών και άλλες διατάξεις» (Α' 38).

4. Τις διατάξεις του άρθρου 22 παρ. 3 του Ν. 2362/1995 «Περί δημοσίου λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του και άλλες διατάξεις» (Α' 247).

5. Τις διατάξεις του άρθρου 1 περ. II του Π.Δ. 55/1996 «Περιορισμός συναρμοδιοτήτων κατά την έκδοση διοικητικών πράξεων» (Α' 48).

6. Τις διατάξεις του Π.Δ. 81/2002 «Συνχώνευση των Υπουργείων Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών» (Α' 57).

7. Τις διατάξεις της 1100383/1330/A0006/31-10-2001 απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Καθορισμός αρμοδιοτήτων των Υφυπουργών Οικονομικών» (Β' 1485).

8. Τη γνώμη της Γενικής Συνδέουσης του Τμήματος Γεωλογίας της Σχολής Θετικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (συνεδρίαση 5/21-3-2002).

9. Το γεγονός ότι από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος διατάγματος, προκαλείται επησίως δαπάνη υψους 4.400 ΕΥΡΩ, για τα λειτουργικά έξοδα του Μουσείου, η οποία κατά το τρέχον οικονομικό έτος περιορίζεται στο ποσό των 1.500 ΕΥΡΩ και θα βαρύνει τον προϋπολογισμό του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΚΑΕ 4121-46). Κατά την επόμενη πενταετία η ανωτέρω δαπάνη αναμένεται να εξικονομηθεί κατά ένα μέρος της από ίδιους πόρους του Μουσείου κατά τα προβλεπόμενα στο αρ. 6 του παρόντος διατάγματος, κατά δε το υπόλοιπο μέρος της, θα καλύπτεται από τις πιστώσεις που θα εγγράφονται στον ανωτέρω προϋπολογισμό, χωρίς αύξηση της κρατικής επιχορήγησης.

10. Την 564/2002 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, αποφασίσουμε:

Άρθρο 1 Αντικείμενο

Το κατά τις διατάξεις του άρθρου 297 του Ν. 5343/1932 Μουσείο Γεωλογίας και Παλαιοντολογίας του Τμήματος Γεωλογίας της Σχολής Θετικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών καλύπτει εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες του Τμήματος αυτού.

Στο ως άνω Μουσείο οργανώνεται και λειτουργεί Μονάδα με την ειδικότερη ονομασία «ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ» ΣΥΛΛΟΓΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΒΡΙΣΑΣ - ΛΕΣΒΟΥ, ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ» με έδρα το κοινοτικό διαμέρισμα Βρίσας στο Δήμο Πολυχώνιου του Νομού Λέσβου.

Άρθρο 2 Αποστολή

1. Το Μουσείο Γεωλογίας και Παλαιοντολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών έχει ως αποστολή.

α) Την υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου του Πανεπιστημίου σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο.

β) Την υποστήριξη της επιστημονικής έρευνας.

γ) Τη μετάδοση της ακαδημαϊκής καλλιεργούμενης γνώσης στην πανεπιστημιακή κοινότητα αλλά και γενικότερα στην ευρύτερη κοινωνία.

δ) Τη συνεργασία με συγγενείς οργανισμούς του εσωτερικού ή του εξωτερικού.

ε) Τη δημιουργία και ανάπτυξη δραστηριοτήτων για τη συντήρηση του υλικού του σε ανάλογα εργαστήρια.

στ) Τη χρησιμοποίηση του για μαθήματα.

ζ) Τη διεξαγωγή επιστημονικών ερευνών συμπεριλαμβανομένων και ανασκαφών σωστικών ή προγραμματισμένων, σχετικών με το αντικείμενο του, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

η) Την οργάνωση διαλέξεων, εκθέσεων, εκπαιδευτικών, ερευνητικών, τοπικών ή περιφερειακών προγραμμάτων και άλλων εκδηλώσεων που κρίνεται ότι βοηθούν στη διάδοση της γνώσης της σχετικής με το αντικείμενό του, και στην ανάδειξη και προστασία των σχετικών ευρημάτων του Ελλαδικού χώρου.

2. Για την εξυπηρέτηση των ειδικότερων σκοπών του Μουσείου, αυτό:

α) Πραγματοποιεί σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία ανασκαφές για τη διάσωση - μελέτη και αξιοποίηση των της διεθνούς ενδιαφέροντος απολιθωμάτων (απολιθωμένης πανίδας και χλωρίδας), τα οποία ανήκουν σε διάφορες γεωλογικές εποχές και μελέτα και αξιοποίει τα γεωλογικά φαινόμενα του Ελλαδικού χώρου, καθώς και τη χλωρίδα και την πανίδα του.

β) Δημιουργεί διδακτικές και ερευνητικές συλλογές σχετικών δειγμάτων, από τη χώρα και το εξωτερικό, πανομοιότυπων αντιγράφων, καθώς και σχετικού εποπτικού υλικού, που διατηρεί σε εκθεσιακούς χώρους ή ειδικά διαμορφωμένους χώρους φύλαξης.

γ) Δέχεται, με μόνιμο ή πρόσκαιρο δανεισμό, αντικείμενα διάφορων επιστημονικών στοιχείων τους χώρους του.

3. Οι συλλογές του Μουσείου Γεωλογίας και Παλαιοντολογίας και της εν λόγω Μονάδας δύνανται να κατατάσσονται σε θεματικές περιοχές. Ο αριθμός των θεματικών περιοχών μπορεί να αυξηθεί με εισήγηση του Διευθυντή του Μουσείου.

Πρωταρχική υποχρέωση είναι η διατήρηση της καλής κατάστασης των συλλογών του Μουσείου και της Μονάδας αυτού, που περιλαμβάνει την εξασφάλιση κατάλληλων συνθηκών αποθήκευσης και έκθεσης τους, την ενεργητική παρέμβαση αναστολής της διαδικασίας φυσικής διάβρωσης, καθώς και την αποκατάσταση αντικειμένων, όπου αυτή είναι αναγκαία.

Για τις συλλογές συγκροτούνται στο Μουσείο και στην εν λόγω Μονάδα αρχεία καταγραφών, εποπτικού υλικού και άλλου υλικού τεκμηρίωσης. Η τεκμηρίωση αφορά στη συμβατική και μηχανογραφημένη διαδικασία συλλογής, οργάνωσης, αποθήκευσης και διακίνησης του πληροφοριακού υλικού, που σχετίζεται με την προέλευση και την επιστημονική μελέτη των αντικειμένων των συλλογών.

Η διαχείριση των συλλογών σκοπεύει στη συστηματική διατήρηση, χρήση, έκθεση και ανάπτυξη του αριθμού των αντικειμένων τους, καθώς και των σχετικών πληροφοριών.

Άρθρο 3 Προσωπικό

1) Το προσωπικό του Μουσείου αποτελείται από μέλη του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) του Τμήματος Γεωλογίας της Σχολής Θεοτικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, που το γνωστικό αντικείμενο της θέσης που κατέχουν εμπίπτει στα διδακτικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα του Μουσείου, από μέλη του Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΕΔΠ), από μέλη του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ), καθώς και από μέλη του λοιπού επιστημονικού προσωπικού και του διοικητικού προσωπικού, που τοποθετείται στο Μουσείο με τη διαδικασία των εκάστοτε ισχυούσιων διατάξεων.

Ειδικότερα για την εκπλήρωση των ακοπών της Μονάδας του Μουσείου Παλαιοντολογίας και Γεωλογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών διστιθεταί επιστημονικό, διοικητικό, τεχνικό προσωπικό και προσωπικό φύλαξης, που τοποθετείται σ' αυτή, και επικουρείται και από μέλη ΔΕΠ του ως άνω Τμήματος, όπου υπάγεται.

2) Οι αρμοδιότητες του προσωπικού του Μουσείου και της Μονάδας αυτού ορίζονται από το Διευθυντή.

3) Η λειτουργία του Μουσείου και της μονάδας αυτού επικουρείται και με προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών όπου υπάγεται, οι οποίοι εργάζονται σύμφωνα με τις υποδείξεις του Διευθυντή του Μουσείου.

Άρθρο 4 Διοίκηση - Αρμοδιότητες

1. Το Μουσείο Παλαιοντολογίας και Γεωλογίας διευθύνεται από μέλος ΔΕΠ του Τμήματος Γεωλογίας, με γνωστικό αντικείμενο ανάλογο προς αυτό του Μουσείου, σύμφωνα με το άρθρο 28 παρ. 22 του Ν. 2083/1992 (Α' 159).

2. Ο Διευθυντής του Μουσείου Παλαιοντολογίας και Γεωλογίας έχει την ευθύνη για τη διοίκηση και την εν γένει λειτουργία του Μουσείου και της μονάδας αυτού. Ο Διευθυντής ασκεί τις αρμοδιότητες που ορίζονται στο άρθρο 7 του Ν. 1268/1982 και επιπλέον:

α. Συντονίζει και εποπτεύει το έργο του Μουσείου και της μονάδας του.

β. Καταρτίζει και υποβάλλει στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος το ετήσιο πρόγραμμα λειτουργίας και μεριμνά για την τήρησή του.

γ. Ειστηγείται στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος Γεωλογίας τη συμμετοχή του Μουσείου και της Μονάδας του σε συναφείς εκδηλώσεις.

δ. Εποπτεύει το προσωπικό του Μουσείου και της Μονάδας του και ορίζει υπεύθυνους για κάθε δραστηριότητα.

ε. Ευθύνεται για την οικονομική διαχείριση, καθώς και τον εξοπλισμό του Μουσείου και της Μονάδας.

στ. Τηρεί τη σχετική αλληλογραφία υπογράφει κάθε εερχόμενο έγγραφο και ασκεί όσες αρμοδιότητες ανατίθενται σ' αυτόν από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

3) Στη Μονάδα του Μουσείου που προβλέπεται στο άρθρο 1 του παρόντος ορίζεται με εισήγηση του Διευθυντή του

Μουσείου και σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, Υπεύθυνος της Μονάδας από το προσωπικό που, σύμφωνα με το άρθρο 3 του παρόντος διατίθεται στη Μονάδα αυτή.

Άρθρο 5 Εγκατάσταση - Λειτουργία

1) Το Μουσείο εγκαθίσταται και λειτουργεί σε χώρους του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Ειδικότερα, η Μονάδα στεγάζεται σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους, που έχουν παραχωρηθεί από το Δήμο Πολυχνήτου και σε κάθε περίπτωση, σε χώρους των οποίων τη διαχείριση έχει το Πανεπιστήμιο Αθηνών.

2) Οι ημέρες, οι ώρες λειτουργίας του Μουσείου, και οι λοιπές δραστηριότητες καθορίζονται με απόφαση του Διευθυντή. Ειδικότερα για τη λειτουργία της μονάδας, τα ανωτέρω καθορίζονται με απόφαση του Διευθυντή ύστερα από σχετική εισήγηση του υπεύθυνου της Μονάδας.

3) Η επιστημονική μελέτη του υλικού του Μουσείου και τής εν λόγω Μονάδας επιτρέπεται σε μέλη ΔΕΠ και στους φοιτητές, μετά από έγκριση του Διευθυντή.

4) Οι τυχών εμπορικές δραστηριότητες του Μουσείου Γεωλογίας και Παλαιοντολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και της Μονάδας αυτού (πώληση φωτογραφιών, αντιγράφων, διαφήμιση κ.λπ.) πραγματοποιούνται με την προϋπόθεση ότι δε θέτουν σε κίνδυνο τα αντικείμενα και την ποιότητα των συλλογών.

Άρθρο 6 Εσόδα

Τα έσοδα του Μουσείου Γεωλογίας και Παλαιοντολογίας και της Μονάδας Βρίσας προέρχονται από την ετήσια επιχορήγηση από τον τακτικό προϋπολογισμό του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 4 παρ. 1ε του Ν. 2083/1992 (Α' 159) τις ειδικές εισφορές και χρηματοδοτήσεις από διεθνείς οργανισμούς, δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις και νομικά ή φυσικά πρόσωπα, από τις κληρονομιές τις δωρεές, κατις κληροδοσίες που καταλείπονται στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών για τους σκοπούς του Μουσείου Γεωλογίας και Παλαιοντολογίας και της Μονάδας αυτού. Τα έσοδα προέρχονται επίσης από τις πρόσθετες επιχορηγήσεις από την ερευνητική προγράμματα, από τη διοργάνωση εκδηλώσεων, από πωλούμενα ειδή (εκδόσεις, διαφάνειες, φωτογραφίες, λειτουργία κυλικείου κ.λπ.), καθώς και από την παροχή υπηρεσιών σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 3 του Π.Δ. 159/84 (Α' 53).

Άρθρο 7 Τηρούμενα βιβλία

Για τις ανάγκες του Μουσείου Γεωλογίας και Παλαιοντολογίας και της Μονάδας του τηρούνται τα ακόλουθα βιβλία και στοιχεία:

Πρωτόκολλο εισερχομένων - εξερχομένων εγγράφων, βιβλία ήεριουσιακών στοιχείων, φάκελος οικονομικών στοιχείων κάθε έτους, αρχείο ερευνητικών προγραμμάτων, βιβλίο μεταβολών προσωπικού.

Με απόφαση του Διευθυντή μπορεί να τηρείται και κάθε άλλο βιβλίο ή στοιχείο που προβλέπεται από ειδικές διατάξεις.

Άρθρο 8 Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, παύει να ισχύει κάθε διάταξη που ρυθμίζει κατά τρόπο διαφορετικό τα θέματα του παρόντος διατάγματος.

Ο εκπολιτιστικός Σύλλογος Βρίσας "Αγ. Κωνσταντίνος" ευχαριστεί θερμά το συγχωριανό μας κ. Κωνσταντίνο Χατζηαντωνίου για την ευγενή του χειρονομία να προσφέρει ένα πλήρες σύστημα Η/Υ στο Σύλλογο τους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΤΗΣ ΜΕΤΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ "ΜΑΜΙΔΑΚΗ" ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΠΛΑΚΕΣ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ

Μέσα στο Δεκέμβριο, λίγες μέρες πριν από τη λήξη της θητείας του, ο απερχόμενος Νομάρχης κ. Δ. Βουνάτος προχώρησε στο σφράγισμα των δεξαμενών υγρών καυσίμων ΕΚΟ - ΕΛΔΑ στη ΣΚΑΛΑ ΛΟΥΤΡΩΝ στον Κόλπο Γέρας.

Η είδηση αυτή σε συνδυασμό με τις πληροφορίες που είχαμε ότι η Περιφέρεια Β. Αιγαίου θα προχωρήσει στις αρχές του νέου έτους σε νέα χωροθέτηση των "οχλουσών επιχειρήσεων" προκάλεσε, όπως ήταν επόμενο, την ανησυχία μας για μια πιθανή επανάληψη της απόπειρας μετεγκατάστασης των παραπάνω δεξαμενών στη θέση ΠΛΑΚΕΣ.

Με έγγραφό μας καλέσαμε τους νεοεκλεγέντες δημάρχους της Νότιας Λέσβου να κινητοποιηθούν για την αποτροπή ενός τέτοιου ενδεχομένου. Στη συνέχεια με Υπόμνημα που στείλαμε στις αρχές του Νησιού μας και της Περιφέρειας, καθώς και στις τοπικές εφημερίδες, δηλώσαμε ότι θα αντιταχθούμε σε κάθε νέα απόπειρα μετεγκατάστασης ρυπογόνων επιχειρήσεων στη θέση ΠΛΑΚΕΣ.

ΑΘΗΝΑ 19/12/02

Προς τον
Νεοεκλεγέντα Δήμαρχο Πολιχνίτου
Κον Συκά Ιωάννη

ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΣ

Μετά το κλείσιμο των δεξαμενών υγρών καυσίμων "ΕΚΟ - ΕΛΔΑ" στη Σκάλα Λουτρών του Κόλπου Γέρας και την ανακίνηση του θέματος της μετεγκατάστασής τους, θεωρούμε ότι είναι ανάγκη να γίνει σαφές εκ μέρους της νέας Δημοτικής Αρχής Πολιχνίτου (και ει δυνατόν και του Πλωμαρίου και της Καλλονής) προς όλες τις κατευθύνσεις (Περιφέρεια, Νομαρχία, Βουλευτές Λέσβου) ότι δεν πρόκειται να ανεχτούμε οποιαδήποτε νέα απόπειρα μετεγκατάστασης ρυπογόνας επιχείρησης στην περιοχή του Δήμου Πολιχνίτου (και ευρύτερα στις ακτές της Νότιας Λέσβου), η οποία θα έχει ως συνέπεια τον αφανισμό κάθε τουριστικής δραστηριότητας σε ολόκληρη τη Νότια Λέσβο.

Ότι εμμένουμε στην απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Πολιχνίτου με αριθμό 31 της 23/03/2002, στο οπολίο ομόφωνα καταδικάστηκε κάθε απόπειρα μετεγκατάστασης ρυπογόνας επιχείρησης (ΕΚΟ - ΕΛΔΑ, ΔΕΗ, ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ) στην περιοχή μας, και ότι θα αγωνιστούμε, μαζί με τους φορείς και τους κατοίκους της περιοχής μας, και με κάθε μέσον, για την ανατροπή ενός τέτοιου ενδεχομένου.

ΟΙ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

ΑΚΡΑΣΙΩΤΩΝ
ΒΡΙΣΑΓΩΤΩΝ
ΝΕΟΧΩΡΙΤΩΝ
ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΙΤΩΝ
ΠΛΩΜΑΡΙΤΩΝ
ΠΟΛΙΧΝΙΑΤΩΝ

Δ. ΑΛΗΓΙΑΝΝΗΣ
Β. ΨΑΡΙΑΝΟΣ
Α. ΒΕΝΕΤΗΣ
Ε. ΜΕΛΑΝΔΗΝΟΥ
Μ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ
Γ. ΧΑΤΖΟΓΛΟΥ

**ΣΥΝΤΟΠΙΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ
Ν. ΛΕΣΒΟΥ**

Προς
Περιφερειάρχη Β. Αιγαίου
ΜΥΤΙΛΗΝΗ
Κοιν.: 1) Νομαρχία Λέσβου
2) Βουλευτές Λέσβου
3) Εφημερίδα Μυτιλήνης

Οι συντοπίτικοι Σύλλογοι Αθήνας που εκπροσωπούμε τους καταγόμενους από την Νότια Λέσβο και ειδικότερα τους καταγόμενους από τους Δήμους Πλωμαρίου και Πολιχνίτου, μετά το κλείσιμο των δεξαμενών υγρών καυσίμων ΕΚΟ - ΕΛΔΑ και την ανακίνηση του θέματος μετεγκατάστασης των παραπάνω δεξαμενών θέλουμε να επαναλάβουμε την παλιότερη θέση μας αναφορικά με τη χωροθέτηση των ρυπογόνων επιχειρήσεων στη Λέσβο:

Η θέση μετεγκατάστασης πρέπει ν' αναζητηθεί εκτός της Νότιας Λέσβου, όπου βρίσκονται οι καλύτερες παραλίες του νησιού και όπου η επιβίωση των κατοίκων - όσων απέμειναν - εξαρτάται από την τουριστική ανάπτυξη της περιοχής τους.

Οποιαδήποτε μελέτη και απόφαση για τη μετεγκατάσταση των παραπάνω επιχειρήσεων πρέπει να λάβει σοβαρά υπόψη, εκτός από τους φυσικούς - περιβαλλοντικούς όρους, τις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες της περιοχής και πρωτίστως τη θέληση των κατοίκων. Οποιαδήποτε προσπάθεια άνωθεν επιβολής της εγκατάστασης οχλουσών επιχειρήσεων θα έχει ως αποτέλεσμα να διαιωνισθούν οι αντιδράσεις και να παραμείνει σε εκκρεμότητα ο τακτικός εφοδιασμός του νησιού μας με καύσιμα και γενικότερα η εξασφάλιση της ενεργειακής του επάρκειας.

Θέλουμε επίσης να παρατηρήσουμε ότι η οποιαδήποτε μελέτη μετεγκατάστασης των δεξαμενών ΕΚΟ - ΕΛΔΑ θα πρέπει - εκτός των άλλων - να υπολογίσει και την αύξηση του οικονομικού κόστους αλλά και την κυκλοφοριακή επιβάρυνση που θα προκαλέσει η τυχόν "απο - στασιοποίηση" των παραπάνω δεξαμενών από την πλεόν ενεργοβόρα περιοχή, που είναι αυτή της πρωτεύουσας του νησιού μας

Μια παρέα στο καφενείο "Το Εθνικόν" το 1960. Φωτ. Αρχείο Γ. Μαργαρίτη

Για τους Συντοπίτικους Συλλόγους

ΑΚΡΑΣΙΩΤΩΝ
ΒΡΙΣΑΓΩΤΩΝ
ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΙΤΩΝ
ΠΛΩΜΑΡΙΤΩΝ
ΠΟΛΙΧΝΙΑΤΩΝ

Δ. ΑΛΗΓΙΑΝΝΗΣ
Β. ΨΑΡΙΑΝΟΣ
Ε. ΜΕΛΑΝΔΙΝΟΥ
Μ. ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΥ
Γ. ΧΑΤΖΟΓΛΟΥ

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΑΡΧΗ ΛΕΣΒΟΥ ΣΤΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΜΑΣ

Μυτιλήνη, 31/01/2003

Αρ. Πρωτ. 95

Η Περιφέρεια Β. Αιγαίου έχει αναλάβει την εκπόνηση της μελέτης του Χωροταξικού Σχεδίου της Λέσβου, στην οποία - μεταξύ άλλων - θα αναφέρεται και η προτεινόμενη θέση μετεγκατάστασης των δεξαμενών υγρών καυσίμων ΕΚΟ - ΕΛΔΑ.

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λέσβου θεωρεί ότι το θέμα αυτό θα πρέπει να λυθεί και να κλείσει οριστικά, για το καλό του τόπου μας και για τον τακτικό εφοδιασμό του νησιού μας με καύσιμα. Οι μελετητές που έχουν αναλάβει τη μελέτη θα λάβουν υπ' όψη τους τους φυσικούς - περιβαλλοντικούς όρους, αλλά και τις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες της κάθε περιοχής του νησιού.

Σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της Γ. Γ. Περιφέρειας Β. Αιγαίου, κ. Μ. Σκέμπερη, εντός των ημερών η Χωροταξική Μελέτη θα είναι έτοιμη προς δημοσίευση. Θα πρέπει λοιπόν να περιμένουμε για να δούμε την προτεινόμενη θέση μετεγκατάστασης και μετά θα ακολουθήσουν οι δικές μας ενέργειες.

**Με τημή
Ο ΝΟΜΑΡΧΗΣ ΛΕΣΒΟΥ
ΠΑΥΛΟΣ ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ**

Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΑΙΓΑΛΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΖΩΝΗΣ ΠΑΡΑΛΙΑΣ ΣΤΙΣ ΠΛΑΚΕΣ ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ

Και ενώ περιμέναμε από τη Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου τη μελέτη για τη χωροθέτηση των οχλουσών επιχειρήσεων δημοσίευται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως αρ. φύλλου 221 /12 Μαρτίου 2003 η παρακάτω απόφαση του υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών:

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθ. 1070054/6823/B/0010

Καθορισμός ορίων αιγαλού και δημιουργία ζώνης παραλίας στην περιοχή ΠΛΑΚΕΣ, Δήμου Πολυχνίτου, νήσου Λέσβου, Νομού Λέσβου».

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 34 του Ν. 2971/2001 (ΦΕΚ 285/τ. Α' 19.12.2001) «περί αιγαλού και παραλίας» σύμφωνα με τις οποίες οι εικρεμείς υποθέσεις που αφορούν τον καθορισμό αιγαλού και παραλίας εξακολουθούν να διέπονται από τις ισχύουσες μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού διατάξεις.

2. Τις διατάξεις των άρθρων 1 μέχρι και 7 του Α.Ν. 2344/1940 «περί αιγαλού και παραλίας, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 13 του Ν. 1078/1980 και του άρθρου 23 του Ν. 1337/1983».

3. Τις διατάξεις του Ν. 3200/55 «περί διοικητικής αποκεντρωσεως όπως αυτές τροποποιήθηκαν και ισχύουν σήμερα με τα Ν.Δ. 532/70, Β.Δ. 704/70, Β.Δ. 705/70, Β.Δ. 192/72, Π.Δ. 71/84, Π.Δ. 347/86, Ν. 2026/92 και Π.Δ. 97/93.

4. Τις διατάξεις του Ν.Δ. 439/70 «περί συμπληρώσεως των διατάξεων περί αιγαλού».

5. Τις διατάξεις του άρθρου 20 Ν. 719/77 «περί του τρόπου σύνταξης τοπογραφικών και υφωμετρικών διαγραμμάτων από ιδιώτες μηχανικούς κλπ.».

Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας και ασκούνται από τον Αναπληρωτή Περ/κό Δ/ντη.

9. Τις διατάξεις του τέταρτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 1 και της παρ. 6 του ίδιου άρθρου του Ν. 2503/97 «Διοίκηση, οργάνωση, στελέχωση της Περιφέρειας, ρύθμιση θεμάτων για την Τοπική αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 107/Α), σύμφωνα με τις οποίες οι Περιφερειακές Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών, που συγκροτούσαν την Περιφερειακή Διοίκηση του Νομού ή Νομαρχίας, δεν υπήχθησαν στην ενιαία οργανική μονάδα της Περιφέρειας, ούτε καταργήθηκαν, αλλά αποτελούν από 1.9.97, Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών.

10. Το 28979/31.7.1997 έγγραφο της Δ/νσης Διοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημ.Διοίκησης και Αποκεντρωσης, σύμφωνα με το οποίο οι αρμοδιότητες του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας σε θέματα Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών μεταφέρονται από 1.9.1997 στον Υπουργό Οικονομικών.

11. Την 1100383/1330/A0006/31.10.2001 (ΦΕΚ 1485/τ.Β'31.10.2001) κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και Υπουργού Οικονομικών «περί ανάθεσης αρμοδιοτήτων του Υπουργού Οικονομικών στους Γενικό Γραμματέα, Γενικούς Διευθυντές κλπ. του Υπουργείου Οικονομικών».

12. Την 1115093/1378/A0006/17.12.2001 (ΦΕΚ 1720/τ.Β'21.12.2001) απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών «περί μεταβίβασης αρμοδιοτήτων του Υφυπουργού Οικονομικών στους Γενικό Γραμματέα, Γενικούς Διευθυντές κλπ. του Υπουργείου Οικονομικών».

13. Την από 13.12.2001 έκθεση της κατά το άρθρο 100 του Π.Δ. 284/1988 αρμόδιας επιτροπής καθορισμού ορίων αιγαλού και παραλίας, για τον καθορισμό ορίων αιγαλού

6. Τις διατάξεις του άρθρου 100 του Π.Δ. 284/88 «περί συγκροτήσεως μεταξύ ἀλλων και της Επιτροπής καθορισμού ορίων αιγιαλού - παραλίας και θέσεων αμμοληψίας».

7. Την 1078204/927/0006A/6.8.92 κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Προεδρίας και Οικονομικών, με την οποία διατηρείται σε ισχύ η Επιτροπή καθορισμού ορίων αιγιαλού παραλίας και θέσεων αμμοληψίας.

8. Τις διατάξεις του άρθρου 19 παράγρ. 5 N. 2344/95, του άρθρου 52 παρ. 6 N. 2218/94, του άρθρου 4 παρ. 7 του N. 2240/94, δυνάμει των οποίων αρμοδιότητες του Υπουργείου Οικονομικών που είχαν μεταβιβασθεί στους Νομάρχες, ανήκουν στον Περ/κό Δ/ντη, σε συνδυασμό με αυτές του άρθρου 14 παρ. 2 του N. 2399/96 με τις οποίες προβλέπεται η κατάργηση των θέσεων των Περ/κών Δ/ντών, οι αρμοδιότητες πλέον του οποίου περιήλθαν στο

ρισμού ορίων αιγιαλού και παραλίας, για τον καθορισμό ορίων αιγιαλού και δημιουργία ζώνης παραλίας στην περιοχή ΠΛΑΚΕΣ, Δήμου Πολιχνίτου, νήσου Λέσβου, Νομού Λέσβου καθώς επίσης και το τοπογραφικό και υψομετρικό διάγραμμα του Στυλιανού Ελ. Βραχνάκη Τοπογράφου Μηχανικού, που συντάχθηκε τον Δεκέμβριο 2001, με κλίμακα 1:500, ελέγχθηκε την 12.12.2001 για την ακρίβεια της αποτύπωσης από την Ελένη Μητρίτσα, Τοπογράφο Μηχανικό της Κτηματικής Υπηρεσίας Λέσβου και θεωρήθηκε από τον Νικόλαο Θεοδοσιάδη, Αρχιτέκτονα Μηχανικό Προϊστάμενο της Τ.Υ.Δ.Κ. Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου την ίδια ημέρα.

Στο τοπογραφικό αυτό διάγραμμα, καθορίσθηκε από την αρμόδια Επιτροπή, όπως πιο πάνω αναφέρεται:

Η οριογραμμή του αιγιαλού με κόκκινη συνεχή πολυγωνική γραμμή με στοιχεία 1, 2, 3 έως και 14.

Η οριογραμμή της παραλίας με κίτρινη συνεχή πολυγωνική γραμμή με στοιχεία 1', 2', 3' έως και 14'.

Καθορίζεται ζώνη παραλίας πλάτους 10 μέτρων διότι δεν εξυπηρετούνται οι σκοποί του άρθρου 7 παρ. 1 του Α.Ν. 2344/40.

Αποφαίνεται ότι δεν υπάρχει παλαιός αιγιαλός.

Δεν υπάρχουν κτίσματα εντός της ζώνης παραλίας.

Η παρούσα απόφαση μαζί με την έκθεση της επιτροπής και το τοπογραφικό διάγραμμα, να δημοσιευθούν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 28 Νοεμβρίου 2002

Με εντολή Υπουργού

Ο Γενικός Διευθυντής

Δημ. Περιουσίας και Εθν. Κληρ/των
ΣΠΥΡΟΣ Ι. ΣΤΑΘΗΣ

ΕΚΘΕΣΗ

Επιτροπής καθορισμού ορίων αιγιαλού και παραλίας και θέσεων αμμοληψίας διά τον καθορισμό το πρώτον, των ορίων του αιγιαλού και της παραλίας, στην περιοχή ΠΛΑΚΕΣ, Δήμου Πολιχνίτου, νήσου Λέσβου, Νομού Λέσβου. Ενδιαφέρομενος η Emenergy Engineering Ltd.

Στην Μυτιλήνη την 13.12.2001, οι υπαγεγραμμένοι:

1. Σπυρίδων Καρδακάρης, ΠΕ/Α Εφοριακών, Προϊστάμενος της Κτηματικής Υπηρεσίας Λέσβου, ως Πρόεδρος,
2. Αντώνιος Ξωχέλης, Πλωτάρχης Λ.Σ., νόμιμος αναπληρωτής του Λιμενάρχη Μυτιλήνης, τούτου κωλυομένου, ως μέλος, και

3. Ελένη Μητρίτσα, ΠΕ/Α Μηχανικών, Τοπογράφος Μηχανικός, υπόλληλος Κτηματικής Υπηρεσίας Λέσβου, ως μέλος, αποτελούντες την Επιτροπή καθορισμού ορίων αιγιαλού και παραλίας και θέσεων αμμοληψίας, δυνάμει των άρθρων 74 και 75 του Π.Δ. 636/1977, σε συνδυασμό με την κοινή υπουργική απόφαση Ο.208/181/26.4.1982 (ΦΕΚ 214/26.4.1982 τ. Β') των Υπουργών Προεδρίας της

και δημιουργία ζώνης παραλίας στην περιοχή ΠΛΑΚΕΣ, Δήμου Πολιχνίτου, νήσου Λέσβου, Νομού Λέσβου.

14. Το τοπογραφικό και υψομετρικό διάγραμμα του Στυλιανού Ελ. Βραχνάκη Τοπογράφου Μηχανικού, που συντάχθηκε τον Δεκέμβριο 2001, με κλίμακα 1:500, ελέγχθηκε την 12.12.2001 για την ακρίβεια της αποτύπωσης από την Ελένη Μητρίτσα, Τοπογράφο Μηχανικό της Κτηματικής Υπηρεσίας Λέσβου και θεωρήθηκε από τον Νικόλαο Θεοδοσιάδη, Αρχιτέκτονα Μηχανικό Προϊστάμενο της Τ.Υ.Δ.Κ. Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου την ίδια ημέρα.

15. Τη Φ.544.5/247/02/16.5.2002 σύμφωνη γνώμη του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού για τα όρια του αιγιαλού, αποφασίζουμε:

Επικυρώνουμε την από 13.12.2001 έκθεση της κατά το άρθρο 100 του Π.Δ. 284/1988 αρμόδιας Επιτροπής καθο-

κυβερνήσεως και Οικονομικών, και της με Α.Π. 2491/22.9.2000 απόφασης της Οικονομικής Επιθεώρησης Βορείου Αιγαίου του Υπουργείου Οικονομικών, συγκληθείσα με την 3640/12.12.2001 πρόσκληση του Προέδρου της, μεταβάκμει επι τόπου στην προαναφερόμενη περιοχή την 13.12.2001. Λαβύντες υπ' όψη:

α) Την από 10.12.2001 αίτηση της Emenergy Engineering Ltd, με την οποία ζητείται ο καθορισμός των ορίων αιγιαλού και παραλίας στην ανωτέρω περιοχή.

β) Το τοπογραφικό και υψομετρικό διάγραμμα του Στυλιανού Ελ. Βραχνάκη Τοπογράφου Μηχανικού, που συντάχθηκε τον Δεκέμβριο 2001, με κλίμακα 1:500, ελέγχθηκε την 12.12.2001 για την ακρίβεια της αποτύπωσης από την Ελένη Μητρίτσα, Τοπογράφο Μηχανικό της Κτηματικής Υπηρεσίας Λέσβου και θεωρήθηκε από τον Νικόλαο Θεοδοσιάδη, Αρχιτέκτονα Μηχανικό Προϊστάμενο της Τ.Υ.Δ.Κ. Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, την ίδια ημέρα.

γ) Τις διατάξεις του Α.Ν. 2344/40, όπως αυτός τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε και τις διατάξεις του Ν. 1337/83 και τις σχετικές προς τούτον Δ. 3474/970/ΠΟΛ. 105/29.7.1983 και Ν. 505/253/ΠΟΛ.69/30.3.1984 διατάγεις του Υπ. Οικονομικών.

δ) Την από την επί τόπου μετάβαση στην παραπάνω περιοχή, σχηματισθείσα αντίληψη περί του πλάτους της βρεχόμενης ζώνης της ξηράς και των λοιπών συναφών στοιχείων, ήτοι:

I. Ότι η ακτή είναι βραχώδης με μεγάλη υψομετρική διαφορά διακοπόμενη από το μήμα αμμοκροκαλώδης. Η θάλασσα στην πλησίον της ακτογραμμής είναι διάσπαρτη από...

II. Ότι οι άνεμοι που επηρεάζουν είναι νότιοι, νοτιοδυτικοί, των οποίων η ένταση μπορεί να φτάσει τα 8-9 μποφόρ και το ύψος των κυμάτων τα 2-2.5 μέτρα, αποφασίζει:

Καθορίζει επί του ως άνω τοπογραφικού διαγράμματος:

Α. Με συνεχή κόκκινη πολυγωνική γραμμή, την οριογραμμή του αιγιαλού, με κορυφές 1, 2, 3..., 14, εξαρτώμενες από το κρατικό τριγωνομετρικό δίκτυο.

Β. Με συνεχη κίτρινη πολυγωνική γραμμή, την οριογραμμή της παραλίας, με κορυφές 1', 2', 3'..., 14', εξαρτώμενες από το κρατικό τριγωνομετρικό δίκτυο, και έχει σταθερή απόσταση δέκα (10) μέτρων από την οριογραμμή του αιγιαλού, επειδή δεν εξυπηρετούνται οι σκοποί που αναφέρονται στο άρθρο 7 του Α.Ν. 2344/1940.

Γ. Δεν υπάρχουν κτίσματα εντός της ζώνης της παραλίας.

Δ. Η εξάρτηση έγινε από το κρατικό τριγωνομετρικό δίκτυο.

Η Επιτροπή

Ο Πρόεδρος ΣΠΥΡΙΔΩΝ Θ. ΚΑΡΔΑΚΑΡΗΣ Τα Μέλη ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΞΩΧΕΛΗΣ ΕΛΕΝΗ ΜΗΤΡΙΤΣΑ

ΠΡΟΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΝ ΤΕΤΕΛΕΣΜΕΝΩΝ;

Με έγγραφό του στις 31-1-2003 ο Νομάρχης Λέσβου κ. Παύλος Βογιατζής απαντώντας στο Υπόμνημα που του είχαμε στείλει οι Συντοπίτικοι Σύλλογοι της Ν. Λέσβου σχετικά με την χωροθέτηση των "οχλουσών επιχειρήσεων" μας πληροφορούσε τα εξής:

"Η Περιφέρεια Β. Αιγαίου έχει αναλάβει την εκπόνηση της μελέτης του Χωροταξικού Σχεδίου της Λέσβου, στην οποία - μεταξύ άλλων - θα αναφέρεται και η προτεινόμενη θέση μετεγκατάστασης των δεξαμενών υγρών καυσίμων ΕΚΟ - ΕΛΔΑ". Σημείωνε μάλιστα ότι "σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της Γ.Γ. Περιφέρειας Β. Αιγαίου κ. Μ. Σκέμπερη, εντός των ημερών η χωροταξική μελέτη θα είναι έτοιμη προς δημοσίευση".

"Εντός των ημερών" βέβαια δεν δόθηκε στη δημοσιότητα καμιά χωροταξική μελέτη ούτε και μετά παρέλευση δυο μηνών. Εκείνο που δημοσιεύτηκε σχετικά με το επίμαχο θέμα της μετεγκατάστασης των δεξαμενών της ΕΚΟ - ΕΛΔΑ ήταν η από 28 Νοεμβρίου 2002 με εντολή του Υπουργου Οικονομικών ΑΠΟΦΑΣΗ του Γενικού Διευθυντή Δημ Περιουσίας και Εθν. Κληρ/των κ. Σπύρου Στάθη (Φ.Ε.Κ. Αρ. Φύλλου 221/12 Μαρτίου 2003), με την οποία καθορίζονται τα όρια αιγιαλού και δημιουργείται ζώνη παραλίας στην περιοχή ΠΛΑΚΕΣ του Δήμου Πολιχνίτου.

Η παραπάνω ΑΠΟΦΑΣΗ εκδόθηκε ύστερα από αίτηση της Emenergy Engineering Ltd (10-12-2001), η οποία ενεργούσε κατ' εντολήν της ΕΚΟ - ΕΛΔΑ και ύστερα από σχετική έκθεση που συνέταξε η "Επιτροπή καθορισμού ορίων αιγιαλού και παραλίας...", με πρόεδρο τον προϊστάμενο της Κτηματικής Υπηρεσίας Λέσβου κ. Καρδακάρη Σπυρίδωνα (13-12-2001).

Κατ' αρχάς πρέπει να εκφράσουμε τον θαυμασμό μας για την ταχύτητα με την οποία ικανοποιήθηκε η αίτηση της ανωτέρω εταιρίας (εντός 3 ημέρου από την υποβολή της σχετικής αίτησης!)

Στη συνέχεια να εκφράσουμε την απορία μας για τους λόγους που υπαγόρευσαν τη δημοσίευση της ανωτέρω ΑΠΟΦΑΣΗΣ, πριν από κάθε περιβαλλοντική μελέτη και οποιοδήποτε χωροταξικό σχέδιο.

Μήπως η ΕΚΟ - ΕΛΔΑ σπεύδει να δημιουργήσει τετελεσμένα προκαταλαμβάνοντας κάθε "εκπόνηση μελέτης χωροταξικού σχεδίου";

Μήπως η "Μελέτη" θα έρθει εκ των υστέρων να επικυρώσει τη δημιουργία παραλίας και την εγκατάσταση της ΕΚΟ - ΕΛΔΑ στις ΠΛΑΚΕΣ του Δήμου Πολιχνίτου;

Μήπως τελικά τα περί "Μελετών" δεν είναι παρά στάχτη στα μάτια των κατοίκων της Νότιας Λέσβου;

Θα αναμείνουμε από τους αρμόδιους να μας εξηγήσουν τι σημαίνουν όλα αυτά, για να εκτιμήσουμε και μεις με τη σειρά μας την αξία των δηλώσεων και των "δεσμεύσεων" τους.

Δηλώνουμε πάντως εκ των προτέρων ότι οι καταγόμενοι από τη Νότια Λέσβο και οι κάτοικοι της Ν. Λέσβου δεν πρόκειται να δεχτούμε "τετελεσμένα" και βέβαια ούτε μια κηλίδα πετρελαίου στις παραλίες μας.

Σημείωση: Τις παραπάνω σκέψεις μας είχαμε θέσει υπόψη του Δημάρχου Πολιχνίτου από τις 19 Απριλίου 2003. Δεν πέρασαν λίγες μέρες και επιβεβαιώθηκαν οι φόβοι μας. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που διαβάσαμε στην εφημερίδα "Έμπρός" στις 16 Μαΐου 2003 η μελέτη χωροθέτησης που ολοκληρώθηκε προβλέπει για την εγκατάσταση των οχλουσών επιχειρήσεων τις εξής θέσεις:

Πλάκες Πολιχνίτου, Καράβα και Μάγειρας στο Τάρτι.

Ο αγώνας για την αποτροπή των ρυπογόνων επιχειρήσεων στις πλάκες Πολιχνίτου
ΤΩΡΑ ΑΡΧΙΖΕΙ

ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ - ΒΑΤΕΡΩΝ

Οι Συντοπίτικοι Σύλλογοι της Νότιας Λέσβου με υπόμνημα, που στελαμε στο νέο Νομάρχη Λέσβου καθώς και στις άλλες αρχές του νησιού μας και της Περιφέρειας, υποβάλλαμε για άλλη μια φορά τις θέσεις μας σχετικά με το "από αιώνος" αίτημα των κατοίκων της περιοχής μας για τη διάνοιξη του παραλιακού δρόμου Πλωμαρίου - Βατερών. Στο θέμα παρενέβηκαν ο Δήμος Πολιχνίτου καθώς και το Σωματείο Τουριστικής Ανάπτυξης Βατερών με παραστάσεις στους αρμόδιους και ανακοίνωση στον Τοπικό Τύπο.

Στην απάντηση του Νομάρχη κ. Π. Βογιατζή, που δημοσιεύτηκε στον Τοπικό Τύπο και στην οποία διατυπώνεται η θεωρία περί "εναλλακτικής χάραξης εσωτερικά από τα χωριά" απάντησε με επιστολή του ο πρόεδρος του Συλλόγου μας κ. Βασ. Ψαριανός.

Αθήνα, 19 Φεβρουαρίου 2003

ΣΥΝΤΟΠΙΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ
ΝΟΤΙΑΣ ΛΕΣΒΟΥ
ΑΚΡΑΣΙΩΤΩΝ
ΒΡΙΣΑΓΩΤΩΝ
ΝΕΟΧΩΡΙΤΩΝ
ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΙΤΩΝ
ΠΛΩΜΑΡΙΤΩΝ
ΠΟΛΙΧΝΙΑΤΩΝ

Προς: τον Νομάρχη Λέσβου
κ. Παύλο Βογιατζή
Νομαρχία Μυτιλήνης
Κοιν.: 1) Υπουργείου Αιγαίου
Γραφείο Υπουργού
2) ΥΠΕΧΩΔΕ
Γραφείο Υπουργού
3) Περιφερειάρχη
Βορείου Αιγαίου Μυτιλήνη
4) Βουλευτές Μυτιλήνης
5) Δήμο Πλωμαρίου
Γραφείο Δημάρχου
6) Δήμο Πολιχνίτου
Γραφείο Δημάρχου
7) Εφημερίδες Μυτιλήνης

Κύριε Νομάρχη,

Σας είναι ασφαλώς γνωστό το "από αιώνος" αίτημα των κατοίκων της περιοχής των Δήμων Πλωμαρίου και Πολιχνίτου για τη διάνοιξη του παραλιακού δρόμου Πλωμαρίου - Βατερών, τον οποίον εμείς οραματίζόμαστε ως το Νότιο Οδικό Άξονα, που θα συνδέει τους δυο Κόλπους της Γέρας και της Καλλονής και μέσω ενός πορθμείου στο στόμιο του Κόλπου της Καλλονής θα φτάνει στην Ερεσσό και από εκεί στο Σίγρι.

Και ασφαλώς θα συμφωνείτε ότι ένα τέτοιο έργο, που ξεφεύγει από τη λογική της "πεπατημένης", της μικροπολιτικής και των μικροσυμφερόντων, θα δώσει το φιλί της ζωής σ' ολόκληρη τη Νότια Λέσβο, η οποία εδώ και χρόνια βρίσκεται σε οικονομικό και κοινωνικό μαρασμό.

Κύριε Νομάρχη,

Η γνώμη μας είναι ότι με μικροπαρεμβάσεις και έργα "άμεσης κατανάλωσης" δεν γυρίζει ο τροχός της ανάπτυξης.

Το νησί μας έχει ανάγκη από τα βασικά έργα υποδομής. Η περιοχή της Νότιας Λέσβου από την πλευρά της φυσικής της προίκας είναι ευνοημένη. Εκείνο που χρειάζεται είναι να βγει από την απομόνωση, στην οποία βρίσκεται, και να συνδεθεί άμεσα με σύγχρονο δίκτυο, χωρίς "λοξοδρομίες"

και "παρακλάδια", με τα άλλα κέντρα του νησιού μας, να γίνουν προσιτές οι θαυμάσιες παραλίες της στους ξένους επισκέπτες του νησιού μας, να εξασφαλισθεί η άνετη και σύντομη διακίνηση ανθρώπων και προϊόντων σε όλο το μήκος της νότιας Λέσβου.

Περιμένουμε από εσάς, έστω με καθυστέρηση ενός αιώνα, να ανοίξετε το δρόμο της ανάπτυξης της Νότιας Λέσβου αρχίζοντας από την κατασκευή του παραλιακού δρόμου Πλωμαρίου - Βατερών.

Με εκτίμηση
Για τους Συντοπίτικους Συλλόγους

ΑΚΡΑΣΙΩΤΩΝ
ΒΡΙΣΑΓΩΤΩΝ
ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΙΤΩΝ
ΠΛΩΜΑΡΙΤΩΝ
ΠΟΛΙΧΝΙΑΤΩΝ
ΝΕΟΧΩΡΙΤΩΝ

Δ. ΑΛΗΓΙΑΝΝΗΣ
Β. ΨΑΡΙΑΝΟΣ
Ε. ΜΕΛΑΝΔΙΝΟΥ
Μ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ
Γ. ΧΑΤΖΟΓΛΟΥ
Α. ΒΕΝΕΤΗΣ

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΑΡΧΗ

Ο Νομάρχης Λέσβου κ. Π. Βογιατζής απάντησε στο Υπόμνημα που του στείλαμε οι συντοπίτικοι Σύλλογοι της Νότιας Λέσβου σχετικά με την κατασκευή του δρόμου Πλωμαρίου - Βατερών, μέσω ΑΙΟΛΙΚΩΝ ΝΕΩΝ (Κυριακή 2 Μαρτίου 2003). Η απάντησή του έχει ως εξής:

"Η υλοποίηση μεγάλων αναπτυξιακών έργων είναι εφικτή μόνο μέσω των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η δυνατότητα όμως χρηματοδότησης εξασφαλίζεται μόνο με την απόκτηση της λεγόμενης "ωριμότητας", βασικό στοιχείο της οποίας είναι η εναρμόνιση με τις προδιαγραφές και τις συνθήκες των κανονισμών περί προστασίας του περιβάλλοντος. Κάτω από τις συνθήκες αυτές, είμαστε υποχρεωμένοι, αν θέλουμε τελικά να πετύχουμε τη χρηματοδότηση ενός έργου οδικής σύνδεσης της περιοχής Πλωμαρίου με αυτή των Βατερών, χωρίς εμμονές ή προκαταλήψεις και αυθαίρετους σχεδιασμούς, να αναζητήσουμε λύσεις (εναλλακτικές χαράξεις) που να εναρμονίζονται με τις σχετικές οδηγίες και κατευθύνσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Υπό το πρίσμα αυτό θα δοθούν οι σχετικές εντολές τόσο προς την Τεχνική μας Υπηρεσία, όσο και προς τον Μελετητή, για την εξέταση και υποβολή εναλλακτικών χαράξεων και εσωτερικά, από τα χωριά, ώστε να επιλεγεί τελικά η βέλτιστη λύση, που θα είναι τεχνοοικονομικά αποδεκτή, αλλά και ικανή να οδηγήσει σε ένταξη του έργου στο Γ' Κ.Π.Σ. με ανάλογη χρηματοδότηση."

Στον Πλάτανο. Του Αγίου Κωνσταντίνου. 1965.

Η ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΑΤΕΡΩΝ

Θέλουμε καθαρά και ξάστερα να μας εξηγήσουν οι αρμόδιοι, εάν ο παραλιακός δρόμος θα γίνει, με ένα ΝΑΙ ή ένα ΟΧΙ. Και υποσχόμαστε ότι θα επανέλθουμε σύντομα για να ξεκαθαρίσουμε επιτέλους δημοσίως ποιοί θέλουν τον δρόμο και ποιοί όχι και αν ο στόχος τους είναι να αναπτύξουν το νησί μας μονομερώς (πρόγμα που δεν θα το επιτρέψουμε) ή σφαιρικά, όπως έχουν δηλώσει κατά καιρούς. Διαφορετικά θα φέρουν ακέραια την ευθύνη αν το νησί χωριστεί σε βόρειους και νότιους.

Απαντώντας σε όσα υποστήριξε ο Νομάρχης Λέσβου περί "εναλλακτικών χαράξεων" ο πρόεδρος του Συλλόγου μας έστειλε την παρακάτω επιστολή που δημοσιεύθηκε στον τοπικό Τύπο

Αθήνα, 20-3-2003

Προς
Το Νομάρχη ΛΕΣΒΟΥ
κ. Βογιατζή Παύλο
ΜΥΤΙΛΗΝΗ

Κύριε Νομάρχη,

Διαβάσαμε στα ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΑ ΑΙΟΛΙΚΑ της 2/3/2003 την απάντησή σας στο Υπόμνημα, που σας υποβάλαμε οι Συντοπίτικοι Σύλλογοι της Νότιας Λέσβου, σχετικά με την κατασκευή του δρόμου Πλωμαρίου - Βατερών, στην οποία απάντησή σας κάνετε λόγο για "εναλλακτικές χαράξεις" εσωτερικά από τα χωριά καθώς και για την "ανάγκη εναρμόνισης του έργου με τις κατευθύνσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας". Πάνω στα δύο αυτά σημεία της απάντησής σας (την οποία χαιρετίζουμε ως δείγμα ευαισθησίας και διάθεσης συνεργασίας) θα μας επιτρέψετε να εκθέσουμε τις απόψεις μας.

1. Καλός ο δρόμος "εσωτερικά από τα χωριά" αλλά για την εξυπηρέτηση της ενδοεπικοινωνίας των χωριών της περιοχής Πλωμαρίου, η οποία ήδη έχει εξασφαλισθεί με την ολοκλήρωση του δρόμο Αμπελικού - Ακρασίου - Πλωμαρίου. Η νότια όμως Λέσβος έχει ανάγκη από ένα σύγχρονο δρόμο, ο οποίος με συντομία, ασφάλεια και άνεση θα συνδέει τα σημαντικά τουριστικά κέντρα, σε πρώτη φάση το Πλωμάρι με τα Βατερά και αργότερα το

Πανηγύρι Αγίου Γεωργίου. 1954. Φωτ. Αρχείο Κ. Ανγνώστου

Νοτιοανατολικό με το Νοτιοδυτικό τμήμα του νησιού μας. Κι αυτή η σύνδεση δεν μπορούμε να καταλάβουμε πώς θα εξασφαλισθεί, όταν οι διακινούμενοι μεταξύ Πλωμαρίου - Βατερών, ντόπιοι ή ξένοι, θα αναγκάζονται να ανεβοκατεβαίνουν όρη και λαγκαδιές και από χωριό σε χωριό να φτάνουν, μετά από ταξίδι μιας και μισής τουλάχιστον ώρας, στο Πλωμάρι ή αντίστροφα από το Πλωμάρι στα Βατερά. Πρέπει εδώ να σημειώσουμε, κύριε Νομάρχη, ότι από παλιά ακούγαμε από κάποιο παραγοντίσκο "εσωτερικού χωριού" ότι "ο δρόμος δεν πρέπει να γίνει παραλιακά, γιατί τότε δε θα περνά κανείς τουρίστας από το χωριό μας"! Φαίνεται λοιπόν ότι αυτός ο αστείος ισχυρισμός ενδύθηκε με "περιβαλλοντικό" μανδύα... μεταλαμπαδεύτηκε σε κάποια τεχνικά (;) Γραφεία και έφτασε ως το δικό σας Γραφείο. Πρέπει επίσης να σημειώσουμε ότι από παλιά -πριν από την ανάδειξή σας στο Νομαρχιακό αξίωμα- ακούγαμε για την ανόγκη προστασίας του περιβάλλοντος, που κινδύνευε **τάχα** από τη χάραξη ενός παραλιακού δρόμου Πλωμαρίου - Βατερών. Κι αυτό το ακούγαμε από τους ίδιους εκείνους αρμόδιους (;) που βιάζονταν, χωρίς καμιά μελέτη, να κουβαλήσουν στη Νότια Λέσβο, δίπλα στις ομορφότερες παραλίες του νησιού μας, τις δεξαμενές υγρών καυσίμων ΕΚΟ - ΕΛΔΑ.

Είναι καιρός λοιπόν να μιλήσουμε όλοι με ειλικρίνεια.

Εμείς οι κατοικούντες ή καταγόμενοι από τη Νότια Λέσβο είμαστε οι πρώτοι και οι πρωτοστάτες στον αγώνα για την προστασία του περιβάλλοντος και δε θα θέλαμε κανένας δρόμος ν' αλλοιώσει τη φυσική ομορφιά των ακτών μας, που είναι η πολύτιμη προίκα της περιοχής μας. Δεν μπορούμε όμως να καταλάβουμε, γιατί πρέπει ο δρόμος να φτάσει στη Μεγάλη Λίμνη για να προστατευτεί το περιβάλλον μας. Δε ζητούμε να χαραχθεί ο δρόμος επί του.... αιγιαλού, ας χαραχθεί σε απόσταση -έστω- ενός χιλιομέτρου από την ακτή, όπου χρειάζεται. Και τέτοιες προτάσεις γνωρίζουμε ότι υπάρχουν στα συρτάρια των μελετητών της Νομαρχίας Λέσβου.

Υπάρχει όμως και ο ισχυρισμός ότι μια τέτοια λύση θα αύξανε κατά πολύ τη δαπάνη του έργου, γιατί θα χρειαζόταν να διανοιχτεί κάποια σήραγγα. Δε θέλουμε να υπεισέλθουμε σε τεχνικά θέματα? Θα επιμείνουμε όμως σε τούτο: εάν θεωρείται ότι ένας σύγχρονος οδικός άξονας μπορεί να βγάλει από την απομόνωση τη Νότια Λέσβο, να προσελκύσει περισσότερους τουρίστες, να επεκτείνει την τουριστική περίοδο προς όφελος όχι μόνο της περιοχής της Νότιας Λέσβου αλλά ολόκληρου του νησιού, να διευκολύνει τη διακίνηση ανθρώπων και προϊόντων και ν' αναστρέψει την πορεία του οικονομικού και κοινωνικού μαρασμού της, τότε πρέπει να απαιτηθεί η δαπάνη. Και κάτι άλλο: πρέπει επιτέλους τα κοινοτικά κονδύλια να διατεθούν για έργα βασικής υποδομής, που έχει ανάγκη το νησί μας και όχι να σπαταλώνται σε έργα "άμεσης κατανάλωσης".

Για να γυρίσει ο τροχός της ανάπτυξης, το νησί μας έχει ανάγκη από "γενναία" έργα: οδικούς άξονες, και άλλα λιμάνια και μαρίνες, νέο αεροδρόμιο, βιολογικούς καθαρισμούς σε όλα τα Τουριστικά Κέντρα, φράγματα και λιμνοδεξαμενές, για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας και για την άρδευση, έργα για την αξιοποίηση της αιολικής και γεωθερμικής ενέργειας, για την αντιμετώπιση του ενεργειακού προβλήματος του νησιού μας.

Και αν όλα αυτά ακούγονται ουτοπικά και απορρίπτονται από τους αρμόδιους της κατανομής των εθνικών και κοινοτικών κονδυλίων, ερωτούμε: πόσο περισσότερο εθνικά αναγκαίο ήταν το υποθαλάσσιο τούνελ του ΑΚΤΙΟΥ στην ΠΡΕΒΕΖΑ μήκους 1.700 μέτρων και βάθους 30 μέτρων υπό τη θάλασσα, που κατασκευάστηκε και λειτουργεί στη θέση του παλιού πορθμείου που ένωνε το στόμιο του Αμβρακικού Κόλπου; Εμείς δε ζητάμε έργα τόσον υψηλής τεχνικής και άρα τόσο δαπανηρά, ένα δρόμο ζητάμε που άρχισε επί Τουρκοκρατίας και περιμένουμε επί ένα αιώνα να ολοκληρωθεί από το ελεύθερο ελληνικό κράτος.

Με εκτίμηση
Βασιλης Ψαριανός
Πρόεδρος Συλλόγου Βρισαγωτών
Αθήνας

**Η ΣΥΓΚΛΗΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΤΙΣ 2 /6/2003
ΓΙΑ ΤΗ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΟΧΛΟΥΣΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΣΥΝΤΟΠΙΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ
ΝΟΤΙΑΣ ΛΕΣΒΟΥ
ΑΚΡΑΣΙΩΤΩΝ
ΒΡΙΣΑΓΩΤΩΝ
ΠΑΛΙΟΧΩΡΙΤΩΝ
ΠΛΩΜΑΡΙΤΩΝ
ΠΟΛΙΧΝΙΑΤΩΝ

Αθήνα 2/6/2003

ΠΡΟΣ: Την Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου
Μυτιλήνη

- ΠΡΟΣ: 1) Νομάρχη Λέσβου
Νομαρχία Λέσβου
2) Δήμαρχο Πολιχνίτου
Πολιχνίτο
3) Δήμαρχο Πλωμαρίου
Πλωμάρι
4) Δήμαρχο Καλλονής
Καλλονή
5) Εφημερίδες Μυτιλήνης

Κυρία Περιφερειάρχη

Ενόψει σύγκλησης του Περιφερειακού Συμβουλίου για τη χωροθέτηση των οχλουσών Επιχειρήσεων (ΔΕΗ, Δεξαμενών ΕΚΟ - ΕΛΔΑ)

Ζητούμε

Να προστατευτεί από κάθε ρυπογόνα δραστηριότητα η παραλία της Νότιας Λέσβου από το πλωμάρι ως τον Κόλπο Καλλονής, ως τουριστική ζώνη μεγάλης σημασίας για την επιβίωση της περιοχής αλλά και την ανάπτυξη ολόκληρου του νησιού μας.

Ζητούμε

Πριν από κάθε χωροθέτηση να γίνει ολοκληρωμένη ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ για την κατανομή των ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ολόκληρου του νησιού μας, όπου θα καθορίζονται με σαφήνεια: ΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ, ΟΙ ΑΓΡΟΤΟΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ και ΟΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ - ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ.

Σε καμία περίπτωση πάντως δεν πρέπει να επιβληθεί βιαίως η αλλαγή ή η καταστροφή της δημιουργηθείσας με τόσους κόπους και θυσίες τουριστική ανάπτυξη, διότι αυτό θα προκαλέσει τη σφοδρή αντίδραση των κατοίκων και θα διαιωνίσει την κοινωνική αναστάτωση στην περιοχή της Νότιας Λέσβου.

Με εκτίμηση
Για τους συντοπίτικους Συλλόγους
Ο Πρόεδρος του Συλλόγου Βρισαγωτών Αθήνας

Βασίλης Ψαριανός

**ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΒΑΤΕΡΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ
ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΔΗΜΟΥ ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ**

«Η ΕΝΩΣΗ»

ΕΔΡΑ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ - ΒΑΤΕΡΑ - ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ - ΛΕΣΒΟΣ - Γ.Κ. Α1300
ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 2252061407 2252061788 2252061272-6945598750
ΦΑΞ: 2252061410 - 2252061128 2252061272

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΑΝΟΙΧΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Βατέρα 30-5-2003

Όπως πληροφορηθήκαμε την Δευτέρα 2-6-2003 στη συνεδρίαση του περιφερειακού συμβουλίου ένα από τα θέματα που θα συζητηθούν θα είναι και η χωροθετηση των οχλουσών εγκαταστάσεων στη Λέσβο. Όπως γνωρίζουμε μια από τις προτεινόμενες θέσεις είναι και η περιοχή «Πλάκες» του δήμου Πολιχνίτου. Χωρίς να βλέπουμε το θέμα από τοπικιστική νοοτροπία θα θέλαμε να επισημάνουμε τα εξής:

1. Διαμαρτυρόμαστε έντονα για την σκόπιμη έλλειψη ενημέρωσης και τον αποκλεισμό των ευρύτερων κοινωνικών φορέων από τέτοιου ειδους ενέργειες.
2. Η χωροθετηση των όποιων χρήσεων σε μια περιοχή δεν είναι αντικείμενο ενός φιλοκυβερνητικού γραφείου μελετών και μιας επιλεκτικής αντιπροσώπευσης της κοινωνίας ενός τόπου αλλά αντικείμενο το οποίο εξεργάζει το σύνολο της κοινωνίας ενός τόπου κάτω από το πρόσμα της ευρύτερης ανάπτυξης του με παραμέτρους την ανάδειξη των φυσικών χαρισμάτων της περιοχής, την οικονομική ανάπτυξη και την άσσο το δυνατότερη μικρότερη περιβαλλοντική επιβάρυνση.
3. Δεν είναι δυνατή η επιλεκτική χωροθετηση κάποιων εγκαταστάσεων χωρίς προηγουμένως να έχει θεσμοθετηθεί με τις νόμιμες διαδικασίες και την ευρύτερη κοινωνική συναλνεση το χωροταξικό του νησιού το οποίο θα θέτει και τους στόχους της ανάπτυξης του νησιού.
4. Η περιοχή του ευρύτερου δήμου Πολιχνίτου χαρακτηρίζεται από μερικά χαρακτηριστικά τα οποία θεωρώνται ωπαράλητο να ληφθούν υπόψη στην οποία ενέργεια χωροθετησης κάποιων εγκαταστάσεων σε αυτήν. Και αυτά είναι:
 - 1) Η ύπαρξη των Βατερών της μεγαλύτερης παραλίας του νησιού και όχι μόνο με την μοναδικότητα της και την απαραίλλη ομορφιά της.
 - 2) Η ύπαρξη των θερμότερων και πλουσιότερων σε μεταλλικά στοιχεία θερμοπηγών της Ελλάδος και ίσως της Ευρώπης.
 - 3) Η ανακάλυψη των παλαιοντολογικών ευρημάτων στην περιοχή Βρισας μοναδικά στο κόσμο.
 - 4) Η ύπαρξη μιας από τις καλύτερες και πλουσιότερες αλυκές αλατιού στην χώρα μας.
 - 5) Η ύπαρξη μιας πλούσιας πανίδας και χλωρίδας με την μοναδικότητα των πιπηγών στην ευρύτερη περιοχή και την πλούσιότερη χλωρίδα του νησιού σε ποικιλία ειδών και μοναδικότητα διπώς ο κρίνος των Βατερών.
5. Δηλώνουμε ότι δεν θα επιτρέψουμε κάτω από επιλεκτικές ενέργειες και αμφίβολα διλήμματα την σκόπιμη υποβάθμιση της περιοχής μας και την εξαφάνιση όλων των ανωτέρω και θα εξαντλήσουμε όλα τα νόμιμα και μη μέσα για την αποτροπή βεβιασμένων ενεργειών.

Μετά τιμής

Ο Πρόεδρος

ΧΑΧΑΔΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο Γενικός Γραμματέας

ΤΣΑΜΟΥΡΑΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΑ: ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ

ΝΕΟ ΠΝΕΥΜΑ

Πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι ένα νέο πνεύμα διέπει τις σχέσεις της Δημοτικής Αρχής Πολιχνίτου με τα Τοπικά Συμβούλια και τους Συλλογικούς Φορείς. Χαρακτηριστικά αυτού του νέου πνεύματος η δημοκρατική ευαισθησία και η διάθεση συνεργασίας. Θα μου πείτε πως αυτά είναι αυτονόητα σε μια δημοκρατική Ευρωπαϊκή χώρα. Έτσι είναι, αλλά τα αυτονόητα στην κοινωνία μας αποτελούν ακόμα στόχους επιδιωκόμενους για τους οποίους πολλές φορές χρειάζεται να δίνεις σκληρές μάχες.

Η σημερινή Δημοτική Αρχή Πολιχνίτου, πριν ακόμα φτάσει η επιστολή μας, με την οποία προτείναμε τη στενότερη συνεργασία ανάμεσά μας στον τομέα της ενημέρωσης, μας είχε ήδη στείλει ένα ολόκληρο φάκελο με ενημερωτικά στοιχεία που συνοδευόταν με την επιστολή την οποία παραθέτουμε:

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΒΡΙΣΑΓΩΤΩΝ

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2003-04-28
ΑΘΗΝΑΣ

Κύριε Δήμαρχε,

Προς
Δήμαρχο Πολιχνίτου
κ. Συκά Ιωάννη
Πολιχνίτο Λέσβου

"Όπως έχουμε δηλώσει και στο παρελθόν, βασικός στόχος του Συλλόγου μας είναι να συμβάλλουμε με όσες δυνάμεις διαθέτουμε, στην αντιμετώπιση των μεγάλων προβλημάτων που αντιμετωπίζει η γενέτειρά μας Βρίσα και η ευρύτερη περιοχή του Δήμου μας, πιστεύοντας ότι η λύση αυτών των προβλημάτων δημιουργεί και όλες εκείνες τις προϋποθέσεις για την διατήρηση, την προβολή καθώς και την παραπέρα ανάπτυξη του πολιτισμού της περιοχής μας, στοιχεία από τα οποία εξαρτάται και η δικαίωσή μας ως Πολιτιστικό Συλλόγου.

" Πάγια επίσης θέση μας είναι ότι, για να έχει θετικά αποτελέσματα η στόχευση αυτή του Συλλόγου μας, απαιτείται η στενή και αρμονική συνεργασία όλων των δυνάμεων που διαθέτει η περιοχή του Δήμου μας. Επειδή, λοιπόν, πιστεύουμε ότι η παραπάνω θέση μας είναι και δική σας πίστη και επιδίωξη, θέλουμε να σας γνωστοποιήσουμε ότι οι στήλες του περιοδικού μας ΑΝΤΙΛΑΛΟΣ της ΒΡΙΣΑΣ είναι στη διάθεσή σας, προκειμένου να ενημερώνετε τους αναγνώστες του περιοδικού μας για τα θέματα που αφορούν το Δήμο Πολιχνίτου.

" Ειδικότερα, εγκαινιάζοντας αυτήν την συνεργασία, θα σας παρακαλούσαμε να έχουμε τις αποφάσεις ή έστω τις σκέψεις σας σχετικά με τα θέματα, τα οποία περιλαμβάνονται στο Υπόμνημα που σας υποβάλλαμε στις αρχές του έτους και δημοσιεύονται στο 32ο τεύχος του Περιοδικού μας.

" Τέλος, σας πληροφορούμε ότι στο επόμενο τεύχος του περιοδικού μας, που θα εκδοθεί τέλος Μαΐου, θα δημοσιευθεί και η επιστολή σας προς τον Νομάρχη Λέσβου, την οποία μας κοινοποιήσατε (σχετικά με το δρόμο Πλωμαρίου - Βατερών) καθώς και οποιαδήποτε άλλη ενημέρωση θα έχουμε από σας έως τις 20 Απριλίου 2003.

Με εκτίμηση
Βασιλης Ψαριανός
Πρόεδρος του ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΒΡΙΣΑΓΩΤΩΝ ΑΘΗΝΑΣ

Προς

- 1) Το Σύλλογο Πολιχνιατών Αθήνας
Μαυρομιχάλη 147
11472 ΑΘΗΝΑ
- 2) Το Σύλλογο Βρισαγωτών Αθήνας
Νικηταρά 8-10
10678ΑΘΗΝΑ

ΘΕΜΑ: Δραστηριότητες της νέας Δημοτικής Αρχής

Αγαπητοί συντοπίτες

Η νέα Δημοτική Αρχή απ' τις πρώτες μέρες ανάληψης των καθηκόντων της αισθάνθηκε την επιθυμία να έχει άμεση επαφή μαζί σας γιατί πιστεύει ότι είστε η καρδιά του Δήμου μας.

Λόγω πολλών προβλημάτων και φόρτου εργασίας, δεν έγινε τούτο εφικτό από τις πρώτες μέρες. Υπάρχουν τεράστια προβλήματα στην περιοχή μας, γι' αυτό έχουμε ανάγκη τη συμπαράστασή σας. Ο οικονομικός και κοινωνικός μαρασμός είναι εμφανής παντού και πιστεύουμε πως είναι ο πιο αδικημένος Δήμος του νησιού. Η περιοχή μας συνέχεια υποβαθμίζεται και χρειάζονται τιτάνιες προσπάθειες για να μπορέσουμε κάτι να επιτύχουμε. Θα πρέπει προς τούτο να δραστηριοποιήσουμε όλους τους συντοπίτες μας, που κατέχουν θέσεις "κλειδιά" ή έχουν επιρροή λόγω του κύρους ή της επιστημονικής τους κατάρτισης. Για να γίνω δε πιο συγκεκριμένος σας επισυνάπτω φωτοτυπίες εγγράφων στα οποία αναφέρονται τα προβλήματα τα οποία αφορούν την περιοχή μας και τα οποία τα διαπιστώσαμε απ' τις πρώτες μέρες ανάληψης των καθηκόντων μας.

Θα σας αναλύσω εν συντομίᾳ ορισμένα απ' τα θέματα:

1) Ζημιές στην αγροτική οδοποιία ως το 342/23-1-2003 έγγραφό μας προς το Υπουργείο Εσωτερικών κ.λ.π. και τα εν συνεχείᾳ σχετικά 528/3-2-2003 και 1253/4-3-2003 έγγραφά μας.

2) Υποβάθμιση και φημολογούμενη κατάργηση του Υποπρακτορείου της ΔΕΗ Πολιχνίτου. Σχετικό το 547/4-2-2003 έγγραφό μας προς τη ΔΕΗ Αθηνών. Αξιοσημείωτο είναι ότι ο Δημοτικός φωτισμός παρουσίασε βλάβες αρμοδιότητας της ΔΕΗ και παρά τις συνεχείς οχλήσεις και παραστάσεις στον αρμόδιο της ΔΕΗ Μυτιλήνης, μέχρι τώρα δεν έχει επέλθη πλήρης αποκατάσταση.

3) Αναβάθμιση Αστυνομικού Σταθμού Πολιχνίτου.

Πληροφορηθήκαμε πως επίκειται κατάργηση του Αστυνομικού Σταθμού Πολιχνίτου. Αμέσως υποβάλλαμε το 814/11-2-2003 έγγραφο προς το Υπουργείο Δημοσίας Τάξης, δια του οποίου προκαλέσαμε και το από 4 Μαρτίου 2003 έγγραφο του Βουλευτή Λέσβου κ. Φραγκλίνου Παπαδέλλη.

4) Έλεγχος εγκαταστάσεων Σταδίου.

Διαπιστώσαμε ότι οι εγκαταστάσεις του Σταδίου Πολιχνίτου εγκυμονούν κινδύνους κατάρρευσης γι' αυτό αποστείλαμε το 1109/21-2-2003 έγγραφο προς τη Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, η οποία με την 1962/28-2-2003 απόφαση, συγκρότησε επιτροπή μηχανικών που επισκέφθηκαν τους χώρους και περιμένουμε την έκθεση και τη σχετική μελέτη.

5) Παραχώρηση κτιρίου Τελωνείου, στελέχωση του Τελωνείου και συστέγαση με το Λιμενικό Σταθμό Πολιχνίτου. Σχετικά είναι τα 646/6-2-2003 και 647/6-2-2003 έγγραφά μας.

6) Ανάδειξη παραδοσιακού οικισμού - καθαρισμός και ευπρεπισμός παραλιών.

Για το παραπάνω σκοπό προηγήθηκε επίσκεψη στον Υπουργό Αιγαίου και στη συνέχεια

αποστείλαμε το 1058/19-2-2003 έγγραφο. Έχουμε τη διαβεβαίωση απ' τον κ. Υπουργό ότι αντιμετωπίζει θετικά τα παραπάνω αιτήματα.

7) Σε πρόσφατη συνάντησή μας με το Βουλευτή Λέσβου, που επισκέφθηκε το Δήμο μας, συζητήσαμε όλα τα θέματα που απασχολούν τον ενιαίο Δήμο Πολιχνίτου. Εκτός των ανωτέρω συζητήσαμε για τη γεωθερμία, τα αλιευτικά καταφύγια, την κατασκευή λιμνοδεξανής Μάκρης Βασιλικών, επαναλειτουργία Δημοτικού Σφραγίδιου, ολοκλήρωση κτιρίου πρώην Παιδικού Σταθμού κ.τ.λ. Ειδική αναφορά έγινε στις ανάγκες του Κέντρου Υγείας Πολιχνίτου τόσο σε έμψυχο δυναμικό (γιατροί - νοσηλευτικό προσωπικό), όσο και σε εξοπλισμό για την καλύτερη λειτουργία. Ο Βουλευτής έδειξε μεγάλη ευαισθησία και υποσχέθηκε πως θα σταθεί συμπαραστάτης σε κάθε πρόβλημά μας.

8) Ίδρυση Κέντρου Πολιτισμού Έρευνας και Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών στη Βρίσα.

Επειδή δεν είχαμε καμία ενημέρωση σχετικά με το θέμα, αναγκαστήκαμε να στείλουμε το υπ' αριθ. 1459/17-3-2003 έγγραφο προς τον Πρύτανη του Πανεπιστημίου Αθηνών για πλήρη ενημέρωση.

Το μόνο που δέρουμε είναι ότι δεν έχουν γίνει οι συμβολαιογραφικές πράξεις για τη μεταβίβαση των οικοπέδων επί των οποίων προβλέπεται η ίδρυση των κτιριακών εγκαταστάσεων. Ελπίζουμε να έχουμε σύντομα την ενημέρωση για να είμαστε σε θέση να ενημερώσουμε εν συνεχεία και σας.

9) Υπάρχει ακόμα μια άλλη σειρά ενεργειών, παραστάσεων και προτάσεων που βρίσκονται ακόμα σε εξέλιξη. Μόλις έχουμε κάτι συγκεκριμένο θα σας ενημερώσουμε αμέσως.

Τελειώνοντας σας διαβεβαιώνουμε πως θα συνεχίσουμε να σας ενημερώνουμε για τις δραστηριότητες του Δήμου μας έχοντας ως αρχή τις καλές σχέσεις με όλους τους συνδημότες μας ειδικότερα με σας που ζείτε μακριά μας και έχετε ανάγκη ενημέρωσης.

Ο Δήμος Πολιχνίτου λειτουργεί δημοκρατικά, είναι ανοιχτός προς όλους και προσπαθεί να λύσει τα προβλήματα των δημοτών με κατανόηση και σεβασμό προς τον άνθρωπο.

Ο Αντιδήμαρχος Πολιχνίτου
Δημήτριος Καρακλάς

Πανυγήρι Αγίου Γεωργίου. Χορεύοντας με τα άλογα. 2003. Φωτο Γ. Μαργαρίτης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΝΟΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ

Πολιχνίτος 17-3-2003

Αριθ. Πρωτ. 1459

Προς

Τον κ. Πρύτανη του Εθνικού
& Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Αξιότιμε κ. Πρύτανη

Στο υπ' αριθμ. 331/27-12-2002 ΦΕΚ (τεύχος Α) δημοσιεύτηκε το 379 Προεδρικό Διάταγμα, με το οποίο δίνεται η δυνατότητα δημιουργίας στο Δήμο μας "Κέντρου Πολιτισμού Έρευνας και Εκπαίδευσης" της Συλλογής Φυσικής Ιστορίας Βρίσας - Λέσβου.

Επειδή θεωρούμε τη δημιουργία του Κέντρου αυτού υψίστης σημασίας για την ανάπτυξη της περιοχής, αλλά και την ανάδειξη των σπάνιων αυτών ευρημάτων, παρακαλούμε ως νέα δημοτική αρχή, να τύχουμε πλήρους και υπεύθυνης ενημέρωσης, έστω και μέσου εκπροσώπου σας και σας δίνουμε τη διαβεβαίωση, πως θα συμβάλλουμε με κάθε τρόπο στην επιτυχή κατάληξη του θέματος.

Με εκτίμηση

Ο Δήμαρχος Πολιχνίτου
Ιωάννης Γ. Συκάς.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΝΟΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ

Πολιχνίτος 18-3-2003

Αριθ. Πρωτ. 1460

Προς

Τον κ. Νομάρχη Λέσβου

ΘΕΜΑ: Διάνοιξη παραλιακού δρόμου Πλωμαρίου - Βατερών

ΣΧΕΤ.: Το από 19 Φεβρουαρίου 2003 έγγραφο των συντοπίτικων συλλόγων νότιας Λέσβου, Ακρασιατών, Βρισαγωτών, Παλαιοχωριτών, Πλωμαριτών, Πολιχνιατών που απευθύνεται προς τον κ. Νομάρχη Λέσβου.

Σε συνέχεια του παραπάνω σχετικού σας γνωρίζουμε ότι επιθυμία της νέας δημοτικής αρχής είναι η προώθηση τέτοιων έργων, ούτως ώστε η περιοχή μας να βγει επί τέλους από την ερήμωση λόγω της απομόνωσης απ' το υπόλοιπο τμήμα του νησιού.

Πιστεύουμε ότι ο δρόμος αυτός θα ενώσει όλο το νότιο τμήμα του νησιού βιοθώντας έτσι στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη.

Η αναμενόμενη ίδρυση Κέντρου Πολιτισμού και Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αθηνών παράλληλα με τη λειτουργία του Μουσείου Γεωλογίας και Παλαιοντολογίας Βρίσας και την αξιοποίηση των υπέροχων παραλιών, κάνει επιτακτική την ανάγκη προγραμματισμού και εκτέλεσης τέτοιων αναπτυξιακών έργων.

Δεδομένου ότι κατά γενική ομολογία η περιοχή μας είναι προικισμένη απ' τη φύση με πλουτοπαραγωγικές πηγές που μπορούν να δώσουν άνθηση στο Δήμο μας, εντούτοις έμειναν αναξιοποίητες και η περιοχή μας είναι η πιο αδικημένη περιοχή του Νησιού, αφού κανένα σοβαρό έργο δεν έχει γίνει μέχρι τώρα.

Σας παρακαλούμε λοιπόν να προγραμματίσετε την εκτέλεση του έργου αυτού, του τόσο σημαντικού για την περιοχή μας.

Ο Δήμαρχος Πολιχνίτου
Ιωάννης Γ. Συκάς

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

Μετά την ανκοίνωση των τριών υποψήφιων περιοχών (μεταξύ των οποίων και οι Πλάκες Πολιχνίτου, για την εγκατάσταση των ρυπογόνων επιχειρήσεων οι απόψεις των ειδικών επιστημόνων οι οποίοι αναφέρονται στις αρνητικές επιπτώσεις, που θα έχει μια τέτοια εγκατάσταση στις Πλάκες, αποκτούν ιδιαίτερη σημασία.

ΔΕΗ ΚΑΙ ΕΚΟ - ΕΛΔΑ ΣΤΙΣ "ΠΛΑΚΕΣ" Τα επακόλουθα περιβαλλοντικά προβλήματα

Από Α. Κελεπερτζή

Καθηγητή Γεωχημείας και Εφαρμοσμένης Γεωχημείας Παν/μίου Αθηνών, Δ/ντη Τομέα και Εργαστηρίου Οικονομικής Γεωλογίας και Γεωχημείας Τμήματος Γεωλογίας

Τελευταία πληροφορήθηκα ότι το Δημοτικό Συμβούλιο Πολιχνίτου αλλά και όλους τους Πολιχνιάτες ιδιαίτερα απασχολούν προβλήματα σχετικά με την εγκατάσταση στην περιοχή "Πλάκες" εργοστασίου της ΔΕΗ και μονάδας υγρών καυσίμων του κ. Μαμιδάκη. Η μονάδα της ΔΕΗ αφορά την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με τη χρήση πετρελαίου, ενώ η μονάδα Μαμιδάκη αφορά την εγκατάσταση δεξαμενών υγρών καυσίμων.

Σύμφωνα με επιστημονικά δεδομένα που αφορούν την εγκατάσταση των ανωτέρω μονάδων στην περιοχή "Πλάκες" και τη λειτουργία τους με τη χρήση πετρελαίου και άλλων υγρών καυσίμων και οι δυο μονάδες αποτελούν πηγές ρύπανσης του περιβάλλοντος (εδάφη, ζήμιατα ρεμάτων, υπόγειο νερό, ατμόσφαιρα και θαλάσσιο περιβάλλον).

Η έκλιση αερίων ρυπαντών (CO₂, CO, SO₂, NO_x) μπορεί να προκαλέσει σημαντική επιβάρυνση του δυναμικού συστήματος έδαφος - φυτά - ζώα - άνθρωπο. Πιο άμεση θα είναι η ρύπανση της ατμόσφαιρας όχι μόνο από τα προϊόντα της καύσης του πετρελαίου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας αλλά επίσης από τους πτητικούς υδρογονάνθρακες κατά τη διάρκεια της θερινής περιόδου, όπου αναπτύσσονται υψηλές θερμοκρασίες (καύσωνας). Λόγω των επικρατούντων βορειοανατολικών και βορειοδυτικών ανέμων στην περιοχή οι αέριοι ρύποι μπορεί να μεταφέρονται σε μεγάλες αποστάσεις και έτσι η ρύπανση της ατμόσφαιρας δεν περιορίζεται μόνο σε χώρους κοντά στις μονάδες. Οι μεταφέρομενοι αέριοι ρύποι μπορεί να προκαλέσουν δυσμενείς επιδράσεις στους κατοίκους γειτονικών χωριών, στη βλάστηση, στα ζώα κλπ.

Είναι γνωστό επίσης ότι οι μεγάλες ποσότητες παραγωγής CO₂ κατά την καύση των υδρογονανθράκων θα δημιουργήσουν το φαινόμενο θερμοκηπίου με αποτέλεσμα την μεταβολή των κλιματολογικών συνθηκών της περιοχής της νήσου Λέσβου.

Μια άλλη επιβάρυνση του περιβάλλοντος αφορά την ρύπανση εδαφών και των υπόγειων νερών από απόβλητα καθιστώντας τον υδροφόρο ορίζοντα μη εκμεταλλεύσιμο για οποιαδήποτε χρήση (αστική, οικιακή, αρδευτική). Είναι δε γνωστό ότι πάρα πολύ χαμηλές συγκεντρώσεις οργανικών ρυπαντών στο υπόγειο νερό μπορεί να προκαλέσουν προβλήματα υγείας στον ανθρώπινο πληθυσμό. Ένας άλλος κίνδυνος αφορά τη ρύπανση του θαλάσσιου περιβάλλοντος και τις επακόλουθες επιπτώσεις στην αλιεία, τουρισμό.

Εκτός από τους ανωτέρω κινδύνους οι οποίοι θα προκύψουν από την στιγμή λειτουργίας των ανωτέρω μονάδων θα πρέπει να ληφθούν υπ' όψει σοβαρά τα παρακάτω στοιχεία που αφορούν το γεωπεριβάλλον της περιοχής "Πλάκες".

Η περιοχή "Πλάκες" βρίσκεται στα δυτικά της κωμόπολης Πολιχνίτου και θεωρείται ένα τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Η όλη περιοχή δεν έχει διαταραχθεί σημαντικά από τις ανθρώπινες

δραστηριότητες και αυτές αφορούν μόνο γεωργικές καλλιέργειες στην ξηρά και αλιεία στον γειτονικό θαλάσσιο χώρο. Επομένως μόνο οι φυσικοί παράγοντες έχουν επιδράσει στην περιοχή Πλάκες. Οι γεωργικές καλλιέργειες αφορούν μόνο την ελιά, επομένως η χρήση μόνο ορισμένου τύπου λιπασμάτων και όχι σε έντονο βαθμό δεν έχει προκαλέσει ρύπανση του περιβάλλοντος της ξηράς (εδάφη, υπόγεια νερά) και της γειτονικής θάλασσας. Το υπόλοιπο της βλάστησης αφορά θάμνους.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεωπεριβάλλον από άποψη γεωλογικών σχηματισμών και γεωλογικών συμβάντων. Συγκεκριμένα συναντώνται οι παρακάτω γεωλογικοί σχηματισμοί: ηφαιστειακά πετρώματα (λάβες), πυροκλαστικά υλικά σαν προϊόντα ηφαιστειακής δραστηριότητας που γενικά χαρακτηρίζει τη νήσο Λέσβο, λιμναία ιζήματα που απετέθηκαν σε μια λίμνη όπως προκύπτει από διάφορα λιμναία απολιθώματα και πετρώματα που υπέστησαν μεταμόρφωση κάτω από υψηλή πίεση και θερμοκρασία. Επίσης στην περιοχή του ακρωτηρίου Άγιος Φωκάς Βατερών, συναντώνται ιζήματα ερυθρωπού χρώματος πλούσια σε σιδηρούς και νικέλιο, τα οποία είναι ενδεικτικά του θερμού και υγρού κλίματος που επικρατούσε στην περιοχή πριν από δύο εκατομμύρια χρόνια. Όλα τα παραπάνω πετρώματα έχουν σχηματισθεί σε διαφορετικούς γεωλογικούς χρόνους. Για παράδειγμα οι σχιστόλιθοι του Αγίου Φωκά έχουν την μεγαλύτερη ηλικία (Παλαιοζωικό), ενώ οι λάβες και τα λιμναία ιζήματα έχουν την μικρότερη ηλικία, είναι νεώτερα (Πλειόκαινο).

Από το άλλο μέρος πολύ ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεωθερμικό πεδίο το οποίο αναπτύσσεται στην ευρύτερη περιοχή Πολιχνίτου και εκδήλωση στην επιφάνεια αποτελούν οι θερμές πηγές Πολιχνίτου και Λισβορίου.

Εκτός από την παλιά τεκτονική δραστηριότητα που έλαβε χώρα στην ευρύτερη περιοχή Πολιχνίτου και στις "Πλάκες" υπάρχει και πρόσφατη τεκτονική κίνηση στην περιοχή "Προφήτης Ηλίας - Μοναστηράκι" που πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν για την εκδήλωση τέτοιων φαινομένων μετά από σεισμούς. Επίσης λόγω των ιδιαίτερων κλιματολογικών συνθηκών (θερμό και υγρό κλίμα) που επικρατούσε στην περιοχή κατά την απόθεση των λιμναίων ιζημάτων, υπάρχουν ενδείξεις για την ανεύρεση εντός των λιμναίων ιζημάτων απολιθωμένου δάσους στην ευρύτερη περιοχή "Πλάκες".

Υστερά από τα εν συντομίᾳ επισημανθέντα τα οποία προέκυψαν από μακροχρόνιες έρευνες του γράφοντος στη νήσο Λέσβο, γίνεται φανερό ότι δεν πρέπει να διαταραχθεί από ανθρωπογενείς (βιομηχανικές) δραστηριότητες το γεωπεριβάλλον στην ευρύτερη περιοχή Πολιχνίτου. Η εγκατάσταση των ανωτέρω μονάδων στην περιοχή θα διαμορφώσει την μελλοντική ταυτότητα της περιοχής και θα προκαλέσει αλλαγή του σημερινού περιβάλλοντος.

Για την πληρέστερη γνώση της περιοχής προτείνεται να διεξαχθεί λεπτομερής περιβαλλοντική έρευνα, όπου θα μελετηθούν επίσης τα ιδιαίτερα γεωτεχνικά χαρακτηριστικά του υπεδάφους.

Στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στις ΗΠΑ, η εκπόνηση περιβαλλοντικών ερευνών αποτελεί κοινή πρακτική και η καταγραφή των διαφόρων αποτελεσμάτων σε ειδικούς χάρτες αποτελεί σημαντικό βοήθημα για την τελική σύνθεση του χάρτη χρήσεων γης μιας περιοχής.

Όπως όλες οι αναπτυσσόμενες χώρες έτσι και εμείς θα πρέπει να συνειδητοποιήσουμε την υπέρτατη ανάγκη προσαρμογής σε ένα ασταθές περιβάλλον, από το άλλο μέρος όμως να μη συμβάλλουμε με τις ενέργειες και τις αποφάσεις μας στην περαιτέρω αστάθεια του περιβάλλοντος. Μέσα σ' αυτά τα πλαισία οι γεωεπιστήμονες αποτελούν ένα σημαντικό τμήμα της πολυκλαδικής οργάνωσης που απαιτείται, για να αντιμετωπίσει τα προβλήματα και τις κρίσεις, που μπορεί να προκληθούν από την διατάραξη του περιβάλλοντος.

Η Περιβαλλοντική Γεωλογία και η Γεωχημεία μελετούν αφ' ενός μεν τα αποτελέσματα των γεωλογικών διαδικασιών στο εσωτερικό και στην επιφάνεια της Γης που εκφράζονται σαν σεισμοί, ηφαίστεια, μετακινήσεις εδαφών, πλημμύρες, μεταβολές αναγλύφου, μεταβολές ακτογραφιών και άλλα συναφή φαινόμενα και αφ' ετέρου τις επιπτώσεις των ανθρωπογενών διαδικασιών (απόβλητα, τοξικές ουσίες, εργοστάσια, βιομηχανικές μονάδες κλπ.) που επιδρούν αρνητικά στο περιβάλλον μέσα από την υποβάθμιση της ποιότητας ζωής και την υποβάθμιση και εξάντληση των ορυκτών και φυσικών πόρων.

ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Όταν ο διάλογος και οι καλές προθέσεις δε φθάνουν...

Του Σεβαστού Μοιρασγιεντή

Αναδημοσιεύουμε από το περιοδικό "η Λέσβος μας" ένα απόσπασμα από το άρθρο του Σεβαστού Μοιρασγιεντή (διδάκτορα Ενεργειακής και Περιβαλλοντικής Οικονομίας, ερευνητή του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών) σχετικά με τα κριτήρια που πρέπει να ισχύσουν για τη χωροθέτηση της εγκατάστασης των δεξαμενών υγρών καυσίμων ΕΚΟ - ΕΛΔΑ.

Είναι αξιοσημείωτο ότι οι απόψεις που έχουμε και εμείς κατά καιρούς εκφράσει για το παραπάνω ζήτημα συμπίπτουν απόλυτα με τις απόψεις ενός ειδικού επιστήμονα.

Παράμετροι που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τη συγκριτική αξιολόγηση των εναλλακτικών περιοχών χωροθέτησης είναι μεταξύ άλλων:

1. Η μικρή σχετικά απόσταση από τους μεγάλους καταναλωτές πετρελαιοειδών (π.χ. πόλη της Μυτιλήνης), έτσι ώστε να μειωθεί το κόστος μεταφοράς των καυσίμων.
2. Η ύπαρξη των κατάλληλων υποδομών (ασφαλτοστρωμένων δρόμων κ.λ.π.) για την ασφαλή μεταφορά των καυσίμων από τις δεξαμενές αποθήκευσης στους τελικούς καταναλωτές.
3. Η μη γειτνίαση με τουριστικές περιοχές, έτσι ώστε να αποφευχθούν κατά το δυνατόν οι οικονομικές επιπτώσεις από πιθανά ατυχήματα και διαρροές καυσίμων.
4. Η μη γειτνίαση με φυσικά οικοσυστήματα υψηλής οικολογικής αξίας, έτσι ώστε να προστατευθεί η πλούσια πανίδα και χλωρίδα του νησιού.
5. Η εξεύρεση τοποθεσίας με ευνοϊκά φυσικά χαρακτηριστικά (απουσία ισχυρού κυματισμού, ύπαρξη ασθενών θαλασσίων ρευμάτων κ.λ.π.), ώστε να ελαχιστοποιηθεί η πιθανότητα ατυχήματος, αλλά και των επιπτώσεων από τυχόν διαρροές.

Η πληροφόρηση των τοπικών κοινωνιών και των δημοτικών αρχών σ' αυτή τη βάση είναι απαραίτητη προκειμένου να αποκατασταθεί ένα κλίμα αμοιβαίας εμπιστοσύνης και διαλόγου που είναι δυνατόν να οδηγήσει σε λύση κοινά αποδεκτή και πάνω από όλα συμφέρουσα για τον τόπο. Σε άλλη περίπτωση λύσεις - τερατουργήματα είναι προ των πυλών! Χαρακτηριστικό παράδειγμα η θέση Πλάκες που προτάθηκε "στο πόδι" από τον τέως Δήμαρχο Πολιχνίτου κ. Γιαννέλη. Σε απόσταση πάνω από 50 km από τους μεγάλους καταναλωτές του νησιού, με μεγάλο τμήμα του οδικού δικτύου (από Πλάκες μέχρι Πολιχνίτο και από Άγιο Δημήτριο μέχρι Καρίνη) ακατάλληλο· ακόμη και για επιβατηγά αυτοκίνητα πόσο μάλλον για βυτιοφόρο, σε κοντινή απόσταση από την τουριστική παραλία των Βατερών και σχεδόν δίπλα στο στόμιο του Κόλπου Καλλονής (του μεγαλύτερου φυσικού ιχθυοτροφείου του Αιγαίου και ενός από τους σημαντικότερους και ομορφότερους βιότοπους φαριών και σπάνιων πτηνών της πατρίδας μας), εκτεθειμένη σε νοτίους ανέμους και με ισχυρά θαλάσσια ρεύματα στην ευρύτερη περιοχή, σίγουρα αποτελεί τον ορισμό της θέσης που ΔΕΝ θα πρέπει να εγκατασταθούν οι δεξαμενές καυσίμων.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε το Βουλευτή Λέσβου κ. Φραγκλίνο Παπαδέλη για τις ενέργειες που έκανε για να ενισχυθεί οικονομικά ο Σύλλογός μας.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ

της Δήμητρας Μπάλκιζα

(υπεύθυνης δημοσίων σχέσεων του σωματείου ιδιοκτητών ενοικιαζομένων δωματίων και διαμερισμάτων Βατερών)

(Από το εκτενές υπόμνημα που υπέβαλε στις 13/11/2002 η κ. Δ. Μπάλκιζα στον νεοεκλεγέντα Δήμαρχο κ. I. Συκά σταχυολογούμε ορισμένες από τις ιδέες και τις προτάσεις της.)

1. ΠΑΡΑΛΙΑΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ ΒΑΤΕΡΑ - ΜΕΛΙΝΤΑ - ΠΛΩΜΑΡΙ

Το θέμα αυτό έχει ταλαιπωρήσει τους κατοίκους του Δήμου, επί σειράν ετών, που ελπίζουν ότι κάποιος, κάποτε θα φροντίσει για το θέμα της γεωγραφικής απομόνωσης. Υποσχέσεις και διάφορα σενάρια έχουν ακουστεί κατά καιρούς, χωρίς όμως την εκπόνηση ή την δημοσίευση μιας ουσιαστικής στρατηγικής από πλευράς της Τοπικής Αυτοδιοικήσεως για το πώς θα αντιμετωπισθεί το θέμα αυτό.

Είναι απόλύτως αναγκαίο τώρα, να συζητηθεί εκ νέου το θέμα αυτό σε ανοιχτή συνάντηση με τους δημότες, όπου με κάθε ειλικρίνεια και διαφάνεια και με την συμμετοχή τεχνικών και οικονομικών συμβούλων, που γνωρίζουν πλήρως τι είναι εφικτό από νομική, τεχνική, περιβαλλοντική και οικονομική πλευρά, να αποφασιστεί και να ανακοινωθεί η στρατηγική της νέας Τοπικής Αυτοδιοικήσεως για την οριστική πια λύση του προβλήματος αυτού.

2. ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΒΡΙΣΑΣ

Μετά από πρόσφατη έρευνά μου στο internet, με μεγάλη λύπη μου διαπίστωσα ότι ενώ το Μουσείο Απολιθωμένου Δάσους Σιγρίου έχει δικιά του επιστημονική ιστοσελίδα (και όχι μόνο) και είναι καταχωρημένο σε όλες τις Επιστημονικές και Πανεπιστημιακές Ιστοσελίδες, το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Βρίσας σαφώς απουσιάζει από τον χώρο αυτό.

Το Μουσείο αναφέρεται στο internet μόνο στις τουριστικές ιστοσελίδες διαφόρων τουριστικών επιχειρηματιών. Αυτό δεν είναι αρκετό.

Στον 21ο αιώνα της τεχνολογίας δεν πρέπει να βασιζόμαστε στα συμβατικά μέσα προβολής (διαφήμιση σε εφημερίδες, περιοδικά, καρτποστάλ κλπ) και μόνο, γιατί μόνα τους όχι μόνο δεν είναι αποτελεσματικά είναι και ακριβά. Η φιλότιμη και γενναιόδωρη προσπάθεια των τουριστικών επιχειρηματιών Βατερών, οι οποίοι και δωρεές κάνουν και στέλνουν τους πελάτες τους στο Μουσείο (όταν είναι ήδη εδώ) και αγοράζουν τα καρτποστάλ του Μουσείου για δωρεάν σουβενίρ των πελατών, είναι μια στάλα στον ωκεανό. Αν και όλα αυτά γίνονται εθελοντικώς δεν παύουν να αποτελούν μια οικονομική αφαίμαξη - έμμεση φορολογία - η οποία πιθανόν να μην βοηθάει τον απώτερο σκοπό μας για το Μουσείο τόσο όσο θέλουμε να πιστεύουμε.

3. Ο ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ

Πιθανόν να έχετε ήδη γνώση των κάτωθι στοιχείων, αλλά επιτρέψτε μου να τα αναφέρω εν συντομίᾳ, για να οριοθετήσω ένα σημείο αναφοράς για το μέλλον. Οι πληροφορίες μας είναι έγκυρες, καθότι έχω ήδη συναντηθεί με το κλιμάκιο Μελετητών του Έργου.

Χρονικά η παρούσα μελέτη (ή μάλλον μελέτες) έχουν ξεκινήσει από το 1997, όταν ακόμα υφίστατο Νομαρχία και Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση. Κάποια στιγμή η μελέτη περιήλθε στην δικαιοδοσία της Τοπικής Αυτοδιοικήσεως Πολιχνίτου. Το κόστος των μελετών μέχρι στιγμής ανέρχεται στα 150.000.000 δρχ. Εκτός από 8.000.000 δρχ., τα οποία οι μελετητές έλαβαν από την Νομαρχία, το υπόλοιπο ποσόν εκκρεμεί.

" Αυτήν την στιγμή, εάν δεν κατατεθούν 100.000.000 δρχ. για τις μελέτες του έργου που έχουν ήδη γίνει, η ολοκλήρωση της συνολικής μελέτης του έργου δεν θα γίνει. Έχει ήδη δοθεί μια προθεσμία μέχρι το 2004 για την αποπεράτωση των απαιτούμενων μελετών, ώστε το έργο να είναι εντάξιμο αλλά θα είναι δώρον άδωρον, εάν δεν λυθεί αυτό το οικονομικό θέμα της χρηματοδότησης των μελετών.

" Έχει ήδη δοθεί μια χωροταξική προέγκριση για το οικόπεδο που φημολογείται ως "πιθανόν" κατάλληλο για τις κυρίως εγκαταστάσεις του βιολογικού καθαρισμού. Δυστυχώς όμως το θέμα κατοχυρώσεως ιδιοκτησίας του οικοπέδου από τον Δήμο εκκρεμεί ακόμα. Επομένως οι απαραίτητες περιβαλλοντικές μελέτες δεν μπορούν να γίνουν (εάν βέβαια υπήρχαν τα χρηματικά κονδύλια ως ανωτέρω).

" Τα διάφορα χρηματοδοτικά προγράμματα της Ε.Ε. στα οποία θα μπορούσε να ενταχθεί το έργο προς εκτέλεση τελειώνουν το 2005. Θα είναι και αυτό ένα ακόμα έργο στο οποίο ο Δήμος Πολιχνίτου θα είναι εκπρόθεσμος;

" Τα λύμματα των ελαιοτριβείων δεν είναι δυνατόν να συμπεριληφθούν στον εν λόγω βιολογικό καθαρισμό (εάν ποτέ γίνει), εάν τα ελαιοτριβεία δεν κάνουν μια πρώτη επεξεργασία μόνα τους. Νομίζω ότι είναι καιρός πια κάποιος να μεριμνήσει, ώστε τα εν λόγω ελαιοτριβεία να σταματήσουν την εν γνώσει τους απρόσκοπτη ρύπανση του περιβάλλοντος, η οποία συν τοις άλλοις θα οδηγήσει στην μακροπρόθεσμη οικονομική καταστροφή των Βατερών. Εάν δεν ληφθούν τα ανάλογα μέτρα, η μοναδική λύση θα είναι η ποινική δίωξη, η οποία όμως θα είναι επιβλαβής για όλους μας.

" Οι θερμές πηγές Πολιχνίτου δεν μπορούν να αξιοποιηθούν (πρόταση γιατρού Δ. Κλάδου), εάν δεν γίνει βιολογικός καθαρισμός.

Φανταστικό αρχιτεκτόνημα της φύσης. Από την εποχή που η Πευκιανή δεν είχε μόνο τ' όνομα...
Φωτό Πάνου Αναγνώστου

Τα τρία ανωτέρω έργα είναι έργα πνοής για τον τόπο μας, τα οποία δεν έτυχαν αποτελεσματικής μέριμνας από την αποχωρούσα Τοπική Αυτοδιοίκηση. Θα είναι πολύ θλιβερό, αν συμβεί το ίδιο και κατά την θητεία και της νεο-εκλεγείσας Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

4. ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ ΤΟΥ ΔΡΟΥΜΟΥ ΒΑΤΕΡΩΝ - ΑΓΙΟΥ ΦΩΚΑ (ΓΕΦΥΡΙ ΑΛΜΥΡΟΠΟΤΑΜΟΥ)

Γνωρίζουμε από έγκυρες και αξιόπιστες πηγές ότι έχουν δοθεί 80.000.000 δρχ. για την κατασκευή του γεφυριού, χωρίς όμως να υπάρχει η απαραίτητη μελέτη για την εκτέλεση του έργου. Και τα δυο έργα είναι έργα βασικής σημασίας για τα Βατερά και την τουριστική ανάπτυξη.

5. Διάνοιξη και τσιμεντοστρώσιμο όλων των δρόμων του οικισμού των Βατερών με προτεραιότητα του δρόμου του Αγίου Ευσταθίου (από την παραλία μέχρι τον επάνω δρόμο προς κάμπινγκ, καθώς και τον παρακείμενο δρόμο πίσω από την Άγιο Ευστάθιο που επίσης φτάνει στην παραλία και το υπόλοιπο του κάθετου δρόμου που αρχίζει από τον κυρίως δρόμο Βατερών και συναντά τον δρόμο του Αγίου Ευσταθίου).

Επίσης:

A. Μέριμνα πρέπει να δοθεί στα πεζοδρόμια των Βατερών (αυτά που υπάρχουν από την πλευρά των καταστημάτων), τα οποία αυτή τη στιγμή κατά το πλείστον είναι χωματένια, χορταριάζουν και μαζεύουν όλα τα σκουπίδια των περαστικών.

B. Υπάρχει δυνατότητα να γίνει μια καλύτερη διαρρύθμιση των χώρων από την πλευρά της θάλασσας (πάλι ενδιάμεσα στους υπαίθριους χώρους των καταστημάτων), με καθιστικούς χώρους, κατάλληλο φωτισμό, αποδυτήρια και πρόσβαση στην παραλία για άτομα με ειδικές ανάγκες.

Γ. Για την αποσυμφόρηση του κυκλοφοριακού, να οργανωθούν ειδικά πάρκιγκ με την ενοικίαση διαθέσιμων παραλιακών οικοπέδων κατά μήκος της παραλίας, καθώς και ο παραλιακός δρόμος να γίνει μονόδρομος αφίξεως με τα κατάλληλα μέτρα ελάττωσης της υπερβολικής ταχύτητας από αυτοκίνητα και μοτοποδήλατα, καθώς και ηχορυπάνσεως.

6. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΡΟΜΟ ΒΑΤΕΡΑ - ΒΡΙΣΑ

Καθώς και για το κομμάτι του δρόμου που ενώνει τα Βατερά με το Ξενοδοχείο Ειρήνη, όχι μόνο για να βλέπουμε που πάμε, όταν μεταβαίνουμε το καλοκαίρι στους χώρους ψυχαγωγίας, αλλά και για την απαραίτητη εξυγίανση αυτής της περιοχής.

Επίσης, καλό θα ήταν να δοθεί προσοχή και λύση στο απαράδεκτο στυλ φωτισμού παραλίας Βατερών, ο οποίος θυμίζει Λεωφόρο και όχι νησιώτικο παραδοσιακό περιβάλλον.

Μιχάλης Λινάρδος. Φωτ. Αρχείο Κώστας Λινάρδος

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΚΑΦΕΝΕ ΚΑΙ Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

(δημοσιεύτηκε στον Πολιχνιάτικο Λόγο τεύχος 92)

Τα έργα που πραγματοποιούνται και η πρόσδοση που επιτυγχάνεται σε άλλες περιοχές της χώρας μας δεν μπορούν παρά να μας προβληματίσουν για την πολιτική που ακολουθήθηκε στην περιοχή του Δήμου Πολιχνίτου τα τελευταία χρόνια από τους τοπικούς άρχοντές μας και άλλους αρμόδιους παράγοντες.

Διαβάζουμε στην εφημερίδα ΚΕΡΔΟΣ της 22/1/2003 ότι "η αξιοποίηση των γεωθερμικών πεδίων του νομού Ημαθίας αποτελεί έναν από τους βασικούς άξονες του Σχεδίου Περιφερειακής Ανάπτυξης του Νομού Ημαθίας.

Σύμφωνα με σχετική μελέτη η γεωθερμία της περιοχής μπορεί να αξιοποιηθεί στα θερμοκήπια ή στον τομέα της πρωίμισης του σπαραγγιού, στις πτηνοτροφικές μονάδες, στα βουστάσια και τα χοιροστάσια, στις ιχθυοκαλλιέργειες αλλά και στην τουριστική βιομηχανία.

Η δαπάνη για τρεις παραγωγικές γεωτρήσεις που μπορούν να γίνουν στην περιοχή ανέρχεται στις 850.000 Ευρώ, ανώ το λειτουργικό κόστος στις 100.000 Ευρώ ετησίως. Η όλη αυτή δαπάνη με μια μέση χρήση της γεωθερμίας υπολογίζεται ότι μπορεί να αποσβεθεί σε 1,5 χρόνο λειτουργίας. Το κόστος για το χρήστη της γεωθερμίας υπολογίζεται σε 0,01 Ευρώ η κιλοβατάρα, ενώ το αντίστοιχο για το υγραέριο φθάνει στα 0,04 Ευρώ."

Αυτά συμβαίνουν στην "άλλη Ελλάδα", εκεί όπου οι αρχές και οι κάτοικοι εκμεταλλεύονται τις ευκαιρίες που τους προσφέρονται από τα διάφορα προγράμματα καθώς και τις δυνατότητες της σύγχρονης τεχνολογίας.

Ας δούμε τώρα την "αξιοποίηση" των πλουτοπαραγωγικών πηγών της δικής μας περιοχής, της περιοχής του Δήμου Πολιχνίτου.

Οι θερμοπηγές Πολιχνίτου χαρακτηρίζονται από ιδιότητες μεγάλης ιαματικής αξίας, όπως έχουν αποφανθεί Έλληνες και ξένοι επιστήμονες. Εξάλλου λόγω της μεγάλης θερμοκρασίας τους μπορούν να παράγουν μεγάλες ποσότητες φθηνής ηλεκτρικής ενέργειας (ενισχύοντας έτσι την ηλεκτρική ενέργεια του νησιού μας) ή να συντελέσουν στην εξοικονόμηση ηλεκτρικής ενέργειας με τη χρήση έτοιμου θερμού ύδατος σε διάφορους τομείς της παραγωγής ή και για την θέρμανση των κατοικιών.

Είναι γνωστό ότι ο θερμός υδροφόρος ορίζοντας στην περιοχή του Δήμου μας εκτείνεται από το Λισβόρι ως τη Βρίσα (Αγία Άννα) και ότι είναι άμεσα εκμετάλλευσιμος, αφού το ζεστό νερό βγαίνει στην επιφάνεια (πηγές Λισβορίου - Πολιχνίτου) ή βρίσκεται σε μικρό βάθος, όπως στην περιοχή της Βρίσας (Αγία Άννα - Λιβάδια). Έτσι η εκμετάλλευσή του είναι πιθανώς πολύ πιο εύκολη και λιγότερο δαπανηρή απ' ό,τι αυτή της Ημαθίας που προσαναφέραμε.

Είναι γνωστό βέβαια το "βεβαρυμένο παρελθόν" της εκμετάλλευσης των θερμοπηγών Πολιχνίτου. Η προτελευταία απόπειρα "αξιοποίησής" τους ναυάγησε στα θολά νερά της ΕΘΥΠΛ, ενώ η τελευταία, με τον εκ Γερμανίας Βρισαγώτη γιατρό Δημ. Κλάδο, ναυάγησε λόγω πολιτικής της προηγούμενης Δημοτικής Αρχής. Ας σκεφθεί, λοιπόν, η σημερινή Διοίκηση του Δήμου Πολιχνίτου πώς και προπάντων με ποιούς ανθρώπους θα αξιοποιήσει αυτόν τον πλούτο της περιοχής μας, που είναι οι θερμοπηγές Πολιχνίτου.

Ένα άλλο σημαντικό έργο, το οποίο, πιθανώς, θα έλυνε και το πρόβλημα της ύδρευσης του Πολιχνίτου και θα μετέτρεπε σε αρδευόμενες πολλές εκτάσεις του Δήμου Πολιχνίτου, είναι το φράγμα της Λαγκάδας, που θα συγκέντρων όλα τα νερά που χύνονται στο χείμαρο της Βρίσας και καταλήγουν στον Αλμυροπόταμο. Χωρίς να είμαστε ειδικοί νομίζουμε ότι η φυσική διαμόρφωση της Λαγκάδας ευνοεί την κατασκευή ενός φράγματος ανάλογου μ' αυτά που κατασκευάστηκαν στην Ερεσσό, στον ποταμό Τσίκνιά ή τον Σεδούντα. Με την κατασκευή αυτού του φράγματος και μέσω ενός αρδευτικού δικτύου θα μπορούσε να αρδευτεί ολόκληρη η περιοχή από το Αλιάζι ως τα Χάσια

και τις Πατούμενες. Σε συνδυασμό δε με τη γεωθερμική ενέργεια θα μπορούσαν να αναπτυχθούν οι καλυμμένες καλλιέργειες ή άλλες που σήμερα είναι αδύνατες, λόγω έλλειψης νερού ή λόγω του υψηλού κόστους άντλησης του νερού.

Οι προτάσεις αυτές ίσως θεωρηθούν "φαντασίωση" ρομαντικών όμως τίποτα στην εποχή μας δεν είναι ακατόρθωτο. Άλλωστε τέτοια έργα, φράγματα και αρδευτικά δίκτυα, λιμνοδεξαμενές κ.λ.π. κατασκευάστηκαν ήδη ή κατασκευάζονται στο νησί μας χρηματοδοτούμενα από ευρωπαϊκά προγράμματα. Εκείνο βέβαια που χρειάζεται είναι οι Τοπικοί μας άρχοντες να διεκδικήσουν με σοβαρή επιχειρηματολογία, με συνέπεια και σταθερότητα την ένταξη και χρηματοδότηση των έργων, όπως έκαναν οι δήμαρχοι σε άλλες περιοχής του νησιού μας και της χώρας μας.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Παραθέτουμε ορισμένες πληροφορίες για σημαντικά θέματα που έδωσε ο Υπουργός Αιγαίου κ. Σηφουνάκης κατά την ενημέρωση που έκανε στους εκπροσώπους του Αιγαιοπελαγίτικου Τύπου στις 17/2/2003.

"Μέχρι σήμερα έχουν λάβει άδεια ίδρυσης και λειτουργίας 25 ελικοδρόμια στα νησιά: Άγιος Ευστράτιος, Λέσβο (Ερεσός), Ψαρά, Φούρνους, Ικαρία, Αγαθονήσι, Λειψούς, Πάτμο, Νίσυρο, Τήλο, Σύμη, Χάλκη, Κάρπαθο (Όλυμπος), Άνδρο, Τήνο, Κέα, Κύθνο, Σέριφο, Σίφνο, Κίμωλο, Κουφονήσια, Αμοργό, Σίκινο, Ανάφη, Φολέγανδρο και Θηρασιά.

Επίσης έχει ολοκληρωθεί η κατασκευή των ελικοδρομίων στα νησιά Αρκιούς, Δονούσα και Οινούσες, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη η κατασκευή στα νησιά: Ηρακλειά, Σχοινούσα, Ίο, Ράχες Ικαρίας και Αντίπαρο.

Με την ολοκλήρωση του προγράμματος το Αρχιπέλαγος θα διαθέτει ένα δίκτυο 33 ελικοδρομίων με διεθνείς προδιαγραφές και με δυνατότητα 24ωρης λειτουργίας."

Υπουργείο Αιγαίου 17/2/2003. Από τη συνέντευξη του Υπουργού Αιγαίου

Επικουρικά το Υπουργείο Αιγαίου ανέλαβε με πρωτοβουλία του, την ενίσχυση των 29 Πολυδύναμων Περιφερειακών Ιατρείων του Αιγαίου. Τα τελευταία χρόνια επίσης ενισχύει οικονομικά τα περιφερειακά ιατρεία, καλύπτοντας τόσο τα έξοδα ενοικίου των γιατρών όσο και κάποιες από τις δαπάνες λειτουργίας τους. Συμμετέχει επίσης σε προγράμματα για την προώθηση της τηλεϊατρικής. Τέλος προμήθευσε με ασθενοφόρα οχήματα τους Ο.Τ.Α. (μεταξύ των οποίων και το Δήμο Πολιχνίτου) και με μικρά λεωφορεία - φορεία για άτομα με ειδικές ανάγκες.

Έχει διαθέσει συνολικά στους Ο.Τ.Α. 85 πυροσβεστικά οχήματα (μεταξύ των οποίων και στο Δήμο Πολιχνίτου), 11 μοτοσυκλέτες και λοιπό εξοπλισμό.

Σύμφωνα με το Νέο Οργανισμό του Υπουργείου Αιγαίου, συγκροτήθηκαν 13 αποκεντρωμένες υπηρεσίες Προστασίας Περιβάλλοντος και Αρχιτεκτονικής κληρονομιάς με Τμήματα - Γραφεία στις πρωτεύουσες των 5 Νομών και στις έδρες των 8 Επαρχείων αντίστοιχα, με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος και της Αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του Αρχιπελάγους και συγκεκριμένα: στη Ρόδο, Χίο, Σάμο, Μυτιλήνη, Σύρο, Λήμνο, Κάλυμνο, Κω, Νάξο, Θήρα, Μήλο, Κάρπαθο, Άνδρο. Ήδη προσλήφθηκαν με τον ΑΣΕΠ Αρχιτέκτονες, Περιβαντολόγοι, Τεχνολόγοι που στελεχώνουν τα νέα γραφεία και τα οποία άρχισαν ήδη να λειτουργούν σταδιακά.

Για την κάλυψη των άγονων γραμμών: Μετά την ολοκλήρωση των διεθνών μειοδοτικών διαγωνισμών που διεξήχθησαν σύμφωνα με το Ν. 2932/2001 (για την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών στις θαλάσσιες ενδομεταφορές - άρση cabotage) υπεγράφησαν οι σχετικές συμβάσεις ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας με τους πλοιοκτήτες, που μειοδότησαν, για το διάστημα από 1 Νοεμβρίου 2002 μέχρι 31 Οκτωβρίου 2003. Ο αριθμός των επιδοτούμενων γραμμών δημόσιας υπηρεσίας ανέρχεται σε 50, παρουσιάζοντας αύξηση 11%. Οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες που θα απαιτηθούν συνολικά ανέρχονται περίπου σε 25.900.000 ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 60% σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Το Υπουργείο Αιγαίου, επιδιώκοντας τη ριζική και μόνιμη αντιμετώπιση του προβλήματος των "άγονων γραμμών" εκπόνησε ειδική μελέτη προκειμένου να καταλήξει σε προτάσεις και μέτρα για την οριστική επίλυση του προβλήματος της ακτοπλοϊκής ενδοεπικοινωνίας των νησιών.

Σύμφωνα με την παραπάνω μελέτη προτείνεται: Η σύναψη μακροχρόνιων συμβάσεων του κράτους με ιδιώτες στους οποίους θα εκχωρήσει το δικαίωμα εκμετάλλευσης όλων των "άγονων" γραμμών για ένα χρονικό διάστημα (π.χ. 6 - 12 έτη). Οι παραπάνω ιδιώτες οφείλουν να κατασκευάσουν με χρηματοδότηση του κράτους (ή να αγοράσουν), πλοία ειδικού τύπου που η μελέτη προβλέπει, χωρίς καμιά τροποποίηση. Σε πρώτη φάση τα σκάφη αυτά (ειδικών προδιαγραφών για κάθε περιοχή του Αιγαίου), που θα εξυπηρετήσουν τις "άγονες" γραμμές υπολογίζονται σε 8. Θα χρειαστεί βεβαίως για την εφαρμογή της παραπάνω προτεινόμενης λύσης να συμφωνήσει η Ε.Ε. και να τροποποιηθεί ο 3577/92 κανονισμός της Ε.Ε. και προς τούτο γίνονται οι σχετικές ενέργειες.

Στην παραπάνω ενημερωτική συγκέντρωση που έγινε στο Υπουργείο Αιγαίου στην Αθήνα στις 17/2/2003 τέθηκαν υπόψη του Υπουργού κ. Ν. Σηφουνάκη πολλά θέματα που απασχολούν τους κατοίκους των νησιών του Αιγαίου πολλά από τα οποία ήταν κοινά. Από την πλευρά του εκπροσώπου του Συλλόγου μας και υπεύθυνου της έκδοσης του περιοδικού μας ΑΝΤΙΛΑΛΟΣ της ΒΡΙΣΑΣ τέθηκαν δυο θέματα:

1) Να υπάρξει η κατάλληλη ενημέρωση - καθοδήγηση στις κατά τόπους υπηρεσίες πολεοδομίας, αναφορικά με την εφαρμογή του Π.Δ. για τους παραδοσιακούς οικισμούς, ώστε ν' αποφευχθεί η ταλαιπωρία των κατοίκων του χωριού μας που ενδιαφέρονται να ανακαινίσουν παλιά παραδοσιακά κτίριά τους.

2) Να υπάρξει ειδική μέριμνα για τους κατοίκους της ακριτικής ζώνης αναφορικά με τον καθορισμό του φόρου μεταβίβασης ή κληρονομιάς, ο οποίος σε πολλές περιπτώσεις είναι παράλογα υψηλός και ιδιαιτέρως επαχθής με αποτέλεσμα να οδηγεί πολλούς στη μη αποδοχή της κληρονομιάς και να αποτελεί αντικίνητρο για τις αγοραπωλησίες.

" Μια ωραία βραδιά μας χάρισαν στις 22/2/2003 οι Πολιχνιάτες της Αθήνας με την πολιτιστική τους εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στο Αμφιθέατρο του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών. Η εκδήλωση περιλάμβανε ένα λαογραφικό οδοιπορικό που άρχιζε με τα "γλιτώματα" του λιομοζώματος, περνούσε στις Απόκριες και τη Σαρακοστή, έφτανε στη Λαμπρή και κατέληγε στον Κλύδωνα τ' Αγιου - Γιαννιού στις 23 Ιουνίου. Τα λαογραφικά στοιχεία του Πολιχνίτου παρουσίασαν κάτω από την καθοδήγηση του εμπνευσμένου δασκάλου κ. Δημ. Κωφόπουλου με θεατρικό τρόπο και με πολλή, ομολογουμένως, ζωντάνια Πολιχνιάτισσες - μέλη του Συλλόγου Πολιχνιάτων Αθήνας. Την εκδήλωση παρακολούθησαν πολλοί Πολιχνιάτες και φίλοι του Συλλόγου Πολιχνιάτων.

" Τη χρηματοδότηση του προγράμματος του Δήμου Πολιχνίτου για την ανάπλαση του

ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΒΑΤΕΡΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΔΗΜΟΥ ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ
«Η ΕΝΩΣΗ»

11 Φεβρουαρίου 2003

Προς : Πολιτιστικός Σύλλογος Βρισαγωτών Αθήνας

Θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι ιδρύθηκε Σωματείο τουριστικής ανάπτυξης Βατερών και ευρύτερης περιοχής Δήμου Πολιχνίτου με σκοπό την καλύτερη αντιμετώπιση και βελτίωση των προβλημάτων που απασχολούν τον τουριστικό ιλάδιο της περιοχής μας.

Ευχόμαστε μια καλή και δημιουργική συνεργασία με γνώμονα πάντα την ανάπτυξη και πρόοδο του Δήμου Πολιχνίτου και ευρύτερα του νομού μας.

Με τιμή,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
[Signature]
ΧΑΧΑΔΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
[Signature]
ΚΟΥΔΟΥΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΑΤΕΡΩΝ & ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΔΗΜΟΥ ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ
«Η ΕΝΩΣΗ»

παραδοσιακού Οικισμού Πολιχνίτου ζήτησε από τον Υπουργό Αιγαίου κ. Ν. Σηφουνάκη σε συνάντηση που είχε μαζί του, ο Δήμαρχος Πολιχνίτου κ. Ι. Συκάς.

" Το πράσινο φως έδωσε το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας για την κατασκευή του νέου λιμανιού του Σιγρίου εγκρίνοντας τη σχετική προμελέτη του έργου. Μετά απ' αυτό αναμένεται, εφόσον ολοκληρωθεί η οριστική μελέτη, να δημοπρατηθεί το έργο τον Ιούλιο του 2003.

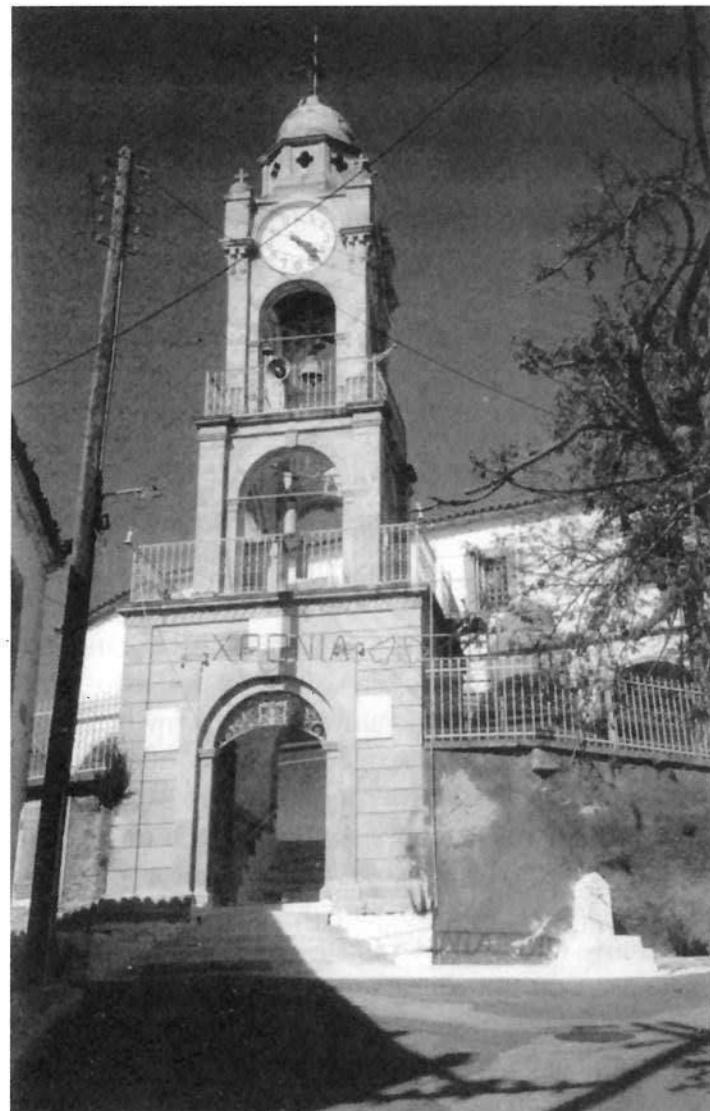
" Καταστήματα στο Νομό μας και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας σχεδιάζει να ανοίξει η Αναπτυξιακή Εταιρία Λέσβου, όπου θα διατίθενται τα προϊόντα που παράγουν οι 16 Συνεταιρισμοί Γυναικών του Νομού μας. Ευχόμαστε κι άλλες τέτοιες πρωτοβουλίες.

" Τουριστικό Πλανόραμα 2003, από τις 28 - 31 Μαρτίου στο Εκθεσιακό Κέντρο του Ο.Λ.Π. Πειραιά. Παρούσα και η Λέσβος με το δικό της περίπτερο και με κυρίαρχη την παρουσία των ΒΑΤΕΡΩΝ. Αρκετά καλά τα ενημερωτικά - διαφημιστικά έντυπα που διετίθεντο φτάνουν όμως αυτά για την προσέλκυση των τουριστών;

" 1.938 εκατ. ευρώ διατίθενται στους Δήμους και τις Νομαρχίες για την ανάπτυξη της απασχόλησης. Κάθε Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρέπει να συστήσει Ομάδα Συνεργαζόμενων Φορέων που θ' αναλάβει το σχεδιασμό και την εφαρμογή των Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων για την ενίσχυση της Απασχόλησης. Η υποβολή προτάσεων στην Περιφέρεια από 21-4 έως 21-6-2003.

" Μια ακόμα διεθνή διάκριση επέτυχαν οι Λημνιοί με τα κρασιά τους. Στον 3ο διεθνή διαγωνισμό Οίνου το MYSCAT DE LEMNOS 2001 πήρε το πρώτο βραβείο (χρυσό μετάλλιο), καθώς και το λευκό ξηρό ΛΗΜΝΟΣ, το οποίο επίσης πήρε χρυσό βραβείο. Εύγε λοιπόν στους Λημνιούς που συνεχίζουν την οινοπαραγωγική παράδοση που είχε κάποτε η Λέσβος με το φημισμένο Λέσβιο οίνο!

" Συμπληρώνονται εφέτος διακόσια χρόνια από τη θεμελίωση της εκκλησίας του χωριού μας, της Ζωοδόχου Πηγής, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 4 Αυγούστου του 1803. Όπως πληροφορούμαστε η επέτειος θα εορτασθεί με διάφορες εκδηλώσεις που θα πραγματοποιηθούν στις 4 Αυγούστου στο χωριό μας.

Βρίσα. Ζωοδόχος Πηγή. Φωτό Γ. Μαργαρίτη

ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΝ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Συνέντευξη με τον Υπουργό Αιγαίου κ. Νίκο Σηφουνάκη

Κύριε Υπουργέ,

Με την κατάργηση των περιορισμών και την απελευθέρωση των ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών (την μερική από 1/11/2002 και ολική από 1/1/2004) σύμφωνα με την κοινοτική οδηγία 3755/92 για την άρση του cabotage, πολλοί επισημαίνουν τον κίνδυνο να διατηρηθούν μόνο οι ακτοπλοϊκές γραμμές που χαρακτηρίζονται σας "φιλέτα" και να καταργηθούν οι γραμμές... "κατιμάδες" (άγονες ή ημιάγονες γραμμές) και επίσης να φτάσουν σε δυσθεώρητα και δυσπρόσιτα, για τους πολλούς, ύψη οι τιμές των ναύλων, με αποτέλεσμα αντί της προσδοκώμενης βελτίωσης της από θαλάσσης επικοινωνίας των νησιών του ΒΑ Αιγαίου με την υπόλοιπη Ελλάδα να καταλήξουμε σε ακόμα μεγαλύτερη απομόνωση.

Θα θέλαμε τη γνώμη σας σχετικά με τη βασιμότητα των παραπάνω επισημάνσεων.

Υπάρχει επίσης το σημαντικό (για ορισμένες κατηγορίες διακινουμένων ακτοπλοϊκώς συμπατριωτών μας) θέμα των εκπτώσεων στους ναύλους. Οι εφοπλιστές κατηγορούν το ΥΕΝ ότι με το Ν. 2932/2001 όχι μόνον διετήρησε τις εκπτώσεις αλλά και τις επαύξησε *1, ενώ άλλοι *2 ότι πολλές απ' αυτές τις εκπτώσεις που υπήρχαν από παλιότερα καταργήθηκαν με τον παραπάνω Νόμο. Ποιά λοιπόν είναι η αλήθεια γι' αυτό το θέμα;

Κάποιοι τέλος ενοχοποιούν το ΥΕΝ και εμμέσως το Υπ. Αιγαίου για την κατάργηση, ήδη από το καλοκαίρι του 2002, πριν από την κατάργηση του cabotage, της ακτοπλοϊκής γραμμής Ραφήνας - Σιγρίου.

Τι έχετε να πείτε για την κατάργηση αυτής της γραμμής και πώς σκέπτεσθε να αντιμετωπίσετε στο μέλλον τα προβλήματα που δημιουργούνται στο δυτικό τμήμα του νησιού μας λόγω της αποσύνδεσης ή έστω της δυσχερούς σύνδεσής του με την υπόλοιπη Ελλάδα;

*1 BHMA Κυριακή 3/11/2002 (B14)

*2 περιοδικό "Η Λέσβος μας" της ΟΛΣΑ και Κυριακάτικα ΑΙΟΛΙΚΑ 29/9/2002 (σελ. 15)

Αγαπητέ Πρόεδρε,

Μελέτησα με ιδιάίτερο ενδιαφέρον τις επισημάνσεις σας για το θέμα των ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών και για το νέο καθεστώς που ισχύει από την 1η Νοεμβρίου 2002.

Θα ήθελα να σας επισημάνω ότι από την ανάληψη των καθηκόντων μου, ως Υπουργός Αιγαίου, τον Απρίλιο του 2000 κατέβαλα και καταβάλω συνεχείς και συστηματικές προσπάθειες για την εξεύρεση μόνιμης και σταθερής λύσης στο θέμα των άγονων επιδοτούμενων γραμμών που είναι στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Αιγαίου. Και αυτό γιατί πιστεύω, ότι η ριζική αντιμετώπισή του θα επηρεάσει θετικά την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των ακριτικών νησιών.

Στο πλαίσιο αυτό το Υπουργείο Αιγαίου ανέθεσε την εκπόνηση ειδικής μελέτης στο Ελληνικό Ινστιτούτο Μεταφορών του Εθνικού Κέντρου Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης, προκειμένου να τεκμηριωθούν προτάσεις και μέτρα για την οριστική επιλυση του προβλήματος της ακτοπλοϊκής ενδοεπικοινωνίας των νησιών. Η μελέτη αυτή ήδη ολοκληρώθηκε και προβλέπει αναλυτικά τον τύπο και τις προδιαγραφές 8 νέων σκαφών που θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στις άγονες γραμμές, αλλά και τις διαδρομές που θα πρέπει να πραγματοποιούν προκειμένου να επιλυθεί με τρόπο οριστικό το όλο θέμα.

Το Υπουργείο Αιγαίου βρίσκεται σε συνεχή επαφή και συνεργασία με το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας για την επεξεργασία της λύσης που έχει προκριθεί και αφορά την προμήθεια πλοίων από τον ιδιωτικό τομέα με αυτοχρηματοδότηση, μέσω R.F.I., μετά από την υπογραφή μακροχρόνιων συμβάσεων εκμετάλλευσης των άγονων γραμμών.

Πάντως σε ότι αφορά ορισμένα ερωτήματα που θέσατε θα ήθελα να σας επισημάνω τα εξής:

- Με τον Νόμο 2932/01 (ΦΕΚ 145/A/27.6.01) καθιερώθηκε η ελεύθερη παροχή υπηρεσιών στις θαλάσσιες ενδομεταφορές από την 1η Νοεμβρίου του 2002, σύμφωνα με την Κοινοτική Οδηγία 3755/92.

Με το νέο αυτό θεσμικό πλαίσιο καταργήθηκαν οι άδειες σκοπιμότητας που ίσχυαν και από τούνδε και στο εξής κάθε χρόνο (και συγκεκριμένα κάθε Οκτώβριο) με απόφαση του Συμβουλίου Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών (ΣΑΣ) προκηρύσσεται το ακτοπλοϊκό δίκτυο, ώστε οι ενδιαφερόμενοι πλοιοκτήτες να υποβάλλουν εκδήλωση ενδιαφέροντος έως τις 31 Ιανουαρίου για όποιες ακτοπλοϊκές γραμμές επιθυμούν είτε στο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, είτε στο Υπουργείο Αιγαίου, ανάλογα με την αρμοδιότητα.

Ειδικότερα για την ακτοπλοϊκή γραμμή Ραφήνας - Σιγρίου, στην οποία αναφέρεστε, θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι αυτή η συγκεκριμένη γραμμή είναι στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας. Προκηρύχθηκε τον Οκτώβριο του 2001 με απόφαση του Συμβουλίου Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών για την δρομολογιακή περίοδο από 1η Νοεμβρίου 2002 έως 31 Δεκεμβρίου 2003, αλλά καμία εταιρεία δεν εκδήλωσε ενδιαφέρον.

Το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, τον Ιανουάριο του 2002, έκρινε ότι η συγκεκριμένη γραμμή δεν χρειάζεται να προκηρυχθεί με δημόσιο μειοδοτικό διαγωνισμό ως επιδοτούμενη άγονη γραμμή γιατί η Πρωτεύουσα του νησιού έχει καθημερινή ακτοπλοϊκή σύνδεση (με 1 ή και 2 πλοία) με ελεύθερη δρομολόγηση με τον Πειραιά, αλλά και με λιμάνια της Βορείου Ελλάδας (Θεσσαλονίκη, Καβάλα).

Εμείς ως Υπουργείο Αιγαίου προκηρύξαμε μειοδοτικούς διαγωνισμούς τον Ιούνιο του 2002 για την περίοδο 2002 - 2003 για 50 άγονες γραμμές, μεταξύ των οποίων:

- Βόλος - Λήμνος - Μυτιλήνη, ένα δρομολόγιο την εβδομάδα
- Αλεξανδρούπολη - Λήμνος - Μυτιλήνη - Χίος - Σάμος - Κως - Ρόδος, ένα δρομολόγιο την εβδομάδα
- Μυτιλήνη - Λήμνος - Καβάλα, δυο δρομολόγια την εβδομάδα
- Μυτιλήνη - Χίος - Σάμος, ένα δρομολόγιο την εβδομάδα
- Αλεξανδρούπολη - Σαμοθράκη - Λήμνος - Μυτιλήνη, ένα δρομολόγιο την εβδομάδα

Κατ' αυτόν τον τρόπο μαζί με τις ελεύθερες δρομολογήσεις Πειραιά - Χίος - Μυτιλήνη - Θεσσαλονίκη καλύφθηκε πλήρως το νησί της Λέσβου.

Όσο αφορά ορισμένες επιφυλάξεις που διατυπώνετε για το νέο θεσμικό πλαίσιο περί ακτοπλοϊας, από όσα αναφέρθηκαν παραπάνω, προκύπτει ότι κατά τον πρώτο χρόνο εφαρμογής του, οι πλοιοκτήτες κάλυψαν με ελεύθερη δρομολόγηση την πλειονότητα των γραμμών και είχαμε μόνο μια μικρή αύξηση των άγονων γραμμών που καλύφθηκαν με κρατική επιδότηση, ύστερα από διαγωνισμούς, όπως και στο παρελθόν.

Επίσης και το ναυλολόγιο δεν αυξήθηκε σημαντικά, παρά μόνο κατά 4,5%. Όσο δε αφορά το θέμα των εκπτώσεων, ο Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας εξέδωσε πρόσφατα απόφαση στην οποία έχει συμπεριλάβει μεγάλο αριθμό δικαιούχων έκπτωσης στα ακτοπλοϊκά εισιτήρια.

ΦΙΛΙΚΑ
Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΝΙΚΟΣ ΣΗΦΟΥΝΑΚΗΣ

ΒΡΙΣΑΓΩΤΙΚΑ ΠΕΖΑ ΚΑΙ ΠΟΙΗΤΙΚΑ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΒΡΙΣΑΣ

Ήταν για μένα μια πολύ ευχάριστη έκπληξη, όταν διαβάζοντας τα έντυπα, που πήρα από το χωριό μας, είδα τη δουλειά που γίνεται στο Νηπιαγωγείο, καθώς και στο Δημοτικό Σχολείο Βρίσας. Προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, όπου μέσα από το θέατρο και το παραμύθι περνάει στα παιδιά η γνώση και καλλιεργείται η ευαισθησία τους για το περιβάλλον! Τέλεια δουλειά από επιστημονικής και ειδικότερα παιδαιγωγικής άποψης. Μπράβο στις Βρισαγώτισσες Νηπιαγωγούς, την Αγγελική Γεωργάκα και την Παναγιώτα Παράκοιλα, καθώς και στις δασκάλες και ιδιαίτερως τη Μυρσίνη Νικέλη - Καλατζή!

Μέχρι τώρα μαθαίναμε για τις τημητικές διακρίσεις του Λυκείου Πολιχνίτου και το έργο του συγχωριανού μας καθηγητή Στρατή Νικέλη· φαίνεται όμως πως η εκπαίδευτική "επανάσταση" καλύπτει όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, τουλάχιστον όσον αφορά το χωριό μας.

Τέτοια μαθαίνοντας ξαναβρίσκουμε και μεις εδώ την αισιοδοξία μας. Όχι, δεν είναι όλα μαύρα στο χωριό μας· υπάρχουν άνθρωποι που δουλεύουν με μεράκι, με σύστημα, με σύγχρονο πνεύμα, πέρα από την "κακομοιριά" της συνεχούς μεμψιμοιρίας, του ατομικισμού, του μικροσυμφέροντος και της μικροπολιτικής. Ναι, μπορούμε να ελπίζουμε πως κάπι καινούριο γεννιέται, πως ο τόπος μας μπορεί ν' αναγεννηθεί.

To Νηπιαγωγείο Βρίσας

Του Στρ. Νικέλη

Από το 1978 στο χωριό μας λειτουργεί και το Νηπιαγωγείο μας. Το μεγάλο σχολείο μας (το Δημοτικό) άνοιξε εκείνη τη χρονιά την αγκαλιά του για να στεγάσει σε μια αίθουσά του, αλλά και με κάθε τρόπο να βοηθήσει να σταθεί στα πόδια του, το νεοσύστατο σχολείο. Πρώτη νηπιαγωγός η Λεμονιά από τον Έβρο και από το 1982 μέχρι σήμερα στο νηπιαγωγείο μας υπηρετεί η Αγγελική Γεωργάκα. Από φέτος το νηπιαγωγείο έγινε ολοήμερο και η δεύτερη νηπιαγωγός είναι η επίσης χωριανή μας Παναγιώτα Παράκοιλα.

Με την ίδρυση και λειτουργία του νηπιαγωγείου δόθηκε η δυνατότητα στα πιτσιρίκια να συνηθίζουν στο σχολικό περιβάλλον και να ωριμάζουν, έτσι ώστε η ένταξή τους στην πρώτη τάξη του Δημοτικού σχολείου να γίνεται χωρίς τα γνωστά προβλήματα του παρελθόντος. Η ομαλή κοινωνική ένταξη των νηπίων στο σχολικό περιβάλλον αλλά και η ανάπτυξη σε πρωταρχικό στάδιο όλων των ψυχοκινητικών και πνευματικών δεξιοτήτων τους, αποτελεί το κύριο μέλημα του νηπιαγωγείου.

Σήμερα το νηπιαγωγείο σαν ολοήμερο, έχοντας προμηθευτεί κουζίνα και ψυγείο και έχοντας τουαλέτα μέσα στο χώρο του διδακτηρίου προσφέρει καλύτερες υπηρεσίες τόσο στα νήπια όσο και στους γονείς τους.

Η αύξηση όμως του εξοπλισμού σε εποπτικά μέσα διδασκαλίας σε συνδυασμό με το πλήθος των εργασιών των

Το δημοτικό σχολείο Βρίσας. Φωτό Γ. Μαργαρίτης

νηπίων καθιστούν επιτακτική την ανάγκη για αύξηση του διαθέσιμου χώρου.

Το νηπιαγωγείο λειτουργεί απόλυτα άρμονικά με το Δημοτικό σχολείο, οργανώνοντας από κοινού τις σχολικές δραστηριότητες (γιορτές, εκδρομές και λοιπές εκδηλώσεις), έτσι ώστε οι δραστηριότητες αυτές να αποτελούν σημαντικά γεγονότα και για την ευρύτερη τοπική κοινωνία.

Τα τελευταία χρόνια αναπτύσσονται δραστηριότητες και στον τομέα της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Έτσι έχει υλοποιηθεί ένα πρόγραμμα με τίτλο "αγαπώ και προστατεύω τους χώρους όπου παίζω" ενώ φέτος υλοποιείται το πρόγραμμα "Η τεράστια χελώνα του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας του χωριού μου διηγείται...", στο οποίο μέσα από επιτόπιες επισκέψεις, πειράματα, αυτοσχέδια παραμύθια και παιχνίδια καταβάλλεται η προσπάθεια να πλησιάσουν τα νήπια σημαντικές έννοιες, όπως: μουσείο, απολίθωμα, μεταβολές στην επιφάνεια της γης, δικαιώματα όλων των οργανισμών, εξέλιξη των ειδών, περιβαλλοντική συνείδηση και να γνωρίσουν τα κυριότερα ζώα που εμφανίστηκαν πάνω στη γη. Το πρόγραμμα αυτό επιλέχτηκε ως ένα από τα έξι προγράμματα των Δημοτικών Σχολείων και των Νηπιαγωγείων του νομού Λέσβου που εντάχθηκαν στο Μέτρο 2.6 "Προγράμματα Προστασίας Περιβάλλοντος και Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης" του έργου ΕΠΕΑΕΚ 1Σχολικά Προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης" χρηματοδοτούμενο με 3.000 Ευρώ.

Τα νήπια μας αποτελούν το καμάρι του χωριού μας. Τραβούν την προσοχή όλων και αποσπούν τα χειροκροτήματα και την αγάπη του κόσμου, όταν παρελαύνουν με παραδοσιακές στολές την 25η Μαρτίου και όταν απαγγέλλουν τα ποιήματά τους στο "Ηρώ". Μαθαίνουν να αγαπούν το χώρο που ζουν και τους ανθρώπους του. Μαθαίνουν να είναι περήφανα για το χωριό τους, για το σχολείο τους, για τους φίλους τους.

Τα νήπια αυτά που αξίζουν την αγάπη μας φέτος είναι:

Βάσσου Μεταξία, Γερακέλλης Ελίας, Διαμαντής Παναγιώτης, Ξυνός Γρηγόρης, Σταμογιώργου Σπυριδούλα, Πορτογλής Ορέστης, Βούλγαρης Στρατής, Βαλελή Χρυσούλα, Καλαγάνης Ουλιαμ, Καλατζή Μαρία-Μελίνα, Μαυρέλλη Γεωργία, Καρβούνης Γεώργιος.

Δημοτικό Σχολείο Βρίσας Λέσβου (1920) (Από το ημερολόγιο των εκδόσεων "Μεταίχμιο" 2003)

ΘΕΑΤΡΟ

Στα πλαίσια του προγράμματος Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης
Που υλοποιήθηκε το σχολικό έτος 2002-03 στο 1/θεσιο

Νηπιαγωγείο Βρίσας

**Με θέμα: " Η τεράστια χελώνα του Μουσείου φυσικής Ιστορίας
του χωριού μας διηγείται..."**

Τίτλος: " Οι συμβουλές ζώων και φυτών."

Πρόσωπα:

1. Η μεγάλη χελώνα
2. Ο ελέφαντας
3. Το αλογάκι
4. Ο Ρινόκερος
5. Η Αντιλόπη
6. Ο Δεινόσαυρος
7. Η δασκάλα
8. Το πεύκο
9. Η αμυγδαλιά
- 10 Δυο τρία παιδάκια ντυμένα λουλούδια ή
ή πεταλούδες.

*Μπαίνοντας ήσυχα τα δέντρα και στέκονται στις δυο γωνίες της σκηνής
πάνω σε δυο σκαμνάκια.*

Είσοδος των ζώων με χορευτικές κινήσεις και τραγούδι:

Να 'μαστε κι' εμείς παιδιά,
Τα ζωάκια τα καλά,
του μουσείου του χωριού μας,
του καινούριου του σπιτιού μας.

Ζήσαμε κι' εμείς παλιά,
Δίπλα δω στα Βατερά,
Στην ωραία μας λιμνούλα
Και στα δάση τα μικρούλια.

Τα νερά και με το χώμα
Μας σκεπάσαν για καλά
Και μας φύλαξαν ατόφια
Και μας βρήκαν μια χαρά.

Τα ζωάκια στέκονται το ένα δίπλα στο άλλο. Το καθένα βγαίνει ένα βήμα μπροστά απαγγέλλει και γνρίζει στη θέση του:

Είμαι η καλύτερη και η μεγαλύτερη
Η χελώνα η σπουδαία
Που έζησα χρόνια πολλά
Και με βάλαν στην αυλή τους να προσέχω τα μικρά.

Νάμαι κι' ο ελέφαντας με την προβοσκίδα
Που με βρήκαν στην αρχή εκεί δίπλα στην ακτή
Ξαπλωμένο κι' αραγμένο, χρόνια εγώ να περιμένω
Τη κατάλληλη στιγμή να ξανάρθω στη ζωή.

Είμαι γω το αλογάκι, που ιππάριο μικράκι
Είχα τρία δαχτυλάκια και αλλιώτικα δοντάκια
Κι' όλο άλλαζα μορφή μέχρι τη σημερινή
που με αγαπάτε όλοι του Αγιού Γιωργιού τη σχόλη.

Ο ρινόκερος ο μέγας με το μπροστινό το κέρας
Έπαιζα μες τα νερά και κουνούσα την ουρά
Για να διώχνω τα κουνούπια κι' όλα τα' άλλα τα ζουλούπια
Που με ενοχλούσανε, να με φαν ζητούσανε.

Είμαι η πιο χαριτωμένη, με τα κέρατα ζωσμένη
Η μικρή η αντιλόπη που την πέρναν στο κατόπι
Τα λιοντάρια και οι τίγρεις κι' άντε συ να τους ξεφύγεις
Για να φας το χορταράκι λες και ήσουν κατσικάκι.

Ο Δεινόσαυρος μιλεί και σας δίνει συμβουλή
Των ανθρώπων αρχηγοί και μεγάλοι και τρανοί

Ούτε ένας δυνατός σαν εμένα φοβερός
Κι' όμως τώρα στα μουσεία, έχω μόνο παρουσία.

*H Δασκάλα με τα παιδάκια πλησιάζει και παίρνει θέση στην άκρη της σκηνής μπροστά απ' το ένα δέντρο.
Όλα τα ζωάκια μαζί απαγγέλλουν εν χορώ:*

- Ήρθαμε εδώ στου σχολειού μας την αυλή
Την πιο όμορφη σ' όλη την περιοχή
Τα δεντράκια για να βρούμε και τον πόνο μας να πούμε.

Ta δυο δεντράκια απαντούν με μια φωνή:

- Σας καλωσορίζουμε και σας χαιρετάμε
Μεις τα δέντρα της αυλής που ακίνητα κοιτάμε
του Μουσείου την αυλή με τη χελώνα την τρανή
που 'ναι τόσο αγαπητή κι' απ' τον κόσμο λατρευτή.

H δασκάλα μαζί με τα ντυμένα παιδάκια λένε με μια φωνή:

- Ε! εσύ καλή χελώνα κι' όλα τα ωραία ζώα
Τι τιμή μας κάνετε στην αυλή μας νάρθετε;
Ποιος ο πόνος ο μεγάλος που σας έδωσε το θάρρος
Τον ανήφορο να βρείτε, σ' όλους μας να συστηθείτε;

H χελώνα:

- Καλοί μου φίλοι, ακούσετε προσεχτικά
Το καθένα από τα ζώα που μιλάει λογικά:

O ελέφαντας

- Μην ανάβετε φωτιές και τα δάση μην τα καίτε
Ζούνε κει πολλές ψυχές, αμαρτία είναι να λετε.

To aλογάκι:

- Εμάς μας καμαρώνετε και πολύ μας αγαπάτε
Γι' αυτό μη μας ματώνετε, τα χαλινάρια σαν τραβάτε.

O ρινόκερος:

- Το νεράκι φίλοι μου δεν είναι μόνο δικό σας
Και για μας το έκανε, ο Θεούλης ο καλός μας.
Γι αυτό έτσι ασυλλόγιστα ποτέ μη το ξοδιάζετε
Στα ποτάμια και τις λίμνες τα σκουπίδια μην αδειάζετε.

H αντιλόπη:

- Ε! κι' εσείς οι κυνηγοί μήτε τσίπα μήτε ντροπή
Μπαμ και μπουμ πυροβολάτε και τους νόμους αψηφάτε.

O δεινόσαυρος:

- Πέστε στους δικτάτορες και τους αυτοκράτορες
Πως η φύση εκδικείται όποιον άμυναλα κινείται.

To πεύκο:

Ποτέ μη θυσιάζετε τα δέντρα για το χρήμα
Το δάσος είναι φίλος σας, είναι μεγάλο κρίμα.

H Αμυγδαλιά:

Τα δέντρα μη ραντίζετε, τη φύση μη χαλάτε
Προτού να ξεκινήσετε όλα να τα μετράτε.

Η δασκάλα πηγαίνει στο μέσο. Πιάνουν χέρια όλοι ζώα, δέντρα και παιδιά, τα σηκώνουν ψηλά και απαγγέλουν:

Όλοι μας πάνω στη Γη, ζωντανοί οργανισμοί
Ζώα, ανθρώποι και φυτά, είμαστε απ' την ίδια μαγιά.
Ότι ορίζει ο Θεός πρέπει να το σεβαστούμε
Κάθε τι το ζωντανό πρέπει να το εκτιμούμε.

Στη συνέχεια χορεύουν όλοι μαζί τραγουδώντας με ρυθμό βαλς:

Ζώα και δέντρα είναι οι φίλοι και οι προστάτες μας παιδιά
Γι' αυτό και μεις τα αγαπάμε και τα προσέχουμε καλά.
Ποτέ λοιπόν μη τα κτυπάμε και να μη κόβουμε κλαδιά
Να τα χαιρόμαστε στη φύση και δεν χρειάζονται κλουβιά.

ΤΕΛΟΣ.

Δημοτικό Σχολείο Βρίσας Λέσβου (1920) Διπάξιον Θηλέων Διδασκαλίσεις: Χριστοφίδου Ευαγγελία,
Κακάμπουρα Αγγελική. (Από το ημερολόγιο των εκδόσεων "Μεταίχμιο" 2003)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Το πρόγραμμα αυτό υλοποιήθηκε από την Περιβαλλοντική Ομάδα του Νηπιαγωγείου Βρίσας το σχολικό έτος 2002-2003 η οποία αποτελείτο από :

Τα μέλη της Ομάδας.

Νήπια:

Βαληλή Χρυσούλα
Βάσσου Μεταξία
Βούλγαρης Στρατής
Γερακέλλης Ελίας
Διαμαντής Παναγιώτης
Ξυνός Γρηγόρης
Πορτογλής Ορέστης
Σταμογιώργου Σπυριδούλα

Προνήπια

Καλαγάνης Ουίλιαμ
Καλατζή Μαρία-Μελίνα
Καρβούνης Γεώργιος
Μαυρέλλη Γεωργία

Νηπιαγωγοί:

Γεωργάκα Αγγελική
Παράκοιλα Παναγιώτα

Κείμενο, Εξώφυλλα:

Νηπιαγωγείο Βρίσας

ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΜΑΣ ΣΧΟΛΕΙΟ

Της Μυρσίνης - Καλατζή

Η πιο συνηθισμένη ερώτηση που θα δεχθείς όταν συναντηθείς με χωριανό μας, που δεν ζει στο χωριό είναι "Πόσα παιδιά έχει το σχολείο;" και την απάντησή σου ακολουθεί πάντα και μονότονα το ίδιο σχόλιο "Εμείς τότε ήμασταν ... (τόσοι)".

Και στη συνέχεια στήνεται ένα ολόκληρο μοιρολόγιο για τις αλλαγές που συντελέστηκαν στο χωριό με τη συρρίκνωση του και κατ' επέκταση και σε όλους τους φορείς και τις εκδηλώσεις του. Οι τεράστιες κοινωνικο-οικονομικές αλλαγές που συντελέστηκαν στην ελληνική ύπαιθρο τα τελευταία χρόνια έχουν αλλάξει το τοπίο και στο χωριό μας φυσικά. Εμείς όμως θα σταθούμε αποκλειστικά στο χώρο του σχολείου μας, αφήνοντας σε άλλους αν θέλουν την ανάλυση του γενικότερου φαινομένου.

Το σχολείο μας σήμερα

A. Το διδακτήριο και η αυλή

Το διδακτήριο βρίσκεται σε ικανοποιητική κατάσταση. Αν λάβουμε υπόψη μας και την ηλικία του δε θα πρέπει να ήμαστε απογοητευμένοι. Η φροντίδα του και οι επισκευές του είναι στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Δήμου, στον οποίο έχει περιέλθει και η περιουσία του. Το διδακτικό προσωπικό και ο Σύλλογος γονέων και κηδεμόνων μόνο εισηγήσεις μπορούν να κάνουν. Πάντως έχει αποδειχθεί ότι η περιουσία του σχολείου κάτω από τη διαχείριση του Δήμου είναι σαν να μην υπάρχει για το σχολείο. Τα τελευταία χρόνια δεν είχαμε το παραμικρό έσοδο απ' αυτήν. Και όλοι γνωρίζουν ότι δεν είναι αμελητέα. Πάντως το κτήριο έχει αποκτήσει κεντρική θέρμανση και εσωτερική τουαλέτα για τα μικρά παιδιά. Έχει αρχίσει η αντικατάσταση των παλιών σιδερένιων κουφωμάτων στα παράθυρα και απαιτείται να ολοκληρωθεί το έργο αυτό και να βαφτεί το κτήριο.

Στην αυλή τα τελευταία χρόνια έγινε μια καλή προσπάθεια να ξαναζωντανέψει ο κήπος. Αυτό που χρειάζεται είναι να βελτιωθεί το γήπεδο και προπαντός να ανακατασκευασθεί σε μεγάλο μέρος του ο αυλότοιχος, που γέρνει προς... τα έξω.

B. Ο εξοπλισμός του

Εκμεταλλευτήκαμε άμεσα τις δυνατότητες του προγράμματος για την Κοινωνία της πληροφορίας και έτσι σήμερα το σχολείο μας διαθέτει ένα μικρό εργαστήριο πληροφορικής. Υπάρχει πλήρης εξοπλισμός και σύνδεση στο διαδίκτυο. Η ηλεκτρονική μας διεύθυνση mail@dim-vrisas.les.sch.gr έχει μειώσει κατά πολύ την απόστασή μας από το κέντρο.

Τηλεόραση, βίντεο, προβολείς για διαφάνειες και σλάιτς, ψηφιακή φωτογραφική μηχανή και φωτοτυπικό μηχάνημα συμπληρώνουν τον εξοπλισμό του σχολείου μας.

Μια μόνιμη σκηνή στην αίθουσα εκδηλώσεων διευκολύνει τις εκδηλώσεις του σχολείου το χειμώνα.

Γ. Η λειτουργία του

Το σχολείο μας λειτουργεί σαν τριθέσιο και επομένως υπάρχει άριστη αναλογία μαθητών/δασκάλων. Από τη φρετινή σχολική χρονιά λειτουργεί και ως ολοήμερο με τέταρτο δάσκαλο. Εκτός όμως από τους κανονικούς δασκάλους υπάρχουν - με μερική απασχόληση - καθηγήτρια αγγλικών και δυο γυμναστές, τόσο για το κανονικό πρόγραμμα όσο και για τις ανάγκες του

ολοήμερου. Τέλος με δαπάνη του Συλλόγου γονέων γίνονται μαθήματα χορού, ενώ υπάρχει και η δυνατότητα παρακολούθησης μαθημάτων πάλης.

Κατά την απογευματινή λειτουργία του ολοήμερου πέρα από την επαφή των παιδιών με τον κόσμο των υπολογιστών γίνεται και διδασκαλία όλων των μαθημάτων με ειδικά cd-rom που προσέφερε ο Σύλλογος γονέων και κηδεμόνων.

Το σχολείο μας έχει εντοχθεί και στα προγράμματα της ευελικτης ζώνης με διαθεματική προσέγγιση της γνώσης.

Η περιβαλλοντική εκπαίδευση συμπληρώνει τις καινοτόμες δράσεις που αναλαμβάνει το σχολείο μας, με ποικιλά θέματα. Φέτος το πρόγραμμά μας ξεπήδησε μέσα από τα αποκαϊδια της περσινής εγκληματικής πυρκαγιάς στα Βατερά. Η περιβαλλοντική εκπαίδευση πλαισιώνεται και από συγκεκριμένες δράσεις για την ευαισθητοποίηση των παιδιών, όπως είναι ο συμβολικός καθαρισμός της παραλίας των Βατερών και η δενδροφύτευση στις άκρες των δρόμων τόσο προς Πολιχνίτο όσο

Από τη Θεατρική παράσταση των μαθητών του Δημοτικού Σχολείου "Γ. Καραισκάκης"

- φέτος - και προς Βατερά.

Τέλος οι σχολικές εκδηλώσεις αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι όχι μονάχα της σχολικής μας ζωής αλλά και της κοινωνίας του χωριού μας. Τα Χριστούγεννα και με τη λήξη των μαθημάτων αλλά και σε άλλες ευκαιρίες - απόκριες, 25η Μαρτίου κ.λ.π.- δίνεται η ευκαιρία στα παιδιά μας να ξεδιπλώσουν τα ταλέντα τους.

Δ. Το ανθρώπινο δυναμικό

Οι μαθητές μας είναι, κατά γενική ομολογία, εξαιρετικά παιδιά. Ζωντανά παιδιά, χωρίς ακρότητες και υπερβολές, με καλή συμπεριφορά. Σ' αυτό βοηθάει σίγουρα και το ζεστό σχολικό περιβάλλον. Τα παιδιά

μας το νοιώθουν ότι έρχονται στο δικό τους σχολείο, μέσα στο οποίο σφυρηλατούν σωστές διαπροσωπικές σχέσεις. Η ζεοτασιά της προσωπικής επαφής με όλους τους δασκάλους βοηθάει στην ομαλή ένταξη των παιδιών στις νέες τάξεις στην αρχή κάθε σχολικού έτους.

Τα τελευταία χρόνια το διδακτικό προσωπικό εμπλουτίζεται και με συναδέλφους εκτός Λέσβου. Δείγμα ότι λιγοστεύουν οι Βρισαγώτες αλλά γενικότερα και οι Μυτιληνιοί δάσκαλοι.

Σημαντική είναι και η συμβολή του Δ.Σ. του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων του σχολείου μας. Η ακούραστη βοήθεια που προσφέρει στο σχολείο μας είναι πολύτιμη και για την εκπλήρωση των άμεσων στόχων του αλλά και για τη διατήρησή του, ως του σημαντικότερου θεσμού στο χωριό μας σήμερα.

Αυτό είναι το σχολείο μας σήμερα. Είναι ένα σύγχρονο και πολύ δυναμικό σχολείο. Οι λίγοι του μαθητές πιστεύουμε ακράδοντα ότι δεν υστερούν σε τίποτα από τους μαθητές των όλων σχολείων των μεγάλων πόλεων. Και αυτό το σχολείο πρέπει να το αγαπούμε και να το βοηθούμε όλοι. Όλοι όσοι αγαπούμε τον τόπο μας και το χωριό μας. Το σχολείο μας έχει την ανάγκη της βοήθειας και της συμπαράστασης όλων μας. Άλλα να μη δεχνούμε ότι και όλοι μας έχουμε την ανάγκη του σχολείου μας.

Εργασία των μαθητών της Α και Β τάξης με αφορμή τον πόλεμο στο Ιράκ.
Οι μαθητές απεικονίζουν παραστάσεις της ειρήνης και του πολέμου

Ο ΔΡΑΚΟΣ "Πυρκαγιάν Πυρομάνια"

"Τα παιδιά γράφουν παραμύθια". Στα πλαίσια της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης που το φετινό θέμα ήταν σχετικό με το δάσος.

Μια φορά κι έναν καιρό, υπήρχε ένα όμορφο χωριό και δίπλα σ' αυτό μια όμορφη παραλία.

Η ζωή εκεί κυλούσε ήρεμα. Οι άνθρωποι ήταν αγαπημένοι, ευτυχισμένοι και φιλικοί.

Το χειμώνα περνούσαν τις μέρες τους με το λιομάζωμα και το καλοκαίρι άνοιγαν μια τεράστια αγκαλιά για όλους τους ξενιτεμένους. Απολάμβαναν όλοι μαζί τον καθαρό αγέρα, την απεραντοσύνη της θάλασσας, τη ζεστή αμμουδιά και ξεκούραζαν το βλέμμα και τα πνέυμά τους στο πράσινο των πεύκων. Τα πεύκα σαν φύλακες όγγελοι στέκονταν στη μέση και κρατούσαν απ' το ένα τους χέρι το χωριό και απ' το άλλο την παραλία. Δάσος και άνθρωποι είχαν γίνει ένα. Ήταν μια σχέση απόλυτης αγάπης που κρατούσε πολλά - πολλά χρόνια. Την κληρονομούσαν οι γονείς στα παιδιά κι εκείνα πάλι στα δικά τους παιδιά. Τη σχέση αυτή είδε με το κιάλι του και ζήλεψε, ο δράκος "Πυρκαγιάν Πυρομάνια".

Το παλάτι του δράκου αυτού, ήταν μια μαυροκαπνισμένη σπηλιά μέσα στον κρατήρα ενός ηφαιστείου. Η όψη του ήταν τρομακτική. Είχε μυτερά αυτιά, σχιστά μάτια και από τα ρουθούνια του έβγαινε καπνός. Κάθε φορά που άνοιγε το στόμα του, έβγαιναν από μέσα κατακόκκινες φλόγες φωτιάς. Το αγαπημένο του φαΐ ήταν τα πυκνά δάση. Έπινε καρβουνόνερο και για γλύκισμα κατάπινε μερικές φτυαριές κάρβουνο. Έπλυνε τα δόντια του με πετρέλαιο κι έπαιρνε βαθιές ανάσες μέσα στον καπνό. Κάθε πρωί που ξυπνούσε έβγαινε με το κιάλι του έξω από τη σπηλιά του κι έψαχνε για το καθημερινό του φαΐ. Έτσι εντόπισε κάποιο πρωινό και το όμορφο δάσος του χωριού.

- Τι ωραίο δάσος για φάγωμα, είπε. Κι έξυσε το σαγόνι του.

Χωρίς να χάσει χρόνο, ανέβηκε πάνω στη γιαπωνέζικη "κρος" μηχανή του και ξεκίνησε.

Έφτασε το απομεσήμερο στον "tóπο του εγκλήματος".

Από δω και πέρα, όλα έγιναν πολύ γρήγορα. Η φωτιά με τις πύρινες γλώσσες της, έγλειφε το ένα μετά το άλλο τα δέντρα. Ούτε ένα τόσο δα δεντράκι δε γλίτωσε από τη μανία της. Σαν πύρινες χειροβομβίδες οι κουκουνάρες πετάγονταν από τη μια άκρη του δάσους στην άλλη κι έφερναν μαζί τους την καταστροφή. Ένα μαύρο σύννεφο καπνού υψώνονταν προς τον ουρανό, σαν κραυγή διαμαρτυρίας για το κακό που γινόταν.

Τα πουλιά τρομαγμένα πετούσαν όσο πιο μακριά μπορούσαν. Άφηναν πίσω τα "σπίτια" τους, ίσως και τα μικρά τους που δεν μπορούσαν να πετάξουν ακόμα. Ήξεραν πως έχαναν για πάντα τον ήσυχο κόσμο του δάσους τους. Τα ζώα έτρεχαν πανικόβλητα από δω κι από κει, μη ξέροντας πού πάνε. Βρήκε απόλυτη εφαρμογή το ρητό των ανθρώπων: "Η μάνα χάνει το παιδί και το παιδί τη μάνα". Μέσα σ' εκείνο το κακό, ακουγόταν σπαρακτικές οι κραυγές μιας νυφίτσας που η φωτιά τη βρήκε την ώρα του μεσημεριανού ύπνου.

Ο δράκος Πυρκαγιάν βλέποντας την καταστροφή, χαμογελούσε ευχαριστημένος, κάτω απ' τα χοντρά μουστάκια του. Όμως το χαμόγελο πάγωσε στα χείλη του όταν αντίκρισε όλον εκείνο τον κόσμο που έδινε μάχη με τις φλόγες. Ο καθένας με όποιο τρόπο μπορούσε πολεμούσε το θεριό. Στη μάχη μπήκαν και τα πυροσβεστικά αεροπλάνα κι ελικόπτερα, καθώς και δυνάμεις της Πυροσβεστικής και του Στρατού.

Μετά από πολλές ώρες μπόρεσαν να σταματήσουν το κακό. Ο δράκος με χορτάτο το στομάχι επιστρέφει στο παλάτι του αφήνοντας πίσω του την καταστροφή.

Την άλλη κιόλας μέρα, κάνει σχέδια για το επόμενο πλούσιο γεύμα του.

Το χωριό και το δάσος του μετράνε τις πληγές τους.

Όρθιοι μαυροκαπνισμένοι κορμοί δέντρων, νεκροί πια, είναι έτοιμοι να πέσουν με τον πρώτο

δυνατό αέρα. Εδώ κι εκεί καμένα νεκρά ζωάκια που έγιναν θυσία στον παραλογισμό του ανθρώπινου νου. Χωράφια σκεπασμένα με νεκρικό μαύρο σεντόνι. Και πρόσωπα σκυθρωπά, τα πρόσωπα των κατοίκων. Κλαίει η ψυχή για το κακό που έγινε, αλλά συνάμα δίνει υπόσχεση ζωής: "Το δάσος θα ξαναγεννηθεί". Είναι μια υπόσχεση που γράφεται στο μυαλό και την καρδιά όλων.

Τα παιδιά που πάντα είναι πρεσβευτές της ελπίδας, παίρνουν την υπόσχεση και την κάνουν πράξη. Δεντράκια και νουριοφυτεμένα θα λιάζονται το καλοκαίρι στη θέση της καταστροφής. Η ζωή θ' αρχίσει και πάλι να κυλάει ήρεμα σ' αυτό το ήρεμο χωριό και στη διπλανή του πανέμορφη παραλία.

Οι μαθητές Ε΄ και ΣΤ΄ τάξης

Γερακέλλης Χρήστος
Κούτσος Γρηγόριος
Μυγιάκης Αντώνιος
Πορτογλής Ιωάννης
Αλβανού Στρατούλα
Κολιόπουλος Ιωάννης
Κρικλάνη Διαμάντω

"Δυστυχία δεν υπάρχει"

Δυστυχία δεν υπάρχει, εκεί που τα πουλιά
κελαιηδούν χαρούμενα φτερουγίζοντας στον ουρανό.

Δυστυχία δεν υπάρχει, εκεί που τα λουλούδια
βρίσκουν χώμα και νερό για ν' ανθίσουν.

Δυστυχία δεν υπάρχει, στο ανέμελο σφύριγμα
του γεωργού που καλλιεργεί τη γη.

Δυστυχία δεν υπάρχει, εκεί που ένα αστέρι πέφτει
κι ένα παιδί κοιτάζοντας το κάνει μια ευχή.

Δυστυχία δεν υπάρχει, εκεί που δυο φίλοι
ψαρεύουν μαζί στην άκρη του βράχου.

Δυστυχία δεν υπάρχει, εκεί που οι άνθρωποι
έχουν σβήσει τη λέξη "πόλεμος" από τα λεξικά τους.

Δυστυχία δεν υπάρχει, εκεί που η αγάπη
γίνεται βασιλισσά στις καρδιές των ανθρώπων.

Οι μαθητές της Ε΄ και ΣΤ΄ τάξης

Αλβανού Ευστρατία
Γερακέλης Αριστείδης
Κολιόπουλος Γιάννης
Κούτσος Γρηγόρης
Κρικλάνη Διαμάντω
Μυγιάκης Αντώνης
Πορτογλής Γιάννης

Στη σκάλα του σχολείου ο δάσκαλος Γ. Ταξείδης
Φωτ Αρχείο Μ. Ταξείδη - Νικολάου

To kítrino tseumptéri

της Βαρβάρας Σκιά

Πρωτομαγιά και τα σχολεία του χωριού μας, τότε ήταν χωριστά αρρένων και θηλέων, θα πήγαιναν εκδρομή στον Άη Γιώργη, όπως γινόταν πάντα τέτοια μέρα. Από την αυγή ξυπνήσαν οι μάνες να ετοιμάσουν τα καμάρια τους, γιατί, όπως δεν είχε ψυγεία, φοβόταν μην ξυνίσουν τα φαγητά, αν ήταν αποβραδυνά. Έτσι το πρωί έκαναν το ρυζόγαλο, που το έβαλαν στην καστανιά με μπόλικη κανέλλα να κρυώσει ώσπου να φύγουν, έκαναν λίγα γιαπράκια με τα πρώτα φύλλα της κληματαριάς, έβρασαν αυγά, έπιασαν καινούργιο λαδοτύρι, έκοψαν μια γωνιά φρέσκο ψωμί κι ήταν ό,τι έπρεπε για την εκδρομή των παιδιών. Όλα αυτά τα έβαλαν σε ένα καλαθέλ' μαζί κι ένα κμαρέλ' νερό γιατί, όπως έλεγαν, δεν ήταν σίγουροι πως τρέχει η βρύση τ' Άη Γιωργιού. Και συνέχιζαν να λένε "Θα έχει νερό το πγαδέλ' αλλά δεν θα έχει κάδο να ανασύρετε. Ειδεμή, ρηχό είναι, δεν είναι δύσκολο."

Εκτός από την εκδρομή που είχαν να πάνε τα παιδιά, τα ξύπνησαν πρωί πρωί για να προλάβουν και τα έθιμα της πρωτομαγιάς, δηλαδή να μην τους αγγαρίζει ο γάιδαρος, να φάνε βλαστό από κλίμα, να φάνε γλυκό του κουταλιού, να μασήσουν φύλλα μυριστικά.

Έπειτα, μεσ' στην καλή χαρά, με τα καλαθέλια στα χέρια τα κορίτσια και με τα τρουβάδια στον ώμο τα αγόρια, ξεκίνησαν από όλες τις γωνιές του χωριού για να συγκεντρωθούν στα σχολεία τους κι έπειτα στη σειρά με το εν-δυο, εν δυο, ο Μάιος μας έφτασε εμπρός βήμα ταχύ να τον προϋπαντήσουμε παιδιά στην εξοχή, τραγουδώντας πέρασαν μέσα από το χωριό κι αντάμωσαν στο Παγώνι στη στέρνα τα δυο σχολεία. Συνεχίζοντας τα τραγούδια του Μάη και πάλι στη σειρά έφτασαν ως του Παπά τον πεύκο αλλά από κει και πέρα πήγαιναν μπουλούκια μπουλούκια, το κάθε παιδί με τα γειτονάκια του και τους φίλους του αναλόγως. Τότε τα περισσότερα αγόρια έβγαλαν τα παπούτσια τους κι αφού τα έδεσαν μεταξύ τους τα χτύπησαν στον ώμο και με τον ήλιο να τον έχουν κατάμουτρα νωρίς νωρίς άρχισαν να ζεσταίνονται και να διψούν. Είναι κι ο δρόμος κάμποσος. Κάθε τόσο λοιπόν σηκώναν τα κμαρέλια τους και γκλου γκλου πίναν το νερό κι ώσπου να φτάσουν στον Άη Γιώργη τα περισσότερα τα οποία αδειάσει.

Έφτασαν καμιά φορά στην ονειρεμένη πλατεία με τα πανύψηλα πεύκα και τον πελώριο πρίνο που είχε τον καλύτερο ίσκιο κι αφού προσκύνησαν στο ξωκλήσι του Άη Γιώργη, ακούμπησαν όλοι κάπου τα πράγματά τους, οι δάσκαλοι στον πρίνο αποκάτω και νοιάστηκαν να πάνε για νερό.

Ξετρελάθηκαν όταν είδαν το πγαδέλ'. Άλλα για να ανεβάσουν νερό δεν υπήρχε τίποτα. Ούτε κάδος, ούτε σχοινί. Τώρα τι κάνουνε; Πάνε πιο κάτω στη βρύση, έτρεχε σαν κλωστή και πλήθος τα παιδιά σκαρφαλωμένα ως απάνω. Τότε τα κορίτσια, αντί για καπέλα που φοράνε τώρα στον ήλιο, έβαζαν στο κεφάλι τους ένα τσεμπέρι. Σένα μπουλούκι παιδιών που πήγε για νερό, ένα κορίτσι από το Λαγκάδ' φορούσε ένα κίτρινο τσεμπερέλ' με λουλούδια και πουλιά. Δεν χρειάστηκε να το σκεφτεί και πολύ, το βγάζει το τσεμπέρι, το σκίζει και το κάνει σχοινί κι άρχισαν να δένουν τα κμαρέλια κι να τα ρίχνουν στο πγαδέλ'. Αχ τι όμορφα που ήταν την ώρα που ανασέρναν τα κμαρέλια κι ανέβαιναν γεμάτα με τα νερά από πάνω τους να τρέχουν. "Μωρέ καλά το σκέφτηκα εγώ" έλεγε και

Οι δασκάλες Μαστροδούκα και Μαράκου, οι δάσκαλοι Γ. Ταξείδης και Γ. Ρεκλός. Φωτ Αρχείο Μ. Ταξείδη - Νικολάου

ξανάλεγε και καμάρωνε για την εξυπνάδα της εκείνη. Το βρήκαν και σαν παιχνίδι, πλάκωσε αργότερα κι όλο το σχολείο "Δωσ' τσι μένα. Γέμσι τσι του θούμ" όλη μέρα αυτή η δουλειά γινόταν. Το δικό τους μπουλούκι μόνο που πήγαν και φάγανε. Τις άλλες ώρες ανεσέρναν.

Όταν έγειρε ο ήλιος, ετοιμάστηκαν να γυρίσουν. Τα μεγάλα τα αγόρια κρατώντας τλάπια, τα μεγαλύτερα κορίτσια με στεφάνια και τα μικρά καμαρώνοντας χαρούμενα με πολύχρωμα μπουκέτα. Και μόνο οι νεροκουβαλήτρες, που είχαν βρει μεροκάματο στο πγαδέλ', ήταν ξερές κι αραγανές.

Όταν φτάσαν πάλι στη στέρνα τράβηξε το κάθε παιδί για το σπίτι του. Έτσι και το κορίτσι με το κίτρινο τσεμπέρι, ακόμα με βρεμένη κάτω κάτω τη φούστα της και τα παπούτσια της έφτασε στο δικό της σπίτι. "Τι έγινε; Δεν μας έφερες το Μάη;" είπε η μητέρα της, εννοώντας λίγα λουλούδια. "Δεν είχα καιρό, όλη μέρα νερό ανέσερνα" απάντησε. "Πώς; Με τι σχοινί ανέσερνες; Και που είναι το τσιμπερέλ' που σε δώκα το πρωί;" ρώτησε καθώς άρχισε να ψυλλιάζεται τη δουλειά. "Το έκανα σχοινί, γιατί δεν είχε το πγαδέλ'.". Τι ήταν να το πει; Να τα' ακούσει η μάνα άστραψε και βρόντηξε. Την έψαλε τον εξάψαλμο απ' την κολή και την ανάποδη. Ύστερα άρχισε να λέει για το τσιμπερέλ', πώς ήταν και πώς έγινε. "Κρίμα και πάλι κρίμα του τσιμπιρέλ' που το έβγαλα απ' του κτι τσι στου δώκα. Δεν του λπήθητσις να του κάνει λουρίδις μουρή αθεόβοβ"; Τότε η μικρή, που περίμενε ίσως να της πουν και μπράβο ή περίμενε δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, τινάχτηκε απάνω "Ε αφού διψούσαμε τι να κάνουμε δηλαδή, να ξεραθούμε απ' τη δίψα;" φώναξε δυνατά με ύφος ηρωικό και, ποιος ζέρει, ίσως έτσι να ένιωθε με τα δικά της μέτρα, ηρωίδα.

ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ.

Το Δημοτικό σχολείο σε κάθε τόπο αποτελεί το πρώτο βήμα της εκπαιδευτικής διαδικασίας και μάθησης αλλά και της κοινωνικοποίησης των κατοίκων του. Και αν η όποια εκπαιδευτική διαδικασία που πραγματοποιείται είναι λίγο πολύ δεδομένη από τα σχετικά αναλυτικά προγράμματα, η κοινωνικοποίηση των παιδιών και η δημιουργία των αισθημάτων της αλληλεγγύης, της κοινής ρίζας και των κοινών προσδοκιών γίνεται πολύ εντονότερη στα μικρά χωριά, όπου η συναναστροφή των παιδιών γίνεται σε πολύ μεγάλο βαθμό και έξω από το χώρο του σχολείου. Το σχολείο και ο δρόμος αποτελούν τους χώρους στους οποίους αναπτύσσονται οι δεσμοί ανάμεσα στα πιτσιρίκια. Δεσμοί οι οποίοι μπορεί με το πέρασμα δεκαετιών να απονίσουν αλλά ποτέ δεν θα σβηστούν.

Η κοινή προσπάθεια, η από κοινού δημιουργικότητα, το μοίρασμα της ίδιας ταραχής ή υπερηφάνειας από τη ματιά του δασκάλου το πρώι στο σχολείο, συνδυασμένα με την απογευματινή χαρά του παιχνιδιού και της εκτόνωσης αποτελούν το καλύτερο λίπασμα για την ανάπτυξη ισχυρότατων διαπροσωπικών δεσμών και ομαλής κοινωνικής ένταξης του παιδιού. Σε αντίθετη περίπτωση τα κρούσματα της αντικοινωνικής συμπεριφοράς είναι πολύ περισσότερα. Τα παιδιά που πηγαίνουν σε σχολείο έξω απ' τα "χωρικά τους ύδατα" και συναντούν εκεί τους συμμαθητές τους δεμένους απ' τις χαρές ή τις λύπες που τους προσέφερε το απογευματινό παιχνίδι της προηγούμενης μέρας, στο οποίο αυτά δεν συμμετείχαν, ποτέ δεν θα μπορέσουν να ενταχθούν στην ομάδα τους με τα ίδια "δικαιώματα". Θα έχουν πάντοτε το μειονεκτικό αίσθημα του "προσφυγόπουλου".

Σήμερα όμως με την Καποδιστριακή αναδόμηση της ελληνικής επαρχίας και την κατάργηση της οντότητας των Κοινοτήτων ο ρόλος των Δημοτικών σχολείων στα μικρά χωριά είναι πολλαπλά αναβαθμισμένος και γι' αυτό και κρίσιμος.

Το Δημοτικό σχολείο στο χωριό μας - όπως και σε κάθε χωριό- είναι ο μόνος θεσμός που από τώρα και στο εξής θα συνενώνει τους Βρισαγώτες και θα δημιουργεί αυτό το διαφορετικό αίσθημα που νοιώθεις όταν κάπου συναντήσεις ένα χωριανό σου ακόμα και αν οι προσωπικές σας σχέσεις δεν είναι οι καλύτερες δυνατές.

Τα παιδιά που φοιτούν στο δημοτικό μας σχολείο μπολιάζονται με την αγάπη προς το χωρίο μας και προς τον συγχωριανό τους. Το να αγαπά κανείς το τόπο του δεν είναι στείρος τοπικισμός αλλά δημιουργικός ενθουσιασμός και αναζωογονητικός δυναμισμός σε κάθε του βήμα.

Τώρα όμως το σχολείο μας έμεινε μόνο του για να στηρίξει την έννοια του Βρισαγώτη. Το σχολείο έμεινε -μαζί με τους όποιους Συλλόγους, εφόσον οι ενέργειές τους έχουν σαν κυρίαρχο στόχο την συνένωση των συγχωριανών- ο πρωτεύοντας θεσμός πολιτιστικής και πνευματικής δημιουργίας. Οι κάθε φύσης εκδηλώσεις του σχολείου (περιλαμβανόμενου και του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων), όπως γιορτές, θεατρικές παράστασεις, εκδρομές κ.λ.π. αποτελούν αναζωογονητικές ριπές καθαρού αέρα στα ολοένα και πιο γερασμένα πνευμόνια της τοπικής κοινωνίας μας.

Τρανταχτή απόδειξη της αλήθειας των παραπάνω αποτελεί το παράδειγμα των γειτονικών μας Βασιλικών, όπου αφού "κατάφεραν" να κλείσουν το σχολείο τους τώρα τρέχουν μήπως μπορέσουν να το ξανανοίξουν. Κατά τον πρόσφατο εορτασμό δε της 25ης Μαρτίου, παρακάλεσαν το Δήμο και τον Διευθυντή του σχολείου Πολιχνίτου να εκκλησιαστούν τα παιδιά τους στα Βασιλικά, επειδή είχαν βιώσει τον προηγούμενο χρόνο το τραγικό κενό που είχε αφήσει η απουσία των παιδιών από τις όποιες επετειακές εορταστικές εκδηλώσεις.

Άσχετα αν τα παραπάνω έχουν την όποια αντικειμενική αλήθεια, κανένας δεν μπορεί όμως να αμφισβητήσει απ' τον κάθε γονιό το δικαίωμα να ενεργήσει όπως αυτός κρίνει ότι εξυπηρετεί καλύτερα το συμφέρον του παιδιού του. Γι αυτό οι σχετικές αποφάσεις των γονιών θα πρέπει να είναι από όλους σεβαστές. Ο καθένας έχει δικαίωμα να σπείρει ότι έχει κατά νου και στον καιρό να

περιμένει τους καρπούς της σποράς του.

Το συσσήπιο. Διακρίνονται η δασκάλα Έλλη Ψαστήρα και ο δάσκαλος Γεώργιος Ρεκλός

Και εδώ γεννιέται το ερώτημα: εκτός από τον γονιό ποιος άλλος μπορεί να έχει εποικοδομητική άποψη πάνω στο θέμα. Φυσικά ο δάσκαλός του. Αν τολμήσει όμως ο δάσκαλος να εκφέρει τη γνώμη του, θα επιπέσει στο κεφάλι του το σώμα των αδέκαστων ενόρκων και με βάση το γνωστό απόφθεγμα συχωρεμένου "πλατανάρχη": "παν τι κινούμενο ένεκα τινός κινείται" θα βρει το κίνητρο: Αυτά τα λεει για να μην κλείσει το σχολείο και χάσει τη θέση του. Δεν μπορούν ή δεν θέλουν να καταλάβουν μερικοί ότι οι καιροί έχουν αλλάξει. Με το αυτοκίνητο του ο καθένας είναι πολύ εύκολο να μετακινηθεί και υπηρετώντας έξω από το χωρίο του να έχει το κεφάλι του ήσυχο και να είναι απλά "δημόσιος υπάλληλος". Γιατί κακά τα ψέματα δεν ήταν για το χωρίο

μας "απλοί δημόσιοι υπάλληλοι" ούτε ο Γ. Ταξείδης, ούτε ο Κ. Λαμπρινός, ούτε ο Θ. Περρής, (με όσα λάθη τυχόν έκαναν ή αδυναμίες είχαν) για να περιοριστώ μονάχα σε όσους γνώρισα και δεν ζουν πια. Και μόνο η εικόνα που είχε το διδακτήριο και ο κήπος του σχολειού μας στις μέρες αυτών αλλά και σήμερα σε σχέση με αυτή που υπήρχε πριν μερικά χρόνια, νομίζω ότι επαληθεύουν του λόγου την αλήθεια. Βέβαια γνωστό είναι και το ρητό για τους προφήτες. Εξάλλου και τα κριτήρια με τα οποία αξιολογούνται "από το σώμα των ενόρκων" οι δάσκαλοι είναι μερικές φορές περιέργα. Μερικές φορές οι δάσκαλοι θεωρείται ότι είναι τόσο πιο καλοί όσο πιο πολύ ούζο καταναλώνουν και τόσο πιο ικανοί όσο πιο δύσκολες ασκήσεις βάζουν στα παιδιά ώστε όχι μόνο οι γονείς τους να μην μπορούν να τις λύσουν αλλά και πολλοί ...σπουδαγμένοι. Το ζουμί της Παιδαγωγικής και της Διδακτικής!

Και όσον αφορά το σημερινό σχολειό μας (και όταν λέμε σχολειό εννοούμε δασκάλους, μαθητές και γονείς, όπως αυτοί εκφράζονται είτε μεμονωμένα είτε μέσα απ' το δραστήριο Σύλλογό τους) μπορούμε όλοι να καταθέσουμε την προσωπική μαρτυρία μας που καταδεικνύει την ποιότητα της δουλειάς που γίνεται.

Νομίζουμε λοιπόν ότι πρέπει όλοι οι Βρισαγώτες ανεξάρτητα απ' τον τόπο διαμονής μας να βόλουμε το Δημοτικό σχολειό μας ψηλά μεσ' την καρδιά μας. Να το δούμε στη σωστή του διάσταση και να αξιολογήσουμε το έργο και την προσφορά του όχι μόνο απ' τον βαθμό που πήρε το παιδί μας αλλά και από τη συνολική του προσφορά στην τοπική μας κοινωνία. Και να 'μαστε σίγουροι ότι το Δημοτικό Σχολείο δεν το χρειάζονται οι δάσκαλοι που δουλεύουν σ' αυτό, -αυτοί έτσι κι' αλλιώς κάπου θα δουλέψουν και ίσως πολύ πιο "αποδοτικά" γι αυτούς- αλλά το χρειαζόμαστε όλοι μας είτε έχουμε παιδιά σ' αυτό είτε όχι. Το χρειάζεται η τοπική μας κοινωνία. Το χρειάζεται η Βρίσα.

A.B.

Οι δάσκαλοί μας*

1930 - 1940: Παναγ. Παπάνης (Αγιασώτης, παντεύτηκε και έζησε στη Βρίσα)
Γεώργιος Ρεκλός, Σάββας Σάββας (Πολιχνιάτης, παντρεύτηκε κι έζησε στη Βρίσα)
Θελξιόπη Χαϊδεμένου (Μικρασιάτισσα, παντρεύτηκε κι έζησε στη Βρίσα)
Μαρία Δουκαρή (Μικρασιάτισσα)
Μαρία Γιαλούρη (Μυτιληνιά)
Θεοχ. Πελέκος
Γεώργιος Ταξείδης

1940 - 1950: Γεώργιος Ρεκλός, Γεώργιος Ταξείδης, Μαρία Γιαλούρη, Θελξιόπη Χαϊδεμένου, Έλλη Ψαλτήρα, Κλεοπάτρα Κλειδαρά (Μυτιληνιά), Στεφ. Σφετούδης (Θρακιώτης)

1950 - 1960: Γεώργιος Ρεκλός, Γεώργιος Ταξείδης, Έλλη Ψαλτήρα, Κλεοπάτρα Κλειδαρά, Ευθ. Μακρής (Μυτιληνιός), Απ. Παρασκευάς, Ελ. Μαστροδούκα (Πολιχνιάτισσα), Πέρσα Καραμπάση (Μυτιληνιά)

* Τα στοιχεία προέρχονται από το βιβλίο του Κ. Τσέλεκα "Το χωριό μου η Βρίσα Λέσβου"

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

του Βασ. Ψαριανού

Όταν πρωτοπήγα στο Σχολείο, με το τέλος της γερμανικής κατοχής, είχα δασκάλα την κυρά - Δωροθέα, μια άστρη και παχουλή κυρία, που εμείς την φωνάζαμε Ροδοθέα. Η δασκάλα μου, πιθανώς για να διευκολύνεται στο έργο της, εφάρμοζε το εξής σύστημα: μας πρόσταξε να καθίσουμε όλοι, αγόρια και κορίτσια, στην αριστερή πλευρά της αίθουσας· από κει έπρεπε ένας ένας να σηκωνόμαστε, να ερχόμαστε μπροστά στην έδρα, να λέμε το μάθημα και να καθόμαστε στη δεξιά πλευρά της αίθουσας, όπου υπήρχαν δυο σειρές κενά θρανία. Έτσι χωρίς αυτή να φωνάζει ονόματα, όταν τέλειωνε ο πρώτος, ακολουθούσε ο δεύτερος κι όταν έλεγε κι ο τελευταίος το μάθημα και καθόταν, η δασκάλα μας, που δεν άκουγε πια κανέναν, σήκωνε τα μάτια της από το εργόχειρό της και μας έλεγε το παρακάτω μάθημα. Μετά από τόσα χρόνια δε θυμάμαι τίποτα από όσα έπαθα και έμαθα με την πρώτη μου δασκάλα στη διάρκεια της σχολικής χρονιάς· το μόνο που έμεινε ζωηρά χαραγμένο στη μνήμη μου είναι το πρώτο μάθημα Αριθμητικής.

Η κυρά - Δωροθέα, σύμφωνα με το σύστημά της, μας πρόσταξε να σηκωνόμαστε ένας, ένας και να μετράμε ως το πέντε. Σηκώθηκα και γω, όταν ήρθε η σειρά μου, με πολύ θάρρος και με φωνή "αψάρα", όπως έλεγε ο πατέρας μου, μέτρησα ως το πέντε και κάθησα γεμάτος περηφόνεια στην άλλη πλευρά της αίθουσας. Κι ήταν τόση η χαρά μου, που δεν άκουσα τη δασκάλα μου που μας ανακοίνωσε: "Αύριο να ξέρετε να μετράτε ως το δέκα"!

Την άλλη μέρα το πρωί, πέρασα στον ώμο το υφαντό τροβάδι μου με τη σπασμένη πλάκα, που είχε δανειστεί η μάνα μου από τη γειτόνισα τη Μυρσινιώ, που την είχε φυλαγμένη από το γιό της τον Ατζή, από τότε που εκείνος "τα κρέμασε στην αχλάδα", και κίνησα καμαρωτός για τ' Άλωνια, όπου ήταν το Σχολείο μας, χωρίς καμιά... διαίσθηση για τα "δραματικά" γεγονότα που θ' ακολουθούσαν, εκείνη τη μέρα με την οκτωβριανή λιακάδα.

Όταν κάθισα στο θρανίο κι άρχισε η διαδικασία της κυρα - Δωροθέας, μ' ζώσαν τα φίδια ή καλύτερα μπήκαν στην κοιλιά μου και την ανακάτωναν, γιατί εγώ δεν ήξερα να μετρώ πέρα από τα πέντε.

Ήταν τόση η αγωνία και η σαστιμάρα μου, που όταν σηκώθηκα επάνω, δε μέτρησα τουλάχιστον ως το πέντε κι από 'κει να δω πώς θα πορευτώ, αλλά από το τρία έκανα ένα σάλτο στο εφτά κι από 'κει στο δέκα, για να τελειώνει αρχύτερα το μαρτύριό μου.

Η δασκάλα μου, που φαίνεται αισθάνθηκε ιδιαίτερα θιγμένη, γιατί πήγα να την ξεγελάσω πηδώντας με τόσο θράσος τόσους αριθμούς, σήκωσε τα μάτια της από το εργόχειρο και με θυμωμένη φωνή μου πέταξε ένα "ου να μου χαθείς", που το ένιωσα να κάνει "πλατς" στα μούτρα μου.

Κάθισα κατακόκκινος απ' την ντροπή μου στο άδειο θρανίο, από την άλλη πλευρά της αίθουσας. Κι ήταν τόση η αμηχανία μου που ένιωσα την ανόγκη κάτι να κάνω για να ξεχάσω το πάθημά μου. Έλυσα, λοιπόν, το ζωνάρι από το τροβάδι μου και κρατώντας το από τη μια άκρη άρχισα να το πετώ στο διάδρομο, ανάμεσα στα θρανία, σαν να ψάρευα τραβώντας το δίχτυ.

Η κυρα - Δωροθέα, που κάποια στιγμή αντιλήφθηκε το "Ψάρεμα" μου από τα πνιχτά χάχανα των κοριτσιών, με πρόσταξε να σηκωθώ και να πλησιάσω στην έδρα μαζί με το λυτό τροβάδι μου. Κι όταν στάθηκα μπροστά της, κρατώντας παραμάσχαλα το τροβάδι, κατέβηκε για πρώτη φορά από την έδρα και μου έριξε ένα μπάτσο με το παχουλό χεράκι της, που νόμισα πως με κλώτσησε μουλάρι στη μούρη, όπως τότε στο αλώνι του νονού μου, που το γρουσουύζικο το μουλάρι με κλώτσησε στο λαγκώνι. "Αύριο", μου φώναξε θυμωμένη η δασκάλα μου, "εάν δεν ξέρεις να μετράς ως το είκοσι θα φας κι άλλες".

Πήγα το μεσημέρι στο σπίτι αλλοσούσουμος, σαν να τα 'χα κάνει στο βρακί μου. Η μάνα μου που καθάριζε σιτάρι στο σοφρά, μέσα στην αυλή, μόλις πρόβαλα, κατάλαβε απ' την όψη μου πως κάπι "βρώμαγε". "Πώς είσαι σήμερα σα ζημιωμένος μπακάλης", με ρώτησε.

Με τα πολλά ομολόγησα τη συμφορά που με είχε βρει. Η μάνα μου, άπειρη σε θέματα... παιδαγωγικής, καθότι της δευτέρας δημοτικού, παρέπεμψε το θέμα στον πατέρα μου που ήταν... της τετάρτης δημοτικού. Ο πατέρας μου ήταν στα χωράφια. Μόλις ήρθε και ξεφόρτωσε το γαϊδούρι, που

ήταν φορτωμένο με κλαδιά, και πριν βγάλει ακόμα τις αρβύλες από τα ποδάρια του, έμαθε από τη μόνα μου τα κακά χαμπέρια, που είχα φέρει από την κυρα - δασκάλα μου.

- Έλα δω, μου λέει ο πατέρας μου, δεν ήξερες να μετράς ως το δέκα;
- Δεν ήξερα, του απαντώ.
- Λέγε, μου λέει, ένα...
- Ένα.
- Δύο, τρία...
- Πέστα τώρα μόνος.
- Ένα, δυο, τρια, πέντε, εφτά...
- Λάθος! Ξανά από την αρχή..

Με πιάνει ο πατέρας μου από το χέρι και τραβώντας με μ' ανεβάζει επάνω στο σπίτι. Με βάζει στον "οντά", κλειδώνει και την πόρτα και μου λέει: "εάν δε μάθεις να μετράς ως το είκοσι δεν πρόκειται να βγεις από δω μέσα".

- Λέγε: ένα...
- Ένα...

Πώς τα κατάφερα δε θυμάμαι. Βγήκα από τον "οντά" και μέτραγα χωρίς να κομπιάζω ως το είκοσι!

Την άλλη μέρα μέτρησα τόσο γρήγορα μπροστά στη δασκάλα μου, που μου είπε να τα ξαναπώ άλλη μια φορά πιο αργά. Κι αφού τα ξαναείπα, χωρίς να λαθέψω, μου είπε ικανοποιημένη:

- Βλέπεις τώρα πώς τα ξέρεις!

Από τότε δε χρειάστηκε ούτε ο πατέρας μου να μου ξανακάνει "μάθημα", ούτε να "φάω" ξύλο γιατί δεν ήξερα το μάθημα· για "άλλους λόγους", βέβαια, το "ξύλο" δε μου 'λειψε, γιατί η "παιδιγγωγική" ακόμα εκείνη την εποχή το θεωρούσε ως τον αποτελεσματικότερο τρόπο για να τιθασεύει τα ζωηρά παιδιά. Δεν ξέρω εάν έκανε καλά ή άσχημα· εγώ πάντως την ευγνωμονώ, διότι από τότε έμαθα να "μετρώ" πολλά πρόγματα, χωρίς να λαθεύω . Ας είναι αιναπαυμένο το παχουλό χεράκι της δασκάλας μου της κυρα - Δωροθέας!

Δημοτικό Σχολείο. Το Μαγερείο. Φωτ. Αρχείο Μ. Ταξείδη - Νικολάου.

ΟΔΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΠΑΠΑΝΗ, ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

της Βαρβάρας Σκιά

Έτσι γράφει η πινακίδα του δρόμου που οδηγεί στο σχολείο του χωριού. ΟΔΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΠΑΠΑΝΗ, ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ. Ένα όνομα, ένας δάσκαλος που πέρασε στην ιστορία του σχολείου μας για το ήθος, τη φιλομάθεια, την εργατικότητα, το σημαντικό παιδαγωγικό του έργο.

Τον θυμάμαι πάντα με εκείνα τα ελαφριά παλτά που συνήθιζε να φοράει, να φτάνει στο σχολείο όλο φροντίδα κι ενώ τα παιδιά παραμέριζαν με σεβασμό στο πέρασμά του μόλις ακουγόταν μια καλημέρα. Αν δεν ήξερες, δεν μπορούσες να φανταστείς πως αυτός ο άνθρωπος που μιλούσε έτσι σιγά, που σχεδόν δεν γελούσε, έκρυψε τόση καλοσύνη και ψυχική ομορφιά. "Όταν ανέβαινε στην έδρα και άρχιζε το μάθημα, είχε την ικανότητα να συνδέει όσα έγραφαν τα βιβλία με τις πραγματικές καταστάσεις της ζωής χωρίς να παραβλέπει την ομορφιά του λόγου και το νόημα του ίδιου του μαθήματος. Όταν δίδασκε σπάνια καθόταν. Συνήθως κρατούσε το βιβλίο ανοιχτό στο ένα χέρι, ενώ παράλληλα πρόσεχε τη συμπεριφορά των μαθητών, την επίδοσή τους, τον τρόπο της σκέψης και της έκφρασής τους. Μερικές φορές γινόταν πολύ αυστηρός, προπαντός όταν κάποιος μαθητής φαινόταν αυθάδης και αδιάφορος, ενώ εκείνος προσπαθούσε να κεντρίσει το ενδιαφέρον των παιδιών να καταλάβουν, να πιστέψουν ότι όσα μαθαίνουν είναι χρήσιμα και έχουν αξία. "Τράβα, έλεγε χαρακτηριστικά, ίσια τη γραμμή. Όταν γίνεις ζευγάρι, πώς θα κάνεις ίσια τις αυλακίες;" Πιστεύω πως κύριο μέλημά του να βοηθήσει συστηματικά τους μαθητές του να κατανοήσουν την ουσία των εννοιών άνθρωπος ζωή και ήθελε το βιβλίο να είναι εργαλείο στην προετοιμασία των παιδιών για το μέλλον και όχι κάτι που θα αποστήθιζαν μηχανικά.

Ήταν ο δάσκαλος που πάντα κάτι είχε να δώσει, ακόμα και σε ώρες που δεν ήταν υποχρεωμένος. Θυμάμαι άνοιξη απόγευμα είχαμε πάρει μέχρι την Πλατιάρα. Παραμονή Αναλήψεως. Στο δρόμο μας έλεγε πως τώρα ο Χριστός είναι μαζί μας. "Δεν τον βλέπετε; Εγώ τον βλέπω." Κοιτάζαμε κι εμείς να δούμε, αλλά Χριστός τίποτα. Τότε έβαλε το χέρι στην καρδιά και λέει "Εδώ είναι ο Χριστός, εδώ πρέπει να τον έχετε και μέσα από την καρδιά σας να κάνετε πράξεις τα λόγια του. Όταν φτάσαμε στον τόπο της εκδρομής, μας έβαλε να καθίσουμε γύρω του και μας μιλήσε για τη σημασία που έχουν οι πράξεις του ανθρώπου, αφού αυτές πάνω από όλα φανερώνουν την πίστη του στο Χριστό.

Νοιαζόταν και για την επαγγελματική αποκατάσταση των παιδιών μετά το σχολείο. Με σιγουριά μπορώ να πω ότι παρότρυνε τους γονείς να σπουδάσουν όσα παιδιά το αξίζανε, ενώ παράλληλα με ειλικρίνεια έλεγε τη γνώμη του για εκείνα που δεν μπορούσαν να ακολουθήσουν τα γράμματα.

Πολύ έντονα επίσης θυμάμαι τους λόγους που έβγαζε στην εκκλησία αρκετά συχνά. Πάντα χωρίς χειρόγραφο και στο εκκλησίασμα δεν ακουγόταν άχνα. Δεν αναφερόταν στο Ευαγγέλιο αλλά μιλούσε για να εξηγήσει τα μεγάλα γεγονότα που συνέβαιναν,

Ο Δάσκαλος
Παναγιώτης Παπάνης
Φωτ. αρχείο Π. Παπάνη

για τους μεγάλους ερευνητές της ανθρωπότητας (θυμάμαι μια ομιλία του για τον Παστέρ.) Μιλούσε για εκείνους τους ανθρώπους που σημάδεψαν μια εποχή. Όταν τελείωνε, άκουγες να λένε "Όμορφα, πολύ όμορφα τα είπε." Σ' αυτό όλοι συμφωνούσαν μα δε διαφώνησε και ποτέ κανείς ότι ήταν ένας άνθρωπος χωρίς υστεροβουλίες, χωρίς προσωπικά συμφέροντα, που δεν έβλαψε, δεν πείραξε ποτέ κανέναν.

Έκανε πολλά για όλους μας και μας μιλούσε με εκείνον τον υπέροχο λόγο του, που ακόμα αντηχεί στα αυτιά μας. Είμαστε τυχεροί εμείς που πήραμε ό,τι καλύτερο είχε να μας δώσει αυτός ο σπουδαίος δάσκαλος. Δυστυχώς, δεν κάναμε τίποτα για εκείνον. Ισως και να μην του είπαμε ούτε ένα ευχαριστώ. Όμως έμεινε για πάντα στη μνήμη μας και στην καρδιά μας.

1958. Στη σκάλα του Σχολείου. Γ. Ταξείδης, Μαστροδούκα, Μαράκου. Φωτ. Αρχείο Μ. Ταξείδη - Νικολάου.

Η ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ ΕΧΕΙ ΜΠΕΙ ΣΤΟΝ 2ο ΑΙΩΝΑ ΤΗΣ ΕΠΑΡΞΗΣ ΤΗΣ

Του Στρ. Νικέλη

ΙΣΤΟΡΙΑ

Το σχολικό έτος 1919-20 χορηγείται από το Ημιγυμνάσιο Πολιχνίτου αποδεικτικό φοίτησης στην β' τάξη του μαθητή Κακάμπουρα Παναγιώτη του Ευστ. ο οποίος είχε φοιτήσει και προαχθεί με βαθμό 8,73 το σχολικό έτος 1901-02

Αυτή είναι η πιο παλιά γραπτή μαρτυρία για την Β/θμια Εκπαίδευση στην περιοχή Πολιχνίτου, όπως προκύπτει από τα αρχεία του Λυκείου Πολιχνίτου, τα οποία μελέτησε λεπτομερέστατα η Ομάδα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του Λυκείου, το σχολικό έτος 1998-99, κατά την υλοποίηση του προγράμματός της "Η Μέση Εκπαίδευση στον Πολιχνίτο μέσα από τα αρχεία του σχολείου μας" και παρουσίασε σε 21 τετρασέλιδα τεύχη με τον τίτλο "Οι ρίζες".

Ήδη επομένως από τη φετινή σχολική χρονιά, με απόλυτη βεβαιότητα, η Β/θμια Εκπαίδευση στην περιοχή μας έχει μπει στον 2ο αιώνα της ύπαρξής της, με απροσδιόριστη την αρχή της.

Οι πιο παλιές γραπτές πηγές που υπάρχουν στο αρχείο του Λυκείου είναι το "Μαθητολόγιο" από το σχολικό έτος 1914-15 και το "Βιβλίο Πιστοποιητικών Σπουδής (ΒΠΣ)" από το επόμενο σχολικό έτος 1915-16. Σ' αυτό το τελευταίο περιέχεται η πληροφορία που αναφέρεται στην αρχή του κειμένου.

Σύμφωνα με τις πηγές αυτές στην αρχή του 20ου αιώνα στον Πολιχνίτο λειτουργεί η Σχολή Πολιχνίτου, τμήμα της οποίας ήταν το "Ελληνικό Σχολείο", που λειτουργούσε ως τριτάξιο σχολείο Β/θμιας Εκπαίδευσης, στο οποίο η εγγραφή πραγματοποιούταν ύστερα από εισιτήριες εξετάσεις. Γι' αυτό και ο Διευθυντής του "Ελληνικού Σχολείου" υπογράφει με τον τίτλο "Σχολάρχης". Ο πρώτος σχολάρχης που αναφέρεται στα αρχεία (και τελευταίος που υπογράφει με αυτόν τον τίτλο) είναι ο Π. Κουτρής ο οποίος πέθανε το 1922.

Το Ελληνικό σχολείο το διαδέχτηκε το "Ημιγυμνάσιο" το οποίο είχε δυο τάξεις (η Δευτέρα τάξη του

αντιστοιχούσε με την Τρίτη τάξη του Ελληνικού) και χορηγούσε απολυτήρια -ήταν δηλαδή αυτοδύναμο σχολείο. Μέχρι το σχολικό έτος 1917-18 η σφραγίδα του σχολείου ανέγραφε ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ έχοντας στο κέντρο της το κεφάλι του Μ. Αλέξανδρου, ενώ από το επόμενο σχολικό έτος ανέγραφε ΗΜΙΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ έχοντας στο κέντρο της την θεά Αθηνά. Στα διάφορα έγγραφα όμως οι όροι χρησιμοποιούταν για κάποιο χρονικό διάστημα και οι δυο παράλληλα.

Το σχολείο αυτό είχε γύρω στους 60 με 80 μαθητές και κατά το πρώτο έτος για το οποίο έχουμε στοιχεία (1914-15) οι φοιτώντες κατάγονταν από τον Πολυχνίτο και τη Βρησά (κανένας από το Λεσβόριον και τα Βασιλικά), αλλά και από άλλες περιοχές της Μ. Ασίας όπως το Αδεμήσιον και οι Κυδωνίες. Ένα ακόμα δείγμα των στενών σχέσεων των νησιών μας με τα απέναντι παράλια.

Ο πρώτος μαθητής στο μαθητολόγιο (αρ. 1) είναι ο Βουνάτσου Βουν. Δημήτριος, της Β' τάξης, από τον Πολιχνίτο, γιος υπαλλήλου ενώ εκείνη τη χρονιά φοιτούσαν και 5 μαθήτριες : Κεχαγιά Αμαλία, Κουτζαμανή Όλγα, Ιατρού Αθανασία, Κακάμπουρα Χρυσοθέα και Πλαναγιωτάκη Αικατερίνη. Όλες από τον Πολιχνίτο. Τη χρονιά αυτή φοιτούσαν και 5 μαθητές από τη Βρίσα: Κούσκου Αριστείδης του Ευστ., Νικέλλης Ευστράτιος του Ιωαν., Σάββας Δημήτριος του Παν., Χαραλαμπίδου Αντώνιος του Νικ. και Χατζηαντωνίου Κωνσταντίνος του Γεωρ. Τέλος η πρώτη μαθήτρια από τα περίχωρα εμφανίζεται το 1922 και ήταν η Ψωμά Ευανθία από τη Βρίσα.

Τόσο το Ελληνικό όσο και το Ήμιγυμνάσιο αντλούσαν τα απαραίτητα για τη λειτουργία τους χρήματα κυρίως από τις συνδρομές των μαθητών και της Εκκλησίας και κατά δεύτερο λόγο από τις συνδρομές της Κοινότητας (Πολιχνίτου), τις κρατικές επιχορηγήσεις αλλά και τους εράνους. (Τότε ο Πολιχνίτος ήταν Κοινότητα και ανήκε στην Επαρχία Πλωμαρίου, όπως αποδεικνύεται από την προμετωπίδα εγγράφου της Κοινότητας.)

Για να γίνει κατανοητό το κλίμα λειτουργίας του σχολείου την περίοδο εκείνη, αναφέρουμε ότι τα

ξειδα για υλικά καθαριότητας το 1919 ήταν 5 δραχμές για την αγορά 2 "σαρώθρων" και για τη θέρμανση 19 δραχμές για κάρβουνα. Τα μαθήματα που διδάσκονταν ήταν Θρησκευτικά, Ελληνικά, Μαθηματικά, Γαλλικά, Ιστορία, Γεωγραφία και Φυσικά.

Το 30 με 35% των μαθητών που γραφόταν στο σχολείο διέκοπτε τη φοίτησή του και από όσους προάγονταν λιγότερο από το 1% ήταν αριστούχοι. Σε σχέση με την διογωγή τα πράγματα ήταν αγριεμένα: Οι μισοί μαθητές είχαν διαγωγή "κοσμία", ένα ποσοστό 10-20% "καλή" και η μειονότητα κατάφερνε να έχει "κοσμιωτάτη".

Το σχολείο αυτό στεγάζονταν σε

Διακρίνονται από αριστερά η δασκάλα Πατρίσα Κρουσταλλού και οι δάσκαλοι Γ. Ταξείδης και Θεοχ. Περρής

Οι δάσκαλοι: Κώστας Λαμπρινός, Απ. Παρασκευάς, Γ.

Ταξείδης και στρ. Αναστασίου.

Φωτ. Αρχείο Μ. Ταξείδη - Νικολάου.

διάφορους χώρους -όχι απόλυτα προσδιορισμένους- και από το 1920 του παραχωρήθηκε το παλιό τούρκικο τζαμί, το οποίο ανακαινίστηκε από την Εκκλησία. Πρόκειται για τις δυο αίθουσες του σημερινού ΚΑΠΗ. Να σημειωθεί εδώ ο τεράστιος ρόλος, όπως προκύπτει από τα αρχεία-πρακτικά του εκκλησιαστικού Συμβουλίου, που έπαιξε η Εκκλησία στη λύση του κτιριακού προβλήματος των σχολείων στον Πολιχνίτο αλλά και γενικότερα στην όλη λειτουργία των σχολείων στις αρχές του περασμένου αιώνα.

1955 Γυμνάσιο Πολιχνίτου.

Διακρίνονται οι καθηγητές από αριστερά: Κατσικάτσος, Σιδερής, Παναγιωτόπουλος, Κοντός και Αργυρόπουλος

που, σε συνδυασμό με τις πληγές της εθνικής ταπείνωσης του 22 και των θλιβερών επακόλουθών της, δημιούργησε τεράστια οικονομικά προβλήματα γενικότερα και για να καταφέρει να τα βγάλει πέρα εγγράφει στα έσοδά του και αυτά από την "πτώλησιν των κρομμύων του σχολικού κήπου". Είχαν δε προστεθεί από το 1926 και τα έξοδα (200 δρχ) για το μηνιαίο βοήθημα του "σχολικού υπηρέτη" (Δημήτριου Καραπιπέρη)

Από το σχολικό έτος 1937-38 λειτουργεί παράλληλα με το Ημιγυμνάσιο στον Πολιχνίτο και το "Αστικό σχολείο", γεωργικής κατεύθυνσης, με 4 τάξεις. Ο κύκλος ζωής του Ημιγυμνασίου κλείνει το 1940 με τελευταία υπογραφή διευθυντή από τον Δημήτριο Παναγιωτόπουλο. Μένει ως μόνο σχολείο το Αστικό το οποίο είχε την ατυχία να δεχθεί τις επιδράσεις και τις επιπτώσεις από τον πόλεμο του 40, την κατοχή, την πείνα και τον εμφύλιο. Αποτέλεσμα όλων αυτών ήταν οι μαθητές συνεχώς να μειώνονται, το προσωπικό να αποτελείται από έναν ή το πολύ δυο καθηγητές, τα μοθήματα να αρχίζουν όποτε αυτό γινόταν κατορθωτό (και τον Ιανουάριο ακόμα), ο ζήλος της τοπικής κοινωνίας να έχει εκμηδενιστεί και η συνδρομή της πολιτείας να έχει εκλείψει. Μιλάμε λοιπόν για ένα πολύ προβληματικό σχολείο το οποίο καταργήθηκε στην αρχή της σχολικής χρονιάς 1946-47.

Στη θέση του δημιουργείται το "Γυμνασιακό Παράρτημα Πολιχνίτου του Α' Οκταταξίου Γυμνασίου Αρρένων Μυτιλήνης" Για όλο το διάστημα λειτουργίας του παραρτήματος, όπως είναι φυσικό, τα αρχεία υπάρχουν στο Πειραματικό Λύκειο Μυτιλήνης.

Το Παράρτημα αυτό δεν είχε σχολική εφορεία για να ενδιαφερθεί για την

Γυμνάσιο Πολιχνίτου. 1955. Εκδρομή στη Αγιάσο

1954. Γυμναστικές επιδείξεις. Αριστερά: γυμναστής Μπίας. Δεξιά: Γυμνασιάρχης Παναγιωτόπουλος.
Φωτ. Αρχείο Β.Ψ.

αντιμετώπιση των προβλημάτων λειτουργίας του και με δεδομένη τη δυσκολία στην επικοινωνία ανάμεσα στο παράρτημα και το μητρικό σχολείο καταλαβαίνουμε την κατάσταση που άρχισε να δημιουργείται. Σ' αυτήν ακριβώς τη στιγμή εμφανίζεται και παίζει σημαντικότατο ρόλο στα πρόγματα του σχολείου ο Σύλλογος (επιτροπή στην αρχή) Γονέων και Κηδεμόνων του σχολείου. Κυρίαρχο ρόλο, όπως προκύπτει από το βιβλίο πράξεων του Συλλόγου, παίζει ο τότε πρόεδρος του Συλλόγου και κατοπινός Δήμαρχος Πολιχνίτου Κώστας Πελέκος, ο οποίος πρωτοστατεί στις προσπάθειες για την επέκταση του κτιρίου του σχολείου- τη δεκαετία του 50- οπότε αυτό και αποκτά την

τελική του μορφή με την οποία στέγασε το Γυμνάσιο και αργότερα το Λύκειο μέχρι το 1980.

Την ίδια περίοδο είχαμε και την "προικοδότηση" του σχολείου με σειρές υπερσύγχρονων εποπτικών οργάνων και βιβλίων από δωρεές. Οι σημαντικότερες δωρεές ήταν του Νικ. Κουβελίδη στη μνήμη του γιου του Γιώργου, που σαν πρωτοετής σπουδαστής της σχολής Ευελπίδων σκοτώθηκε στη μάχη της Κρήτης, του Ιωάννη Κακάμπουρα, που άφησε την περιουσία του για τη σύσταση κληροδοτήματος για τα σχολεία του Πολιχνίτου και του Νικόλαου Κωστομοίρη, που με χρήματά του αγοράστηκαν υπερσύγχρονα όργανα φυσικής και Χημείας καθιστώντας τον εργαστηριακό εξοπλισμό του σχολείου πρωτοποριακό για την εποχή του.

ΑΠΟ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΖΩΗ

Την περίοδο αυτή εμφανίζονται και τα πρώτα πρακτικά "επιβολής ποινής" δηλαδή αποβολής από τα μαθήματα. Η πρώτη καταγεγραμμένη ποινή έχει ως αιτία την παρακολούθηση κινηματογράφου. Μέχρι τότε ή οι ποινές έπεφταν στα μουλωχτά χωρίς επίσημη καταγραφή της απόφασης ή "έπιπτεν μόνο ράβδος". Εξάλλου για ένα "χέρι" ακόμα πολλά λέγονται. Σημαντικά παραπτώματα της εποχής ήταν να μην "φέρωσιν το πηλίκιον με τα αρχικά Γ. Π. " τα αγόρια και "την μαύρην ποδιάν με γιακάν άσπρον, στρογγυλόν και ένα κουβίον προς τα εμπρός" τα κορίτσια. Απαγορεύονταν επίσης να κυκλοφορούν οι μαθητές μετά τις 7 το βράδυ, να συχνάζουν σε καφενεία, να πηγαίνουν σε χορούς, σε κινηματογράφο ή σε θέατρο "ούτε και μετά των γονέων τους" Αντίθετα επιβάλλονταν ο εκκλησιασμός κάθε Κυριακή και ο χαιρετισμός προς τους δασκάλους και τους καθηγητές.

Οι καμπάνες λοιπόν έπεφταν με τη σέσουλα. Να δυο χαρακτηριστικές αιτίες:

Α "...εκάπνιζεν και δη ενώπιον των μαθητών, έδειξε δε ανευλάβειαν διότι εισελθών εις ιερόν ναόν ήναψε το σιγαρέττον του από τον κανδηλίου του καίοντος προ της εικόνος του Αγίου ..."

Α "...μεταβαίνοντες εκ του σχολείου εις το χωρίον των και συναντήσαντες γέροντα μικροπωλητήν επεχείρησαν να διαρπάσουν μήλα και ντομάτας..."

Κατά το διάστημα αυτό αλλά και λίγο αργότερα τεράστια ήταν τα προβλήματα που αντιμετώπιζαν οι μαθητές των χωριών, που πήγαιναν στον Πολιχνίτο με τα πόδια. Το κρύο, και η βροχή το χειμώνα αλλά και η ζέστη με τη δίψα τον Ιούνιο ήταν οι μόνιμοι "συνοδοί" τους. Άλλα και πλήθος αναμνήσεων από τις μετακινήσεις αυτές συντροφεύουν τους μαθητές της περιόδου αυτής.

Συγκεκριμένα για τους μαθητές που πηγαίνορχονταν από τη Βρίσα τα καταφύγια για τη

προστασία από τη βροχή ήταν η Αγι' -Άννα και το σπήλιο. Το ξεδίψασμα γινόταν στου Ιλβαδιού του πγαδ', στα τσισμηδέλια και στα στσιούδια. Τα συνηθισμένα μεταφορικά μέσα ήταν η πίσω σχάρα στο λεωφορείο του μπαρμπα-Χαράλαμπου (του 'Χιον'), οι καρότσες των φορτηγών (όπως της "χαρντάλας" του Τσαμουρά), η "Βαρσόβα" του Σιγιώρη αλλά και οι αραμπάδες και ακόμα και καμιά "κλαδούρα" για κανένα τυχερό. Το συνηθισμένο κολατσιό οι αχλάδες, που τάπωναν τον λαιμό και η συνηθισμένη αιτία καθυστέρησης οι χελώνες του Αλμυροπόταμου. Σε περίπτωση αποβολής τα ξωκλήσια Άγιος Δημήτρης και Άγιος Θόδωρος αναλάμβαναν τη φιλοξενία των ...ατακτούντων όπου και άφηναν σχετικές επιγραφές-ενθυμήματα της παρουσίας των.

Στις 22-2-1961 το Παράρτημα που ήδη λειτουργούσε με 6 τάξεις και με μεγάλο αριθμό μαθητών, ανεξαρτοποιείται και λειτουργεί ως Εξατάξιο Γυμνάσιο Πολιχνίτου με διευθυντή τον Δημήτριο Παναγιωτόπουλο και βασικά στελέχη τους ντόπιους Συκά Ευστράτιο, Σιδερή Φώτιο, Ιατρέλλη Πολυχρόνη και Αναγνώστου Απόστολο. Η διάρκεια ζωής του εξαταξίου γυμνασίου είναι μικρή γιατί το 1964 με την "μεταρρύθμιση Παπανούτσου" στη θέση του δημιουργούνται τα τριτάξια Γυμνάσιο και Λύκειο, που είναι τα πρώτα "δωρεάν" σχολεία χωρίς εκπαιδευτικά τέλη. Λεπτομέρειες της μεταρρύθμισης αυτής η αντικατάσταση του πηλικίου των μαθητών από το "σήμα" και η αλλαγή του χρώματος της ποδιάς σε μπλε. Η πειθαρχία στο σχολείο, αλλά και έξω απ' αυτό, γίνεται προσπάθεια να συνεχίσει να είναι "σιδηρά" και για να μην εκτραχύνονται οι μαθητές των χωριών χωρίς αστυνόμευση με επίσημο πρακτικό του Συλλόγου των διδασκόντων ορίζονται οι καθηγητές Ιατρέλλης Πολ. και Αναγνώστου Αποστ. να παρακολουθούν τη διαγωγή των μαθητών στη Βρίσα και στο Λισβόρι αντίστοιχα ενώ για τα Βασιλικά Ζητιέται η συνδρομή του τοπικού αστυνομικού σταθμού.

Η δικτατορία της 21ης Απριλίου καταργεί τα τριτάξια σχολεία (Γυμνάσιο και Λύκειο) και ανασυστήνει το εξατάξιο Γυμνάσιο, ευτυχώς χωρίς να καταργήσει τις κοινωνικού χαρακτήρα αλλαγές που είχαν θεσπιστεί με την μεταρρύθμιση Παπανούτσου και προσθέτοντας την δωρεάν διανομή των σχολικών βιβλίων. Η αύξηση του μαθητικού δυναμικού συνεχίζεται, τα τμήματα συνεχίζουν να έχουν 50 και πάνω μαθητές, το διδακτικό προσωπικό πληθαίνει, επιπλέον αίθουσες νοικιάζονται για να σταματήσει η λειτουργία απογευματινών τμημάτων, η τήρηση της πειθαρχίας αναδεικνύεται σε αυτοσκοπό της ύπαρξης του σχολείου, ο Σύλλογος των διδασκόντων κατακλύζεται από εγκυκλίους για κάθε τι το επιστητό, και οι μαθητές στα πλαίσια της "μαθητικής αυτοδιοίκησης" φυτεύουν δένδρα, διοργανώνουν μουσικές εκδηλώσεις και προπονούνται στην "αυτοπειθαρχία".

Στο τέλος της περιόδου αυτής έρχονται στο σχολείο ο αξέχαστος, δικός μας Βασίλης Γεωργακής και οι μέχρι πριν λίγο διευθυντές των σχολείων μας Σαντή Παναγιώτα και Ευαγγέλου Κώστας.

Με τη "μεταρρύθμιση Ράλλη" το 1976 καταργείται και πάλι το εξατάξιο Γυμνάσιο, ανασυστήνονται τα τριτάξια Γυμνάσιο και Λύκειο και σε λίγο (1980) μεταστεγάζονται στο καινούριο τους κτίριο. Ήδη έχει σταματήσει η διαρροή μαθητών προς τα σχολεία της Μυτιλήνης -που τα προηγούμενα χρόνια είχε καταντήσει μάστιγα για το σχολείο, εξαιτίας και της ύπαρξης του Οικοτροφείου των Αριστούχων στη Μητρόπολη της Μυτιλήνης- εκτός από τα παιδιά που κατευθύνονται προς τα τεχνικά Λύκεια της Μυτιλήνης.

1955. Πολιχνίτος. Παρέλαση 25ης Μαρτίου. Φωτ. Αρχείο Β.Ψ.

ΣΗΜΕΡΑ

Τόσο το Λύκειο όσο και το Γυμνάσιο Πολιχνίτου παρουσιάζουν την εξής σε γενικές γραμμές εικόνα:

Υπάρχει μεγάλη μείωση του μαθητικού δυναμικού εξαιτίας του δημογραφικού προβλήματος που παρουσιάζει η περιοχή μας. Προς το παρόν υπάρχει ελάχιστη προσέλευση αλλοδαπών μαθητών. Το διδακτικό προσωπικό είναι για τα περισσότερα μαθήματα κάθε χρόνο από την αρχή στη θέση του αλλά σε μεγάλο ποσοστό δεν διαμένει στην περιοχή αλλά μετακινείται από την Μυτιλήνη και άλλα μέρη του νησιού.

Κτιριακά προβλήματα δεν αντιμετωπίζουμε και το διδακτήριο βρίσκεται σε αρκετά καλή κατάσταση. Φυσικά τα κάρβουνα και οι υπόλοιπες έχουν αντικατασταθεί από την κεντρική θέρμανση και τα κλιματιστικά. Το δασάκι στο χώρο της αυλής δεν καταφέρνει από μόνο του να ημερέψει το χώρο και σήγουρα εκεί χρειάζονται παρεμβάσεις. Είναι όμως περισσότερο θέμα της τοπικής αυτοδιοίκησης, γιατί ειδικά αυτήν την περίοδο τα σχολεία δεν διαθέτουν ούτε επιστάτη ή φύλακα. Παρόλα αυτά φέτος έγιναν κάποιες παρεμβάσεις και φυτεύσαμε 100 καινούρια δεντράκια.

Από πλευράς τεχνολογικού εξοπλισμού και εποπτικών μέσων νομίζω ότι το σχολείο μας δεν έχει να ζηλέψει σε τίποτα από τα καλύτερα δημόσια ή ιδιωτικά σχολεία των μεγάλων πόλεων.

Διαθέτουμε:

- υπερσύγχρονο εργαστήριο Φυσικών Επιστημών που ανακατασκευάστηκε πρόσφατα και είναι εξοπλισμένο με πλήθος σύγχρονων εποπτικών οργάνων αλλά και ολοκληρωμένο σύστημα πληροφορικής
- άρτιο εργαστήριο πληροφορικής με σύγχρονους υπολογιστές. Το Λύκειο μας μάλιστα έχει πιστοποιηθεί ως ΚΣΕ για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στα πλαίσια του προγράμματος της Κοινωνίας της Πληροφορίας και από το Σεπτέμβριο λειτούργησε το πρώτο τμήμα με 12 επιμορφωμένους.

1964 - 1967 ΕΠΟΧΗ ΒΑΜΒΟΥΡΕΛΗ. Στο μέσον ο Ε. Βαμβουρέλης (Αγιασώτης), Ο Φ. Σιδερής και οι μαθητές της Β. Λυκείου σχολικού έτους 1965 - 66. Φωτ. Αρχείο Στρ. Νικέλη

- Υπερσύγχρονη βιβλιοθήκη που δημιουργήθηκε στα πλαίσια του προγράμματος ΙΑΛΥΣΣΟΣ με 5000 τίτλους βιβλίων και συνδρομητικών επιστημονικών περιοδικών, με ηλεκτρονική διαχείριση, με οπτικοακουστικά μέσα και με σύνδεση στο διαδίκτυο.

- Πλήρες σύστημα μηχανοργάνωσης των γραφείων τόσο του Λυκείου όσο και του Γυμνασίου με συνδέσεις στο διαδίκτυο. Το Γυμνάσιο είναι ενταγμένο στο Πρόγραμμα "Τηλέμαχος" έχοντας δική του ιστοσελίδα στα πλαίσια του προγράμματος αυτού. Το Λύκειο είναι συνδεδεμένο στο δίκτυο EDUNET και έχει δημιουργήσει τη δική του σελίδα στις παρακάτω διευθύνσεις: <http://users.otenet.gr/~pirra/lykpol.html> . και <http://lyk-polichn.les.sch.gr>

- Επειδή ο εξοπλισμός του σχολείου μας είναι σημαντικός όλοι οι παραπάνω χώροι προστατεύονται με συστήματα συναγερμού μιας και η θέση του σχολείου μας είναι αρκετά απόμερη. Για ενίσχυση της ασφάλειας φέτος φωταγωγήθηκε το μεγαλύτερο κομμάτι της αυλής.
- Από το περασμένο σχολικό έτος για την ασφάλεια τόσο των μαθητών όσο και των αυτοκινήτων που μετακινούνται από και προς το σχολείο και επειδή η πάροδος του σχολείου μας βρίσκεται πάνω σε επικίνδυνη στροφή, σε συνεννόηση με το Δήμο προσλήφθηκαν δύο σχολικοί τροχονόμοι.
- Επάρκεια σε φωτοτυπικά μέσα, οπτικοακουστικά και οτιδήποτε μπορεί να χρειαστεί στην σχολική παραγωγική διαδικασία.

**Μαθήτριες του Γυμνασίου Πολιχνίτου από τη Βρίσα
στη δεντροφύτευση: Ειρ. Αναστασίου, Μ. Βάσσου, Κλ.
Καφαλούκου, Αγγ. Γεωργάκα, Ειρ. Σαρίου, Μ. Τσέλεκα και
Κοσμία Αθηναίου. Φωτ. Αρχείο Στρ. Νικέλη**

Θα πρέπει όμως να τονιστεί ότι ο εξοπλισμός αυτός δεν παραμένει αναξιοποίητος. Αναφέρω μερικά παραδείγματα για να καταδείξω την προσπάθεια των συναδέλφων αλλά και των μαθητών μας.

- Κάθε χρόνο υλοποιούνται στο σχολείο μας προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων, όπως για παράδειγμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης με αξιόλογο τελικό προϊόν (π.χ. οι Ρίζες, που αναφέραμε στην αρχή του κειμένου)
- Στα πλαίσια τέτοιου προγράμματος Αγωγής Υγείας, καταγράφηκαν ηλεκτρονικά πέρσι όλα τα βιβλία που υπήρχαν στις παλιές βιβλιοθήκες του γραφείου του Λυκείου (περίπου 1500) έτσι ώστε να γίνουν χρηστικά μιας και αρκετά έχουν και ιστορική αξία.
- Όπως προανάφερα το εργαστήριο Πληροφορικής χρησιμοποιήθηκε για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών της περιοχής στις νέες τεχνολογίες.
- Στη βιβλιοθήκη του Λυκείου μας οργανώθηκε σε συνεργασία με την Ομάδα Αγωγής Υγείας εκδήλωση για το νεανικό και παιδικό βιβλίο ενώ στον ίδιο χώρο δόθηκε ύστερα από πρόσκλησή μας η δυνατότητα στα μεγάλα παιδιά των Δημοτικών σχολείων του Δήμου μας να έρθουν σε επαφή με τον μαγικό κόσμο της γνώσης μέσα απ' τα βιβλία, το διαδίκτυο, τα παιχνίδια και τα οπτικοακουστικά μέσα.
- Οι μαθητές ωθήθηκαν στη συστηματική χρήση του διαδικτύου για να φέρουν σε πέρας εργασίες που τους ανατέθηκαν στα πλαίσια διαφόρων μαθημάτων.
- Έγινε ηλεκτρονική καταγραφή των μαθητών του Λυκείου μας από την ίδρυσή του (1977) ώστε να καταστεί ευκολότερη η εξυπηρέτηση των αποφοίτων μας όταν ζητούν κάποιο πιστοποιητικό από το σχολείο μας.

Αλλά σημαντική είναι και η δραστηριοποίηση των μαθητών μας παρά το βαρύ πρόγραμμα του

Λυκείου και της προετοιμασίας τους για την εισαγωγή τους σε κάποια σχολή.

- Το σχολικό έτος 1997-98 παρουσίασαν την παραδοσιακή μουσική του Αιγαίου στα μουσικά σχολεία της Δράμας και των Ιωαννίνων.
- Την ίδια χρονιά 5 μαθητές μας που διακρίθηκαν σε διαγωνισμό έκθεσης για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το επισκέφθηκαν στο Στρασβούργο, σπάζοντας την απομόνωση των παιδιών της περιοχής μας.
- Στη συνέχεια ήρθε η συνεργασία των μαθητών μας με μαθητές της Αθήνας και της Βενετίας στα πλαίσια εκπαιδευτικού προγράμματος για τα Μουσεία.
- Ακολούθησε συμμετοχή μαθητή μας σε συνάντηση μαθητών από Ευρωπαϊκά σχολεία στη Λισαβόνα στα πλαίσια του Προγράμματος "Νέοι Δημοσιογράφοι για το Περιβάλλον". Στα πλαίσια αυτού του προγράμματος η τελική εργασία των μαθητών μας απέσπασε το πρώτο βραβείο που ήταν η δημοσίευση της εργασίας τους σε τρία έγκυρα ευρωπαϊκά περιοδικά και μια ψηφιακή φωτογραφική μηχανή.
- Και με την είσοδό μας στη νέα χιλιετία οι μαθητές μας στα πλαίσια του προγράμματος LINGUA επισκέφθηκαν με πρόγραμμα ανταλλαγής την Βαρκελώνη.
- Η συμμετοχή των μαθητών μας σε πανελλήνιους διαγωνισμούς (μαθηματικών, χημείας, ποιήματος, φωτογραφίας κ.λ.π.) είναι συχνή με ικανοποιητικές διακρίσεις. Την περσινή για παράδειγμα σχολική χρονιά πέρα από τη διάκριση στον διαγωνισμό "ΘΑΛΗΣ" των μαθηματικών είχαμε και την πρώτη θέση σε αιγαιοπελαγίτικους αγώνες ζωγραφικής.
- Οι διακρίσεις φυσικά υπάρχουν και στο χώρο του αθλητισμού, τόσο σε ατομικό επίπεδο (στίβος), όσο και σε ομαδικό (ιδιαίτερα στο χαντμπωλ)

Τελειόφοροι σχολικού έτους 1970 - 71.

Φωτ. Αρχείο Στρ. Νικέλη

Το πιο σημαντικό όμως απ' όλα είναι ότι έχουμε καλά παιδιά. Άσχετα από την επίδοσή τους -που είναι αποτέλεσμα πολλών παραγόντων σημερινών αλλά και του παρελθόντος-, οι μαθητές μας είναι αξιοπρεπείς, με σωστή αίσθηση του χιούμορ και με μέτρο στις εκδηλώσεις τους. Γί' αυτό και αξίζουν την αγάπη και την εκτίμηση όλων μας.

Τα τελευταία χρόνια στα πλαίσια των σχολικών δραστηριοτήτων, πραγματοποιούν επισκέψεις, στα πλαίσια των προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων, έξω από τα στενά πλαίσια του νησιού μας για μια βιωματική ενημέρωση και μάθηση. Ήτοι για παράδειγμα κατά την περσινή χρονιά επισκεφθήκαμε, στα πλαίσια προγράμματος αγωγής σταδιοδρομίας, τη σχολή Ναυτικών Δοκίμων, την ΠΕΤΡΟΛΑ, το βιολογικό οινοποιείο του Σπυρόπουλου στην Αρκαδία, τη σχολή αργυροχρυσοχίας στην ίδια περιοχή κ.λ.π. Και παντού δεχόμασταν τα συγχαρητήρια για την διαγωγή και τη συμπεριφορά των μαθητών μας. Φέτος στα πλαίσια της περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης οι μαθητές μας επισκέφτηκαν το ΚΠΕ στο Σουφλί, όπου μυήθηκαν στα μυστικά του μεταξιού.

Κατά τη φετινή σχολική χρονιά υλοποιούμε στα πλαίσια της Αγωγής Σταδιοδρομίας το πρόγραμμα "Οι απόφοιτοι του Λυκείου μου με βιοθίουν στον επαγγελματικό προσανατολισμό μου". Στα πλαίσια του προγράμματος αυτού προσκαλούμε αποφοίτους του Λυκείου μας για συζήτηση με τους μαθητές μας με στόχο να ενισχυθεί η αυτοεκτίμηση των μαθητών μας και να διευρυνθεί ο χώρος των επαγγελματικών αναζητήσεών τους. Ένας από τους καλεσμένους μας ήταν και ο χωριανός μας εξαίρετος γιατρός και άνθρωπος κ. Βαγγέλης Γραγουδάς.

TOTE ΠΟΥ ΔΕ ΣΠΟΥΔΑΖΑΝ ΟΙ ΦΤΩΧΟΙ

του Βασ. Ψαριανού

Οι συνθήκες που επικρατούσαν στην εκπαίδευσή μας τη δεκαετία του 40 και του 50, τότε που τα παιδιά της γενιάς μου πηγαίναμε σχολείο, δε διέφεραν καθόλου από εκείνες της εποχής των πατεράδων μας! Θα έλεγα μάλιστα ότι οι δικές μας ήταν χειρότερες, αν κρίνουμε απ'όσα γράφει, στο βίβλιο του "Το χωριό μου η ΒΡΙΣΑ ΛΕΣΒΟΥ" ο αείμνηστος δάσκαλος Κ.Τσέλεκας: "Το Σεπτέμβριο του 1920, μαζί με τους συμμαθητές μου Γιάννη Παπάνη, Κώστα Δουζένη, Χαραλ. Χαραλαμπίδη, Παν. Ταξείδη, Δημ. Στέργο γραφτήκαμε στο Ημιγυμνάσιο Πολιχνίτου. Ήταν μεγάλος άθλος. Η τάξη μας ήταν κείνη που έστειλε τους περισσότερους μαθητές στον Πολιχνίτο, ενώ τις προηγούμενες χρονιές 2-3 μαθητές απ' το δημοτικό, κατέφευγαν στο Ημιγυμνάσιο".

Παρακάτω ο Κ. Τσέλεκας περιγράφει τις συνθήκες κάτω από τις οποίες μάθαιναν τότε, τα παιδιά της εποχής του, τα γράμματα: "Η πρωινή πορεία ήταν βάσανο, διότι ξεκινούσα από το σπίτι μόνος. Δεν υπήρχαν αυτοκίνητα. Μεγάλο λαχείο αν κατά την πορεία πετυχαίναμε κανένα ζώο ή αραμπά και καβαλικεύαμε..."

Πολλές φορές ξεκινούσαμε με βροχή και η ομπρέλα ή η "σακούλα" στο κεφάλι, που έπαιζε ρόλο αδιάβροχου, δεν μπορούσαν να μας προφυλάξουν κι έτσι φθάναμε μούσκεμα στο σχολείο και σχεδόν ως το βράδυ είμαστε βρεμένοι."

Αυτά συνέβαιναν το 1914 - 20 κι όσα γράφονται εκφράζουν όλες τις γενιές που περπάτησαν το δρόμο για το Ημιγυμνάσιο Πολιχνίτου, με πίστη στο όνειρο ν' αλλάξουν τη μοίρα τους.

Μετά από 30 χρόνια, το 1950, από 30 περίπου συμμαθητές μας της Έκτης Δημοτικού προχωρήσαμε στο Γυμνάσιο μόνο 4, ένας στο Γυμνάσιο Μυτιλήνης, ο Γιάννης Νικολαΐδης, και 3 στο Ημιγυμνάσιο Πολιχνίτου, ο αείμνηστος Βάσσος Μαρίνος, ο Στέργος Απόστολος και ο Ψαριανός Βασιλής.

Τι απέγιναν οι άλλοι συμμαθητές μας στο Δημοτικό; Άλλοι έγιναν αγρότες, άλλοι τεχνίτες κι επαγγελματίες, άλλοι ξενιτεύτηκαν κι άλλοι παρέμειναν στο χωριό. Οι περισσότεροι πάντως πρόκοψαν κι έγιναν καλοί οικογενειόρχες. Κάποιοι όμως έμειναν με την πίκρα πως δε μπόρεσαν κι αυτοί να σπουδάσουν.

Πώς τώρα εξηγείται το μικρό πτοοστό των παιδιών που συνέχιζαν τότε τις σπουδές τους στο Γυμνάσιο και παραπέρα στις Ανώτερες Σχολές και τα Πανεπιστήμια;

Οπωσδήποτε βασικό ρόλο για τη συνέχιση των σπουδών έπαιζε κατά πρώτον η επίδοση του παιδιού, αν τα "έπαιρνε", δηλαδή, τα γράμματα ή όχι· ο καθοριστικός όμως παράγοντας, που επηρέαζε πολλές φορές κι αυτή την επίδοση του παιδιού στα μαθήματα, καθώς και τις αποφάσεις της οικογένειας αναφορικά με το μέλλον του παιδιού τους, ήταν η κοινωνικοοικονομική κατάσταση της οικογένειας.*¹

Εκείνη την εποχή η παιδεία ακόμα και στο επίπεδο της Στοιχειώδους Εκπαίδευσης και της Μέσης Εκπαίδευσης δεν παρεχόταν αδαπάνως για τους γονείς των παιδιών. Σήμερα μπορεί ν' αμφισβητούμε την ειλικρίνεια, το βάθος και το πλάτος της δωρεάν εκπαίδευσης και να την βάζουμε σε εισαγωγικά, επειδή ο γονιός επιβαρύνεται με την επαχθή δαπάνη των φροντιστηρίων (που άλλοτε είναι περιττά κι άλλοτε απαραίτητα), αλλά αγνοούμε ή ξεχνάμε από πόσα άλλα έξοδα γλύτωσε τους γονείς η δωρεάν εκπαίδευση που ίσχυσε από το 1964.

Στην εποχή μας πληρώναμε τέλη εγγραφής και διδακτρα, αγοράζαμε τα διδακτικά βιβλία, επιβαρυνόμαστε με τα έξοδα μεταφοράς από και προς την έδρα του Σχολείου.*² Ειδικά στο Ημιγυμνάσιο Πολιχνίτου, όπου στη δεκαετία του '50 οι διορισμένοι από το δημόσιο καθηγητές ήταν αρχικά ένας (!) κι αυτός θεολόγος, αναγκαζόμαστε να πληρώνουμε ιδιωτικούς καθηγητές, τους οποίους προσλάμβανε ο Σύλλογος Γονέων για να συμπληρώσουν τις ώρες του προγράμματος διδασκαλίας. Και έχει μείνει χαραγμένη στη μνήμη μου η συνηθισμένη σκηνή με τον εισπράκτορα των διδάκτρων - εκπρόσωπο του Συλλόγου Γονέων, που έμπαινε στην αίθουσα διδασκαλίας

διακόπτοντας το μάθημα, και εκφωνούσε τον κατάλογο των... οφειλετών: "ο τάδε και ο τάδε να πάτε να φέρετε το' παράδις για τους καθηγητές"!

Κι αυτά τα ποσά με τα οποία επιβαρυνόταν ο γονιός δεν ήταν ευκαταφρόνητα, αν λάβουμε μάλιστα υπόψη ότι οι περισσότεροι συγχωριανοί μας εκείνα τα χρόνια (που δεν υπήρχαν ούτε οι επιδοτήσεις ούτε οι αγροτικές συντάξεις) έπιαναν "ρευστό" χρήμα μόνο όταν άλεθαν ελιές και πουλούσαν λίγο λάδι· αλλά το μαξούλι δεν ήταν πάντα και για όλους άφθονο και σταθερό.

Έτσι οι περισσότεροι γονείς αναγκάζονταν - ακόμα κι αν το παιδί τους "τα 'παιρνε" τα γράμματα - να αρκεστούν στο Απολυτήριο του Δημοτικού και μερικοί δεν περίμεναν καν να αποφοιτήσει το παιδί τους από το Δημοτικό, το σταματούσαν νωρίτερα, για να το απασχολήσουν στις αγροτικές εργασίες, όπου είχαν ανάγκη από εργατικά χέρια (τα παιδιά τότε μάθαιναν να δουλεύουν από την ηλικία των 6 - 7 χρονών και καμιά νομοθεσία δεν υπήρχε που ν' απαγορεύει την εργασία των ανηλίκων ούτε βέβαια και η σχετική διάταξη για την υποχρεωτική ενναετή φοίτηση ως τα 16 χρόνια τους).

Σε άλλες πάλι περιπτώσεις το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο και οι κοινωνικές προκαταλήψεις, όπως π.χ. ότι "τα κορίτσια δε χρειάζονται περισσότερα γράμματα" καταδίκαζαν σε... αποκοπή από τις σπουδές πολλά παιδιά, ακόμα κι αν ήταν προικισμένα με εξαιρετικά πνευματικά προσόντα.

Σε αντίθεση, τα παιδιά των ευπορότερων οικογενειών, ακόμα κι αν δεν "τα 'παιρναν τα γράμματα" βιοηθούνταν με πολλούς τρόπους για να συνεχίσουν τις σπουδές τους.

Έτσι, εκείνα τα χρόνια, ήταν λίγες οι φτωχές οικογένειες που αποφάσιζαν να σπουδάσουν τα παιδιά τους. Και όσες έπαιρναν την ηρωική απόφαση θυσίαζαν πραγματικά ό,τι πολυτιμότερο είχαν, όχι μόνο ξεπουλώντας την περιουσία τους αλλά την ίδια την υγεία τους και τη ζωή τους. στον καθημερινό ογώνα και την αγωνία να ανταπεξέλθουν στα έξοδα των σπουδών των παιδιών τους.

Και τα πράγματα δυσκόλευαν από οικονομική άποψη πολύ περισσότερο γι' αυτούς που αναγκάζονταν να παρακολουθήσουν το γυμνάσιο σε άλλες πόλεις, όπως ήταν το Πλωμάρι και η Μυτιλήνη, όπου εκτός από τα άλλα έξοδα είχαν επιπλέον το νοίκι και το φαϊ (πολλοί έμπαιναν οικότροφοι σε οικογένειες), καθώς και τα αυξημένα έξοδα μετακίνησής τους (τα Σαββατοκύριακα, γιορτές κ.λ.π.)

Ο δρόμος προς τις σπουδές στένευε ακόμα περισσότερο για τους φτωχούς που ονειρεύονταν να φοιτήσουν σε κάποια Ανώτερη ή Πανεπιστημιακή Σχολή. Μόνο τα τέλη εγγραφής στο Πανεπιστήμιο και τα εξέταστρα που καταβάλλονταν μέχρι το 1964 για κάθε μάθημα, έφταναν τον ετήσιο μισθό ενός απλού υπαλλήλου ή εργάτη.

Γι' αυτό ανήκει τιμή και δόξα σ' όλες εκείνες τις ηρωικές οικογένειες που με αυταπάρνηση και αυτοθυσία, μόνες κι αβοήθητες, έδωσαν εκείνα τα χρόνια τη σιωπηλή, σκληρή και καθημερινή μάχη τους, που βάσταξε ανυποχώρητα επί χρόνια, ώσπου να εξασφαλίσουν για τα παιδιά τους μια καλύτερη θέση στον ήλιο, μια διαφορετική από τη δική τους μοίρα.

Και δικαιούνται επίσης τα παιδιά εκείνων των γενιών - οι πατεράδες και παππούδες σήμερα των

Αν. Κουνής, Δ. Δουζένης. Παιδί: Παν. Κρουσταλλιός. Φωτ. Αρχείο Π. Κρουσταλλιός

παιδιών που χαίρονται τις ανέσεις και τις ευκαιρίες που τους παρέχει η σύγχρονη εκπαίδευση - να υπερηφανεύονται ότι ανέτρεψαν την προκαθορισμένη μέχρι τότε "κοινωνική τάξη", σύμφωνα με την οποία τα παιδιά των ζευγάδων γίνονταν ζευγάδες και των εργατών, εργάτες.

Σήμερα εκατομμύρια βιβλία κι επιστημονικά συγράμματα διανέμονται δωρεάν στους μαθητές και φοιτητές. Σήμερα καθηγητές ειδικότητας διδάσκουν τα μαθήματα στα Γυμνάσια και τα Λύκεια. Σήμερα τα παιδιά μαθαίνουν γράμματα σε φωτεινές και ζεστές αίθουσες διδασκαλίας. Σήμερα οι μαθητές των απόμακρυσμένων χωριών μεταφέρονται δωρεάν από και προς την έδρα του Σχολείου τους. Σήμερα στη χώρα μας οι μαθητές και οι φοιτητές δεν πληρώνουν τέλη εγγραφής, δίδακτρα ή εξέταστρα.

Ας χαίρονται λοιπόν και ας τιμούν αυτά που οι παλιότερες γενιές μπόρεσαν σήμερα να ξασφαλίσουν για τις νεώτερες γενιές. Ας αξιοποιούν τα μέσα που τους παρέχονται κι ας εργαστούν κι αυτοί με τη σειρά τους να εξασφαλίσουν περισσότερα για τις επόμενες γενιές.

Σήμερα ακόμα και τα Αλβανόπουλα που φοιτούν στα σχολεία της χώρας μας απέδειξαν ότι μπορείς να προχωρείς στα μαθήματά σου και ακόμα ν' αριστεύεις, αρκεί να δουλεύεις και ν' αγωνίζεσαι για έναν ανώτερο στόχο με πείσμα και πίστη στις δυνάμεις σου.

*1 Βλέπε "Παιδεία επί πληρωμή"

*2 Βλέπε "Παιδεία επί πληρωμή"

ΠΑΙΔΕΙΑ ΕΠΙ ΠΛΗΡΩΜΗ

Από την εργασία που έκανε η Ομάδα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του Λυκείου Πολιχνίτου, με την καθοδήγηση του συγχωριανού μας καθηγητή Στρατή Νικέλη και της καθηγήτριας Βασιλικής Σαλταμάρα "Η Μέση Εκπαίδευση στον Πολιχνίτο μέσα από τα αρχεία" (περιοδικό Ρίζες 1999) εξάγονται τα παρακάτω συμπεράσματα: 1) στη διάρκεια 13 χρόνων, από το 1914 έως το 1927 φοίτησαν στο Ημιγυμνάσιο Πολιχνίτου 80 μαθητές προερχόμενοι από τη Βρίσα, δηλαδή σε ετήσια βάση περίπου 6 μαθητές την κάθε σχολική χρονιά. 2) Από τους 80 μαθητές μόνον 2 ήταν κορίτσια. 3) Ένα σημαντικό ποσοστό 35% διέκοψε τη φοίτηση από την Α' τάξη (απεσύρθη) και ένα 27% από τη Β' τάξη. 4) Ως προς την κοινωνιοκονομική τους κατάσταση (επάγγελμα γονιών): 25% κτηματίες, 17,5% εργάτες, 17,5% τεχνίτες, 13,7% γεωργοί, 5% καφετώλες, 2,5% δάσκαλοι, 13,7% διαφόρων άλλων επαγγελμάτων και 3,7% ορφανοί από πατέρα.

Στο Ημιγυμνάσιο συνέχιζε ένα μικρό ποσοστό, γύρω στο 5% των μαθητών του Δημοτικού Σχολείου.

Οι λόγοι που δημιουργούσαν αυτήν την κατάσταση και που σήμερα δεν υπάρχουν, είναι οι παρακάτω:

- " Οι μαθητές πλήρωναν εκπαιδευτικά τέλη
- " Πλήρωναν εκπαιδευτική εισφορά
- " Αγόραζαν οι ίδιοι τα βιβλία τους
- " Μετακινούνταν από τα χωριά τους με δικά τους μέσα και φυσικά σχεδόν πάντα με τα πόδια

"Το 1933 δυο μαθητές αναγκάζονται να διακόψουν τη φοίτησή τους, επειδή δεν είχαν να πληρώσουν τα εκπαιδευτικά τέλη και ο πρόεδρος της Σχολικής Εφορείας εισηγείται να τα πληρώσει η Σχολική Εφορεία. Ύστερα όμως από άγονες συζητήσεις η Σχολική Εφορεία, κατά πλειοψηφία, απέρριψε την πρόταση αυτή και οι μαθητές σταμάτησαν το Σχολείο."

(Από το περιοδικό "οι Ρίζες" της Ομάδας Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του Λυκείου Πολιχνίτου)

ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

Ημερολόγιο Πολέμου

Βρισηδας Ψαλιδομάτη

21 Μαρτίου 2003: Day A "σοκ και δέος"! Μέσα σε λίγες ώρες η ανθρωπότητα ξαναγύρισε στην εποχή του Αττίλα.

- Σε ποια σπήλαια κρυβόσαστε ανθρωποειδή, όταν οι Σουμέριοι έκτιζαν τους ζιγκουράτ στις όχθες του Τίγρη;

22 Μαρτίου 2003: Άλλη μια νύχτα πεθαίνοντας στις πρωτεύουσες των ανυπεράσπιστων ανθρώπων άλλοτε στο Βελιγράδι, απόψε στη Βαγδάτη.

23 Μαρτίου 2003: Αιχμάλωτοι που τους έλεγαν ήρωες και δεν ήταν παρά φοβισμένα παιδιά, έτοιμα να ξεπουλήσουν όλα τα παράσημα ανδρείας για μια χούφτα ζωή.

Βατερά 1959. Αγγειοπλάστης Νικ. Χαχαδάκης. Φωτ. Αρχείο Μ. Χαχαδάκη

- Μάνες που ζητούν πίσω τους γιους τους ζωντανούς κι ας είναι ηττημένοι.

- Επαγγελματίες του πολέμου που βεβαιώνουν ότι ο θάνατος προχωρά σύμφωνα με το πρόγραμμα!

24 Μαρτίου 2003: Θεέ μου, Αλλάχ, Μαρδούκ ή όπως αλλιώς σε ονομάζουν οι άνθρωποι, πώς μπορείς να βλέπεις τις μάνες του Ιράκ να σφίγγουν στην αγγαλιά τα μωρά τους παγωμένα από τον τρόμο κι άλλα νεκρά, δολοφονημένα άναντρα από τους πυραύλους που ήρθαν απ' τον ουρανό;

25 Μαρτίου 2003: Εθνική γιορτή! Όλες οι σημαίες μας φώναζαν Ειρήνη! Ειρήνη! Ειρήνη!

26 Μαρτίου 2003: Ένα δάκρυ που κυλά στα πονεμένα μάτια ενός παιδιού. Αχ και να γινόταν κατακλυσμός να σας έπνιγε. Θεέ μου, κάνε τους, έστω στον ύπνο τους, να ονειρευτούν τον εφιάλτη, να σφίγγουν, λέει τα μικρά παιδιά τους στην αγκαλιά και πάνω από τη στέγη του σπιτιού τους να σκάνε οι βόμβες.

27 Μαρτίου 2003: Ήταν "αμφί πλήθουσαν αγοράν" και οι άνθρωποι ψώνιζαν για το φαΐ της μέρας, όταν οι πύραυλοι τους χτύπησαν! Ξανά και ξανά η Γκουέρνικα που ξαναζεί τη φρίκη στις πλατείες της Βαγδάτης.

28 Μαρτίου 2003: Οι "ελευθερωτές" των λαών έχουν κιόλας μοιράσει στις επιχειρήσεις τους τη λεία του πολέμου. Άλλη μια φορά που το "πλιάτσικο" το είπαν "ελευθερία"!

29 Μαρτίου 2003: Πόσο κοστίζει η ζωή ενός φτωχού Τεξανού που κατατάχθηκε στον Αμερικανικό στρατό; Όσο η ζωή ενός φτωχού Ιρακινού που ονειρεύεται τον παράδεισο του Άλλαχ!

30 Μαρτίου 2003: Μυρίστομο ονάθεμα στους δολοφόνους της Ειρήνης. Παγκοσμιοποίηση της θέλησης των λαών για περισσότερη ανθρωπιά.

31 Μαρτίου 2003: Η Βαγδάτη ισοπεδώνεται. Οι Ιρακινοί θα "απελευθερωθούν" ζωντανοί ή νεκροί.

1 Απριλίου 2003: Ένα από τα θύματα αυτού του πολέμου και η αλήθεια. Η ιστορία έλεγαν παλιότερα γράφεται από τους νικητές· σήμερα μπορούμε να πούμε σκηνοθετείται από τους νικητές!

2 Απριλίου 2003: Η Βαγδάτη πέφτει. Ουαί στους νικητές! Οι λόγχες είναι κατάλληλες για να κερδίσει μια μάχη· είναι όμως ακατάλληλες για να καθίσεις επάνω τους.

10 Απριλίου 2003: Αν σκοτώσεις έναν άνθρωπο, είσαι δολοφόνος. Αν σκοτώσεις κάποιες χιλιάδες γίνεσαι ήρωας!

Ο ΝΕΟΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑΣ

- " Εγώ ειμί ο κυρίαρχος του κόσμου και δεν υπάρχει έτερος πλην εμού.
- " Πας όστις αντιστρατεύεται στην θέλησή μου τρομοκράτης εστί και η οργή μου επιπέσει επί της κεφαλής αυτού και πυρ εξ ουρανού κατακαύσει αυτόν έως μυελού οστών.
- " Όλοι οι λαοί είναι ελεύθεροι, εφόσον υπακούουν και συμμορφώνονται προς τα κελεύσματά μου.
- " Κάθε λαός δικαιούται να έχει την κυβέρνηση ή τον δικτάτορα της αρεσκείας του, εκτός εάν εγώ άλλως αποφασίσω.
- " Ο Ο.Η.Ε. υπάρχει για να συμφωνεί μαζί μου, διαφορετικά δεν έχει λόγον υπάρξεως.
- " Ουδείς δικαιούται πλην εμού να διαθέτει όπλα μαζικής καταστροφής.
- " Πας αντιλέγων, αντιφρονών, ελευθεροφρονών, έμφρων ή εχέφρων εχθρός εστί εμού, διότι εγώ μόνος παραφρονών και άφρων.

Car tel est mon plaisir

και

L' etat c' est moi.

Bussius Junior imperator Mundi
(και για την αντιγραφή Βασ. Ψαριανός)

ΠΡΟΣ "ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΕΣ"

του Λεοβιθέου

"Και την ειωθυίαν αξίωσιν των ονομάτων εις τα έργα αντήλλαξαν τη δικαιώσει"*

- Το άκρον άωτον της υποκρισίας είναι να βαφτίζετε την εισβολή και την αρπαγή σαν "απελευθέρωση", "επέμβαση ανθρωπιστική" και "αποκατάσταση της... δικαιοσύνης"!
- Το άκρον άωτον της απανθρωπίας είναι με τις βόμβες να δολοφονείτε χιλιάδες αθώους ανθρώπους και να τους λογαριάζετε σαν ασήμαντη φύρα στην πλάστιγγα, όπου ζυγίζετε τα λάφυρά σας, αποκαλώντας τους "παράπλευρες απώλειες" ή "δευτερεύουσες συνέπειες".
- Το άκρον άωτον της βαρβαρότητας είναι να προβάλλετε τον πόλεμο ως τον αποτελεσματικότερο τρόπο για την αποκατάσταση της ασφάλειας και της... ειρήνης!
- Το άκρον άωτον της βλακείας είναι να πιστεύετε ότι με τον τρόμο μπορείτε να κυβερνάτε τον κόσμο.

Αλίμονό σας, θεομπαίχτες! Όσο αυξάνονται οι απελπισμένοι άνθρωποι στον κόσμο μας, τόσο εσείς θα χάνετε τον ύπνο σας.

* "Και ἐφτασαν στο σημείο ν' αλλάξουν ακόμα και την καθιερωμένη σημασία των λεξέων!"
(Θουκυδίδου Ιστορία Γ' 80 - 84)

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΔΙΔΑΣΚΕΙ ΟΤΙ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΔΕ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

του Βασ. Ψαριανού

Βρίσα 2003. Το κάψιμο του Ιούδα. Φωτο. Γ. Μαργαρίτης

(Διάλογος Αθηναίων - Μηλίων λίγο πριν οι Αθηναίοι επιτεθούν και καταστρέψουν με πρωτοφανή σκληρότητα τη Μήλο)

Αθηναίοι: Εκείνο που τώρα θέλουμε να σας πούμε είναι ότι ήρθαμε εδώ για το συμφέρον της ηγεμονίας μας και ότι τα όσα θα σας αναπτύξουμε έχουν σκοπό τη σωτηρία της πολιτείας σας. Θέλουμε να σας υποτάξουμε χωρίς να υποβληθούμε σε κόπτο και χωρίς να σας καταστρέψουμε, πράγμα που είναι κοινό μας συμφέρον.

Μήλιοι: Πώς είναι δυνατόν να έχουμε εμείς το ίδιο συμφέρον να γίνουμε δούλοι σας, όσο εσείς έχετε συμφέρον να μας υποτάξετε;

Αθηναίοι: Επειδή εσείς, αν υποταχθείτε θ' αποφύγετε την ολοκληρωτική καταστροφή και εμείς θα έχουμε κέρδος αν δεν σας καταστρέψουμε.

Μήλιοι: Όστε δε θα δεχόσαστε να είμαστε φίλοι σας αντί για εχθροί σας, να ζούμε ειρηνικά και να μείνουμε ουδέτεροι;

Αθηναίοι: Δε μας βλάπτει τόσο η έχθρα σας όσο η φιλία σας, που θα ερμηνευόταν σαν σημάδι αδυναμίας μας, ενώ το μίσος σας είναι για όσους εξουσιάζουμε απόδειξη της δύναμής μας...

Καλοκαίρι του 415 π.Χ.
(Θουκυδίδη Ε' 85 - 113)

Δεν πέρασαν παρά μόνο έντεκα χρόνια για να γνωρίσουν και οι αλαζόνες καταστροφείς της Μήλου την καταστροφή της δικής τους πατρίδας, της Αθήνας: "Κι η Πάραλος φτάνει νύχτα στην Αθήνα ν' αναγγείλει τη συμφορά. Κι ο φόβος και ο τρόμος μαζί με το θρήνο των ανθρώπων από τον Πειραιά, μέσα από τα Μακρά Τείχη έφθανε από στόμα σε στόμα στην πόλη. Και κανείς δεν κοιμήθηκε εκείνη τη νύχτα, όχι μόνο γιατί πενθούσαν για τους σκοτωμένους, αλλά πολύ περισσότερο, γιατί φοβούνταν ότι τώρα θα πάθουν όσα οι ίδιοι έκαναν στους κατοίκους της Μήλου.

Καλοκαίρι του 404 π.Χ.
(Ξενοφώντος Ελληνικά Β.2. παρ. 3)

Ο πόλεμος

Ο πόλεμος δίνει στον άνεργο δουλειά
όχι μόνο τα τωρινά χρόνια μα και στα παλιά.
Άνεργοι θα 'τανε οι αρχαίοι μισθοφόροι
καθώς κι οι σιδερόφραχτοι κατόπιν σταυροφόροι,
σα δε γινόντουσαν πολέμοι κι εκστρατείες
στις Τροίες, τις Γερουσαλήμες, τις Περσίες,
πότε για της Ελένης την τιμή
πότε για το Σταυρό και το ψωμί
και πάντα για να θησαυρίζουν οι μεγάλοι
κι οι δυνατοί του κόσμου στους αιώνες...
Δίχως τον πόλεμο ξοδεύεται το ατασάλι
σε ραψιμάτου ή γραμμόφωνου βελόνες;
Τ' ατασάλι αν δε βαφτεί σ' ανθρώπινο αίμα δε γίνεται χρυσάφι
κι οι κάσσες δε γεμίζουνε, σα δε γεμίσουν τάφοι!
Τάφοι πολλοί, λάκκοι κοινοί, χιλιάδες, μιλιούνια,
για να πλουτίσουν οι έμποροι του θανάτου ως τα μπούνια!

(ΤΡΙΒΟΛΟΣ του Στρ. Παπανικόλα, 13 Μαρτίου 1936)

Ειρήνη

Δε μ' αρέσει ο πόλεμος.
Προτιμώ μπροστά στο τζάκι
τις ώρες να περνώ,
παρέα με τους φίλους.
Με κούτσουρα που στίβαξα
απ' το καλοκαίρι
να σιγοταΐζω τη φωτιά
και στη θράκα να ψήνω
στραγάλια και κάστανα,
που μάζεψα απ' το δέντρο.
Κι όταν η γυναίκα μου
λούζεται μέσα στο λουτρό,
εγώ τη δούλα τη Βουργάρα
να χαιδολογώ.

(χορικό από την ΕΙΡΗΝΗ του
Αριστοφάνη)
(Μεταφρ. Βασ. Ψαριανού)

Όταν ήρθαν οι Γερμανοί

της Βαρβάρας Σκιά

Όταν οι Γερμανοί κατέλαβαν την πατρίδα μας, σε λίγες μέρες έβγαλαν διαταγή όποιος έχει όπλο να πάει να το παραδώσει στο γραφείο της Κοινότητος. Και συνέχισαν με απειλές ότι σε περίπτωση ανυπακοής οι ποινές θα είναι βαριές.

Εμείς είχαμε δυο όπλα. Ένα καινούργιο δίκανο, που το είχε στείλει ο αδελφός της μητέρας μου, ο Στρατής ο Μπόνης από την Αμερική και μια παλιά καραμπίνα. Στο σπίτι μας, αφού το κουβέντιασαν πόσο επικίνδυνο ήταν να παραβείς τη διαταγή, τελικά πήραν την απόφαση να δώσουν μόνο την καραμπίνα και να κρατήσουν το καλό. Παίρνει λοιπόν το παλιοντούφεκο ο αδελφός μου και με το φόβο μήπως βρεθεί στο δρόμο κάποιος χωριανός μας που ήξερε ότι είχαμε δυο ντουφέκια και του πει "Καλά εσείς δεν είχατε κι άλλο ένα;" το πήγε στο γραφείο της Κοινότητας όπου γινόταν η συγκέντρωση.

Το ίδιο βράδυ λοιπόν, αφού παραντώσαμε πόρτες και παράθυρα, βγάζουν το όπλο στο φανερό, το σκουπίζουν, το λαδώνουν, αυτό χώριζε από το κοντάκι, γινόταν στα δύο, κι αφού το τύλιξαν με τα πανιά έβγαλαν μια ανεμόσκαλα, άνοιξαν την καταπακτή και το έβαλαν μέσα στο ταβάνι του σπιτιού. Πέρασε έτσι ένα χρονικό διάστημα με την κατάσταση όλο να χειροτερεύει. Οι Γερμανοί που έκαναν προπαγάνδα να πάνε οι νέοι να δουλέψουν σ' εκείνους και δεν πήγαινε φυσικά κανένας είχαν λυσσάξει. Οι νέοι έφευγαν νύχτα από τα Βατερά με τις βάρκες, περνούσαν απέναντι στην Τουρκία κι από κει, με χίλια δυο βάσανα, στη Μέση Ανατολή. Κι αφού συναντούσαν τα Συμμαχικά στρατεύματα, ντυνόταν στο χακί.

Σαν να μην έφταναν όλα αυτά που τράβαγε ο κόσμος, άρχισε να ακούγεται στο χωριό πως κάποιοι προδίνουν. "Τώρα τι γίνεται; Αν μας προδώσει κάποιος κι έρθουν οι Γερμανοί, το πρώτο πράγμα που θα σκεφτούν θα είναι η καταπακτή." Κι εκείνες τις μέρες, όταν τρώγαμε κοιτάζαμε κάθε τόσο προς την κρυψώνα με αγωνία.

Μπαραντώνουν πάλι πόρτες και παράθυρα, κατεβάζουν το όπλο κι αυγή αυγή το πάνε σε ένα κτήμα που είχαμε στην Πλατιάρα. Εκεί ξεχαλακώνουν μια πεζούδα, το αφήνουν απάνω της και την ξαναχτίζουν. Κάθε τόσο το αναγορεύαν. Η πεζούδα ήταν όπως την άφησαν τη μέρα που της εμπιστεύτηκαν το μυστικό και κανένα από τα σημάδια που είχαν βάλει δεν είχε αλλάξει. Έμεινε εκεί περισσότερο από ένα χρόνο. Οπότε οι δικοί μου άρχισαν να ανησυχούν ότι θα σκουριάσει από την υγρασία εκεί μέσα στις πέτρες, κρίμα στο όπλο. Θεώρησαν πως πιο σωστό θα ήταν να το πάνε στο αμπέλι, όπου εκεί υπήρχε τρόπος να το κρύψουν καλύτερα.

Ήταν πάλι μια αυγή που πήγαν στο κτήμα στην Πλατιάρα και η ίδια διαδικασία που έγινε για να το αφήσουν τώρα έγινε για να το πάρουν. Φορτώνουν δυο σακιά κοπριά στο γαϊδαράκο, συνένοχος ο κυρ Μέντης, έβαλαν και μερικές πευκαρούδες κατασάμαρα ανάμεσα και το όπλο και κατευθείαν από την

Στ. Αβαγιάννης και Γ. Διαμαντής (Πιπούνης) στρατιώτες στους βαλκανικούς πολέμους

Πλατιάρα για το αμπέλι. Ένα χωριανό που αντάμωσαν στο δρόμο με το καλημέρα τους λέει "Τι βλέπω, φρίτζα ετοιμάζουμε;" "Ναι φρίτζα" απάντησαν. Το αμπέλι μας ήταν απ' το γιαλό μεριά. Μέσα στο χωράφι που είχε το αμπέλι ήταν και είναι ακόμα ένα ντάμι και λίγο πιο κάτω από το ντάμι είχε μια μεγάλη στοιβά νεμέδες καινούργιους, που τους είχαν συγκεντρώσει εκεί για να τους ανεβάσουν στο χωριό όταν θα τους χρειαζόταν. Ανάμεσα στους νεμέδες βρήκε αυτή τη φορά καταφύγιο το παράνομο όπλο. Πέρασε έτσι πάλι ένας χρόνος και περισσότερο, κι είχαμε κι εμείς ησυχάσει κι αναρωτιόμαστε μάλιστα πώς δεν το είχαμε σκεφτεί από την αρχή.

Το άλλο καλοκαίρι ο πατέρας μου κατέβηκε στο αμπέλι για κάποιες δουλειές. Το μεσημέρι μπήκε στο ντάμι να φάει και να ξαποστάσει. Αφού έφαγε, σήκωσε το μισάλι του και την καστανιά από κάτω, τα έβαλε στον τρουβά και όπως καθόταν έγειρε λίγο πάνω στα σανίδια να ισιώσει η πλάτη του. Εκεί ακούει βήματα και, όπως τον είχε θολώσει κομμάτι ο ύπνος, ανοίγει τα μάτια του και τι να δει; Το Ερρίκο το Γερμανό πάνω από το κεφάλι του. Στην αρχή νόμιζε πως ονειρεύοταν. Όμως ο Γερμανός ήταν εκεί μπροστά του, με τις μπότες και το μαστίγιο στο χέρι, όπως πάντα. Τον έκοψε κρύος ιδρώτας όταν συνειδητοποίησε την πραγματικότητα. Εκείνος με νοήματα του έδωσε να καταλάβει πως κάνει ζέστη και πως διψάει και θέλει να πιει νερό. Πήγαν στο πηγάδι, ανέσυρε και τον έδωσε να πιεί με τον κάδο. Εκείνος γέλασε, ήτπιε κι έφυγε. Έξω από το κάγκελο τον περίμενε ένας Γερμανός στρατιώτης κι έφυγαν μαζί. Ο πατέρας μου δεν πίστευε στα μάτια του μ' αυτό που του συνέβη. "Δόξα να 'χεις Θεέ μου, τύχη είχαν τα παιδιά μου" είπε και σταυροκοπήθηκε. Τώρα γιατί τόσος φόβος; Νόμισε, όταν τον είδε, ότι ο Γερμανός πήγε για το όπλο.

Όπως κι αν είχε, το όπλο έπρεπε να φύγει πάλι από κει. Θα το πηγαίναν στο σπίτι και θα το έβαζαν κάτω κάτω στη μεγάλη κάσα που έβαζαν το στάρι. Αυτή η κάσα είχε κι ένα σανιδένιο χωρισμα στη μέση, στην περίπτωση που ήθελε κανείς να βάλει και κριθάρι. Τώρα ήταν νύχτα όταν το έφεραν στο χωριό. Κι επειδή το κριθάρι ήταν πιο λίγο μέσα στην κάσα, το έβγαλαν όλο, απόθεσαν το όπλο κάτω κάτω κι έριξαν το κριθάρι από πάνω του.

Δεν πέρασε ένα φεγγάρι και μας προδίνουν στους Γερμανούς ότι είχαμε πολύ στάρι κι αυτοί ήρθαν μια μέρα στο σπίτι να πάρουν για τον εαυτό τους. Αυτό έγινε σε τρία τέσσερα σπίτια ακόμα, όχι σε όλο το χωριό. Τότε, όταν κατέβαιναν οι Γερμανοί, οι άντρες έφευγαν από το χωριό, εξαφανιζόταν για το φόβο μην τους γράψουν με το ζόρι για να πάνε στα τάγματα εργασίας. Έτσι κι εκείνη τη μέρα μείναμε μόνο οι γυναίκες. Με νοήματα η καημένη η μάνα μου τους έλεγε ότι έχει πολλά παιδιά να θρέψει και ορφανά. Φαίνεται είχαμε πέσει σε καλούς Γερμανούς. Ευτυχώς, δεν ήταν ο φοβερός Ερρίκος μαζί, πήραν κάμποσο σιτάρι κι έφυγαν. Η αλήθεια όμως ήταν πως δεν είχαμε και τόσο πολύ, αλλά εκείνο που μας έσωσε ήταν πως το όπλο ήταν κρυμμένο στο κριθάρι, που δεν το πειράζαν καθόλου.

Όταν το βράδυ μαζεύτηκε όλη η οικογένεια, όπως ήταν επόμενο η συζήτηση ήταν για τα καινούργια γεγονότα που μας είχαν προλάβει. Η μητέρα δεν μπορούσε να συνέλθει από το φόβο που πήρε. "Όταν ήρθαν να πάρουν το στάρι είπα από μέσα μ' πάει χαθήκαμε." έλεγε. Την ακούγαμε με κατάνυξη. "Εσύ πατέρα τι είπες όταν ήρθε ο Γερμανός;" "Τι είπα; Τι θέλατε να πω; Είπα μωρέλια μ' δε θα σας ξαναδώ". Τους κοιτάξαμε με λατρεία στα μάτια που ήταν δακρυσμένα.

1920. Ευστρ. Μπόνης στην Αμερική με τις κόρες του. Φωτ. Αρχείο Β. Σκιά

ΞΕΝΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΤΡΙΑΝΤΑ'ΦΛΕΛ(Ι)

Για όσους τον θυμούνται

Του Γ. Τσαλίκη

Ήταν δυο μέρες μετά της Παναγίας, που ήρθε στο Μόλυβο, στο ξάδελφό του το Γιάννη, με το βιολί του και πένθος στο χέρι του. Τον αγκάλιασε κλαίγοντάς: "έχασα αξάδιλφι του πατιρέλλ(ι)μ', έχασις κι ισί του μπάρμπας. Ουρφάνεψα σα του τριγουνέλλ(ι) π' σκουτώγουν οι κυνηγοί γουνείς(τ). Σ' αγάπτα αξάδιλφι, σ' αγάπτα, σε σουσούμιαζει μι του μπάρμπα μας τον Ευγένιο τον αρχιμαντρίτ."

Σηκώθηκε η κυρά Όλγα, η γυναίκα του Γιάννη, τον καλωσόρισε τον έβαλε στον καναπέ, έψησε καφέ κι' "σχουρέσαν" το μπάρμπα τους. Αχ αξάδελφι τώρα πια ιγώ είμι τ' θιού το μωρό. Σ' αυτόν έχου τα θάρρηταμ, Αμ' τι, πλί ιψι τσι κελαηδώ μι του βιουλέλιμ, μ' ακού η κόσμους τσι χαίριτι, να είσαι καλά Μπακανίνι μι λέν. Να είσαι καλά Τριαντάφυλλε, που τιμάς το σόι μας του είπε ο Γιάννης. Κι' ο Τριαντάφυλλος πήρε θάρρος και δεν έλεγε να σταματήσει.

Ιγώ αξάδιλφι ούλου τον κόσμου αγαπώ, ούλουν τουν έχω θκόμ. Βλέπου τουν ήλιου χαίρουμι, μι ζισταίν, λέγου θκόσιμ' είναι. Φσά η βουριάς δυνατά, κρυώνου, τλίγουμι μες του παλτόμ, λέγου καλά καν(ι) κι φσά, ψουφούν τα ζουλούμια. Φσά του ιμπατέλ(ι) του μουσχουμιρισμένου απ' τ' θάλασσα, λέγου ιμένα χαϊδεύ(ει). Αμ' τί.

Έστρωσε η Όλγα τραπέζι κάθισαν να φάνε, ο Τριαντάφυλλος συνέχισε. Ιγώ αξάδιλφι βλέπω τα πλέλια που πετούν ξένοιαστα στον ουρανό, λέγου σαν ιμένα είναι κι' αυτά. Βλέπου τα πρόβατα να βοσκούν, τσι τα κδουνέλια τους να γλυκολαλούν, λέγου τ' μουσική μ', θέλουν να φτάσουν. Βλέπω τα φαρέλια στ' θάλασσα να κολυμπούν, ασημένια, γυαλιστερά λέγου ιμένα μοιάζουν. Προχτές έβλιπτα τουν ήλιο, που βασίλευε στ' θάλασσα χρυσός, μαλαματένιος, κι λέγου ούλου τούτου του μάλαμα θκόμ' είναι.

Τώρα που ερχόμουν απ' τ' Πέτρα, κάθισα να ξεκουραστώ στην Αγία Λεμονινή. Ήπια νερό τρεχάμινο, φχαριστήθηκα. Λέγου μαθές τιλουγια βγαίνει μέσα απ' του βράχου τέτοιου γάργαρο. Είπα για μας το κάν' η Θιός, θκόμ είναι. Βλέπου αξάδιλφι του μπαχτσές στουλισμένο, αρματουμένο, καταπράσινο, ίδια ζουγραφιά, θυμάμαι του μπαχτσέ τ' παπτπού μας στ' Αδραμίτ. Άξι αυτόν του τζίτζικα που τραγδεί χουρίς ανασασμό, λέγου αυτός ξιπαραβγαίνει να με φτάξ στου τραγούδιμ', άδικα όμους κουράζεται. Αμ' τί.

Έκανε ο Γιάννης μια προσπάθεια να σταματήσει το μονόλογο: Στην Πέτρα Τριαντάφυλλε ήσουν με την κομπανία που έπαιζε ο πατέρας σου; Τι να σι πω αξάδελφι, από τότις που πέθανε του πατιρέλλ(μ) δε μι παίρνουν μαζί τους. Τσ' παρακάλεσα, τσ' ξαναπαρακάλεσα τίπουτα. Δε θέλουμι βιολί είπαν. Σαντούρ μας χρειάζεται. Να πάρου του σαντούρ τ' πατέραμ' νάρθου. Όχι είπαν. Στυμέρνουμε του σχουριμένου, αλλά δε μπουρούμε να σ' έχουμε μαζί μας. Θόλουσι η νούς μ' αξάδιλφι. Τότις βλέπου μές τα σύννεφα του πατέραμ' να με χαιρετά, τσι να φουνάζ, παίζει Τριαντά'φλελ(ι), παίζει μη σταματάς, παίζει μουνάχους, μια μέρα θα είσι μεγάλους δάσκαλος τσ' μουσικής τσι θα σι ζ'λέβειν, Αμ' τί. Τότις πιά πήρα θάρρος, γέλασι τ' αχλελιμ' κι άρχισα να παίζου του βιουλέλιμ. Ο κόσμος φχαριστέται, ας είναι καλά, μι δίνουν του τυχερόμ', πουρεύμι. Θιός σχουρέστουν του πατέραμ', ροδόσταμα κι' αθόνερο να μοσχοβιλούν τα κουκκαλέλια τ'.

Έτρωγαν, έπιναν και κανένα ούζο, ο Γιάννης μερακλώθηκε. Παίξε Τριαντάφυλλε το "γελεκάκι που φορείς", ξέρ' δα, που μ' αρέσει. Άρχισε να παίζει του Τριαντά'φλελ(ι) και το "αν παρήλθαν οι χρόνοι εκείνοι", έφτασε και στο "σαν τι να λέν' οι καλαμιές" του Ασημάκη Βεινόγλου, που το έγραψε σαν πέθανε η γυναίκα του. Έ, αξάδιλφι τι θαρρείς, αγέρας είμαστε, περνούμε χανόμαστι. Μια μελισσούδα είμαστε. Μαζεύουμε κουμάτ μέλ'(ι) απ' τα λουλούδια, άξιος είναι αυτός, που τρυγά όσου μπορεί πιο πολύ.

Η Όλγα έκοψε ένα καρπούζι μεγάλο, που το είχαν κρεμασμένο μέσα στο πηγάδι κι' ήταν δροσερό. Φχαριστήθηκε ο Τριαντάφυλλος, ευχήθηκε ένα καλό τυχερό στα πέντε κορίτσια του Γιάννη και κίνησε για τα καφενεία του χωριού να παίξει για το μεροκάματο.

Αυτός ήταν ο Τριαντάφυλλος. Άλλοι τον θεωρούσαν γραφικό τύπο, άλλοι παλαβό κι άλλοι αλαφροϊσκιωτο. Εγώ λέω πως ήταν αθώος, ήταν πραγματικά τ' Θιού το μωρό.

Ευχαριστούμε θερμά τον φίλο του πατέρα μου, Μηθυμναίο λογοτέχνη Γιώργο Τσαλίκη που με μεγάλη προθυμία, αγάπη και ενθουσιασμό μας παραχώρησε το δικαίωμα να δημοσιεύσουμε στο Περιοδικό μας απασπάσματα από τα ιστορικά και λογοτεχνικά έργα του.

Γιώργος Μαργαρίτης

Οι Εστιάδες των Βατερών

Της Ειρήνης Σιδερή - Κουτσουδή

Αναδημοσίευση από την Εφημερίδα "ΕΜΠΡΟΣ" 5 - 12 -2002

Καθώς περνάς με το αυτοκίνητο ή και πεζός, στην είσοδο των Βατερών, χάιρεται το μάτι σου και η ψυχή σου ολάκερη απ' τη δροσάτη τούτη νεανική ολοπράσινη παρουσία ως υποδοχή... που σε προϊδεάζει πως κάτι αλλιώτικο σε περιμένει στον θαλάσσιο χώρο της περιοχής... Σαν τις παρθένες ιερειες της θεάς Εστίας ορκίστηκαν τα πανέμορφα πευκάκια, πως θα φυλάξουν νίγχτα και μέρα την ομορφιά την αξεπέραστη, που ξανοίγεται λίγο πιο κάτω...

Μα η κακία του ανθρώπου τελειώμο δεν έχει! Βάσκανο μάτι περιέλουσε τα όμορφα δεντράκια και μια νίγχτα με σύμμαχο το σκοτάδι έγινε πάνω τους την καταστροφή... Η πύρινη λαίλαπα με μια σατανική ορμή τα μεταμόρφωσε σε θλιβερά κοινά.

Ακίνητες οι Εστιάδες των Βατερών, πιστές στο χρέος και τον όρκο, που έδωσαν, πως θα φυλάξουν με τη ζωή τους τη γύρω πανέμορφη φύση, δέχθηκαν το θάνατο... Χάθιρκαν τα πευκάκια τα ονειρεμένα... Ηερνάς και βλέπεις σε δυο σειρές, τη μια απέναντι στην άλλη, σε ίσες αποστάσεις, νεκρούς κορμιούς να σε υποδέχονται τώρα... και θλίβεσαι βαθιά σου για τα έργα του ολετήρα ανθρώπου:

Ίσως και καταλάβει κάποτε ο μητροκτόνος πως δίχως τη Μάνα Φύση δε ξει τίποτα στον κόσμο...

Τούτα σκεπτόμουν, όταν άφησα βαθιά πικραμένη τον μαγικό τόπο των Βατερών...

Στη θλίψη μου τη μεγάλη νάτο πάλι το κλαδάκι της ελπίδας: τα πανέμορφα πευκάκια δεν καταστράφηκαν εντελώς: Στην κορυφή λάμπει μια τούφα καταπόλινη κι ολόδρομη!

Να την η ζωή σ' όλο το μεγαλείο για τη δύναμή της την ανίκητη!

Νά την η Φύση η παντοδύναμη...

Δε θα περάσει πολὺς καιρός και τα κιμένα δεντράκια, οι ιέρειες Εστιάδες των Βατερών, θα ξωντανέφωνιν και πιστές στο χρέος θα μας υποδέχονται και πάλι με ευγένεια και θα μεταδίδουν την πίστη τους πως: Η Μάνα Φύση πάντα θα είναι η νικήτρια εις γελοιοποίηση της υπεροφώνιας και της τυφλής αλαζονείας του ανθρώπου, του τυπικού πράγματι τούτου όντος της Ζωής

* *Η Ειρήνη Σιδερή-Κουτσουδή γεννήθηκε στον Ασώματο. Τελευταίο βιβλίο της Στης Αγιά σου τις ανηφοριές, 2002.*

Ευχαριστήριο

Ευχαριστώ τον πρόεδρο και τα μέλη του εκπολιτικού Συλλόγου Βρίσας για την πολύτιμη συμπαράστασή τους και την προσφορά αίματος κατά την πρόσφατη περιπέτεια της υγείας μου

Κώστας Αθανασίου

ΕΥΘΥΜΑ ΚΑΙ ΣΟΒΑΡΑ

ΤΑ ΙΛΒΑΝΑ ΤΑ ΣΥΚΑ

του Παν. Γιαννάκα

Δεκαπενταύγουμος. Παρέες - παρέες, ξεκινούσαν οι πιστοί, ποδαρόδρομο για το τάμα, στην Αγιάσο για τη Μεγαλόχαρη. Κι ο δικός μας, ο γίγαντας βρακάς, ο καλόκαρδος, η Γιωργάρα με τ' όνομα. Ξεκίνησε μόνος. Όπως όλοι, μέσω Τζίβας - Λαγκάδας, βγαίναν πάνω απ' τη μικρή Λίμνη, στο σημείο που αφήνουν σήμερα οι πιστοί τα αυτοκίνητα, που οι Βασιλικιώτες αποκολούν "του Βρισιαγάτκου του μουνουπάτ".

Στη Λαγκάδα, κάπου εκεί, ανάμεσα στα προσφυγικά ανταλλάξιμα, ήταν το περιβόλι του Πανάνη, γνωστό για τα πολλά και ποικίλα φρούτα και λαχανικά.

Στο μονοπάτι, ανάμεσα στο ποτάμι και στη μεγάλη πεζούλια, κρεμόταν συκιές λογιώ - λογιώ και η πρώιμη ίλβανή ήταν κατάφορτη και στην ώρα της. Ο Πανάνης καθισμένος στο πεζούλι έξω "απ' του ντάμ" "έκοψε" από μακριά το καραντί της Γιωργάρας. Πάει χαθήκαμε, συλλογίστηκε και σηκώθηκε στα γρήγορα να προλάβει το κακό, προτού πλησιάσει η Γιωργάρα τη συκιά, γνωρίζοντας τη λαιμαργία που τον κατέτρωγε με τα σύκα.

- Γιώργο μου, Γιώργο μου, όχι από κει Τζάνεμ, από δω ελα.
- Γιατί;
- Μαύρο φιδι βγαίνει κέρατα έχει!! Όχι, όχι από κει. Από δω ελα Τζάνεμ.
- Ε φουβούμι τίπουτα γώ. Ποιγαίνου σ' Μπαναγιά. Έχου τάμα.

Δεν κατάφερε με τούτα και με τ' άλλα να τον πείσει. Η Γιωργάρα συνέχισε απτόητος το δρόμο του και πέφτει "πας τν' ίλβανή".

Τα πρώτα ζευγάρια τα καταβρόχθησε με τα φλούδια, μέχρι που καρδάμουσι. Ύστερα άρχισε να το γλεντάει. Τα καθάριζε κι ανάμεσα - ανάμεσα σιγοψιθύριζε μονολογώντας: Πού είνι τζάνεμ του φιδ'; Πού είναι τζάνεμ τα τσέρατατ τα μαύρα; Άμα στενιάρισε για τα καλά, σκαλώνει με τις χερούκλες και τις ποδάρες του την πεζούλια και κατευθύνεται προς τον νοικοκύρη. Τον είδε να κατεβαίνει κρατώντας ένα "κμάρ νιρό".

- Χαλάλι σου ρε Γιώργο. Πιές τζάνεμ να συχωρέσεις τα αδικοχαμένα αδέρφια μας που έμειναν καρσί (Μικρά Ασία). Να! Άναψε κι από μένα στη Χάρη της ένα κερί.

Παλιοί άνθρωποι, μεγάλες καρδιές!

Στου
Σκαμπαβία τον
ορνό 10 Απριλίου
1953:
Πάνος
Κουνής, Γ.Σκιάς,
Τάκης Πετράς,
Π. Γιαννάκας, Γ.
Κώνστας,
Στρατής
Φιλίππου.
Φωτογρ. Αρχείο
Π. Γιαννάκα

ΟΙ ΦΙΛΕΤΙΣ ΤΟΥ ΨΟΥΜΙ

Αλωνίζαμε στο λιβάδ, σ' μπάρμπαμ τ' Μπουχλή τ' αλών. Ο πάππος μου Μιχάλης Μπουχλής, πρότυπο ζευγά στην εποχή του, κουμαντάριζε τα πάντα. Για μια στιγμή, έρχεται στον ίσκιο της απιδιάσ, κρατώντας ένα όχρηστο τσίγκινο πιάτο. Πάρτου γιέμ. Να πας έφνα να μαζέψεις του στάρ που κβανιούν οι μηρμήτζ. Έφνα πέρα σ' ναχλαδούλα. Ε βλέπεις γιέμ που κβανιούν του ψουμί μας; Παίρνω το πιάτο, ξαπλώνω φαρδύς - πλατύς και αρχίζω το πρωτότυπο και γιατί όχι επίπονο έργο. Γεμίζω το πιάτο σε απροσδιόριστο χρόνο και το πάω. Βλέπεις γιέμ; Φτό του στάρ είνι ίσαμι δυο φιλέτις ψουμί. Τσι φτοί πάππου, τι θα βρουν να μαζέψουν οι καημέν; Οι μηρμήτζ, εν είνι ουκνοί σανι καμπός κάλπδις. Θα βρουν άλλ' καρποί να κβανίσουν. Και συνέχισα το έργο της συλλογής, μέχρι που βράδυασε. Έρμη κατοχή! Βίωμα ανεξίτηλο!!

3-3-2003

ΤΟ ΧΟΛΙΑΣΜΑ

Ο μπάρμπα Δημητρός και η κυρα - Μαρία ήταν ένα ζευγάρι τυπικό που ζούσε στο Βιρή - Λαγκάδι.

Όταν κατσίζαν (κάκιζαν) τους χώριζε τέτοιο γινάτι που έκαναν να μιλήσουν και πέντε και δέκα μέρες.

Η νοηματική που βλέπουμε στην τηλεόραση για τους κωφάλαλους έπαιρνε και έδινε, αλλά συνήθως κανένας απ' τη γειτονιά δεν τους έπαιρνε είδηση.

Μια φορά μόνο που ο Δημητρός επέμενε σε κάτι και η συμβία του δεν συμφωνούσε της φώναξε αγανακτισμένος:

- Στου σκουλειό μουρή θα σε στείλου, στου σκουλειό μι τα μουρά να μάθ'ς τρόπου να φέρνισι.
- Μακάρ', να μάθου τσι ταντέλα, απάντησε η Μαρία και χτυπούσε τον ένα γρόθο πάνω στον άλλο.

Απ' την απελπισία και την αγανάκτηση βούτηξε το κεφάλι του μέσα στο καζάνι που ζέσταινε το νερό για το πλύσιμο των ασπρόρουχων, αφού πρώτα έβγαλε το εσώρουχο. Κάπου εξαντλήθηκε η ανάσα του, κάπου ψευτοζεματίστηκε, το ξανάβγαλε έξω.

- Καλά ρε, ξλουμένι γιατί έβγαλις του τρικό.
- Για να μι μ'λιας μουρή.

Έτσι περνούσε ο καιρός μέχρι που ο καυγάς και τάλι ξέσπασε και η αιτία ποιά;

Γιατί ο Δημητρός έβαλε νωρίς το σκελίδι στ' Μαχμουτή και πέταξε πολλούς καυλίσκους.

- Θα σε χουλιάσου (χολή, χάλασε η χολή μου ή έσπαισε η χολή μου) μουρή σχάριστη, γιατί δε συμουρφώνιστ μη τίπουτα.

Πέρασαν κοντά δυο βδομάδες και είπαμε μόνο με τη νοηματική γινόταν η συνενόηση.

Η Μαρία βέβαια του το 'ριξε κατάμουτρα.

- Κάθι φουρά, βρε παλαβέ υπουχουρώ γω. Δεν πρόκειτι ξανά να ξαναμιλήσου πρώτ'.

Οπότε ένα Σάββατο κάνει νόημα ο Δημητρός ότι θέλει να αλλάξει ρούχα και ότι θέλει να λουστεί.

Ε! Αφού θέλει να λουστεί υπονοεί η κυρα - Μαρία θα γίνει και κανά μέλωμα μεταξύ μας, αλλά αυτός θα μιλήσει πρώτος, όχι εγώ όπως πάντα.

Τσίτσιδος ο μπαρμπα - Δημητρός αντί να στραφεί προς τα μέσα στο πλυσταριό για μπάνιο, βγαίνει στην αυλή, βάζει ένα ζευγάρι τσόκαρα, πιάνει δυο τενεκέδες και οδεύει προς την εξώπορτα.

Στα πέντε - έξι μέτρα εξωτερικά στο σοκάκι βρισκόταν η κανονική βρύση και ακούγονταν τα κουτσομπολιά των γυναικών.

- Πού πας βρε σατανά μιταμουρφωμένι, πού πας; Θα ξιφτιλιστούμι καλά - καλά.
- Μίλα βρε Μαρία, μίλα, αφού του ξέρ'ς πως είμι γουιστίς, τσι δε μλω πουτέ πρώτους.

Ο ΕΠΙΚΑΙΡΟΣ

Τραχανάς

της Βαρβάρας Σκιά

Στο τελευταίο τεύχος της ΝΕΛ διαβάσαμε τη συνταγή του τραχανά. Πόσο ωραίο φαγητό είναι, πώς μαγειρεύεται και πώς τον καταπίνουν (αυτό η καρδιά μας το ξέρει). Πολύ σωστή η περιγραφή όλης της προετοιμασίας, από το μάζεμα του γάλατος ως τη ζύμωση που χρειάζεται μεγάλη καθαριότητα και φροντίδα. Έπειτα το βράσιμό του σε καινούργιο γανωμένο καζάνι και το γρήγορο και δυνατό ανακάτεμα του τραχανόγαλου με την κουρκούτη ώσπου να γίνει μια πηχτή μάζα. Μετά τον σκεπάσουν με τλουπάνι ήλιη νύχτα ως το πρωί που θα τον κάνουν χάχλες οι γυναίκες. Συνεχίζει με το άπλωμά του και λέει πως παλιά τον άπλωναν σε καλαμιές από στάρι για να ξεραθεί, ενώ τώρα που υπάρχουν ταράτσες είναι πιο εύκολα. Πάντως, η περιγραφή είναι εξαιρετική. Όσο για το άπλωμα του τραχανά, είναι λίγο πρόβλημα, γιατί εκτός από τον πολύ καλό και ζεστό καιρό που πρέπει να έχει, είναι που χρειάζεται να τον φυλάγουν όλη μέρα μην πάνε γάτες να τον φάνε και όχι μόνο, γιατί μπορεί να την πάθεις κι από σκύλους.

Θυμάμαι μια φορά κάτω στο γιαλό στο αμπέλι που καθόμαστε τα καλοκαίρια, τότε που μετριόμαστε στα δάχτυλα του ενός χεριού όλοι κι όλοι, είχαν το ντάμι, το αμπέλι και την Ίρμα τη σκύλα τους ο μπάρμπα Παναγιώτης ο Κυριατζής με τη θειά Μαρία τη Γαβριήλαινα, δυο πολύ καλοί άνθρωποι, γλυκομιλητοί. Δεν είχαν δικά τους παΐδια, μα τα παιδιά τα αγαπούσαν πολύ. "Ω μουρέλια, βγείτε να δείτε μια παμπόρα που πιρνά" μας φώναζε ο μπάρμπα Παναγιώτης από το ντάμι τους, που ήταν πιο ψηλά από το δικό μας. Πετιόμαστε απάνω εμείς, που ποιος ξέρει τι σκαλαμαθρέυσαμε και λέγαμε "Το είδαμε, έχει και φουγάρο!" Άλλοτε πάλι εμείς φωνάζαμε "Ω μπάρμπα Παναγιώτ-", ω θειά Μαρία, δείτε μια καγίκα που περνά με το καϊκέλι το!" Ήταν οι πρώτοι που κατεβαίναν για καλοκαίρι στο αμπέλι τους και οι τελευταίοι που έφευγαν, αφού πρώτα έκαναν τον τραχανά τους και τρύγιζαν το αμπέλι τους. Μα ήταν και πανόραμα εκεί που είχαν χτισμένο το νταμέλι τους. Έβλεπαν όλα τα Βατερά πιάτο. Είχε δε μια ιδιαιτερότητα το δικό τους. Αντί για φρίτζα μπροστά, όπως τα άλλα, με ψάθιες και ροδαφνίδες, είχαν μια μεγάλη χτιστή φρίτζα.

Μια πολύ ζεστή μέρα λοιπόν, αφού έκαναν τον τραχανά τους, τον άπλωσαν έξω απ' τη χτιστή φρίτζα και κατά το μεσημέρι έδεσαν τη σκύλα τους την Ίρμα κοντά στις χάχλες να τις φυλάει μην πάει καμιά γάτα και μπήκαν μέσα στο ντάμι να πάρουν έναν ύπνο. Εκεί πλακώνει μια κομπανία σκύλοι, κοπρίτες ένας κι ένας και τραβούν για την Ίρμα και κάνουν τον τραχανό να μη γνωρίζεται, νυφικό κρεβάτι και βάλε. Ακούει τα αλυχτίσματα ο μπάρμπα Παναγιώτης, βγαίνει έξω και τι να δει. Όλη η κομπανία να χοροπηδά πάνω στις χάχλες και να μη φεύγει με τίποτα. Αρπάζει ένα ξύλο κι αρχίζει να τους κυνηγά φωνάζοντας στην καημένη την Ίρμα, όπως ήταν και λίγο βραδύγλωσσος και θυμωμένος "Ίρμα που-πουτάνα τι μου έκανες." Τρέξαμε κι εμείς και τι να δούμε. Σκύλοι και χάχλες είχαν γίνει ένα κι ο μπάρμπα Παναγιώτης να προσπαθεί να τους χωρίσει φωνάζοντας "Ίρμα που-πουτάνα τι μου έκανες."

Βατερά 1987. Το φούρνισμα.
Φωτ Αρχείο Μυρσίνη Χαχαδάκη

Η ΑΜΜΟΛΗΨΙΑ

Με παράλληλη συνενόηση Τοπικού Συμβουλίου Βρίσας και του Συλλόγου των συγχωριανών μας της Αθήνας η μονάδα αιμοληψίας του Νοσοκομείου Μυτιλήνης καταφθάνει στο χωριό μας και αράζει μπροστά στο κοινοτικό κατάστημα.

Όσοι βρίσκονται στο αρτοποιείο Αφων Τριανταφύλλου για τον "άρτον τον επιούσιον" σχολιάζουν:

- Ήρταν για αιμοληψία, λέει ένας.
- Ναι, για αιμοληψία, συμπληρώνει ένας άλλος.
- Οχ' ρε πιδιά, αιμοληψία ήταν που παίρναμι την ψιλή την άμμο απ' τα Βατιρά, για να κάνουμι τον ψλό του σουβά. Αιμοληψία λέγεται, απ' το αίμα, διορθώνει ο Δημήτριος Κ. Τουλαδέλλης.

Οι φιάλες προορίζονται βέβαια για την Τράπεζα Αίματος και όταν αρχίζει η ανάλυση των αιμάτων οι γιατροί έκπληκτοι διαπιστώνουν ότι σε όλα ανεξαιρέτως εμφανίζεται μια παράξενη ουσία την οποία δεν μπορούν να ανιχνεύσουν μετά βεβαιότητος. Στέλνονται δείγματα στο Γενικό Κρατικό της Αθήνας και οι γιατροί μας κ. Κώστας και κ. Γραγουδάς παρακολουθούν εναγωνίως το όλο θέμα.

Οι αιματολόγοι προβληματισμένοι εκδίδουν βεβαίωση και την αποστέλλουν στο Βοστάνειο. Ο Νίκος Μαυρουδής, ο γιατρός μας, ανακοινώνει στον Πλάτανο ότι ευρέθησαν άπαντα να περιέχουν οπιούχο ουσία προερχομένη από την μύκωνα την υπνοφόρο (παπαρούνα).

- Τι σημαίνει αυτό γιατρέ, ρωτούν με απορία όλοι.

Πριν τον πιάσουν τα γέλια και ανακοινώσει το τι ακριβώς σημαίνει ακούγεται ο Ευστράτιος Βάσσος (του Στρατάκ').

- Δε καταλάβατι ρε σεις. Απ' τις κουτσανάδις είνι ρε πιδιά! Ολ' μεις, οι γονιοί μας, οι παππούδις μας, τα πιδιά μας, τ' αγγόνια μας μι τις κουτσανάδις αναθριφτίκαμι.

Τα γέλια κατέκλεισαν τον Πλάτανο και το μυστήριο λύθηκε. Γονίδιο από παπαρούνα κατ' αποκλειστικότητα φέρουν απαραιτήτως όλοι οι Βρισαγώτες, απανταχού της υφηλίου.

Και εν μέσω πια γελώτων και αστεϊσμών ο Γ. Μαυρουδής στον Ευστάθιο Καφαλούκο.

- Καλά ρε Στάτ' συ γιατί γελάς, αφού δε φουράς στου αυτί σ' του μαραφέτ'.
- Ε! Γιατί, γιλάτι σεις, γελώ τσι γω!

Ο ΕΠΙΚΑΙΡΟΣ

ΧΑΡΑ ΣΕ ΚΕΙΝΟΥΣ...

Παναγιώτας Χιωτέλη

Χαρά σε κείνους που πενθούν του κόσμου την κακία.

Χαρά στους πράους κι ήρεμους για την υπομονή τους.

Χαρά σε κείνους που πεινούν να 'ρθει δικαιοσύνη.

Χαρά σε κείνους που διψούν γι' αγάπη, καλοσύνη.

Χαρά στους ελεήμονες για την απλοχεριά τους.

Χαρά σ' αυτούς που δίνουν στον ξένο την μπουκιά τους.

Χαρά στις καθαρές καρδιές π' αντέχουνε στις μπόρες.

Χαρά σε κείνους που νικούν στις δύσκολες τις ώρες.

Χαρά σ' όσους παλεύουνε με ζήλο για ειρήνη

και σ' όσους θυσιάζονται για την αδελφοσύνη.

Χαρά σε κείνους που κρατούν ως το τέλος το σταυρό τους.

ΚΑΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΑΥΤΟΥ "ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΣ"

του Βασ. Ψαριανού

Όταν ο παπάς ο Κλαδογένης έφτασε στο "όνομα αυτού", ο πατέρας του μωρού του απάντησε "Βλαδίμηρος"! "Τι"; ξαναρώτησε ξαφνιασμένος ο παπάς, και κείνος επανέλαβε προφέροντας μια μια τις συλλαβές: "Βλα-δί-μη-ρος". Τότε ο παπάς κατάλαβε πού το πήγαινε ο "αρχιμπολεσβίκος" του χωριού· ήθελε να δώσει στο γιο του το όνομα του "αντίχριστου" του Λένιν!

- Δε βάζω στην κολυμπήθρα παιδί με τέτοιο όνομα, αντέδρασε ο παπάς.
- Εγώ αυτό το όνομα θέλω για το παιδί μου και οφείλεις να το βαφτίσεις.
- Δεν το βαφτίζω.

Μπήκε στη μέση κι ο κουμπάρος, που ήταν ο "ανώτερος καθοδηγητής" στο χωριό:

- Για ποιό λόγο εσύ, ένας εκπρόσωπος της εκκλησίας, αρνείσαι το δικαίωμα στους γονείς και τον ανάδοχο να δώσουν στο παιδί τους το όνομα της αρεσκείας τους.

- Το όνομα αυτό ανήκει στον Αντίχριστο!
- Αντίχριστος είσαι σύ, φώναξαν μερικοί ομοϊδεάτες του πατέρα και του κουμπάρου.

Μετά απ' αυτό ο Κλαδογένης βγάζει το πετραχείλι και δίνει εντολή στον καντηλανάφτη να πάρει μέσα την κολυμπήθρα.

Τότε οι συγκεντρωμένοι αρχίσαν να φωνάζουν "αίσχος, αίσχος!" και κάποιοι έσπρωξαν τον καντηλανάφτη κι αναποδογύρισαν την κολυμπήθρα. (Αργότερα κάποιοι είπαν πως έριξαν κάτω και τον ίδιο τον παπά). Με το πανδαιμόνιο που γινόταν άρχισε να τσιρίζει το μωρό και η μάνα του το τύλιξε στο μποχτσά του κι έφυγε συγχυσμένη από την εκκλησία, ενώ ο παπάς με τον καντηλανάφτη κλείστηκαν στο ιερό.

Βούιξε το χωριό μ' αυτά που έγιναν στην εκκλησία, χωρίστηκαν στα δυο οι χωριανοί: οι μισοί με τον παπά κι οι άλλοι μισοί με τον πατέρα του παιδιού.

Στη Λέσχη η Ομόνοια, όπου σύχναζε το αρχοντολόι του χωριού, οι "φασκομηλίτες", όπως τους έλεγαν σκωπτικά οι παρακατιανοί, έβγαλε λόγο ο απόστρατος Ιωάννης Μπρες στιγματίζοντας αυτούς που επιβούλευονταν τη θρησκεία, την πατρίδα και την οικογένεια.

Και στον Πλάτανο, στο καφενείο που μαζεύονταν οι Εαμίτες, ο αρχηγός του εφεδρικού ΕΛΑΣ χτύπησε τη γροθιά του στο τραπέζι και είπε πως δε θα του περάσει τον Κλαδογένη και της "αντίδρασης".

Τελικά το μωρό του συγχωριανού μας Ιωάννη Βαρελτζή βαφτίστηκε στο διπλανό χωριό, όπου ο παπάς δέχτηκε το όνομα Βλαδίμηρος.

Στον Πλάτανο μετά τα βαφτίσια έγινε τρικούβερτο γλέντι, όπου τραγουδήθηκε και το φοβερό θούριο "στ' άρματα, στ' άρματα".

Πέρασαν κείνα τα χρόνια με τις μεγάλες ιδέες και τους μεγάλους ενθουσιασμούς, τα μεγάλα πάθη που φούσκωναν τις καρδιές αλλά και τα μυαλά των ανθρώπων.

Σιγά, σιγά άρχισε να μαλακώνει το μίσος και ο πόνος, που είχε κουρνιάσει στα στήθια τους, και οι χωριανοί βρέθηκαν πάλι μαζί να ξαναχτίζουν τα χαλάσματα.

Ο πατέρας του Βλαδίμηρου, αφού πέρασε αρκετούς μήνες από τη Μακρόνησο, έκανε "δήλωση μετανοίας" και γύρισε στο χωριό· γρήγορα όμως κατάλαβε πως δε μπορούσε να ζήσει πια εκεί.

Οι παλιοί φίλοι, όσοι δεν είχαν ξενιτευθεί, τον απέφευγαν τώρα σα λουβιάρη και τα λιγοστά χωράφια δε μπορούσαν να θρέψουν την οικογένειά του. Το λύγο λόδι που έδιναν τα λιόδεντρα το αγόραζαν οι λαδέμποροι προκαταβολικά δυο παράδεις την οκά.

Είδε κι απόρειδε ο πατέρας του Βλαδίμηρου κι αποφάσισε να πάρει κι αυτός το δρόμο για την Αθήνα, όπου θα 'βρισκε τουλάχιστον ένα μεροκάματο σε κάποια οικοδομή. Στην αρχή στριμώχθηκαν σ' ένα ημιυπόγειο στην Κυψέλη. Τον πρώτο χρόνο κουβάλαγε στον ώμο το ντενεκέ με τη λάσπη, βοήθαγε και η γυναίκα του, που έπιασε δουλειά σαν ράφτρα, και τα φερναν βόλτα. Το δεύτερο χρόνο έπιασε δουλειά στα καλουπτώματα και έγινε γρήγορα μάστορας, που έστηνε στο όψε - σβύσε το καλούπτι και ξεχώριζε

με κλειστά μάτια τα σίδερα που χρειάζονταν για να ριχτεί η τσιμεντόπλακα.

Τ' αφεντικό του, από τους μεγαλύτερους εργολάβους της Αθήνας, τον έκανε έμπιστό του και τον έπαιρνε όπου έχτιζε. Έδινε τις οδηγίες μαζί με το σχέδιο της οικοδομής στο Μαστρο - Γιάννη το Βαρελτζή κι αυτός έβαζε μπροστινό το γιαπτί.

Άρχισε σιγά - σιγά ο Μαστρο - Γιάννης να πταίρνει και δικές του δουλειές: κάτι μερεμέτια στην αρχή, κάποιες λαθραίες τσιμεντόπλακες, κάποια αυθαίρετα με τσιμεντόλιθους που στήνονταν νύχτα. Από κάτι τέτοιες δουλειές έβγαζε διπλά και τριδιπλα απ' όσα του 'δινε τ' αφεντικό.

Μ' αυτά αγοράστηκε το πρώτο οικοπεδάκι στα Σούρμενα και χτίστηκε στην αρχή το ισόγειο, ύστερα έπεισε η δεύτερη πλάκα κι αργότερα κι η Τρίτη. Έτσι χτίστηκε το τριώροφο κι άρχισαν να τρέχουν και κάτι νοίκια.

Τ' αφεντικό του αργότερα πήρε εργολαβία κάποιους καινούριους δρόμους π' ανοίγονταν τότε.

Δουλειές με φουύντες και χοντρά λεφτά. Αυτές όμως οι εργολαβίες απαγοτούσαν έμπιστους ανθρώπους, πολύ περισσότερο από μια απλή οικοδομή, και ο Μαστρο - Γιάννης ήταν κι εδώ ο κατάλληλος άνθρωπος. Από κείνες τις εργολαβίες αγοράστηκε το οικόπεδο στην Ηλιούπολη. Με τη μεσολάβηση τ' αφεντικού του, πήρε δάνειο κι έχτισε καμιά δεκαριά διαμερίσματα. Τα μισά μοσχοπουλήθηκαν, ενώ ακόμα η οικοδομή ήταν καραγιαπτί.

Τώρα πια ο Ιωάννης Βαρελτζής δεν ήθελε να θυμάται τίποτα από το μίζερο παρελθόν του στο χωριό. Ή ευτυχία του θα ήταν τέλεια, εάν δεν ήταν κείνο τ' ογκάθι στην καρδιά του: όπου άκουγαν το όνομα του γιού του του Βλαδίμηρου, τον κοίταζαν καχύποπτα και συνήθως τον ρωτούσαν: "Είστε Ρωσικής καταγωγής;"

Πώς να εξηγήσει στον κύκλο του ο Ιωάννης Βαρελτζής, ένας υπερεργολάβος πια, μετά από τόσα χρόνια, την προέλευση του ονόματος του μοναχογιού του;

Από τότε μάλιστα που έγινε και χρηματοδότης του κόμματος που ήταν στα πράγματα, ο γυναικάδελφος του υπουργού τον σύστηνε παντού σαν ένθερμο υποστηρικτή του κόμματος και "ακραίφνη εθνικόφρονα".

Κι όλα πήγαιναν ντρέτα ως τη μέρα που ο γιος του Βλαδίμηρος πήγε φαντάρος κι έβαλε τα "μέσα" ο πατέρας του να τον στείλουν στη σχολή Δοκίμων. Πώς βγήκαν στην επιφάνεια οι "νεανικές του επιπολαιότητες" δεν έμαθε· τον Βλαδίμηρο πάντως τον "έκοψαν" και κινδύνεψε να τον στείλουν στον "Κολινδρό" ως "εμφορούμενο υπό αντεθνικών φρονημάτων". Τότε τα χρειάστηκε ο Ιωάννης Βαρελτζής και αναγκάστηκε να εξομολογηθεί στον κύριο Τάκη, το γυναικάδελφο του υπουργού, το "νεανικό του αμάρτημα". Κι εκείνος έδειξε κατανόηση, διότι είχε υπόψη του πολλούς που "είχαν παρασυρθεί στο παρελθόν από την αντεθνική προπογάνδα". Χάρη στις ενέργειες του κυρίου Τάκη, ο Βλαδίμηρος υπηρέτησε τη θητεία του ως "γραφεύς" στη "Στρατιωτική Διοίκηση Αθηνών".

Και πάλι χάρη στις ενέργειες του κυρίου Τάκη, μόλις πήρε το απολυτήριό του, διορίστηκε μόνιμος υπάλληλος στο Υπουργείο Εσωτερικών. Η οικογένεια του Ιωάννη Βαρελτζή οφείλει πια αιώνια ευγνωμοσύνη στον κύριο Τάκη, όχι μόνο για την αποκατάσταση του μοναχογιού τους αλλά και γιατί τους απάλλαξε από την "ντροπή" της παλιάς τους σχέσης με τον Βλαδίμηρο Ίλιτς Λένιν.

Εκείνος τους συμβούλευσε να κατασκευάσουν το παραμύθι με τον μακρινό συγγενή της μητέρας του Ιωάννη Βαρελτζή, που ζούσε τάχα στη Ρωσία, μέχρις ότου επικράτησαν οι Μπολσεβίκοι, οπότε αναγκάστηκε ως επικηρυγμένος εχθρός του καθεστώτος να καταφύγει στην Ελλάδα κοντά στους μοναδικούς συγγενείς, που είχε πια στον κόσμο, τους Βαρελτζήδες. Προς τιμής εκείνου του Βλαδίμηρου, που πολέμησε ως αξιωματικός του "λευκού στρατού" τους Μπολσεβίκους, βαφτίστηκε ο γιός τους Βλαδίμηρος!

Τώρα πια ο Ιωάννης Βαρελτζής καθισμένος στην πολυθρόνα του σαλονιού του, κάθε φορά που διηγείται την ιστορία της ονομασίας του Βλαδίμηρου, νιώθει πιολύ περήφανος, καθώς βλέπει στα μάτια των υψηλών επισκεπτών του το θαυμασμό και πολλές φορές την κρυφή τους ζήλεια για τη συγγένεια της οικογένειάς του με τον ήρωα του "λευκού στρατού", τον "πρίγκιπα" Βλαδίμηρο!

BΡΙΣΑΙΩΝ ΧΩΡΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΒΡΙΣΑΣ ΤΟ 1919

(Από το βιβλίο του Γ. Τσαλίκη "Η ΛΕΣΒΟΣ" στο πέρασμα του χρόνου)

Βαφεία: Γδούντος Δημ., Μοσχόβης Αντώνιος, Στέργιος Απόστολος

Εγχώρια προϊόντα - Προμηθευτές: Χατζηαντωνίου Σπύρος

Εδωδιμοπωλεία: Γεωργής Γεώργιος, Καβουρής Χαραλ., Καρράς Ιωάννης, Κουτσαμπάσης Ιωάννης,
Μανώλας Κων/νος, Μαργαρίτης Θεόδωρος, Στρούμπτας Περ.

Ελαιοτριβεία ατμοκίνητα: Αποστολίδης Ιωάννης, Κωλέττης Αθανάσιος

Γιατροί: Νικολαΐδης Ιωάννης, Περρής Ε. Πανογιώτης

Καφενεία: Αθανασίου Ε. Αθαν., Ανδρειώτης Χ. Παναγ., Αποστολής Γ. Απόστολος, Γεωργακής Ι.
Αντώνιος, Διαμαντής Ε. Παναγ., Ζερβός Γ. Δημήτριος, Ζουμπουνέλλης Ευστράτιος, Καφαλούκος Κ.
Ευστρ., Κουκούλας Β. Ιωάν., Κούσκος Γ. Ευστράτιος, Μαργαρίτης Μ. Θεόδωρος, Τσέλεκας Κ. Ιωάννης

Ξενοδοχεία: Μανώλας Εμμ. Ιωάννης, Νικέλης Κ. Θεολόγος

Κουρεία: Ζερβός Ι. Παναγ., Νικολαΐδης Α. Σωκράτης

Πεταλωτήρια: Κρουσταλλιός Παναγ., Μυρμήγγος Παναγ., Σαλβαράς Κ.

Ραφεία: Ισκελής Ι. Βασιλείος

Σαγματοποιεία: Κουνής Βασιλείος

Σιδηρουργεία: Κόντος Κ. Εμμανουήλ

Υποδηματοποιεία: Γδούντος Γ. Δημήτριος, Διαμαντής Ν. Γεώργιος, Κικιρής Κ. Νικόλαος, Πούλος Σ.
Γεώργιος

Υφασματέμποροι: Παρασκευάς Παναγιώτης

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΡΙΣΑΓΩΤΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

του Στ. Παρασκευά

Ψάχνοντας ένα βαλιτσάκι με παλιές οικογενειακές φωτογραφίες βρήκα και μια φωτογραφία από
τη διοδολογία στη Ζωοδόχο Πηγή της Αθήνας το 1960, του πρώτου Συλλόγου Βρισαγωτών Αθήνας με
την επωνυμία: ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΛΕΣΒΙΩΝ ΒΡΙΣΑΣ "ΖΩΟΔΟΧΟΣ ΠΗΓΗ". (Βλέπε φωτό οπισθοφύλλου)

Στη φωτογραφία των μελών του Συλλόγου που ποζάρουν στα σκαλιά της εισόδου της εκκλησίας,
αναγνωρίζω και τον εαυτό μου με κοντό παντελονάκι, μαζί με πολλούς άλλους συγχωριανούς μας,
που δεν υπάρχουν πια στη ζωή. Αυτή ήταν η πρώτη μου... συλλογική παρουσία.

Ρώτησα κι έμαθα ότι ένας από τους πρωτοστάτες της ίδρυσης εκείνου του Συλλόγου ήταν και ο
κ. Γιάννης Αξιωτάκης, ο οποίος ευχαρίστως θέλησε να αναφερθεί στην ίδρυση και την ολιγόχρονη
δράση του Συλλόγου "Ζωοδόχος Πηγή".

Μου είπε, λοιπόν, ο κ. Αξιωτάκης:

"Μετά το τέλος του Παγκόσμιου Πολέμου και στη συνέχεια του Εμφυλίου άρχισε η μεγάλη
μετανάστευση από τη Λέσβο στην Αθήνα. Στο χωριό μας ξεκίνησε κάπως αργότερα απ' ότι στα άλλα

χωριά. Σαν τα χελιδόνια που αποδήμησαν και ο υποφαινόμενος.

Όταν ήρθαμε στην Αθήνα η σκέψη μας και ο νόστος της ξενητιάς ήταν στο χωριό μας, στις οικογένειες μας, στους γονείς μας που έμειναν πίσω:

Σαν εντευκτήριο είχαμε ένα μικρό καφενεδάκι, κάτω από τη σκάλα ενός μεγάρου στην οδό Κάνιγγος, του αείμνηστου Μιχάλη Τσικνόπουλου. Από εκεί περνούσαμε όλοι για να δούμε κάποιον πατριώτη ή τους ταχυδρόμους μας, τους αείμνηστους Χαρόλαμπο Καπτανί και Γιάννη Κωστάκα, να μάθουμε νέα από το χωριό μας, να πάρουμε ή να στείλουμε κάποιο δέμα.

Στο καφενεδάκι έρχονταν και περαστικοί πατριώτες που έφθαναν απ' το χωριό, για να δουν κι αυτοί και να μάθουν για τους ξενιτεμένους.

Την εποχή εκείνη δύο παλιοί συμπατριώτες - παλιές καραβάνες όπως τους λέγαμε - ο Γ. Μαργαρίτης, απόστρατος αξιωματικός και ο Δημήτρης Παπαγεωργίου προσπάθουσαν να δημιουργήσουν έναν Οικοδομικό Συνεταισμό, προσπάθεια η οποία μάλλον απότυχε, διότι όλοι είχαμε σαν πρώτο μέλημά μας την επιβίωση, την έλευση των οικογενειών μας και την εξεύρεση εργασίας. Ο νόστος όμως και η αγάπη για το χωριό μας και η συμπάθεια προς τους πατριώτες μας ήταν μεγάλη, έτσι εγεννήθηκε η σκέψη να δημιουργηθεί ένας Σύλλογος, για τον οποίον όλοι συμφωνήσαμε, άλλωστε όλοι οι Λέσβιοι δημιουργούσαν τους δικούς τους Συλλόγους. Ο υποφαινόμενος με την προτροπή του αείμνηστου φίλου Σωκράτη Μανώλα, δέχτηκα τη συμμετοχή στα ιδρυτικά μέλη, για να χρισθώ στη συνέχεια Πρόεδρος με Γενικό Γραμματέα το Σωκράτη Μανώλα και άλλους συγχωριανούς ως μέλη της Διοικούσας Επιτροπής.

Μετά από ορισμένο χρονικό διάστημα αποσυρόμενοι οι πιο πολλοί λόγω επαγγελματικών υποχρεώσεων και άλλοι λόγω οικονομικών δυσκολιών δεν κατέστη δυνατή η συνέχιση του τότε Συλλόγου και ως εκ τούτου επήλθε από μόνος του ο μαρασμός."

Ο αυθεντικότερος κατασκευαστής του "Ιούδα" Μήτος Παπαδόπουλος επί το έργον!
Φωτ. Αρχείο Παν. Παπαδοπούλου.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ - ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ

ΑΡΧΑΙΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΣΤΗ ΒΡΙΣΑΓΩΤΙΚΗ ΝΤΟΠΙΟΛΑΛΙΑ

του Βασ. Ψαριανού

ρουπάτσ < ρουπάκι < ρωπάκιον υποκορ. ρώπαξ: είδος χαμηλής βελανιδιάς
τσιτσηδ' < κηκίδι < κηκίδιον υποκορ. κηκίς: ο καρπός του κυπαρισσιού, άγουρος καρπός
γιώνου < γιώνω < ιώνω από το ίδιο (σκουριά): σκουριάζω
κουλουκάτσ < κολοκάσιον: είδος λαχανικού
μελαγγας < μελάγγαιος ή μελάγγειος (μέλας + γη): έδαφος με μαύρο χώμα
ουργιάζου < ουριάζω από το ούριος (κλούβιος): κλουβιάζω
σπαργώνω < σπαργώ: γεμίζουν οι μαστοί από γάλα
ακρίθαρμα < κρίταμον ή κρίθαμον < κρίθμον: είδος φυτού που φύεται σε πετρώδη, παραθαλάσσια
εδάφη (τρώγεται τουρσί)
ιλμάτς < λιμάκι < λιμάζω < λιμώττω: λιμασμένος, ψόφιος από την πείνα
πλίθους < πλίνθος: άψητο τούβλο
αυκάδα < καυκάδα < καύκα < καύκη: θαλάσσιο όστρακο
πιτσλός < πιτσυλός < πιτσυλίζω < πιτυλίζω < πίτυλος: ο γεμάτος πιτσίλες, φακίδες, στίγματα του
δέρματος
ψχός < των ψυχών
πουρτσέλα < προσκέλα < προς + σκέλη: τούμπα προς τα σκέλη
μπυώνου < εμπυώ (εν + πύον): πιάνω έμπυον, πύον
βουλάζω < βωλάζω < βώλος: σπάζω βώλους στην οργωμένη γη, βωλοδέρνω
γλέχουμι < γλέχομαι < γλίχομαι: ορέγομαι, επιθυμώ να φάω κάτι
Ψιακώνω < ψιακή (δηλητήριο): δηλητηριάζω
αλσάχν' < αλισάχνη < ολός όχνη (όχνη της θάλασσας): λεπτό στρώμα αλατιού στις λακούβες των
βράχων που κρατούν θαλασσόνερο
σειριά < σειρά (καταγωγή, γενεαλογία): λόγοι σχετικοί με τη γενιά, την καταγωγή αλλά και λόγοι που
κρατούν επί ώρα χωρίς καμιά αξία, κουβέντες του καφενείου
πστάλ' < ψητάλι < ψήνω: ξερό σύκο
αμπουλάδα < εμβολάδα < εν + βάλλω: φυτευτή ελιά
μ(ι)σκάρ < μουσκάρι < λατιν. Muscarium (amanites muscaria): είδος μανιταριού
ξιματώ < εκ-ματώ εκματίζω < εκ + μάτι: βγάζω τα μάτια από τα κουκιά
κουκουρόβλους < κοκόροβος: μαύρο ρόβι (όροβος)

ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΟΥΝ ΟΙ ΦΡΑΣΕΙΣ

του Βασ. Ψαριανού

- χαμένο ρηγάτο (χαμένο βασίλειο) μεταφ. απολωλός πρόβατο, ανυπόληπτο πρόσωπο
- ούλου μπάμια τσι μπιγλέρ: (άγνωστης προέλευσης): ήταν όλοι του ίδιου φυράματος, ενάς κι ένας
- χώρσαν τα τσανάκια τους: (χώρισαν τα πιάτα τους, δεν τρώνε από το ίδιο πιάτο): διέλυσαν τη συνεργασία τους
- άλλου βαρέλ' μι τσ' κουλιοί (άλλο βαρέλι με παστωμένους κολιούς, ίδιο με το πρώτο): μια από τα ίδια!
- Θα πάρεις μια πουρδουπλάδα μι τα κότσινα πουδάρια (θα πάρεις μια πορδο-πουλάδα με τα κόκκινα ποδάρια) (λογοπαίγνιο): θα πάρεις ένα τίποτα

- Ουρθουφλιά έχς; (ορθοτυφλιά, τύφλωση ορνίθων: ασθένεια που προσβάλλει τις όρνιθες): στραβομάρα έχεις;
- Τουν δώσαν τα πασσαπόρτια τ' ή πήρε τα πασσαπόρτια τ' (του δώσανε το passaporto (ιταλ.): διαβατήριο): τον διώξανε
- Του παβέντου που 'παθι (το παβέντο< ιταλ. pavento: φόβος): τη λαχτάρα που πέρασε, την τρομάρα που πήρε
- Να γιν' τούμπανου (ας γίνει τύμπανο: ας κάνουν το τομάρι του τύμπανο ή ας ψοφήσει): δε με νοιάζει τι θα γίνει, αδιαφορώ
- Τα βρήκε σπόρκα: (ιταλ. sporco: βρώμικος, αισχρός): τα βρήκε άσχημα, δύσκολα
- Είνι μαγκουμένους (μαγγωμένος: αυτός που βρίσκεται σφιγμένος από το μάγγανο): βρίσκεται σε δύσκολη οικονομική θέση
- Άρπα τουν έναν, χτύπα τουν άλλουν: είναι όλοι τους της ίδιας (κακής) ποιότητας
- Ούτι κλαί ούτι γιλά (ούτε κλαίει ούτε γελάει: δεν είναι ούτε δυστυχισμένος ούτε ευτυχισμένος): τα πράγματα είναι μέτρια, η κατάσταση δεν είναι ούτε για κλάμματα ούτε για γέλια
- Μας καν' τουν καμπουρντάν (άγνωστης προέλευσης): μας κάνει τον... καμπόσον, το μάγκα ή τον παλικαρά
- Είνι μαμουρίδ(ι) (πιθανώς από το τουρκ. mamur: αυτός που βρίσκεται σε ακμή, ευημερεί): είναι δραστήριος, ικανός και δημιουργικός
- Αλάι-μαλάγ' (τουρκ. Alay malay: φύρδην μίγδην): όλοι μαζί ανακατωμένοι
- Γύρσα του ταρταλίκ' (ταρταλίκι από το τουρκ. ortalıç: περίγυρος, η ορατή επιφάνεια της γης): γύρισα όλη την περιοχή, μεγάλη έκταση γης
- Μαζεύ' υπουργαφές (μαζεύει υπογραφές, ετοιμάζεται να αναχωρήσει): είναι ετοιμοθάνατος, πνέει τα λοίσθια
- Θυμάτι παλιού 'ρανού χαλάσματα (θυμάται από τότε που χάλασε ο παλιός ουρανός και έγινε ο καινούριος): θυμάται πράγματα που έγιναν πολύ παλιά
- Όταν ο ουρανός ήταν χαμηλός τσι τον τσιμπούσαν οι όρθις (όταν ο ουρανός ήταν χαμηλός και τον έφταναν οι κότες και τον τσιμπούσαν): τότε που τα πράγματα ήταν εύκολα
- Φλούδ' δεν τουν άφσι (δεν του άφησε φλούδι): του έμοιασε και στην παραμικρή λεπτομέρεια
- Έφτασι η μούρη τ' στουν καθρέφτ' (κοιτάχτηκε στον καθρέφτη και συνειδητοποίησε ότι έγινε άντρας ή γυναίκα): άρχισε να γαμπρίζει
- Μ'σα τσι μ'σουκούτιλα (μισά και μισοκούτελα): μισοτελειωμένα, ατελής εργασία, προχειρότητες
- Βάζ φτιλια, φτ(ι)λιές: (βάζει φυτιλια ή φυτιλιές για να βάζει φωτιά στην πυρίτιδα): εξερεθίζει, υποκινεί
- Άμα τουν ξαναδείς γράφτουν (η φράση προήλθε από το παλιότερο σύστημα εκπαίδευσης όπου ο πρωτόσχολος έγραφε στον πίνακα για τιμωρία τους άτακτους, οι οποίοι όμως δεν ξαναπατούσαν στο σχολείο): δεν πρόκειται να ξαναεμφανιστεί
- Τα κρέμασε στην αχλάδα: (εννοεί ότι κρέμασε το τρουβάδι με τα σχολικά εφόδια, πλάκα, βιβλία κ.λ.π.): τα παράτησε, εγκατέλειψε τις σπουδές του
- Φιλ' σι κατουρμένες πουδιές (φιλήσεις κατουρμένες ποδιές: από την εποχή που συνήθιζαν να πέφτουν στα γόνατα και ν' ασπάζονται τον ποδόγυρο, τη λιγδιασμένη άκρη του φορέματος που έφτανε ως κάτω στη φτέρνα): υποχρεώθηκε να ταπεινωθεί και να παρακαλέσει κάποιους για να τον βοηθήσουν
- Σνιάμινους, κουνιάμινους < σεινάμενος, κουνιάμενος, σειόμενος, κουνιούμενος: αυτός που σειέται και λυγιέται

Η σειρά "ΤΕΛΟΣ ΕΠΟΧΗΣ" της Βαρβάρας Σκιά μετατίθεται για το επόμενο τεύχος

Κουβεντιάζοντας με τη νεολαία

Δυο αποτυχημένες προσπάθειες "συνάντησης" με τη νεολαία μας. Η νεολαία του χωριού μας δεν ανταποκρίθηκε στο κάλεσμά μας. Και 'δω που τα λέμε γιατί ν' ανταποκριθεί;

Αυτοί γεννήθηκαν σε μιαν άλλην εποχή, ανατράφηκαν και ζουν σ' ένα άλλο περιβάλλον, πολύ διαφορετικό απ' το δικό μας, έχουν τα δικά τους βιώματα, τους δικούς τους στόχους και τις δικές τους αγωνίες.

Εμείς ερχόμαστε από το παρελθόν, εκείνοι έρχονται από το μέλλον. Ήρθαν μόνο δυο παιδιά. Συζητήσαμε μαζί τους με ειλικρίνεια. Τους μιλήσαμε για την ανάγκη της ανανέωσης και της συνέχειας του Συλλόγου μας, για τους στόχους μας, τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η γενέτειρά μας, για την ανάγκη της συνεργασίας όλων των Βρισαγωτών...

Μας μίλησαν κι αυτοί με ειλικρίνεια. Μας είπαν για το χάσμα που υπάρχει ανάμεσα στο δικό μας τρόπο σκέψης και το δικό τους. Ο λόγος της "συνάντησης" των νέων με τις παλιότερες γενιές δεν είναι "διδακτός". η προσέγγιση θα γίνει βήμα - βήμα, θ' απαιτηθεί χρόνος για να συνειδητοποιηθεί ότι πρέπει και μπορούμε να συνεργαστούμε για κάποια πράγματα που μας ενώνουν.

Είναι δύσκολο να συζητάς με τους σημερινός νέους· πρέπει πρώτα να μάθεις να τους ακούς, έτοιμος να προσχωρήσεις στη δική τους "αλήθεια", αν αποδειχτεί ισχυρότερη· αλλιώς η κάθε γενιά θα ζει στη δικιά της "όχθη", αδύναμη να τιθασσεύσει τα ορμητικά νερά του ποταμού, που κυλούν ανάμεσά τους και φεύγουν ανεκμετάλλευτα.

Εκδρομή στον Άγιο Φωκά της νεολαίας του 1950: Μ. Καφαλούκου, Γραμ. Γεωργέλη, Αθαν. Τσαγκαρή, Μ. Τσαγκαρή, Ελ. Κώσση, Μυρσ. Κώσση, Εριφ. Κρουσταλιού, Κατ. Αναγνώστου, Πάνος Κρουσταλιός, Κ. Αναγνώστου, Παν. Διαμαντής, Παν. Γεωργέλης. Φωτ. Αρχείο Μυρσίνης Μαργαρίτη

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ Γεροία

του Λεσβιθέου

Κάθε στιγμή που ζεις είναι μοναδική·
ζήσε την λοιπόν όσο πιο γεμάτα μπορείς.

Σας άνθρωπος έχεις μονάχα μια ζωή να ζήσεις,
μην την ξοδεύεις λοιπόν σε τιποτένια πράγματα
και σταμάτα επιτέλους "να γλύφεις τη λίμα".

Άδικα ψάχνεις μες στα πολλά να βρεις την ευτυχία·
το ένα ή το λίγο αν δυνατά το ζήσεις,
αρκεί για να γεμίσεις για πάντα τη ζωή σου.

Όσο όμοιος είσαι με τους άλλους ανθρώπους,
άλλο τόσο είσαι και ξεχωριστός,
γι' αυτό κοίτα να είσαι πάντα ο εαυτός σου.

Στη γη δε θα ξαναγυρίσεις· φρόντισε λοιπόν
να μείνει κάπι από το πέρασμά σου·
να το θυμούνται όμως σαν ευλογία κι όχι σαν κατάρα.

Η ΓΩΝΙΑ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΜΑΣ ΦΙΛΩΝ

(παιχνίδια - αινίγματα - λογοπαίγνια & γλωσσοδέτες - παροιμίες - τραγούδια - κατασκευές)

Λαϊκά ομαδικά παιχνίδια:

α) Η μηλίτσα

Ένα παιδί που κάνει τη μάνα του παιχνιδιού απλώνει το χέρι με ανοιχτή την παλάμη του. Τα άλλα παιδιά βάζουν από ένα δάχτυλό τους όρθιο, κάτω από την παλάμη της μάνας. Με το ρυθμό τού τραγουδιού, που όλο και γίνεται πιο αργός, η μάνα με το άλλο χέρι της χαιδεύει το επάνω μέρος της προτεταμένης παλάμης της και με την τελευταία φράση του τραγουδιού κλείνει απότομα την παλάμη της και συλλαμβάνει το δάχτυλο του παιδιού που δεν προφταίνει να το τραβήξει.

Μέλι, μηλίτσα
και κατρακυλίτσα
κάτου στα πράσσα
τον λαγόν επιάσαν
και τον εκρεμάσαν
πα 'να φα...
πα 'να πιει...

Τσάκα το καλό το πλι

Παραλλαγή:
Βιρβιρίτσα Ρίτσα
ποιό άλογο θα πιάσω;
ή τον μπάλιο
ή τον γρίβα
ή την κόκκινη φοράδα

β) Η μέλισσα

Δυο παιδιά που στέκονται αντικρυστά σηκώνουν τα χέρια τους ψηλά και χτυπούν τις παλάμες τους το ένα του άλλου, ρυθμικά, τραγουδώντας το παρακάτω τραγούδι:

Περνά, περνά η μέλισσα
με τα μελισσόπουλα
και με τα παιδόπουλα.

Μια του κλέφτη, δυο του κλέφτη
τρεις και το μαγκώσαμε!

Ενώ τα άλλα παιδιά περνούν κάτω από την καμάρα, που κάνουν τα χέρια των δυο πρώτων παιδιών, με το τέλος του τραγουδιού τα δυο παιδιά κατεβάζουν τα χέρια και πιάνουν ένα παιδί το οποίο και βγάζουν από το παιχνίδι. Έτσι συνεχίζεται το παιχνίδι μέχρι να βγουν όλα τα παιδιά από το παιχνίδι.

Λεσβιακά δημοτικά τραγούδια (παιδικά)

α) Αποκριάτικα

Τα τραγουδούν τα παιδιά στις Απόκριες.

Απόψι είν' Απουκριγιά
μι κάκνις τσι μι πουύλις
τσι' αύριου Σαρακοστή
μι κτσια τσι μι φασούλις

Παραλλαγή:

Απόψι εινί Απουκριγιά
που τρων' τα μακαρόνια

μι τα χρυσά πηρόνια
αύριου Σαρακοστή
που τρων ίλιες μι του ψουμί.

β) του ήλιου
Το τραγουδούν τα παιδιά όταν είναι συννεφιά
για να βγει ο ήλιος.

Ήλιε μου, παρήλιε μου
το' Άγιε Κωνσταντίνε μου,
βγάλι τα μαύρα σου
τοι βάλε τα χρυσά σου
το' άναψι τα καντήλια σου
να φέξ' η ακέλησιά σου.

Νιώσματα της Λέσβου:

Στου δώμα μας
στου δώμα σας
καρύδια απλωμένα
σηκώνουμι κάθι πουρνό
τα βρίσκου μαζουμένα.
Τι είναι;
(τ' αστέρια του ουρανού!)

Βαρύτερο απ' το σίδερο
γλυκότερο απ' το μέλι
μηδέ στο χέρι πιάνεται
μηδέ στο ζύγι μπαίνει.
Τι είναι;
(ο ύπνος!)

Παροιμίες της Λέσβου:
Κάθε ψεύτης έχει και το μάρτυρά του.

Δώδεκα Αποστόλ' ήνταν, καθένας τουν πόνου
τ' είχι.

Ο γέρος κι αν στολίζεται σ' ανήφορο
γνωρίζεται.

Γλωσσοδέτες

Κούπα ξικαπακουτή, κούτα ξικαπακουμένη.

Τζίτζιρας στο τζιτζιρέ
τζιτζιροτζιτζιρίζεται.

Πειράγματα

Τα παιδιά κρεμάν στην πλάτη ενός άλλου
παιδιού ένα κουρέλι ή ένα χαρτί, χωρίς να τους
πάρει ειδηση το παιδί και τραγουδούν χωρίς να
κοιτάζουν το παιδί που έχει στην πλάτη του το
κουρέλι ή το χαρτί, το οποίο ανυποψίαστο
τραγουδά μαζί τους:

Γάιδαρους φουρεί σαμάρ'
τσ' ε ντου νιώνει να του βγάλ'.

Σπαζοκεφαλιές

Ένας βαρκάρης πρέπει να περάσει στην
αντίπερα όχθη μιας λίμνης ένα αρνί, ένα λύκο κι
ένα δεμάτι χορτάρι· η βάρκα του όμως χωράει
τον ίδιο κι ένα ακόμα από τα τρία που πρέπει να
μεταφέρει.

Πώς θα τα μεταφέρει έτσι ώστε ο λύκος
να μείνει μόνος με τ' αρνί, οπότε μπορεί να το
φάει, ούτε το αρνί μόνο του με το χορτάρι;
(η λύση στο επόμενο)

Κατασκευές. Η κοτούλα

Υλικά:

Ένα κομμάτι από καρούλι υφάσματος ή χαρτιού

υγείας

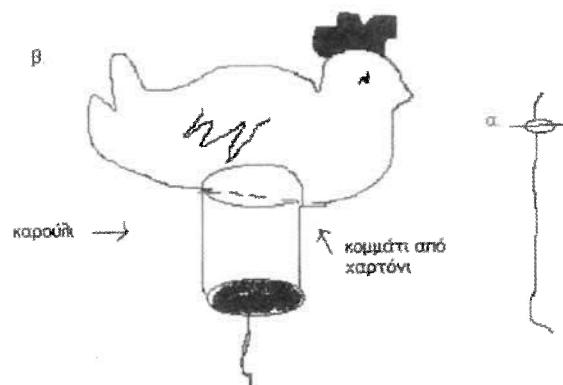
Ένα χαρτόνι

Σπάγγο

Ένα λεπτό ξυλαράκι ή οδοντογλυφίδα

Χρώματα

Ένα κομμάτι από ρετσίνι

Οδηγίες:

Κόψε το καρούλι έτσι ώστε να σχηματιστεί κύλινδρος ύψους 4 πτερίπου εκ. Στη μια βάση του κυλίνδρου δημιουργησε δυο αντικρυστές εγκοπές με βάθος 1 εκ. Στην άλλη βάση του κόλλησε ένα στρογγυλό κομμάτι από χαρτόνι με μια μικρή τρύπα στο κέντρο του. Από την τρύπα αυτή πέρασε τον σπάγγο και στερέωσέ τον με τη βοήθεια ενός σπίρτου ή λεπτού ξύλου, όπως δείχνει η εικόνα. Σε ένα κομμάτι από χοντρό χαρτόνι σχεδίασε μια κοτούλα. Κόψε την γύρω - γύρω και χρωμάτισέ την και από τις δυο πλευρές. Στερέωσέ την στον κύλινδρο τοποθετώντας την μέσα στις δυο εγκοπές. Με το ένα χέρι σου κράτα τον κύλινδρο και με το άλλο τρίψε το ρετσίνι πάνω στον σπάγγο με φορά από πάνω προς τα κάτω

ΦΟΙΒΟΣ ΚΑΙ ΑΘΗΝΑ

Ο Φοίβος και η Αθηνά είναι οι δυο Μασκότ των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004.

Ο Φοίβος και η Αθηνά είναι δυο σημερινά παιδιά, δυο αδέλφια. Όπως όμως η έμπνευσή τους ήρθε από μια αρχαία Ελληνική κούκλα, έτσι και τα ονόματά τους συνδέονται με την αρχαία Ελλάδα.

Το αγόρι έχει το όνομα του μυθικού θεού του Ολύμπου Απόλλωνα - Φοίβου, θεού του φωτός και της μουσικής. Και το κορίτσι το όνομα της Αθηνάς, αδελφής του Φοίβου και θεάς της Σοφίας, προστάτιδας της πόλης των Αθηνών.

Μ' αυτόν τον τρόπο ο Φοίβος και η Αθηνά συμβολίζουν με την παρουσία τους τον άρρηκτο δεσμό που έχει η Ελληνική ιστορία με τους σύγχρονους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Ταυτόχρονα, ο Φοίβος και η Αθηνά φέρουν μαζί τους όλες τις αξίες που πρεσβεύει το Ολυμπιακό Ιδεώδες.

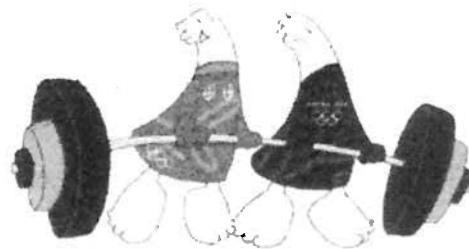
Ο Φοίβος και η Αθηνά είναι δυο παιδιά, απλά και χαρούμενα, γεμάτα ζωντάνια και δημιουργικότητα. Δυο παιδιά έτοιμα για χαριτωμένες "σκανδαλιές", έτοιμα όμως και για να μας δείξουν το δρόμο της συμμετοχής στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004.

Ο Φοίβος και η Αθηνά, με την απλότητα και τη ζωντάνια, που τους διακρίνει, βλέπουν την άθληση σαν παιχνίδι. Κάνουν σκοποβολή... με σημαιάκια, βρίσκουν... νέους τρόπους για την υπερπήδηση των εμποδίων, κωπηλατούν και ανακαλύπτουν και άλλες χρήσεις για τα πόδια τους. Η Αθηνά μαθαίνει στον Φοίβο καταδύσεις, καθώς τον σπρώχνει από τη βατήρα, ασκούνται στο τραμπολίνο, ρίχνουν τα βέλη στο στόχο και αγωνίζονται ως αδέλφια, ως πρεσβευτές της ευγενούς άμιλλας και της ισότητας.

Με το γέλιο τους, με τη φωτεινή παρουσία τους, με την ελευθερία των κινήσεών τους και με τη θέλησή τους να συνεργαστούν και να μείνουν ενωμένοι, ο Φοίβος και η Αθηνά θα είναι πλέον μαζί μας μέχρι τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004.

Καταδύσεις
Diving
Plongeon

Άρση Βαρών

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΒΡΙΣΑΣ

**Διαβάσαμε για τα τόσο σημαντικά και ωραία πράγματα που δημιουργείτε με την καθοδήγηση της δασκάλας σας. Μπράβο σας! Είμαστε όλοι πολύ περήφανοι για σας.
Σας ευχαριστώ για τις ευχές σας**

Βασιλης Ψαριανός

**ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΒΡΙΣΑΓΩΤΩΝ ΑΘΗΝΑΣ**

Αθήνα, 30/1/2003
Υπουργό Αιγαίου
κ. Νίκο Σηφουνάκη

Κύριε Υπουργέ,

Ο Σύλλογος Βρισαγωτών Αθήνας, εδώ και αρκετά χρόνια, έχει αναλάβει την προσπάθεια να ενισχύσει τους δεσμούς των Βρισαγωτών της διασποράς με τη γενέτειρά μας Βρίσα - Λέσβου, να διατηρήσει και να προβάλει τα ιδιαίτερα πολιτισμικά στοιχεία του νησιού μας και συγχρόνως να προωθήσει τις σύγχρονες αντιλήψεις σχετικά με την οικονομία του τόπου μας (αγροτική οικονομία - τουρισμός). Στην προσπάθεια του αυτή κύριο μέσο απότελεί το περιοδικό του Συλλόγου μας ΑΝΤΙΛΑΛΟΣ της ΒΡΙΣΑΣ, το οποίο με την ποικιλή και πλούσια ύλη του έχει κατακτήσει ένα αναγνωστικό κοινό, που υπερβαίνει σήμερα τα όρια της γενέτειράς μας.

Η αυξανόμενη όμως ζήτηση του περιοδικού μας δημιουργεί οικονομικό κόστος, το οποίο, παρά τη δωρεάν προσφορά εργασίας εκ μέρους των συντελεστών της έκδοσης και διακίνησής του, δε μπορεί να καλυφθεί με την οικονομική συνδρομή των μελών του Συλλόγου μας.

Ζητούμε γι' αυτό την οικονομική ενίσχυση του Συλλόγου μας εκ μέρους του Υπουργείου Αιγαίου για να μη διακοπεί η παραπάνω εκδοτική προσπάθειά μας, η οποία, κατά κοινή ομολογία, αποδίδει καρπούς.

Για το Δ.Σ.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΒΑΣ. ΨΑΡΙΑΝΟΣ**

**Ο ΓΕΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΓΕΩΡ. ΤΣΑΤΣΟΣ**

Αθήνα, 30/1/2003

Κύριο Μιχάλη Δερμιτζάκη

Κύριε Καθηγητά,

Με ιδιαίτερη χαρά και ικανοποίηση πληροφορηθήκαμε τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του Π.Δ., με το οποίο ιδρύεται στη γενέτειρά μας Βρίσα Μουσείο Φυσικής Ιστορίας ως παράρτημα του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Μετά τη θετική αυτή εξέλιξη, που είναι αποτέλεσμα των δικών σας προσπαθειών, θέλουμε να σας ευχαριστήσουμε και να σας συγχαρούμε, διότι το όραμά σας - που έγινε και όραμα όλων των Βρισαγωτών - να δημιουργηθεί στο χωριό μας ένα Κέντρο Πολιτισμού - Έρευνας και Εκπαίδευσης με διεθνή εμβέλεια, εισέρχεται πλέον στο δρόμο της υλοποίησής του.

**Με εκτίμηση
Ο πρόεδρος των Βρισαγωτών Αθήνας
Βασίλης Ψαριανός**

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ - ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

- " Ποίηση. Οδυσσέα Ελύτη. Εκδόσεις ΙΚΑΡΟΣ 2002.
Δεκαεφτά ποιητικές συλλογές του μεγάλου Λέσβιου ποιητή συγκεντρωμένες σε ένα τόμο με τον τίτλο "Ποίηση".
- " "Πέρα από τη θύελλα". Τάκη Χατζηαγγώντου. Εκδόσεις Άγκυρα 2002.
Το τελευταίο μυθιστόρημα του Λέσβιου Λογοτέχνη.
- " ΕΝΘΥΜΙΟΝ ΣΑΠΩΝΟΠΟΙΙΑΣ ΛΕΣΒΟΥ. ΛΕΥΚΩΜΑ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΛΙΒΑΝΗ 2002. Συγγραφείς του Λευκώματος: Ευρυδίκη Σιφναίου, Νίκος Σηφουνάκης & Γιάννης Κατσουρίδης.
- " Τα παραμύθια του παππού. Γεωργ. Χρ. Ψωμαδέλλη. Μυτιλήνη 2002.
- " Αναζητώντας τη Βερόνικα. Μυθιστόρημα. Μιχ. Λιαρούτσου. Εκδόσεις "Εντός".
- " Η Κυρά της Σμύρνης. Μυθιστόρημα. Στρούζα - Μαργαρίτη Στάσα. Εκδόσεις "Εντός".
- " Ημερολόγιο: Πλωμάρι & θάλασσα. Ταρσανάδες και καϊκια.
Έκδοση του Πολιτιστικού Συλλόγου Πλωμαρίου "ΤΟ ΠΟΛΙΟΝ" με θαυμάσιες φωτογραφίες από ιδιωτικές συλλογές.
- " ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣΟΥ της Βασιλικής Κουρβανιού.
Έκδοση Δήμου Αγιάσου 2002.
- " Το καθεστώς των νησίδων στο Νοτιοανατολικό Αιγαίο - Η μαρτυρία των πηγών. Κων/νου Σβολόπουλου. (κοινή έκδοση Υπ. Αιγαίου και βιβλιοπωλείον ΕΣΤΙΑΣ. Αθήνα 2002)
- " Λεσβιακό Ημερολόγιο 2003. Αριστείδη Κουτζαμάνη. Μυτιλήνη 2003. (Με πολλές ενδιαφέρουσες εργασίες Λεσβίων συγγραφέων.)

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ

- " CD "Ταξίδι στη βροχή" με μουσική, στίχους και τραγούδι από τον Ακρασιώτη Τάκη Σωτηρχέλη, ερασιτέχνη μουσικό, στιχουργό και τραγουδιστή, φίλο και συνεργάτη στην Ένωση Συντοπίτικων Συλλόγων της Νότιας Λέσβου.
- " Καινούρια έργα της παρουσίασε στην Αίθουσα Τέχνης Σκουφά στην Αθήνα από 10 - 30 Απριλίου η γνωστή Πετριανή ζωγράφος κ. Νίκη Ελευθεριάδη.
- " CD με 10 τραγούδια από την ποιητική συλλογή "Μπλε" της Ρηγιώς Παπανικόλα σε μουσική Μιχ. Γρηγορίου. Τα τραγούδια ερμηνεύουν η Μαρ. Φαραντούρη, η Σαβίνα Γιαννάτου και ο Τάσος Χριστογιαννόπουλος.

KOINΩΝΙΚΑ

EKEINOI ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

Απεβίωσαν στην Αθήνα - Αττική

1. Γδούντος Δημοσθένης Εμμ. (Μέγαρα 2/8/2002)
2. Σάμιος Ξενοφών Εμμ (Αθήνα 9/11/2002)
3. Σαμούχου Μαίρη (Αθήνα)
4. Αναστασίου Αφροδίτη (πέθανε στη Βρίσα, κηδεύτηκε στην Αθήνα)

Παναγιώτης (Νότης Παναγιώτου)

Έφυγε ένας αγωνιστής εκπαιδευτικός, σχολικός σύμβουλος, τέως Δήμαρχος Μυτιλήνης. Ήταν ο πατέρας της γνωριστής του Παναγιώτη Παναγιώτου. Τότε που ο αγώνας δεν ήταν ούτε εκ του ασφαλούς ούτε "αδάπτανος".

Καλό σου ταξίδι, Νότη. Θα είναι πάντως μεγάλη τιμή για μένα που ανταμώσαμε κάποτε και μοιραστήκαμε το όραμα για μια παιδεία σύγχρονη και δημοκρατική.

4-5-2003

Βασίλης Ψαριανός

Απεβίωσαν στη Βρίσα

- 1) Καραϊσκος Κων/νος 7/1/2003
- 2) Γεωργαντής Ευστράτιος 29/1/2003
- 4) Πορτογλής Γεώργιος 6/3/2003
- 3) Βασίλενας Ευστράτιος 29/1/2003
- 5) Κανέλου Μυρσίνη 15/5/2003

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ 2003 (Βρίσα)

- Η Σαπφώ Κατσιγίνη του Ευτρατίου και ο Δημήτριος Ζαφειρίου απέκτησαν μια κόρη στις 17/4/2003
- Η Ματαρέλλη Παναγιώτα του Προκοπίου και ο Γεώργιος Κούτσικος του Ευτρατίου απέκτησαν μια κόρη στις 10/5/2003

Τα θερμά μας συλλυπητήρια

ΓΑΜΟΙ 2003

- Ο Χρήστος Μανωλάκας του Θεοδώρου και η Μαρία Παππά του Παναγιώτη 4/1/2003
- Ο Αριστείδης Γεωργακής του Δημητρίου και η Μαρία Χαβουτσιώτη του Λάμπρου 30/4/2003

ΒΑΦΤΙΣΕΙΣ 2003 (Βρίσα)

- Ο Πανασεληνάς Γαβριήλ του Στυλιανού και η Άννα Νικέλλη του Δημητρίου βάφτισαν τον γιο τους στις 4/5/2003 και τον ονόμασαν Δημήτριο. Νονός ο Αποστολής Απόστολος.

Ευχόμαστε κάθε ευτυχία

Αποχαιρετιστήριο στην ΑΡΓΥΡΩ

Τέλος Αυγούστου. Τέλος διακοπών. Το πλοίο έπιανε Πειραιά και μεις αγουροξυπνημένοι κι άκεφοι κοιτάγαμε τους καπνούς από τις βιομηχανίες.

"Αφήσαμε τα Βατερά για να ξανάρθουμε στα ντουμάνια", είπες πικρά.

Τώρα...

Βρήκες τον παράδεισο που ήθελες.

Βρήκες τα "Βατερά" σου.

Να μας θυμάσαι εκεί, Αργυρώ, όπως και μεις θα σε θυμόμαστε.

Η παρέα που άφησες πίσω

***Η Οικογένεια Μανώλη Αναστασίου ευχαριστεί όλους
τους συγχωριανούς που συμμετείχαν στο βαρύ πένθος τους.***

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ - ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ - ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ 2003			
		Αναγνώστου Κώστας	E 15
		Αναγνώστου Μαίρη	E 15
Σαλβαράς Γιάννης (Αμερική)	E 20	Μώλ Σταυρούλα	E 20
Μωρασκέλη Τασούλα	E 30	Κρουσταλλιός Πάνος	E 15
Κατερίνα Πρόκου	E 15	Παπαπαναγιώτου Παναγιώτης	E 15
Χιωτέλλης Κων/νος	E 50	Βάσσος Μιχάλης	E 15
Κανέλλος Γεώργιος	E 30	Τσαμουράς Βασίλειος	E 15
Αβαγιάννη - Βακονδίου Ελπινίκη	E 20	Γεωργακής Δημήτριος	E 15
Μαργαρίτη Μυρσίνη	E 25	Μανώλα Ευστρατία	E 20
Μαργαρίτης Παναγιώτης	E 25	Καπίρη Μαρία	E 15
Ψαλτήρα Έλλη	E 150	Καπίρης Ανδρέας	E 15
Τσαιμιουράς Αντώνιος	E 15	Καρβουνιέρη Μυρσίνη	E 20
Χαντζηαντωνίου Γεώργιος	E 15	Περρής Ιωάννης	E 15
Κουρουβακάλη - Βερβάτη Μυρσίνη	E 15	Περρή Κατερίνα	E 15
Καρτέρη Ιωάννα	E 15	Γεωργαρέλλης Γεώργιος	E 20
Ραφτέλλης Κυριάκος	E 15	Νικέλλης Ευστράτιος	E 15
Καραβοκύρη - Ζούζουλα Βάσω	E 30	Παρασκευάς Ευστάθιος	E 20

Ευχαριστούμε το συγχωριανό μας Απόστολο Βογιατζή για τις ενέργειές του να ενισχυθεί οικονομικά ο σύλλογός μας προκειμένου να προχωρήσει στην έκδοση του ΛΕΣΒΙΑΚΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

Τσέλεκας Δημήτριος	E 15	Μωρασκέλη - Βουβουλή Αναστασία	E 15
Τσέλεκα Ειρήνη	E 15	Νικέλλη Σαπφώ	E 50
Καβρουδάκη - Τσέλεκα Μαρία	E 15	Τσέλεκα Μαρία	E 15
Ευθυμιάδη - Τσέλεκα Ευμ.	E 15	Καρτέρης Ανδρέας	E 20
Τσουμά Ειρήνη	E 15	Βάσσος Μαρίνος	E 20
Τσουμά - Λιαρέλλη Μυρσίνη	E 15	Κακάμπουρας Σταύρος	E 20
Παπαδοπούλου Μυρσίνη	E 15	Ζερβός Κων/νος	E 20
Βερβάτης Γεώργιος	E 15	Καβρός Ευάγγελος	E 25
Βερβάτη Ελένη	E 15	Καβρού Αριάδνη	E 25
Βερβάτη Μαρία	E 15	Χαραλαμπίδη - Συκάκη Μύρτα	E 25
Παπαδοπούλου - Σκορδίλη Παναγιώτα	E 15	Ανώνυμος	E 50
Σαμίου - Βακάκη Ειρήνη	E 15	Ψαλτήρα Έλλη	E 20
Νικέλλης Θεολόγος	E 15	Σιγιώργης Δημήτριος	E 15
Καραβοκύρης Θεμιστοκλής	E 15	Καλαντζής Κων/νος	E 20
Κουνή - Λουκέρη Ειρήνη	E 15	Ποδηματή Μαρία	E 15
Μαργαρίτης Γεώργιος	E 20	Ποδηματής Ευστράτιος	E 50
Κώστας Κων/νος	E 30	Διάφοροι φίλοι - συγχωριανοί	E 50
Ευαγγελινός Ευστράτιος	E 20	Εύα & Αθανάσιος Νικέλλης	E 50
Γιανέλλης Γεώργιος	E 15	Ευαγγελινού Μαρίτσα	E 20
Γιανέλλη - Κόλλια Σαπφώ	E 15	Μπενή Πόπη	E 15
Γιανέλλη - Κουρμαδά Ευστρατία	E 15	Καρατζάνου Ελπινίκη	E 15
Ευαγγελινός Τρύφων	E 15	Καρτέρη Αναστασία	E 15
Κατάκος Γεώργιος	E 15	Ψαριανός Βασιλής	E 15
Γεωργακή Μαρία	E 15	Σκιά Βαρβάρα	E 15
Γεωργακή Σοφία	E 15	Σκιά Κατερίνα	E 15
Καλπακτοής Κων/νος	E 15	Πανσεληνάς Ευστράτιος	E 15
Μαργαρίτη - Παγωτέλη Φρόσω	E 15	Προκοπίου Στρατής	E 15
Βουβουλής Άγγελος	E 15	Κοτσαμπάσης Μανώλης	E 15
Βουβουλής Φώτης	E 15		

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

Αναγνώσου Αλέξανδρος	E20
στη μνήμη των αποθανάντων μελών του	
Συλλόγου μας	
Πετράς Γεώργιος	E 50
στη μνήμη του πατέρα του Κωνσταντίνου	
Τασούλα - Φώτης -	
Άγγελος Βουβουλής	E 20
στη μνήμη Άννας Μπαλή	
Χαραλαμπίδη - Συκάκη Μύρτα	E 60
στη μνήμη των γονιών Αντώνη και Μαρίας	

Σιγιώργης Δημήτριος	E 15
στη μνήμη Αφροδίτης Κουλαρά	
Παπάνης Παναγιώτης	E 100
στη μνήμη του πατέρα του Ιωάννη	
Πετρά - Γιαννάκα Ειρήνη	E 50
στη μνήμη των γονέων Σταύρου και Μυρσίνης	
Διαμαντή Ειρήνη	E 50
στη μνήμη του πατέρα της Πανογιώτη	
Εις μνήμην Μαίρης Σαμούχου (αντί στεφάνου)	
Χιωτέλης Κων/νος	E 50
Μαργαρίτη Μυρσίνη	E 10

Παντάκα Δάφνη	E 10	Αϊβαλιώτη - Καπίρη Μαρία	E 20
Ευαγγελινού Εριφύλη	E 10	Ανώνυμη	E 20
Καρβουνιέρη Μυρσίνη	E 10	Κούσκος Παναγιώτης	E 20
Τσέλεκα Ειρήνη	E 15	Χατζηαντωνίου Γεώργιος	E 20
Ψαλτήρα Μίνα	E 20	Παντάκα Δάφνη	E 10
Ψαλτήρα Έλλη	E 10	Μαργαρίτη Φρόσω	E 10
Μανώλα Ευστρατία	E 20	Ζουμπουνέλη Στέλλα	E 10
Αξιωτάκη Μαρία	E 20	Σκιά Βαρβάρα	E 10
Σκιά Βαρβάρα	E 10	Ευαγγελινού Εριφύλη	E 10
Γεωργής Γεώργιος	E 30	Τσέλεκα Ειρήνη	E 10
Διαμαντή μαρία	E 50	Ψαλτήρα Έλλη	E 10
Μαργαρίτη Φρόσω	E 10	Ανώνυμη	E 10
		Σαμίου Ειρήνη	E 10
Εις μνήμην Αφροδίτης Αναστασίου (αντί στεφάνου)		Νικέλη Σαπφώ	E 10
Η οικογένεια Μανώλη Αναστασίου στη μνήμη της αγαπημένης συζύγου και μητέρας	E 200	Αξιωτάκη Μαρία	E 10
		Κοντοσφύρη Λώρα	E 5
		Αγγελάρα Νίτσα	E 5
		Πανσεληνά Λεμονιά	E 10
Τσάτσος Γεώργιος	E 50	Για το Περιοδικό	
Καφαλούκου - Τσόκα Κλεονίκη	E 50	Σοφία Ιωαννίδου	E 10
Μαργαρίτης Πλαναγιώτης	E 50	Δημήτριος Βρισαλής	E 10
Νικέλη - Αφένδρα Ειρήνη	E 40	Παυλή - Τζίμα Καίτη	E 5
Μαργαρίτης Γεώργιος	E 30	Μαργαρίτης Θεόδωρος	E 5
Διαμαντή Μαρία	E 50	Χατζόπουλος Γ.	E 5
Καρβουνιέρη Μυρσίνη	E 20	Γεωργαντής	E 5

Ευχαριστήριο

Ευχαριστούμε τον Παναγιώτη Παπάνη για τη δωρεά στο σύλλογό μας 50 χαρτών της Λέσβου προσφορά στη μνήμη του πατέρα Ιωάννη Παπάνη, του αείμνηστου συγχωριανού μας δασκάλου με την πλούσια εκπαιδευτική δράση και το σημαντικό χαρτογραφικό έργο

Ευχαριστούμε τον εκπολιτιστικό Σύλλογο Βρίσας για την αποστολή αίματος στους συγχωριανούς μας που το χρειάστηκαν στην εγχείρηση τους. Καλούμε τα μέλη του Συλλόγου μας, που θα παρεβρεθούν τον Άυγουστο στο χωριό, να πάρουν μέρος στην αιμοδοσία που θα οργανώσουν οι δύο Σύλλογοί μας για την ενίσχυση της Τράπεζας Αίματος.

Βρίσα 2003. Με του Μαγιού τα χρώματα.

Μάιος 2003. Εκδρομή στ' Αλεποχώρι

Σύλλογος Λεσβίων Βρίσας "Ζωοδόχος Πηγή" 1960.

